

**MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
IMSP INSTITUTUL DE FTIZIOPNEUMOLOGIE „CHIRIL DRAGANIUC”**

APROB

Directorul IMSP IFP „Chiril Draganiuc”

Liliana Domete

L.Ș _____

„ _____ ” _____ 2015

**RAPORTUL
DE AUTOEVALUARE PE PROFILUL
„PNEUMOFIZIOLOGIE”**

anii 2010-2014

*Aprobat prin Hotărârea nr. 1 (proces verbal nr. 9 din 28.10.2015) a
Consiliului Științific al Instituției Medico-Sanitare Publice
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”*

Chișinău 2015

SUMAR

I. DATE GENERALE DESPRE INSTITUȚIE	3
II. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI RESURSELE	4
2.1. Cadrul tematic și instituțional de cercetare	4
2.1.1. Proiecte instituționale de cercetare	6
2.1.2. Proiecte pentru tineri cercetători	18
2.1.3. Proiecte pentru procurarea utilajului	19
2.1.4. Proiecte internaționale	19
2.2. Personalul uman	23
2.2.1. Lista personalului de conducere	23
2.2.2. Lista personalului din sfera științei și inovării	24
2.2.3. Lista personalului auxiliar	34
2.3. Mijloace financiare	35
2.4. Potențialul logistic și infrastructura de cercetare	35
III. REZULTATELE CERCETĂRII	36
IV. ANTRENARE ÎN ACTIVITĂȚI CONEXE CERCETĂRII	42
4.1. Forme de antrenare în activități conexe cercetării	42
4.2. Implicare în procesul de instruire	45
4.3. Antrenare în procesul de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare	47
4.4. Activități de consultanță	54
4.5. Activități întreprinse în scopul diseminării rezultatelor cercetării, precum și promovării imaginii științei	60
V. COOPERĂRI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE	62
5.1. Cooperare în cadrul național	62
5.1.1. Forme de colaborare în cadrul național	62
5.1.2. Colaborare cu organele centrale de specialitate	63
5.1.3. Lista conferințelor naționale și naționale cu participare internațională la care au participat cercetătorii pe profil	67
5.2. Cooperare internațională	69
5.2.1. Forme de colaborare internațională	69
5.2.2. Centrele universitare și științifice, unde au fost invitați reprezentanții organizației pentru activitate științifică	70
5.2.3. Date privind vizitele savanților și specialiștilor de peste hotare	72
5.2.4. Lista conferințelor internaționale la care au participat cercetătorii pe profil	75
Anexa nr. 1	78
Anexa nr. 2	87

I. DATE GENERALE DESPRE ORGANIZAȚIE

Prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești nr. 430 din 12.09.1959 pe data de 1 octombrie 1959 a fost fondat Institutul Moldovenesc de Cercetări Științifice în Tuberculoză. Pe parcursul perioadei 1988 - 1997 a funcționat ca Clinică de Ftiziopneumologie în cadrul Institutului de Cercetări Științifice în Medicina Preventivă și Clinică.

Pe data de 15.04.1997 prin ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 62 din 10.04.1997 a fost reorganizat în Institutul de Ftiziopneumologie al Ministerului Sănătății, și la 25.11.2003, prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 329 – reorganizat în *Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Ftiziopneumologie*.

Conform HG nr. 1142 din 15.10.2004 “Cu privire la comemorarea personalității marcante în domeniul medicine și al sistemului de sănătate publică Chiril Draganiuc”, Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul de Ftiziopneumologie i s-a decernat numele „Chiril Draganiuc”.

Regulamentul a fost coordonat cu Academia de Științe a Moldovei, aprobat de Ministerul Sănătății (Ord. MS nr. 139 22.02.2012) și înregistrat la Camera înregistrării de Stat nr. 1003600151724 din 23.02.2012.

Misiunea instituției este de a exercita activitate curativ-profilactică și științifico-practică în domeniul ftiziopneumologiei, având ca scop profilaxia, diagnosticul, tratamentul și recuperarea bolnavilor cu tuberculoză și boli nespecifice ale aparatului respirator, promovarea modului sănătos de viață.

Statutul juridic - Instituție Medico-Sanitară Publică.

Subordonare administrativă: Ministerul Sănătății – Fondator; Academia de Științe a Moldovei.

Apartenența institutului la AȘM: instituție de profil*

*Certificat, Seria MP nr. 05 din 20 iulie 2006.

II. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI RESURSELE

2.1. Cadrul tematic și instituțional de cercetare

Institutul este structurat din secții/laboratoare științifice (7) și clinice (16) (organigrama fig. 1).

Activitatea științifică a Institutului se efectuează în 2 secții, 7 laboratoare și Serviciul Relații Internaționale și Transfer Tehnologic desfășurate la baza secțiilor și laboratoarelor clinice:

1. * Laboratorul *Managementul și monitoringul tuberculozei*
2. * Laboratorul *Studierea evoluției tuberculozei*
3. * Laboratorul *Boli nespecifice ale aparatului respirator*
4. * Laboratorul *Imunologie și Alergologie*
5. * Laboratorul *Limfologie*
6. * Laboratorul *Genetică Umană*
7. * Laboratorul *Microbiologia și Morfologia tuberculozei*. (Laboratorul este acreditat de către Laboratorul Supranational de Referință în Microbiologia Tuberculozei din or. Borstel, Germania (*Forschungszentrum Borstel, Leibniz-Zentrum für Medizin und Biowissenschaften, Nationales Referenzzentrum für Mykobakterien, FORSCHUNGSZENTRUM BORSTEL, PARKALLEE 18, 23845 BORSTEL*).
8. * Serviciul Relații Internaționale și Transfer Tehnologic.
9. * Centrul *Studii Clinice*

În cadrul IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” activează Consiliul Științific în componența a 21 de membri, inclusiv 10 doctori habilitați în medicină, 11 doctori în medicină.

Pe lângă IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” în perioada evaluată au fost instituite 2 Consilii Științifice Specializate:

1. Consiliul Științific Specializat **DH 54.14.00.26**, abilitat cu dreptul de a organiza susținerea tezelor de doctor/doctor habilitat la specialitatea 14.00.26 - Ftiziopneumologie.
2. Consiliul Științific Specializat **DH 54.14.00.36**, abilitat cu dreptul de a organiza susținerea tezelor de doctor/doctor habilitat la specialitatea 14.00.36 - Diagnostic de laborator; imunologie și alergologie,

și Seminarul Științific de profil pe specialitățile: 14.00.26 - Ftiziopneumologie și 14.00.36. - Diagnostic de laborator; imunologie și alergologie.

Directiile principale de cercetare ale organizației sunt:

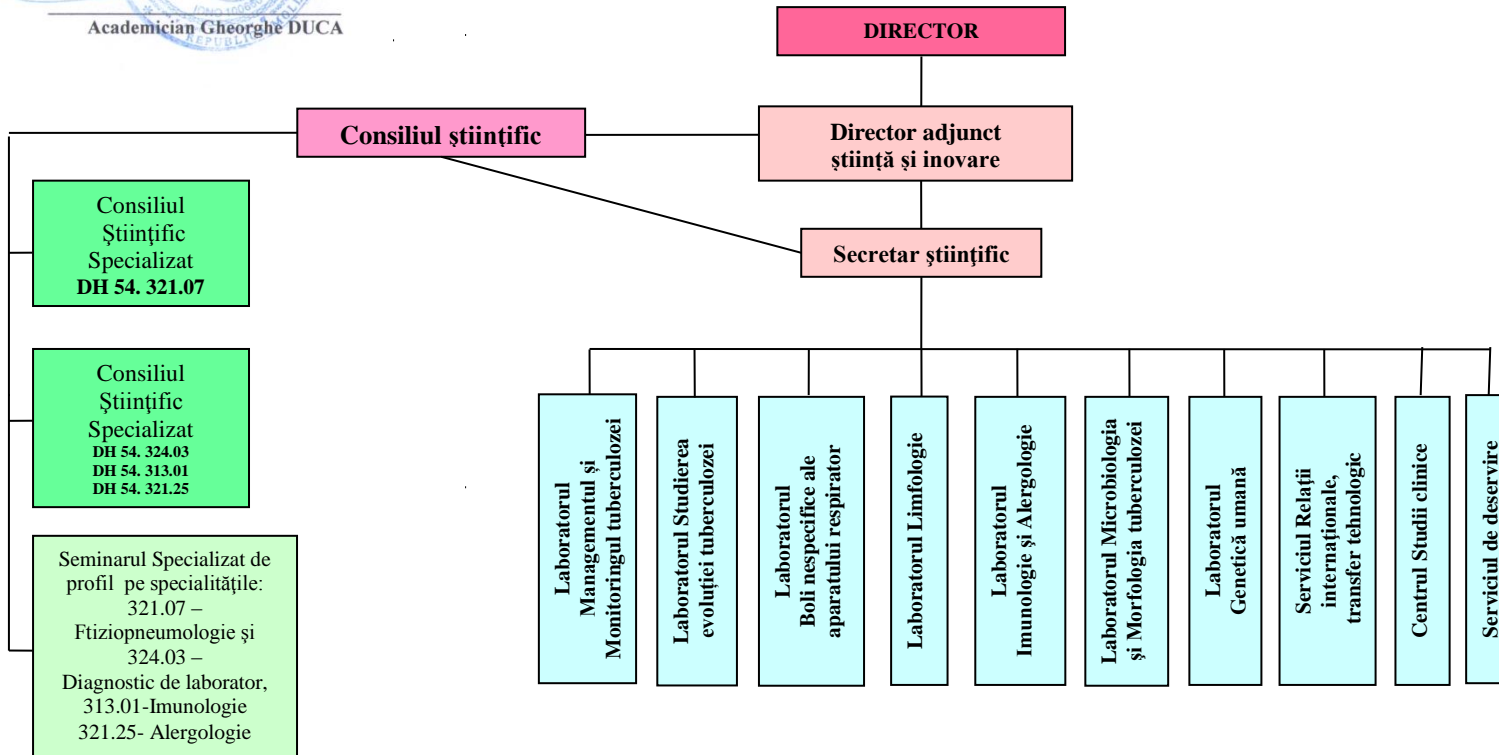
- epidemiologia, profilaxia, diagnosticul, tratamentul și recuperarea medico-socială a bolnavilor cu tuberculoză și boli pulmonare nespecifice.

Activitatea științifică a Institutului se desfășoară în conformitate cu Direcția strategică III - *Biomedicina, farmaceutica, menținerea și fortificarea sănătății* (HG nr. 80 din 28.01.2005; HG nr. 933 din 15.08.2010); *Sănătate și biomedicină* (HG nr. 150 din 14.06.2013).

* Laboratoare acreditate de către organul de Acreditare și Atestare a Republicii Moldova (Certificat Seria P nr. 039, din 25 noiembrie 2010).

**Organigrama
compartimentul știința
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”**

“COORDONAT”
Prin Hotărârea C.S.S.D.T. al A.S.M.
Nr. 263 din „20” decembrie 2012
Președintele ASM
Academician Gheorghe DUCA

Director L. Domente

Director adjunct știință și inovare prof. C. Iavorschi

Prim-Vicepreședinte al A.S.M., academician I. Tighineanu

Șef Direcție politici în sfera științei și inovării dr. N. Stratan

Șef Direcție politică economică și finanțe V. Boian

2.1.1. Proiecte instituționale de cercetare

ANII 2010-2014

07.420.010.A „Aspecte contemporane ale tuberculozei rezistente: perfecționarea diagnosticului microbiologic și managementul tratamentului,,

Conducător: *Sain D.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Secția Diagnosticul și Tratamentul tuberculozei, Laboratorul Microbiologia și morfologia tuberculozei

Termenul executării: 2007-2010.

Executori:

Crudu Valeriu., dr. în medicină; *Haidarlı Ion*, dr. hab.; *Moraru Nicolae.*, dr. hab.; *Pisarenco Serghei*, dr. hab.; *Râvneac Lidia*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Crivenco Galina*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Jurja Larisa*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Bologa V.*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Tudos Tamara*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Simionica Vadim*, cerc.șt.st.; *Țâmbalari V.*, dr. în medicină; *Popescu Timofei*, dr. în medicină; *Lesan Victor.*, cerc.șt. st.; *Grosu Tatiana*, cerc. șt. st.; *Cula Eugenia*, cerc. șt. st.; *Marușceac I.*, cerc.șt. st.; laborant: *Maximenco A.*

Scop. Studiarea fenomenului rezistenței medicamentoase, elaborarea algoritmului și perfecționarea metodologiei de diagnosticare a tuberculozei rezistente și multirezistente, eficientizarea tratamentului tuberculozei rezistente în baza elaborării schemelor individualizate cu aplicarea întregului spectru de droguri recomandat de OMS.

Sarcini:

1. Studiarea spectrului și dinamicii rezistenței medicamentoase a micobacteriei în Republica Moldova în perioada de până și după implementarea strategiei DOTS.
2. Elaborarea algoritmului de diagnosticare a tuberculozei rezistente și multirezistente în cadrul strategiei DOTS și DOTS PLUS.
3. Perfecționarea și standardizarea metodelor microbiologice de diagnosticare a tuberculozei rezistente și multirezistente la etapa actuală în republică.
4. Elaborarea principiilor și tacticii tratamentului antituberculos al bolnavilor eliminatori de micobacterii rezistente în funcție de caracterul rezistenței.
5. Perfecționarea regimurilor de tratament al tuberculozei rezistentă prin elaborarea și aplicarea schemelor individualizate în funcție de caracterul rezistenței (mono-, poli-, multirezistență).

Impactul științific, economic, social

În premieră în Republica Moldova au fost elucidate cauzele și caracteristica clinico-radiologică și microbiologică a recidivei tuberculozei pulmonare la bolnavii tratați anterior conform regimurilor standardizate DOTS, analiza structurii mortalității prin tuberculoza pulmonară recidivată, care s-a efectuat în cadrul proiectului și elaborate acțiuni de prevenire.

Implementarea schemelor individualizate de tratament complex al tuberculozei rezistente elaborat și diferențierea regimurilor de tratament a influențat pozitiv (scădere) rata cheltuielilor financiare pe contul micșorării duratei tratamentului în staționar și externarea înainte de termenul de 6 luni (stabilit de Comitetul Linia Verde). Numărul bolnavilor externați din secția MDR TB a crescut de la 85 până la 124, iar durata spitalizării s-a micșorat de la 206 la 152 zile.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat.

A fost elaborată tactică de tratament, care prevede ca fiecare pacient cu TB chimiorezistentă confirmată, necesită tratament cu preparate de linia II și sunt candidați pentru a fi incluși în cohorta de tratament. Elaborate regimuri de tratament a TB MDR care includ medicamente de linia I la care s-a păstrat sensibilitatea, cu asocierea medicamentelor de linia a II. Modificarea regimurilor a contribuit la micșorarea duratei tratamentului și concomitent la majorarea de 1,4 ori a numărului de bolnavi tratați.

S-a elaborat o metodă pentru prevenirea suprainfecției probelor la testarea sensibilității *M. tuberculosis* prin metoda BACTEC MGIT 960, care reduce substanțial numărul de probe infectate și nu influențează asupra rezultatele testării rezistenței. Utilizarea metodei în practica de

rutina în laboratoarelor de profil îmbunătățește esențial rezultatele testării sensibilității, prin reducerea termenilor de obținere a rezultatelor, în cazul probelor suprainfectate.

Elaborarea și implementarea algoritmului de diagnostic microbiologic a contribuit la ameliorarea esențială a diagnosticului de laborator al TB MDR și accelerarea testării sensibilității, care au avut un rol decisiv în creșterea eficienței tratamentului TB MDR.

06.420.010A „Specificul evoluției manifestării tuberculozei pulmonare cronice în condițiile contemporane, perfecționarea metodelor de tratament”

Conducător: *Iavorschi C.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Secția Profilaxia și Depistarea tuberculozei.

Termenul executării: 2009-2010.

Executori:

Oleg Emelianov, dr. în medicină, conferențiar cercetător; *Vasile Degteariov*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător; *Eugen Cunițchii*, dr. hab. în medicina, conferențiar cercetător; *Valentina Bolomicov*, dr. în medicină, conferențiar cercetător; *Albina Brumar*, epidemiolog, dr. în medicină, *Gulpe T.*, cerc. șt. st.; *Lisa E.* Laborant

Scop: Optimizarea monitoringului și tratamentului bolnavilor cu forme cronice de tuberculoză a aparatului respirator pentru micșorarea contingentelor acestor bolnavi.

Sarcini:

1. Studiarea izvoarelor de formare a contingentelor bolnavilor cu forme cronice de tuberculoza pulmonară la etapa actuală.
2. Determinarea cauzelor și factorilor de dezvoltare a formelor cronice de tuberculoza pulmonară.
3. Studiarea tabloului clinico-radiologic și bacteriologic la bolnavi cu forme cronice de tuberculoza pulmonară.
4. Studiarea eficacității tratamentului la bolnavi cu forme cronice de tuberculoza pulmonară și rezultatului final a maladiei.
5. Studiarea pericolului epidemiologic a bolnavilor cu forme cronice de tuberculoza pulmonară
6. Perfecționarea metodelor de monitoring și tratament la bolnavi cu forme cronice de tuberculoza pulmonară.

Impactul științific, economic, social

Pentru prima dată, în condițiile realizării strategiei DOTS, s-a abordat problema caracterizării multidimensionale a incapacității de muncă în tuberculoză. Au fost elaborate criterii noi în determinarea incapacității de muncă temporară și stabilă.

Elaborarea și aprobarea criteriilor noi ale incapacității de muncă temporară și stabilă va contribui esențial la optimizarea expertizei validității și recuperării pacienților. Aceste rezultate sunt chemate să aducă în concordanță criteriile vindecării conform strategiei DOTS cu criteriile aprecierii incapacității de muncă.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Pentru prima dată în condițiile realizării strategiei DOTS, reformei ocrotirii sănătății au fost studiate izvoarele de formare a contingentelor de bolnavi cu forme cronice de tuberculoza pulmonară, a fost determinată frecvența factorilor de dezvoltare a formelor cronice de tuberculoză. A fost oglindită starea socială, tabloul clinico-radiologic și bacteriologic pentru această categorie de bolnavi și pericolul epidemiologic. A fost studiată dinamica contingentelor bolnavilor cu forme cronice de tuberculoză pulmonară. Au fost perfecționate metodele de monitoring și organizare a tratamentului pentru bolnavii cu forme cronice de tuberculoza pulmonară.

A fost determinată sursă principală în formarea contingentelor de bolnavi cu forme cronice: 84,6% au alcătuit bolnavii care au urmat anterior tratament antituberculos; bolnavii, caz nou, au alcătuit 15,4%. Și cauzele de dezvoltare a formelor cronice: depistare tardivă, neîncadrarea în câmpul muncii, condiții de trai nesatisfăcătoare, drogerezistența, boli concomitente.

Astfel, întru prevenirea dezvoltării formelor cronice de tuberculoză este necesar: perfecționarea depistării precoce a bolnavilor cu tuberculoză, prevenirea abandonării tratamentului, organizarea chimioterapiei adecvate pentru prevenirea drogrezistenței secundare, depistarea precoce și tratamentul maladiilor concomitente.

09.817.09.005A „Optimizarea diagnosticului și tratamentului în pleureziile exudative tuberculoase”

Conducător: *Djužoștran V.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Limfologie clinică.

Termenul executării: 2009-2010.

Executori:

Djužoștran V., dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător, *Antipa V.*, dr. în medicină, conf. cercetător; *Calenda O.*, cerc. șt.; *Marișceac E.*, laborant

Scop: Optimizarea diagnosticului etiologic și tratamentului pleureziilor exudative în baza elucidării particularităților spectrofotometrice, cromatografice ale efuziilor patologice și crearea tehnologiei curative noi științific argumentate.

Sarcini:

1. De obiectivizat evaluarea sindromului de intoxicație endogenă aplicând indicatorii hematologici, determinarea concentrațiilor „moleculilor medii” în plasma sanguină și exudate la bolnavii cu pleurezie tuberculoasă și tuberculoză pulmonară complicată cu pleurezie.
2. De studiat componența acizilor aminici, caracteristicile spectrale a lichidelor biologice la bolnavii cu pleurezie de origine tuberculoasă cu scopul evaluării potențialului diferențial-diagnostic al acestor parametri.
3. Elaborarea tehnologiilor limfologice de tratament al pleureziilor exudative și aprecierea eficacității lor curative în comparație cu metodele existente.
4. De efectuat analiza comparativă a concentrațiilor chimiopreparatelor în lichidele biologice în pleureziile tuberculoase sub tratamentele aplicate.

Impactul științific, economic, social

În premieră pentru medicația bolnavilor de PPET s-a propus tehnologia curativă complexă axată pe normalizarea funcțiilor sistemului limfatic prin: a) injectarea preparatului antiinflamator regional față de formațiunile limfactice intratoracice; b) injectarea preparatului antituberculos endolimfatic regional și stimularea reosmotică a drenului limfatic globală cu scopul stopării rapide a producerii exudatului în cavitatea pleurală. Studiul prezent argumentează științific aceasta tehnologie necesară pentru efectuarea medicației individualizate a bolnavilor de pleurezie exudativă tuberculoasă, care poate cauza invalidizarea suferinșilor.

Elaborările menționate, fiind necesare pentru efectuarea medicației individualizate a bolnavilor de pleurezie exudativă tuberculoasă, pot asigura eficiență economică însemnată datorită micșorării duratei tratamentului, prevenirii evoluției PPET în forme cronice și invalidizării persoanelor apte de muncă.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Tehnologia curativă elaborată este bazată pe utilizarea preparatelor corticoizi și chimioterapice pe cale endolimfatică regională, stimulării osmotice a drenului limfatic propuse în premieră pentru ftizio pneumologia mondială. Variantele tehnologice propuse sunt mai avantajoase, fiind totodată mai sigure și simple, accelerează stoparea exudației în cavitatea pleurală. Superioritatea acestor variante curative este dovedită prin rezultate clinice, radiologice, bacteriologice mai superioare decât sub tratamente standard; care permit scurtarea termenului tratamentului la etapa de spital cu cca 15 zile, asigurând efect economic important. Tehnologia poate fi implementată pe larg în practica serviciului antituberculos și pneumologic.

În premieră au fost obținute date ce caracterizează componența aminoacidică a revărsatului pleural în pleurezii tuberculoase - analiza cromatografică a revărsatului pleural și a sângelui a evidențiat identitatea deficitelor majorității de acizi aminici în aceste lichide și, totodată, unele diferențe veridice importante pentru compensarea individualizată al acestor dereglări.

Studierea concentrației toxinelor de masa medie în revărsatul patologic pleural a demonstrat toxicitatea înaltă a acestui lichid biologic - concentrațiile „moleculelor medii” în exudatul pleural sunt de 2,6 ori, iar în plasma sanguină la bolnavii cu tuberculoză pulmonară agravată de pleurezie - cu 40% mai mari decât cele în sânge la sănătoși, indicând la toxicitatea foarte înaltă al acestor lichide biologice.

În premieră au fost obținute date ce caracterizează concentrațiile chimiopreparatului în lichidul pleural - peste 24 ore după injectarea regională concentrația chimiopreparatului în exudatul pleural este de 6,4 mai înaltă decât cea creată după administrarea aceleași doze oral și este la nivelul concentrației minimale inhibitorii.

08.16.09.003 “Perfecționarea algoritmului de diagnostic și optimizarea tratamentului antialergic în tuberculoza pulmonară și astmul bronșic”.

Conducător: *Ghinda S.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Imunologie și Imunochimie, Laboratorul Alergologie și Imunologie Clinică

Termenul executării: 2008-2012.

Executori:

Ghinda Serghei, dr. hab. în medicină, conf. cercetător, Executori: *Chiroșca V.*, dr. în biologie, conf. cerc.; *Privalova E.*, dr. în biologie, conf. cerc.; *Procopișin L.*, dr. în medicină, conf. cerc.; *Bologa V.*, dr. în medicină, conf. cerc.; *Rusu Doina.*, dr. în medicină, cerc. șt. st.; *Lungu-Rotaru C.*, cerc. șt., *Caraiani O.*, cerc. șt. st.; laborant cu studii superioare: *Rotaru N.*; preparator: *Ungureanu L.*

Scop. Studiarea reacțiilor alergice în tuberculoza pulmonară și astmul bronșic. Elaborarea metodelor de diagnosticare și optimizarea tratamentului antialergic prin utilizarea preparatelor autohtone.

Sarcini:

1. Estimarea structurii reacțiilor adverse la preparatele antituberculoase la bolnavii cu tuberculoză pulmonară.
2. Studiarea reactivității imunologice la bolnavii cu astm bronșic asociat cu toxocaroză.
3. Studiarea rezistenței preimune la bolnavii cu astm bronșic asociat cu toxocaroză.
4. Elaborarea metodelor de diagnosticare a reacțiilor adverse la bolnavii cu tuberculoză pulmonară și astm bronșic.
5. Optimizarea tratamentului antialergic prin utilizarea preparatelor autohtone.

Impactul științific, economic, social

Studiul realizat a permis valorificarea pentru efectuarea imunocorecției imunodeficiențelor în tuberculoză a unui preparat nou BioR^{Zn} în fiole cu concentrația 5mg/ml. Metodicile elaborate și modificate de noi de determinare a zincului și citokinelor în serul sanguin și celulele imunocompetente pot fi utilizate pentru diagnosticul atât a reacțiilor adverse la preparatele antituberculoase, cât și pentru diagnosticul diferențiat al răspunsului imun Th1 și Th2 la bolnavii cu tuberculoză și astm bronșic.

Metodele modificate de determinare a zincului și a citokinelor în serul sanguin și celule imunocompetente pot fi utilizate pentru diagnosticul, atât a reacțiilor adverse la preparatele antituberculoase, cât și pentru diagnosticul diferențiat al răspunsului imun Th1 și Th2 la bolnavii cu tuberculoză.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

La bolnavii cu astm bronșic asociată cu toxocaroză se determină activarea atât a tipului Th1 al răspunsului imun, cât și al tipului Th2 al răspunsului imun, ceea ce și condiționează o evoluție mai favorabilă a patologiei combinate (toxocaroză și boli ale organelor de respirație), comparativ cu monoinfecția (toxocaroză) la evoluția căreia se instalează răspunsul imun Th2.

Pentru prima dată au fost stabilită perspectiva aplicării imunomodulatorului de generație nouă BioR^{Zn} în fiole cu concentrația 5mg/ml în calitate de remediu imunocorector în profilaxia și tratamentul complex al bolnavilor cu diverse forme de tuberculoză pulmonară, prin acțiunea sa asupra expresiei reacției de proliferare a limfocitelor T după datele TTBL+PHA. Totodată

preparatele BioR și BioR^{Zn} normalizează răspunsul citokinic micșorând producerea IL-4 și majorând producerea INF-gama în cultura de limfocite „in vitro”.

Conectarea imunocorectorilor la tratamentul anti toxocaroză de bază duce la o dinamică pozitivă a procesului patologic, iar administrarea numai a tratamentului antiparazitar nu asigură după cura de tratament aplicată o evoluție favorabilă a tabloului patologic, iar într-un șir de cazuri, duce chiar la creșterea în intensitate a răspunsului imun de tip Th2.

Ambele preparate studiate (BioR și Polioxidoniu) prezintă aproximativ același nivel de activitate asupra dinamicii conținutului de citokine și mediatori ai reacțiilor alergice la bolnavii supuși tratamentelor antiparazitare cu asociere de preparate imunotrope.

08.16.09.001A „Elaborarea criteriilor de expertiză medico-socială a bolnavilor cu patologie bronhoobstructivă cronică”.

Conducător: *Moscovciuc A.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Clinica și tratamentul bolilor nespecifice ale aparatului respirator, Laboratorul Diagnostic funcțional și instrumental bolilor mixte (pulmonare și cardiovasculare).

Termenul executării: 2008-20012.

Executori:

Moscovciuc A. dr. în medicină conf. cercetător. Executorii: *Pisarenco S.*, dr. hab. în medicină, conferențiar universitar; *Simionică Iu.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător; *Martiniuc C.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător; *Munteanu N.*, cercet. științific; *Scalețchi V.* dr. în medicină; *Condrațchi D.*, cercet. științific stagiar; *Colun T.*, cercet. științific stagiar; *Bîrdan L.*, cercet. șt.; *Chesov D.*, cercet. șt.; *Sîrbu E.*, laborant.

Scop. Elaborarea standartelor de evaluare a deficiențelor funcționale și capacității de muncă a pacienților cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.

Sarcini:

1. Elaborarea criteriilor de apreciere a termenilor dizabilității temporare în AB
2. Elaborarea criteriilor de apreciere a termenilor dizabilității temporare în BPOC
3. Elaborarea standartelor determinării dizabilității în AB
4. Elaborarea standartelor determinării dizabilității în BPOC

Impactul științific, economic, social

S-au elaborat standarde de evaluare a deficiențelor funcționale și a capacității de muncă a bolnavilor cu afecțiuni bronhoobstructive cronice (ABOC) în conformitate cu cerințele actuale care sunt aplicate în determinarea gradului de dizabilități temporare și îndelungate, gradului de limitare a abilității vitale, în stabilirea procentuală a capacității de muncă a pacienților cu ABOC. Aplicarea standardelor elaborate contribuie la optimizarea termenilor dizabilității temporare, prevenirea și reducerea dizabilității îndelungate.

În baza rezultatelor obținute s-au elaborat acte normative pentru activitatea Comisiei Expertizei Medicale a Vitalității întru stabilirea procentuală a capacității de muncă a pacienților cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Caracterul și gradul manifestărilor dereglărilor clinico-funcționale a afecțiunilor bronhoobstructive cronice ce au dus la limitarea capacității de locomotorie, autoservire și socio-profesionale, au condus la reducerea abilităților vitale (moderat-severe) la pacienți cu astm bronșic la 46,9%, (în 34,1% cazuri au fost stabilite grade de dizabilitate; 12,8% necesitau îndreptare la CEMV); la pacienți cu bronhopneumopatie obstructivă cronică – 60,6% (în 45,2% cazuri au fost stabilite grade de dizabilitate, 15,4% necesitau îndreptare la CEMV).

În premieră în Republica Moldova a fost stabilite criteriile dizabilității la adulți cu afecțiuni bronhoobstructive cronice, reeșind din gravitatea deficiențelor funcționale și gradul severității limitărilor vitale, ce permite o evaluare mai individualizată prin determinarea procentuală a capacității de muncă ; paralel s-au elaborat criterii de apreciere a dizabilității temporare (incapacitatea temporară de muncă).

08.16.09.002A „Perfecționarea metodelor chirurgicale în tratamentul complex al tuberculozei chimiorezistente”.

Conducător: *Tudor E.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Chirurgie

Termenul executării: 2008-2012.

Executori:

Tudor Elena, dr. în medicină, conf. cercetător, conducător proiect, *Groza Gh.*, dr. în medicină, conf. cerc.; *Haidarli I.* dr. hab. în medicină, conf. cerc.; *Talmaciiov M.*, cercetător științific, *Ciobanu S.*, cercetător științific, *Cunuțchi V.*, cercetător științific, *David A.*, cercetător științific, *Josan E.*, laborant, *Cebotari O.*, laborant.

Scop. Optimizarea tratamentului tuberculozei multidrogrezistente prin aplicarea metodelor chirurgicale.

Sarcini:

1. A studia particularitățile clinico-radiologice ale tuberculozei multidrogrezistente de profil chirurgical.
2. A determina indicațiile de aplicare a tratamentului chirurgical al tuberculozei rezistente.
3. A studia eficacitatea tratamentului chirurgical al pacienților cu tuberculoză pulmonară multidrogrezistentă
4. Analiza comparativă a spectrului de rezistență a *M. Tuberculosis* în specimenul prelevat din spută cu cel din materialul de rezecție (cavernă, tuberculom, țesut adiacent).
5. A identifica caracteristicile morfologice ale tuberculozei, în funcție de tipul de rezistență la medicamentele antituberculoase.
6. A studia structura și cauzele dezvoltării complicațiilor în aplicarea tratamentului chirurgical.

Impactul științific, economic, social

În prezent fenomenul rezistenței medicamentoase a micobacteriei prezintă o problemă crucială în cadrul programelor de control al acestei maladii infecțioase pentru majoritatea țărilor cu morbiditate înaltă a bolii. În legătură cu aceasta eficientizarea tratamentului a acestui contingent de bolnavi capătă o importanță majoră. Prezența cavităților de distrucție la bolnavi este însoțită, ca regulă, de eliminare de bacili. Prin urmare vindecarea bolnavilor baciliferi este unul din factorii primordiali întru micșorarea morbidității și ameliorării situației epidemiologice. Unul din factorii ce poate acționa asupra rezultatelor tratamentului este includerea tratamentului chirurgical în schema de tratament conform strategiei DOTS *plus*.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

S-a optimizat tratamentul tuberculozei multidrogrezistente prin aplicarea metodelor chirurgicale. Stabilite indicațiile pentru tratament chirurgical al pacienților cu TB MDR. Pentru prima dată au fost studiate și identificate particularitățile morfologice ale leziunilor tuberculoase în funcție de caracterul rezistenței medicamentoase.

Rezultatele studiului a demonstrat că tratamentul chirurgical combinat cu regimurile de tratament DOTS *plus* contribuie esențial la creșterea eficienței tratamentului tuberculozei multidrogrezistente. Determinate indicațiile pentru intervenții chirurgicale la bolnavii cu tuberculoză. Cunoașterea spectrului de rezistență în materialul de rezecție contribuie la corecția tratamentului antituberculos în perioada postoperatorie.

Persistența activității înalte a procesului inflamator tuberculos, constatat în materialul de rezecție, este indicator direct al justeții aplicării tratamentului chirurgical.

11.817.09.54A “Elucidarea cauzelor, consecințelor și aspectelor de management ale abandonului tratamentului antituberculos”

Conducător: *Sain D.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Managementul și monitoringul tuberculozei.

Termenul executării: 2011-2014.

Executori:

Sain D., dr. hab., prof. cercetător; Executori: Râvneac L., dr. în med., conf. cercetător; Haidarli I., dr. hab.; Crivenco G., dr. în med., conf. cercetător; Tudos T., dr. în med., conf. cercetător; Tâmbalari V., dr. în medicină; Velixar E., cerc. științific; Cula E., cerc. șt. st.; Ciobanu S., cerc. științific; Maximenco A., laborant.

Scop: Evaluarea aspectelor cauzale și de management ale abandonului tratamentului antituberculos și elaborarea măsurilor de prevenire.

Sarcini:

1. Evaluarea ponderii abandonului și întreruperii repetate a tratamentului standard DOTS și DOTS Plus.
2. Identificarea factorilor de risc asociați cu abandonul și întreruperea repetată a tratamentului în tuberculoza tratată conform strategiei DOTS.
3. Studiarea caracteristicilor eliminării *M. tuberculosis* la cazurile de abandon și întrerupere repetată a tratamentului antituberculos.
4. Evaluarea consecințelor abandonului și întreruperii repetate a tratamentului, inclusiv ponderii mortalității prin tuberculoză.
5. Elaborarea acțiunilor adecvate pentru înlăturarea cauzelor principale ale abandonului și întreruperii repetate a tratamentului antituberculos.

Impactul științific, economic, social

Căile de reducere a nivelului letalității prin tuberculoza din abandon se percep în intensificarea măsurilor de educație sanitară antituberculoasă și psihologică la primul contact cu pacientul, care ar contribui la creșterea nivelului de informativitate a populației și, evident, a vigilenței în privința pericolului pe care îl reprezintă tuberculoza și, în special, abandonul tratamentului antituberculos, pentru sănătatea publică. Rezerva de scădere a letalității prin tuberculoza din abandon este în prevenirea abandonului prin pregătirea pacientului pentru respectarea cu strictețe a regimului de tratament administrat.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Pentru prima dată s-a dobândit informație despre aspectele clinico-microbiologice ale tuberculozei pulmonare la cazurile cu abandon al tratamentului antituberculos. Se identifică factorii de risc de abandon și cauzele care conduc la abandon al tratamentului antituberculos. Datele dobândite pot servi drept bază pentru elaborarea măsurilor de prevenire a acestor acțiuni unilaterale din partea pacientului.

Abandonul este caracterizat de anumite aspecte clinico-microbiologice – rată înaltă a eliminării micobacteriei sensibile și chimiorezistente, inclusiv multidrogrezistente, și de consecințe de gravitate înaltă. S-a stabilit că factori legați de sex, eliminare de micobacterie, chimiorezistență, retratament post-eșec, tuberculoza extinsă, durata bolii, condiții socio-economice, unele caracteristici ale serviciilor de sănătate, contribuie la abandonarea tratamentului antituberculos. Abandonul în perioada de referință este caracterizat de rată înaltă a eliminării micobacteriei (55,4% bacterioscopic și 59,4% prin cultură) și prezenței chimiorezistenței la 59,1% de cazuri, inclusiv MDR la 80,1% pacienți din totalul rezistenței. Pe formele clinice ponderea cea mai înaltă îi revine tuberculozei pulmonare infiltrative evolutive(79,2%).

Au fost înaintate propuneri concrete pentru internarea pacienților cu abandon și dereglări psihice în secții specializate a spitalelor de psihiatrie și elaborate criteriile de spitalizare a acestora.

Obținerea scăderii ponderei abandonului va contribui esențial la fortificarea capacităților de control al tuberculozei sensibile și multidrogrezistente și la creșterea ratei de succes în tratamentul antituberculos în conformitate cu principiile OMS și prevederile strategiei DOTS.

11.817.09.56A „Depistarea tardivă a cazurilor noi de tuberculoza pulmonară și insuccesul tratamentului la etapă actuală”.

Conducător: Iavorschi C., dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Studierea evoluției tuberculozei

Termenul executării: 2011-2014.

Executori:

Iavorschi C., dr. în med., prof. cercetător; Executori: Emelianov O., dr. în med., conf. cercetător; Bolotnicov V., dr. în med., conf. cercetător; Brumaru A., epidemiolog, dr. în med.

Scop: Optimizarea depistării și organizării tratamentului bolnavilor cu cazuri noi de tuberculoză pulmonară la etapa actuală.

Sarcini:

1. Studiarea cauzelor depistării tardive a tuberculozei pulmonare.
2. Studiarea statutului social, tabloul clinico-radiologic și bacteriologic la bolnavii cu tuberculoză pulmonară tardiv depistată.
3. Determinarea cauzelor insuccesului tratamentului bolnavilor de tuberculoză la diferite etape a chimioterapiei.
4. Studiarea pricinilor deceselor la bolnavii cu tuberculoză pulmonară.
5. Studiarea frecvenței cazurilor depistării tardive a tuberculozei printre persoanele cu risc sporit de îmbolnăvire, contingentelor periclitante și a populației în întregime.
6. Perfecționarea sistemului depistării și organizării tratamentului bolnavilor cu tuberculoză pulmonară.

Impactul științific, economic, social

Problema depistării tardive a tuberculozei pulmonare are o importanță deosebită în sens epidemiologic cât și sociologic, este una din problemele – cheie în sistemul ocrotirii sănătății și fiziologiei. Determinarea factorilor de risc sporit a tuberculozei pulmonare și metodele perfecționate a depistării bolnavilor ne permite să micșorăm numărul contingentelor grupelor de risc, să ridicăm eficacitatea depistării tuberculozei, de micșorat cheltuielile economice. Rezultatele primite pot fi folosite în alcătuirea programelor antituberculoase țintă și strategii în perfecționarea ajutorului antituberculos a populației, în organizarea monitoringului și controlului tuberculozei

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Depistarea tardivă a tuberculozei este condiționată de adresarea întârziată a pacientului pentru asistența medicală, cât și de deficiențele în organizarea asistenței medicale. S-a demonstrat, că ponderea înaltă a deceselor până la un an de la depistarea și întreruperea regimului de chimioterapie, scad rata eficacității tratamentului. Factorii dominanți, care au prezentat dificultăți în depistarea și diagnosticarea tuberculozei pulmonare, au fost apartenența de gen și socială, comorbiditatea, informația insuficientă a populației despre tuberculoză și de asemenea, coordonarea insuficientă în colaborarea medicinei medico – sanitare primare cu serviciul antituberculos. Adresarea tardivă a pacienților pentru asistență medicală, crește probabilitatea depistării formelor clinice avansate, tuberculozei fibro – cavitare, a pneumoniei cazeoase, ce duc în multe cazuri la deces.

Utilizarea incorectă a screening-ului pentru tuberculoză și a metodelor monitoring-ului diagnosticului și tratamentului bolnavilor de tuberculoză diminuează însemnat eficacitatea activităților antituberculoase.

11.817.09.55A „Studiarea dereglărilor homeostazei proteice și optimizarea măsurilor curative de reabilitare endoecologică în tuberculoza pulmonară”

Conducător: *Djugostran V.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Limfologie.

Termenul executării: 2011 - 2014.

Executori:

Conducător: *Djugostran V.*, dr. hab. în med., conf. cercetător.; Executorii: *Antipa V.*, dr. în med., conf. cercetător; *Calenda O.*, cercet. șt. stagiar *Ciocan R.*, cercet. șt., stagiar.; *Marușciac A.*, laborant, *Popușoi N.*, laborant.

Scop: Argumentarea științifică tehnologiilor curative noi în TB pulmonară, bazate pe evaluarea componenței aminoacidice în sânge și suplimentarea medicațiilor DOTS sau DOTS+ cu administrarea programelor de tratament limfologic și de reabilitare endoecologică

Sarcini:

1. Aprecierii dereglărilor componenței aminoacidice serice în TB pulmonară prim depistată (inclusiv agravată de complicații).
2. Aprecierii dereglărilor componenței acizilor aminici în ser la bolnavi de TB pulmonară drogrezistentă (inclusiv agravată de complicații).

3. Elaborarea: a) tacticii curative de corecție dereglărilor componenței de aminoacizi la bolnavi de TB pulmonară și b) tehnologiilor noi de reabilitare endoecologică.
4. Aprecierea multilaterală eficacității tratamentelor elaborate în comparație cu procedeele curative existente (inclusiv și aprecierea influenței lor asupra frecvenței reacțiilor adverse la chimioterapie).

Impactul științific, economic, social

Sunt în premieră descrise dereglări importante a homeostazei - disechilibru proteic-dismetabolism în forma de deficite sau excese de acizi aminici din diferite grupe funcționale, hiperamoniemia și alte dereglări importante endoecologice. Au fost obținute informații importante noi referitor la dismetabolismul și disnucleotidoză proteice în tuberculoza pulmonară. Pentru medicația suferinzilor de tuberculoză pulmonară și de TB-DR în premieră sunt propuse procedee curative noi bazate pe elucidarea dereglărilor componenței aminoacidice sanguine.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Pentru medicația suferinzilor de tuberculoză pulmonară și de TB-DR în premieră sunt propuși procedee curative noi bazate pe elucidarea dereglărilor componenței aminoacidice sanguine, au fost obținute informații importante noi referitor la dismetabolismul și disnucleotidoză proteice. Studiul este monocentric, prospectiv, randomizat, controlat, "simplu orb" cu respectarea regulilor medicinei bazate pe dovezi. Sunt propuse și aprobate două tehnologii curative noi pentru medicația bolnavilor de TB pulmonară: 1) pentru administrarea în cazuri cu TB pulmonară prim depistată la începutul tratamentului - esența ei constă în administrarea chimioterapie regionale endolinfatică regională cu doze obișnuite de unul din preparate antiTB (de ex. Isoniazida), urmată cu 5-6 transfuzii (o dată în 3-5 zile) i/v de preparate infuzionale-amestecuri de acizi aminici (AA) cu osmolaritatea sumară cca 900mOsm/L în doza de 6-10 ml/kg masa corp pentru corecția dismetabolismului proteic și reglarea transportului interstițial-umoral globală combinată și 2) pentru administrarea în cazuri de TB pulmonară drogrezistentă (TB-DR) începând cu a doua lună de chimioterapie; esența ei constă în efectuarea compensării dismetabolismului proteic și reglarea transportului interstițial-umoral globală cu preparate infuzionale - amestecuri de acizi aminici cu osmolaritatea sumară cca 900mOsm/L în doza de 6-10 ml/kg masa corp, fiind efectuate o dată în 5 zile, total 8-10 proceduri. Analiza comparativă a eficienței tratamentului, evoluției sindromului de intoxicare, datelor instrumentale în loturile pacienților tratați cu metodele de rutină și cei elaborați demonstrează superioritatea variantelor propuse; în urma administrării lor nu au fost înregistrate complicații sau reacții adverse. Eficacitatea tehnologiilor propuse se datorează normalizării funcțiilor sistemului limfatic, acțiunii antibacteriene sporite, efectelor detoxicant și de reabilitare endoecologică majorate. Rezultatele studierii componenței acizilor aminici în sânge la bolnavii de TB pulmonară, elucidând dereglările homeostazei și endoecologice grave, oferă posibilitățile noi pentru scopuri curativ-diagnostice .

11.817.09.58A „Optimizarea metodelor microbiologice pentru diagnosticul rapid și monitorizarea tuberculozei rezistente”.

Conducător: *Crudu V.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei

Termenul executării: 2011-2014.

Executori:

Crudu V. dr. în med., conf. cercetător; *Moraru N.*, dr. hab. în medicină; *Romancenco E.*, cercet. științific; *Stratan E.* cercet. șt. Stagiari; *Țurcan N.*, cercet. șt.st.; *Chiperi T.*, preparator.

Scop: Perfecționarea metodelor rapide de depistare și studiere a fenomenului rezistenței antituberculoase prin reducerea termenilor de testare a rezistenței, amploarea și impactul acestuia asupra sănătății publice în Republica Moldova.

Sarcini:

1. Studiul spectrului și dinamicii rezistenței antituberculoase în Republica Moldova și evaluarea tendințelor dezvoltării rezistenței în perioada de până și după implementarea strategiei DOTS.

2. Perfecționarea metodelor microbiologice clasice și moleculare rapide de depistare și studiere a fenomenului rezistenței antituberculoase
3. Standardizarea și optimizarea metodelor și principiilor generale de diagnosticare a tuberculozei rezistente, multirezistente și cu rezistență extinsă la etapa actuală în republică
4. Determinarea rolului și importanței diferitor structuri sanitare în diagnosticul și monitorizarea tuberculozei rezistente la etapa actuală.
5. Elaborarea unui sistem unic computerizat de monitorizare a rezistenței antituberculoase pe plan național.

Impactul științific, economic, social

Ca rezultat a acestui studiu a fost elaborată o metodă nouă molecular genetică pentru depistarea *M.tuberculosis* din specimene clinice microscopic pozitive și negative, care permite determinarea rapidă a sensibilității către rifampicină și izoniazidă.

Implementarea metodei MODS a redus timpul de detecție și testarea sensibilității de la 2-3 luni la 2-3 săptămâni și utilizarea mai multor concentrații de preparate antituberculoase la testarea sensibilității prin metoda MODS permite obținerea unor rezultate mai relevante și corijarea promptă a schemelor de tratament, fapt care va îmbunătăți calitatea tratamentului tuberculozei multirezistente. Metoda MTBDRplus ver. 2.0 a minimalizat perioada de identificare și obținerea sensibilității bazate pe reacția de polimerizare în lanț până la 5 ore care contribuie la corijarea promptă a schemelor de tratament, fapt care va îmbunătăți calitatea tratamentului tuberculozei.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

S-a determinat, că prevalența rezistenței antituberculoase s-a majorat considerabil pe parcursul ultimilor 5 ani. TB rezistentă la pacienții cu TB Caz Nou sa majorat în 2011 cu 8%, iar MDR-TB cu 10% față de 2006. În studiul efectuat s-a constatat, că tuberculoza cu rezistență medicamentoasă primară a alcătuit 49,2%, iar tuberculoza multirezistentă primară a constituit 29,2%. Tuberculoza cu rezistență medicamentoasă secundară a alcătuit 76,5%, iar tuberculoza multirezistentă secundară a constituit 64,3%. Tuberculoza multirezistentă este o reflectare a insuccesului programelor de control al tuberculozei în anii precedenți. Rata de succes al tratamentului a mai puțin de 70% cauzează creșterea rezistenței medicamentoase și agravarea situației epidemiologice în controlul tuberculozei. Implementarea metodelor rapide de izolare pe medii lichide cu ajutorul metodei MODS, care este o metodă culturală rapidă de identificare și testarea a sensibilității, a permis de a reduce termenii de obținere a rezultatelor în mediu, de 2-2.5 ori, adică de la 2-3 luni la 3-4 săptămâni, respective a sporit semnificația procentului pozitivității culturilor de la 25-30% prin metoda clasică la 45-50% prin metoda MODS. Testele LPA (Line Probe Assay) sunt relativ specifice. Dar sensibilitatea joasă afectează teste moleculare de testare a rezistenței la fluorochinolone, iar pentru medicamentele injectabile de linia 2 și mai mult. În prezent, nu există o concordanță semnificativă între testele la rezistența fenotipică, genotipică și răspunsul la tratament pentru alte medicamente.

A fost elaborată o metodă nouă molecular genetică pentru depistarea *M.tuberculosis* în specimene clinice microscopic pozitive și negative, care permite determinarea rapidă a sensibilității către rifampicină și izoniazidă.

A fost elaborat *Soft computerizat de monitorizare a rezistenței antituberculoase* și instalat în 25 de teritorii și cabinete de tuberculoza din republică. Programul a fost integrat cu softul de lucru a sistemului GeneXpert MBT/RIF. Care permite obținerea rezultatelor direct din cabinetele de microscopie din teritorii.

13.817.09.03A „Influența coinvăziei tuberculoza pulmonară și *Toxocara canis* asupra evoluției reactivității imunologice și rezistenței preimune”.

Conducător: *Ghinda S.*, dr. hab. în medicină, profesor cercetător.

Laboratorul Imunologie și Alergologie

Termenul executării: 2013-2014.

Executori:

Ghinda Serghei, dr. hab. în med., prof. cercetător, Executori: *Chiroșca V.*, dr. în biologie, conf. cercetător; *Privalova E.*, dr. în biologie, conf. cercetător.; *Procopișin L.*, dr. în med., conf. cercetător; *Brumaru A.*, dr. în medicină, *Lungu-Rotaru C.*, cerc. șt., *Zincenco N.*, cercet. șt. st., *Smeșnoi V.*; *Rotaru N.*, *Ungureanu L.*

Scop. Cercetarea influenței coinvaziei (tuberculoză pulmonară și *Toxocara canis*) asupra evoluției reactivității imunologice și rezistenței preimune.

Sarcini.

1. Cercetarea influenței coinvaziei (tuberculoză pulmonară și *Toxocara canis*) asupra indicilor rezistenței preimune.
2. Cercetarea influenței coinvaziei (tuberculoză pulmonară și *Toxocara canis*) asupra indicilor imunității.
3. Elaborarea algoritmului de examinare de laborator a coinvaziei (tuberculoză pulmonară și *Toxocara canis*).
4. Cercetarea evoluției reactivității imunologice și rezistenței preimune la pacienții cu coinvaziei (tuberculoză pulmonară și *Toxocara canis*).

Impactul științific, economic, social

În premieră a fost realizat un studiu complex al reactivității imunologice și rezistenței preimune la bolnavii cu tuberculoză pulmonară în asociere cu *Toxocara canis*. Pentru prima dată a fost demonstrat, că asocierea acestor două patologii infecțioase, în patogenia cărora primează componentul alergic, determină perturbări semnificative ale reactivității imunologice și rezistenței preimune, comparativ cu perturbările eșantioanelor cu o singură nozologie (tuberculoza pulmonară sau toxocaroză). Rezultatele obținute care vizează perturbările reactivității imune și rezistenței preimune la bolnavii cu asocierea tuberculozei pulmonare și toxocaroză permit diagnosticul oportun al patologiei asociate, precum toxocaroză la bolnavii de tuberculoză pulmonară; tratamentul adecvat cu preparate antiparazitare, dezintoxicante și imunomodulatoare optimizează rezultatul terapeutic.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Cei mai înalți indicatori ai alergiei și hipersensibilizării specifice (cantitatea eozinofilelor, IgE-total, AntiToxocaraIgG, CD4/CD8) au fost la bolnavii eșantionului 1 (cu asocierea tuberculozei pulmonare și toxocaroză), perturbări mai reduse s-au determinat la bolnavii eșantionului 3 (cu toxocaroză) și cei mai mici indicatori s-au constatat la bolnavii eșantionului 2 (tuberculoza pulmonară). Sensibilizarea specifică la antigenele micobacteriene a fost mai exprimată la bolnavii eșantionaloer 1 și 2. Activitatea funcțională a limfocitelor T, cantitatea limfocitelor T și a subpopulațiilor lor a fost mai sever modificat la bolnavii eșantionului 3 (cu toxocaroză), relativ mai puțin modificat a fost la bolnavii eșantionului 1 (cu asocierea tuberculozei pulmonare și toxocaroză) și cea mai mică perturbare s-a determinat la bolnavii eșantionului 2 (cu tuberculoza pulmonară). Indicatorii rezistenței preimune și reactivității imune au fost similar modificați în toate loturile examinate, însă după tratament s-au reabilitat mai eficient la bolnavii cu tuberculoză pulmonară în asociere cu toxocaroză, care a fost tratați cu preparate antituberculoase în asociere cu preparate imunomodulatoare (BioR, Silimarin, Polioxidoniu).

13.817.09.03A “Caracteristica clinico-patogenetică și optimizarea tratamentului hipertensiunii pulmonare la bolnavii cu bronhopneumopatie cronică obstructivă”.

Conducător: *Pisarenco S.*, dr. hab. în medicină, conferențiar universitar.

Laboratorul Boli nespecifice ale aparatului respirator.

Termenul executării: 2013 – 2014.

Executori:

Pisarenco S., dr. hab. în med., conf. universitar.; *Martiniuc C.*, dr. în med., conf. cercetător; *Scalețchi V.* dr. în medicină.; *Moscovciuc A.*, dr. în med. cercetător.; *Simionică Iu.*, dr. în med., conf. cercetător; *Rusu D.*, dr. în medicină; *Condrațchi D.*, cercet. științific stagiar; *Colun T.*, cercet. științific stagiar. *Caraiani O.*, cercet. științific stagiar., *Vartic C.*, laborant.

Scop. A studia caracteristica și a optimiza tratamentul clinico-patogenic al hipertensiunii pulmonare la bolnavii cu bronhopneumopatie obstructivă cronică.

Sarcini.

1. Determinarea răspîndirii hipertensiunii pulmonare în rîndul pacienților cu BPOC, examinați într-o instituție specializată.
2. Studiarea exprimării hipertensiunii pulmonare în funcție de fenotip și stadiile evolutive a BPOC.
3. Evaluarea manifestărilor clinice a hipertensiunii pulmonare în funcție de fenotip și stadiile evolutive a BPOC.
4. Studiarea corelației între indicii funcționali respiratorii, capacitatea de difuziune, și valoarea presiunii medii în artera pulmonară în BPOC.
5. Argumentarea științifică a utilizării și aprecierea eficacității Valsartanului și Nebivololului în tratamentul hipertensiunii pulmonare la pacienții cu BPOC.

Impactul științific, economic, social

Pentru prima dată în Republica Moldova sunt studiate răspîndirea, particularitățile formării și manifestările clinice ale HP la pacienții cu BPOC, precum și relația HP cu severitatea hipoxemiei, disfuncției endoteliale, disfuncțiile ventilației pulmonare și capacității de difuzie a plămânilor, tipurile BPOC. Este studiată acțiunea Valsartanului și Nebivololului asupra funcției endoteliale și a tensiunii arteriale, la fel evaluată posibilitatea utilizării lor în prevenirea și tratamentul HP la pacienții cu BPOC. Pentru prima dată a fost determinată clasificarea semnelor endoscopice ale bronșiilor, care reflectă particularitățile evoluției clinice ale BPOC.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

BPOC a fost motivul de adresare după asistență medicală înalt specializată la 16,7% pacient cu boală pulmonară nespecifică. HP se constată la toți pacienții cu BPOC: HP ușoară la 89% pacienți, HP moderată la 11% pacienți. Cele mai înalte valori a PSAP s-au relevat la pacienții cu formele BPOC grave și foarte grave – $53,0 \pm 2,7$ mmHg ($p < 0,001$). PMAP și timpul accelerării a fluxului pulmonar au fost, respectiv, $28,0 \pm 3,5$ mmHg și $102,8 \pm 16,1$ msec. În ciuda modificărilor funcționale pronunțate din partea plămânilor, anume: dereglările severe obstructive, hiperinflația pulmonară, scăderea capacității de difuzie pulmonară – creșterea PSAP are un caracter moderat și constituie 67%. Cea mai puternică corelare la pacienții cu BPOC are loc între PMAP și RV/TLC ca markerul de hiperinflație (emfizemului) și Reff ca indicatorul dereglărilor obstructive. Disfuncția endotelială a fost diagnosticată în 86,7% la bolnavii de BPOC, care are legătură strînsă de corelare cu rigiditatea arterială și este indicație pentru farmacoterapie endotelial – protectivă. La pacienții cu BPOC utilizarea Valsartan și Nebivolol nu provoacă agravarea permeabilității bronșiale, considerabil reduce presiunea sistolică și medie în artera pulmonară, ameliorează funcția endotelială, benefic acționează asupra rigidității peretelui arterial.

Au fost optimizate metodele de diagnostic funcțional și regimurile farmacoterapiei, destinate pentru aplicare în activitatea fiziopneumologilor, medicilor de familie, medicilor din diagnostic funcțional.

13.817.09.01A „Aspecte medico-sociale și imunogenetice ale dezvoltării tuberculozei”.

Conducător: *Tudor E.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.

Laboratorul Genetică Umană

Termenul executării: 2013-2014.

Executori:

Tudor Elena, dr. în medicină, conf. cercetător, conducător proiect; *Varzari A.*, dr. în biologie; *Corloteanu A.*, cercetător științific stagiar; *Axenti E.*, cercetător științific stagiar; *Perlug N.*, cercetător științific stagiar; *Josan E.*, laborant, *Cebotari O.*, laborant.

Scop. Studiarea factorilor medico-sociali și imunogenetici implicați în dezvoltarea tuberculozei.

Sarcini:

1. Estimarea structurii cazurilor secundare în raport cu cazul index.
2. Studiarea particularităților de evoluție, formă și durata dezvoltării tuberculozei la cazurile secundare de tuberculoză.

3. Evaluarea spectrului de rezistență a *M. tuberculosis* la cazurile secundare de tuberculoză.
4. Studiarea factorilor medico-sociali ale dezvoltării tuberculozei.
5. Studiarea rolului genelor chemochine MCP-1 și IL-8 în dezvoltarea tuberculozei.

Impactul științific, economic, social

În baza cercetărilor efectuate s-au evidențiat particularitățile cazurilor secundare de tuberculoză care va contribui la eficientizarea managementului focarului de tuberculoză. Perfectarea Sistemului Informațional de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei va contribui la identificarea și monitorizarea focarului de tuberculoză, astfel ameliorând situația epidemiologică a tuberculozei.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Prin studiul prezent s-a efectuat prima analiză a cazurilor secundare de tuberculoză, dezvoltate în focarul din familie, inclusiv a particularităților evoluției, formei clinice și duratei dezvoltării tuberculozei, cât și a spectrului de rezistență a *M. tuberculosis*. S-a determinat, că cazurile co-prevalente/secundare din focar se caracterizează prin predominarea cazurilor noi de tuberculoză, a vârstei tinere, în special genul masculin, cu cea mai mare sursă de infecții fiind rudele de gradul I (părinții și copiii), cu durată a depistării a cazurilor secundare încadrată în limitele 1- 2,4 ani și cu o rată înaltă a formelor infiltrativ-distructive și fibro-cavitare.

S-a remarcat corespundere totală a spectrului sensibilității a preparatelor antituberculoase de linia I (HRES) în 66,29% (59/89) de perechi studiate caz index - caz secundar, iar corespunderea pentru Isoniazidă și Rimfapicină a constituit 82,02%. Pentru preparatele de linia a II-a spectrele de sensibilitate au corespuns la cazul index în raport cu cazul secundar în 37,14% cazuri.

Pentru prima dată la populația din Republica Moldova s-a studiat rolul genelor chemochinelor *Proteinei chemoatractante a monocitelor de tip -1* și *IL-8* în dezvoltarea tuberculozei. În rezultat s-a obținut că asociația acestor polimorfisme cu dezvoltarea tuberculozei a lipsit în toate modelele de moștenire, fiind în concordanță cu frecvențele polimorfismelor respective în alte populații europene.

Perfecționarea Sistemului Informațional de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei va contribui la indentificarea și monitorizarea focarului de tuberculoză, astfel ameliorând situația epidemiologică a tuberculozei.

2.1.2. Proiecte pentru tineri cercetători

08.16.09.002A „Rolul factorilor genetici în dezvoltarea hepatitei medicamentoase în tuberculoză”.

01.03.2012-31.12.2013

Laboratorul Genetică Umană

Executori: *Munteanu N.*, conducător, cerc. șt. superior; *Varzari A.*, dr. în biologie, cerc. șt. superior; *Talmaciov M.*, cerc. șt. stagiar; *Ciobanu S.*, cerc. șt. stagiar; *Ivanoglo A.*, cerc. șt. stagiar; *Corcodel R.*, cerc. șt. stagiar; *Perluga N.*, masterand;

Scop. A studia rata de asociație a variantelor de gene NAT2, CYP2E1 și XO cu dezvoltarea hepatitei toxice la pacienții care urmează tratament antituberculos.

Tematica aplicativă îndeplinită în volumul planificat

Au fost studiate fișe medicale ale pacienților cu tuberculoză pulmonară tratați cu medicamente de prima linie și acumulat materialul primar. Elaborată banca de probe cu ADN și plasmă a pacienților cu hepatită medicamentoasă. Și elaborată metoda de genotipare a unui polimorfism al genei XO și a patru polimorfisme a genei NAT2. Au fost elaborate protocoalele genotipării genelor NAT2, XO și AADAC în cadrul acestui proiect. Continuie acest proiect cu elaborarea unei teze de doctor în științe medicale.

2.1.3. Proiecte pentru procurarea echipamentului

12.220.19.04A ”Optimizarea terapiei combinate a co-infecției TB/HIV: abordări farmacocinetice și farmacogenetice în studierea interacțiunilor medicamentoase”.

Conducător: Tudor E., dr. în medicină, conferențiar cercetător.

Termenul executării: 2012. (330 mii lei). Echiparea laboratorului Genetică Umană.

2.1.4. Proiecte internaționale

Programul - Capacități /Modul III – Cooperare bilaterală ROMANIA – MOLDOVA.

„Obținerea și caracterizarea fizico-chimică unor noi tioureide ale acidului 2-(2-fenetil)-benzoic și a complexilor metalici corespunzători ca potențiale substanțe antimicrobiene”

Romania - Director proiect Dr. Morusciag Laurențiu; R. Moldova - Director proiect Dr. Cotelea T. R. Moldova: Crudu V., dr. în medicina, executor principal;

Instituții executoare: UMF “Carol Davila” București – Facultatea de Farmacie; USMF „N.Testemițanu”, Catedra Chimie farmaceutică și toxicologică, Chișinău; Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”, Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei

Termenul executării: 01.06.2010 – 30.11.2012

Costul total al proiectului: 37600 RON (15000 RON)

Scop. Crearea de noi medicamente pentru un tratament mai eficient, mai rapid și mai ieftin al TBC, boală cu implicații majore socio-economice în România și în Republica Moldova.

Impactul științific, economic, social

Actualmente pentru tratamentul TB sunt un arsenal limitat de substanțe active, sunt substanțe cu acțiune lentă, ineficientă și care determină de multe ori instalarea rapidă a rezistenței tulpinilor de bacil koch. Multe dintre aceste substanțe au un spectru antimicrobian neselectiv și se folosesc frecvent și în tratamentul altor tipuri de infecții, ceea ce conduce la scăderea eficienței lor în tratamentul TBC (ex. folosirea rifampicinei în tratamentul gonoreei). Un tratament adecvat pentru TB a reprezentat și reprezintă o foarte importantă direcție de cercetare la nivel național și mondial. Echipa de cercetare română, specializată în sinteza de substanțe pentru aplicații farmaceutice, a fost mereu preocupată de sinteza de noi derivați cu acțiune antimicrobiană.

Tematica îndeplinită în volumul planificat

Pornind de la unele caracteristici structurale ale unor medicamente anti-TBC consacrate care conțin în moleculă grupe amidice sau tioamidice situate în spațiu la o distanță adecvată de un atom de azot bazic, am conceput structuri prototip de derivați acilați ai tioureei ce reunesc aceste grupe farmacofore.

S-au testat pe tulpini de *M. tuberculosis* - H37Rv tulpina de referință și tulpini salbatice izolate de la pacienții cu tuberculoza pulmonară, compușii originali sintetizați a tioureidelor acidului 2-(2'-fenetil)-benzoic.

Au fost selectate 30 de substanțe pentru a fi testate pe tulpini de *M. tuberculosis*, pe tulpina de laborator de referință H37Rv și pe tulpini salbatice. Din cele 30 de substanțe cercetate la 3 dintre ele RM 24, RM28, RM29 s-a determinat concentrația minimă inhibitorie de 10 microgr ug/ml.

1 U01 AI077957-01. NIAID RFA-AI-08-001 “Testele rapide pentru aprecierea rezistenței și depistarea tuberculozei cu rezistență extinsă”

NIAID Global Consortium for Drug-Resistant TB Diagnostics – GCDD. Universitatea California, San-Diego. Institutul Ftiziopneumologie, Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei

Termenul executării: 01/10/2009-31/06/2014.

Costul total al proiectului: 3.000.000\$

Scop. Elaborarea metodelor rapide de testare a rezistenței primare și secundare a *M. tuberculosis complex*.

Coordonator program A. Cantazaro, Profesor, Universitatea California, San-Diego.

Responsibil R. Moldova V. Crudu, dr. în medicina, conf. cercetător

Executori: Romancenco E., Stratan E., Lesan V.

Impactul științific, economic, social

Proiectul GCDD (finanțat de NIH Grant # 5U01AI082229) a avut ca scop de a elabora și de a studia diagnosticul rapid XDR-TB din > 1000 pacienți la trei site-uri clinice in Mumbai (India) , Chișinău (Moldova) și Port Elizabeth (Africa de Sud). Trei teste rapide, concepute inițial pentru a detecta rapid TB multidrog-rezistentă (MDR-TB), izolate prin cultură pe medii lichide și solide, metode molecular genetice au fost evaluate pentru a detecta OFX, AK, KM, și rezistența CM din material nativ (sputa) și din tulpini izolate de MTB. Testele fenotipice clasice pentru testarea sensibilității către preparatele antituberculoase durează până la 3 luni pentru a identifica XDR-TB .

Tematica îndeplinită în volumul planificat

Sunt prezentate rezultatele bazate pe eșantioane din ~ 650 de pacienți colectate între 2012 și 2013. Datele pentru testarea sensibilității către preparatele antituberculoase pentru MGIT a indicat o valoare mediana de timp - pentru - rezultat (TTR) de 25 de zile (n = 484). TTR median pentru testul MODS a fost de 15 zile (n = 442) , în timp ce PSQ a fost de numai 8 zile (n = 606) și Hain APL (plus și sl) a fost de 5 zile (n = 641) . Sensibilitatea și specificitatea testelor rapide au fost comparate cu MGIT960 ca standardul de aur . Pentru testul **MODS** (N = 288 - 290), sensibilitate și specificitate la INH au fost cu 95 % și 99% , sensibilitate și specificitate la RIF a fost de 99 % și 95% , sensibilitate și specificitate la MOX au fost de 98 % și 97 % , sensibilitatea și specificitatea la OFX au fost de 98 % & 98 % . La AMK sensibilitatea și specificitatea a fost de 86% și 100% , sensibilitate și specificitate la PAS a fost de 95 % și 99%, sensibilitate și specificitate la KAN a fost de 48 % și 100 % . Pentru testul **PSQ** (N = 346 - 360), sensibilitate și specificitate la INH au fost de 96 % și 96 % , sensibilitate și specificitate la RIF au fost de 97 % și 98 % , sensibilitate și specificitate la MOX a fost de 95% și 96 % , și de sensibilitate și specificitate OFX au fost 95 % și 98 % . AMK sensibilitate și specificitate a fost de 86% și 99% , sensibilitate și specificitate la PAS a fost de 85 % și 99% , sensibilitatea și specificitatea la KAN a fost de 48 % și 99 % . Pentru Hain MTBDR_{plus} APL (N = 399 - 409), sensibilitatea și specificitatea la INH au fost 95% și 99% , sensibilitate și specificitate la RIF au fost de 98 % și 94 % . Pentru Hain MTBDR_{sl} APL (N = 334 - 360), sensibilitatea MOX și specificitatea au fost de 95 % și 97 % și o sensibilitate și specificitate la OFX au fost 95% și 98 % . La AMK sensibilitatea și specificitatea au fost 79 % și 100% , sensibilitatea și specificitatea la PAS a fost de 85 % și 99% , sensibilitatea și specificitatea la KAN a fost de 40 % și 100 % . Concordanța rezultatelor testării sensibilității către preparatele antituberculoase dintre MGIT și MODS a fost: INH 96 % ; RIF 98 % ; MOX / OFX 98 % ; AMK și PAC 99% ; KAN 91 % . PSQ : INH 96 % ; RIF 97 % ; MOX 95 % și 96 % OFX ; AMK și PAC 98 % ; KAN 92 % ; Hain APL : INH 96 % ; RIF 97 % ; AMK și PAC 98 % ; KAN 92 % ; MOX 96 % și 97 % OFX.

Datele obținute indică faptul ca testele rapide reduc timpului de diagnostic a XDR TB de la luni de zile la zile sau săptămâni. Rezultate rapide au fost extrem de sensibile și specifice pentru INH, RIF și rezistența la FQ, dar au demonstrat o sensibilitate joasă de 90 % pentru preparatele injectabile.

FP7-HEALTH-2007-B. „Studiu clinic al tuberculozei rezistente la medicamente în Europa”

Centrul de Colaborare OMS Tuberculoză și boli respiratorii, Fundația "Salvatore Maugeri ", Institutul de cercetari Tradate, Italia

Termenul executării: 01/01/2009-31/12/2013.

Costul total al proiectului: 1.000.000\$

Directorul programului Dr. Christoph Lange MD PhD, Head of the Division of Clinical Infectious Diseases, Medical Clinic, Research Center, Borstel, Germany

R. Moldova: V.Crudu, dr. în medicina, executor principal;

Executori:

N. Moraru, dr.hab. în medicină, E. Stratan, N. Țurcanu, Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei.

Scop. A stabili factorii de risc pentru apariția tuberculozei MDR și XDR; a compara diferite algoritmi de diagnostic, utilizând diferite instrumente de diagnostic a tuberculozei MDR și XDR în diferite instituții europene; a analiza datele microbiologice în raport cu datele clinice și rezultatele tratamentului; a documenta strategiile de tratament și durata tratamentului la pacienții cu diferit spectru de rezistență în conformitate cu rezultatele finale.

Impactul științific, economic, social

Tuberculoza multirezistentă și cu rezistență extinsă este un fenomen foarte alarmant, deoarece în această formă de boală succesul tratamentului cu preparatele de linia I sunt mult mai puțin efective decât în tuberculoza sensibilă, iar acumularea unui număr tot mai mare de tulpini rezistente în societate poate duce la infectarea populației și creșterea numărului pacienților cu tuberculoză rezistentă. Lipsa de medicamente, tratamentul neadecvat și de lungă durată a făcut posibilă dezvoltarea rezistenței achiziționate la mai mult de jumătate din bolnavii aflați sub tratament în perioada aa. 1997-2001. Aceste consecințe, precum și lipsa unui control strict supravegheat al tratamentului ($\approx 40\%$ pacienți), abandonurile tratamentului ($\approx 20\%$ pacienți în anii 2000-2004) sunt cauzele principale ale creșterii majore a rezistenței medicamentoase la pacienții cu tuberculoză în această perioadă. Tratamentul incorect, de scurtă durată a pacienților cu tuberculoza monorezistentă, poate influența negativ tulpinile de *M.tuberculosis* în direcția "amplificării" rezistenței antituberculoase. Acest fenomen, care a primit denumirea de "efect de amplificare", probabil a fost una din cauzele creșterii vertiginoase a prevalenței rezistenței medicamentoase la pacienții cu tuberculoză. Din perspectiva Sănătății publice, tratamentul incomplet și slab supravegheat a tuberculozei este mult mai periculos decât lipsa acestuia. Controlul tuberculozei multirezistente este cu mult mai complicat și necesită cu mult mai multe resurse logistice și economice. Tratamentul medicamentos al MDR-TB este mult mai dificil, mai costisitor și poate fi fatal. În țările industriale, tratamentul tuberculozei sensibile costă în jurul la 2,000\$ de persoană, dar crește până la 250,000\$ de persoană în cazul pacienților cu tuberculoză multirezistentă.

Tematica îndeplinită în volumul planificat

Rezultatele demonstrează un nivel înalt de succes al tratamentului printre pacienții cu tuberculoză sensibilă, înrolați în acest studiu – 88,7% și 8,0% decese. Printre pacienții cu TB MDR rata succesului tratamentului este joasă - 54,4% cu rată înaltă a deceselor – 16,8%.

Rata de abandon în cazurile cu MDR TB este 9,6% față de 1,6% în cazurile sensibile de tuberculoză. Datele preliminare demonstrează că TB MDR rămâne o problemă stringentă de sănătate publică pentru Republica Moldova.

STCU/AȘM. Caracteristici clinico-microbiologice, aspecte farmacogenetice și particularitățile tratamentului tuberculozei HIV-asociate în Republica Moldova

Conducător: Tudor E., dr. în medicină, conf. cercetător

Instituția: Institutul de Ftiziopneumologie "Chiril Draganiuc".

Coordonatori: *David Bull*, Coordinator Biosecurity Engagement Program, U.S. Department of Health and Human Services / Biotechnology Engagement Program, Atlanta, GA, SUA; *Moonan, Patrick* (CDC/OID/NCHHSTP).

Termenul executării: 01.02.2012 - January 31.12.2013

Scop. A dezvolta relații de colaborare cu parteneri din SUA.

Într-o elaborare a unei propuneri internaționale de diagnostic rapid, supraveghere, și tratamentul MDR-TB în Europa de Est a avut loc reuniune în Atlanta, GA, SUA, Universitatea Emory Centr în care au participat 4 instituții din 3 țări: Georgia, Moldova și Ucraina: Centrul Național pentru Controlul Bolilor și Sănătate Publică; Institutul de Cercetare în Epidemiologie și Igienă Ministerul Sănătății din Ucraina, Lvov, Institutul de Epidemiologie și Boli Infecțioase L.V. Gromashevskiy și Institutul de Ftiziopneumologie "Chiril Draganiuc". Au fost organizate trei

echipe independente pentru vizite la fiecare site, avînd scop de a evalua fiecare element de bază (capacitate de laborator, capacitatea clinică, posibilitățile de tratament TB MDR, de gestionare a datelor și capacitatea de supraveghere). Ultima reuniune a avut loc în Centrul Național TB Heartland, în San Antonio, SUA întru finalizarea propunerii de proiect, înaintată la NIH.

STCU/AȘM. Nano-încapsularea remediilor antituberculoase pentru transport la țintă

Conducător: Dr. hab. Macaev Fliur, Dr. Crudu V.

Instituții executoare: Institutul de Chimie al AȘM; Institutul de Ftiziopneumologie "Chiril Draganiuc".

Termenul executării: 2013–2014

Costul total al proiectului: 100 mii dolari

Scop. Obiectivul principal al proiectului este de a obține remedii anti-tuberculoase nano-încapsulate cu eficiență mai înaltă și mai puține efecte secundare. Utilizarea alcaloizilor și derivații lor sintetici din grupul de oxadiazolilor și chinazolinones. Principale agenți de încapsulare nano, utilizarea ciclodextrinelor.

Impactul științific, economic, social

Spre deosebire de remediile antituberculoase utilizate până în prezent în medicină, nanocapsulele obținute pot ajunge mai ușor la bacteriile tuberculozei în organism. Este o tehnologie nouă, care protejează de deteriorare țesutul fin al plămânului.

La locul de acțiune, nanocapsula eliberează substanța medicamentoasă și o face disponibilă pentru acțiune asupra bacteriei. În același moment, ciclodextrinele libere acționează distructiv asupra micobacteriei, captând în cavitățile lor părțile componente ale acesteia.

Tematica îndeplinită în volumul planificat

Rezultatele obținute în cadrul testărilor preclinice ale activității compușilor cercetați au demonstrat că natura ciclodextrinei cu care se asociază compusul obținut influențează activitatea antituberculoasă a acestuia. Astfel, prin combinarea diferitor ciclodextrine cu substanțe biologice active cu un potențial antimicobacterian înalt, a fost posibilă obținerea unor remedii antituberculoase noi cu activitate crescută și toxicitate redusă.

DFG. Proiect bilateral moldo-german "Identification of genetic susceptibility factors for tuberculosis in European population" în cadrul programului "Initiation of International Collaboration"

Conducător: Varzari A., dr. în biologie

Instituție executoare: Institutul de Ftiziopneumologie "Chiril Draganiuc".

Termenul executării: 2014.

Costul total al proiectului: 9.400 EUR

Scopul: Scopul dezvoltării colaborării în domeniul științific și elaborarea proiectelor de cercetare.

A fost efectuată vizită în Republica Federală Germania, Hanover, Medical School Hannover, Centrul Helmholtz München: Centrul German de Mediu și Sănătate, Institutul de Epidemiologie Genetică (Prof. Dr. Christian Gieger), Unitatea de cercetare Epidemiologie moleculară (Dr. Harald Grallert), Departamentul de Cercetare a Metabolismului (Dr. Michaela Breier), Centrul de Analiză a Genomului (Prof. Dr. Jerzy Adamski), Institutul de Biologie Computatională, Catedra "Modelarea matematică a sistemelor biologice", Departamentul de Matematica al TU Munchen (Dr. Fabian Theis), Institutul de Bioinformatică și Sisteme de Biologie (Gabi Kastenmüller) și în R Moldova: Thomas Illig, Professor, Head of Hannover Unified Biobank, Head of Research of Institute of Human Genetics MHH. Germania, Medical School Hannover (MHH); Harald Grallert, PhD, Group leader. Germania, Helmholtz Zentrum München, German Research Centre for Environmental Health; Igor Deyneko, PhD, cercetător științific. Germania, Helmholtz Centre for Infection Research, Braunschweig. În rezultat a fost întocmit proiectul de colaborare "Genome-Wide Association Study of pulmonary tuberculosis in Moldova" și înaintat în cadrul Programului Fundației Germane pentru Cercetare.

2.2. PERSONALUL UMAN

2.2.1. Lista personalului de conducere

Nr. d/o	Nume, prenume	Anul nașterii	Studii	Gradul științific	Titlul științific (științifico-didactic)	Stagii de perfecționare efectuate în țară	Stagii de perfecționare efectuate peste hotare	Cursuri de perfecționare a managerilor	Abilitări cu dreptul de conducător/consultant de doctorat	Funcția deținută
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1.	Domente Liliana	22.08.1974	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău				Copenhaga, Danemarca. 13.12-16.12.2011 Kiev, Ucraina, 21.11-24.11.2011 Haga, Regatul Tarilor de Jos, 28.05-01.06.2013 Paris, Franța, 29.10-04.11.2013 Tomsk, Rusia, 18.05-24.05.2014. Berlin, Germania, 19.03-22.03.2014.			Director. Ordinul MS nr. 781-p§1 din 18.10.2011/nr. 35-p §1 din 12.04.12.
2.	Iavorschi Constantin	15.03.1951	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. hab. în medicină	profesor cercetător		Hanover, Germania. 15.05-22.05.2014.		321.07 – Dispoziție nr. 1630, din 05.04.2012.	Director adjunct știință și inovare, Ordinul MS nr. 28P §3, din 02.03.2015.
3.	Tudor Elena	28.07.1967	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie. 03.06-21.06.2013. Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013. Endoscopie generală 01.09-31.12.2014.	Rusia, Moscova. 01-02.11.2010. Kiev, Ucraina. 25-31.08.2011. Hanover, Germania. 15.05-22.05.2014.		321.07 – Dispoziție nr. 997 D, din 05.11.2009.	Secretar Științific, Ordinul nr. 2 din 03.01.2005

2.2.2. Lista personalului din sfera științei și inovării

Nr. d/o	Nume, prenume	Anul nașterii	Studii	Gradul științific	Titlul științific (științifico-didactic)	Stagii de perfecționare efectuate în țară	Stagii de perfecționare efectuate peste hotare	Abilitări cu dreptul de conducător/consultant de doctorat	Forma de angajare (în state, cumul intern, cumul extern)	Funcția deținută
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1.	Sain Dmitri	26.12.1943	Institutul de Stat de Medicină, Cernăuți	dr. hab. în medicină	conf. cercetător		Ucraina, Kiev. 21-25.06.2010.	321.07 – Dispoziție nr. 1672 D, din 23.05.2012	în state	Șef Laborator Managementul și monitoringul tuberculozei Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
2.	Pisarenco Serghei	05.11.1954	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. hab. în medicină	conf. universitar	Definiția de caz TB, Concept OMS”. Chișinău. 20.09.2012. Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă în condiții de ambulator. 05.11-07.11.2013. Actualități în tratamentul bronhopneumopatiei obstructive cronice. 28.03;12.11 2013.		321.07 – Dispoziție nr. 996 D, din 05.11.2009	în state	Șef Laborator Boli nespecifice ale aparatului respirator, Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
3.	Djugostran Valeriu	18.10.1947	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. hab. în medicină	conf. cercetător		Moscova, Federația Rusă, 05.03 - 08.03.2013.	321.07 – Dispoziție nr. 1670 D, din 23.05.2012	în state	Șef laborator <i>Limfologie</i> , Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
4.	Ghinda Serghei	30.11.1948	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. hab. în medicină	profesor cercetător	Protecția Proprietății Intelectuale., Invenții. 16.10-01.11.2013; Alergologie și imunologie clinică. 24.05-24.06.2010.		313.01 – Dispoziție nr. 1629, din 05.04.2012.	în state	Șef laborator <i>Imunologie și Alergologie</i> , Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
5.	Crudu Valeriu	01.02.1957	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Tuberculoza rezistentă. Training curs Perioada 14.01-14.02.2010 Managementul TB, MDR-/XDR-TB, TB/HIV. 1-14.06.2011	Berlin Germania,. 23.03.2010. Borstel. Germania, 25-29.05.2010. Lübeck, Germania. 25-26.05.2010 SUA, Atlanta. TB MDR. 21.05-25.05.2012 San Diego, California. 19.02 – 06.03.2011. Sandalo, Italia. 06–14.06.2011. Hanover, Germania. 15.05-22.05.2014.	313.02 – Microbiologie, virusologie medicală HOTĂRÎREA nr. AT 1/5-1 din 14 iunie 2013	în state	Șef laborator <i>Microbiologia și Morfologia tuberculozei</i> . Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
6.	Haidarlî Ion	03.05.1937	Institutul de Stat de Medicină, Chişinău	dr. hab. În medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie 03.06-21.06.2013.		321.07 – Dispoziție nr. 1671 D, din 23.05.2012.	în state	cerc. șt. coordinator Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
7.	Simionică Iurie	19.09.1952	Institutul de Stat de Medicină, Chişinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Inițiere în bronhologie. 23.10.2014. Actualități în tratamentul bronhopneumopatiei obstructive cronice. 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior. Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
8.	Procopișin Larisa	17.05.1958	Institutul de Stat de Medicină, Chişinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Probleme actuale sanatatii publice. 14.02-10.03.2011 Alergologie și imunologie clinică.. 14.05-01.06.2012 Actualități în tratamentul bronhopneumopatiei obstructive cronice. 28.03;12.11 2013. Afecțiuni imune, autoimune și alergice în dermatologie. 14.09 - 02.10.2015	Brussels. Belgia. Allergology - Insights and update 28.05–29.05.2010 Germania. Berlin. Allergology– Insights and update. 04.11– 05.11.2010.	321.25 – Dispoziție nr. 1020 D, din 10.12.2009	în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
9.	Moscovciuc Ana	26.09.1942	Institutul de Stat de Medicină, Chişinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie. 10.03-28.03.2014.	Москва, Россия. 23-26.10.2012 Москва, Россия. 23-26.10.2012 Москва, Россия. 14-17.10.2014.		în state	cerc. șt. coordinator Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
10.	Rîvneac Lidia	17.02.1950	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie 01.02.-04.03.2010; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
11.	Crivenco Galina	14.12.1955	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie 01.02.-04.03.2010; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
12.	Tudos Tamara	08.01.1939	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Actualități în tratamentul BPOC. 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
13.	Bolotnicova Valentina	28.08.1937	Institutul de Stat de medicină Cubană or.Krasnodar	dr. în medicină	conf. cercetător	Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
14.	Bîrdan Liliana	17.04.1977	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău						în state	Concediu de maternitate
15.	Privalov Elena	02.11.1969	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău	dr. în biologie	conf. cercetător	Metode de cercetări în imunologie. 01.10-19.10.2012. Izoimunologie. 09.03-27.03.2014.			în state	cerc. șt. superior Concurs 11.11.2015 - 10.11.2019
16.	Antipa Vasile	22.11.1949	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Ftziopneumologie 10.02-28.02.2014; Actualități în tratamentul BPOC. 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
17.	Rusu Doina	25.03. 1975	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău	dr. în medicină	conf. universitar	Actualități în patologiei pulmonare nespecifice 28.03- 20.04.2011. Actualități în tratamentul bronhopneumopatiei obstructive cronice. 28.03;12.11 2013.	Amsterdam, Olanda. 22– 29.09.2011. Italia, Sandalo. 07–18.11.2011. București, România. 23.05 - 25.05.2012. Berlin, Germania. Forumul „Koch- Metschnikow” 19.08 - 20.09.2014.		în state	cerc. științific
18.	Corloteanu Andrei	17.06. 1971	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Actualități în tratamentul bronhopneumopatiei obstructive cronice. 28.03;12.11 2013.	Kazakhstan, Alma-Ata. „Managementul medicamentelor antituberculoase” OMS. 21.09 - 28.09.2013.		în state	cerc. științific
19.	Martîniuc Constantin	14.08. 1961	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină	conf. cercetător	Probleme actuale în ftziopneumologie 12.03-30.03.2012. Probleme actuale în cardiopatie ischemică și tulburările de ritm cardiac”. 10.03-28.03.2014; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
20.	Axenti Ecaterina	05.04.1957	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău			Ftiziopneumologie 11.03-29.03.2013; Actualități în tratamentul BPOC. 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior
21.	Varzari Alexandru	17.12.1976		dr. în biologie			Munchen, Germania. 25.10-15.11.2012. Bochum, Germania. Instruire DAAD. 10.08 - 15.10.2013. Munchen, Germania. 11.06-26.06.2013. Hanover, Germania. 15.05-22.05.2014.		în state	cerc. șt. superior Concurs 27.06.2012 - 26.06.2016
22.	Perlug Nina	13.02.1989	Universitatea de Stat din R. Moldova			Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. stagiar Concurs. 24.09.2014 – 23.09.2018
23.	Chiroșca Valentina	09.02.1937	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în biologie	conf. cercetător	Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
24.	Brumaru Albina	22.09.1955	Institutul de Stat de Medicină, Chișinău	dr. în medicină		Imunologie 01.10-19.10.2012; 10.03-28.03.2014; Ftiziopneumologie 02.06-20.06.2014; Actualități în tratamentul BPOC. 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. șt. superior Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
25.	Calenda Olga	02.05.1970	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău			Ftiziopneumologie 20.05-01.06.2013 Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. științific Concurs. 24.09.2014 – 23.09.2018

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
26.	Scaletchi Valentina	26.05. 1970	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău	dr. în medicină		Metode contemporane in diagnosticul bolilor cardiovasculare. 01.03-25.03.2010, Diagnosticul funcțional. 14.11-07.12.2011; Metode contemporane de diagnostic și tratament în fiziopneumologie. 28.01-06.02.2013; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. științific Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
27.	Cula Eugenia	16.09. 1977	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Diagnosticul diferențial ale bolilor aparaturii respirator și tuberculozei . 01.03-02.04.2010; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. științific Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
28.	Colun Tatiana	21.03. 1976	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Diagnostic funcțional. 17.10-09.11.2011; Electrocardiografia 12.03-29.03.2013 Diagnostic funcțional. 01.10.-18.10.2013; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.			în state	cerc. științific stagiar Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
29.	Velixar Elvira	14.06. 1966	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău			Actualități în oftalmologie. 31.01-23.02.2011 Actualități în diagnosticul și tratamentului afecțiunelor virale. 03.09-21.09.2012 Diagnosticul și corecția ametropiilor. 18.11-03.02.2013 Actualități în chirurgia refractivă. 05.05-21.05.2014 Actualități în oftalmologie. 13.10-31-10.2014	Moscova. Rusia. 09-11.11.2011		în state	cerc. științific Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
30.	Noroc Ecaterina	30.03. 1986	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău			Microbiologie 01.10.2010- 30.05.2011	Borsel, Germania 10-15 mar 2010; Pyrosequencing, San Diego, SUA. 07-14.03.2011; Good clinical Practice, CA, SUA 25.02– 07.03.2011; Micobacteriologie, Borstel, Germania 24 -29.10.2011; Biologia Moleculara, Borstel, Germania. 17.02.-01.05.2014.		în state	cerc. științific stagiar Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
31.	Marusceac Irina	19.12. 1976	USMF “Nicolae Testemițanu” Chișinău						în state	cerc. științific stagiar Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
32.	Rotaru-Lungu Corina	07.03. 1978	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Alergologie și imunologie clinică 24.05-24.06.2010 Pneumologie clinică. 01.10-19.10.2012.			în state	cerc. științific Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
33.	Romancenco Elena	10.11. 1974	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău				MODS, Peru. 07-14.03.2011. Good clinical Practice, CA, SUA 25.02– 07.03.2011 Micobacteriologie, Borstel, Germania 24-29.10.2011.		în state	cerc. științific
34.	Caraiani Olga	02.10. 1977	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Diagnosticul diferențial ale bolilor aparaturii respirator. 12.05-30.05.2014; Actualități în tratamentul BPOC 28.03;12.11 2013.	Berlin, Germania. Stagiere. 19.08-20.09.2014		în state	cerc. științific stagiar Concurs. 11.11.2015 - 10.11.2019
35.	Popescu Timofei	03.06. 1951	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău	dr. în medicină		Bacteriologia tuberculozei, metoda culturală, testarea sensibilității <i>M.</i> <i>tuberculosis</i> . 05.10- 10.10.2011; Bacteriologia clinică. 01.12.2012.			în state	cerc. științific superior
36.	Ciobanu Sergiu	01.01. 1978	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Diagnosticul diferențial a patologiei pulmonare respiratorii. 25.11-13.12.2013	Ucraina, Kiev. Studierea tratamentului antiretroviral. 21-25.06.2010.		în state	cerc. științific stagiar Concurs. 27.06.2012 - 26.06.2016

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
37.	Condrațchi Diana	05.12. 1977	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău			Managementul medical integrat al infecției HIV., 12-16.09.2011 Actualitati boli pulmonare și alergii. 20.01-04.02.2014.			în state	cerc. științific stagiar
38.	Zincenco Natalia	12.05. 1986	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău						în state	cerc. științific stagiar Concurs. 24.09.2014 – 23.09.2018
39.	Neronova Nadejda	26.07. 1989	USMF "Nicolae Testemițanu" Chișinău						cumul extern	cerc. științific stagiar
40.	Tataru Victoria	16.04. 1970	USM						cumul extern	cerc. științific

În perioada evaluată a fost conferit titlu științific de profesor cercetător dlor Sain D. (Seria PC0036 din 23.12.2010), și titlu de conferențiar cercetător: Crudu V. (Seria CC0257 din 05.07.2010).

2.2.3. Lista personalului auxiliar

Nr. d/o	Nume, prenume	Anul nașterii	Studii	Forma de angajare (în state, cumul intern, cumul extern)	Funcția deținută
1.	Maximenco Ana	02.03.1977	Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău	în state	Laborant cu studii superioare
2.	Rotaru Natalia	15.10.1974	Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău	în state	Laborant cu studii superioare
3.	Lisa Elena	15.08.1954	Colegiul Republican de Medicină din Chișinău	cumul intern	Laborant
4.	Marușceac Elena	19.12.1976	Colegiun Național de Medicină și Farmacie	cumul extern	Laborant
5.	Pruteanu Diana	22.10.1977	Colegiul Republican de Medicină din Chișinău	cumul intern	Laborant
6.	Vartic Cristina	24.07.1990	Universitatea de stat din Moldova	în state	Laborant
7.	Sajin Ana-Maria	14.09.1965	Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	în state	Inspector superior serviciul personal
8.	Melniciuc Oxana	25.08.1977	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	cumul extern	Traducător
9.	Iavorschi Ecaterina	27.01.1986	Universitatea de stat din Moldova	în state	Traducător
10.	Condrațaia Maria	01.08.1950	Institutul Politehnic din Chișinău	cumul intern	Economist coordonator
11.	Stati Maria	03.12.1969	Tehnicumul Industrial Economic din Chișinău	cumul intern	Contabil categoria I
12.	Chiperi Tatiana	01.12.1976	Studii medii	cumul intern	Preparator
13.	Ungureanu Lilia	27.03.1978	Studii medii	în state	Preparator
14.	Cojocaru Valentin	22.10.1970	Universitatea Tehnică a Moldovei	cumul extern	Inginer programist
15.	Gușan Lidia	11.02.1961	Universitatea de Stat din R. Moldova	în state	Bibliotecar

2.3. Mijloace financiare

Volumul de finanțare a instituției pentru anul 2010 a fost 40353,6 mii lei, anul 2011 – 49527,2 mii lei, 2012 – 68178,3 mii lei, 2013 – 73864,5 mii lei și 2014 – 82782,9 mii lei. Volumul mediu anual de finanțare a organizației pentru anii 2010-2014 a alcătuit 62941,3 mii lei.

Volumul mijloacelor destinate sectorului științific pentru anul 2010 a alcătuit 2965,0 mii lei, 2011 – 3065,0 mii lei, 2012 – 3487,0 mii lei, 2013 – 2783,4 mii lei, 2014 – 2675,4 mii lei. În total, volumul alocațiilor pentru 5 ani a constituit 14975,8 mii lei; media anuală fiind 2995,1 mii lei. Volumul mijloacelor financiare alocate sectorului științific din anul 2014 față de 2010 s-a micșorat cu 9,0%. În 2013 a fost redusă finanțarea cu 16,0% față de anul 2012 în legătură cu condițiile de criză economică.

Ponderea mijloacelor destinate sectorului științific în cadrul volumului total de finanțare a instituției este 5,1%, inclusiv: 2010 – 7,3%, 2011 – 6,2%, 2012 – 5,1%, 2013 – 3,7%, 2014 – 3,2%. Ponderea mijloacelor obținute prin concurs (proiecte pentru procurarea utilajului, proiecte independente) este 3,6% din volumul cheltuielilor de bază destinat sectorului științific.

Institutul nu are datorii la compartimentul salarizarea persoanelor și plata serviciilor.

2.4. Potențialul logistic și infrastructura de cercetare

Cercetările pe profil se efectuează în încăperile IMSP Institutul de Ftziopneumologie “Chiril Draganiuc” (în total 13532,9 m²).

Costul total al echipamentului utilizat în cercetare este 31421,7 mii lei, a sporit de la 549,0 mii lei/cercetător în anul 2010 până la 698,3 mii lei/cercetător în anul 2014.

Caracteristuca echipamentului utilizat în cercetare după vârstă, reieșind din cost, media pentru perioada evaluate constituie: până la 5 ani 52,0%, de la 6-10 – 42,6% și peste 10 ani 5,4%.

Cercetătorii dispun de un analizator pentru determinarea gazelor sangvine, analizator Hematologic, analizator Workstation HC-15, analizator imunoenzimatic, un aparat Horvesr - pentru separarea celulelor imunocompetente, boxe laminare, incubator pentru cultivarea celulelor imunocompetente, Calorimetre, microscopie, microscopie fluorescente, complex pentru examen radiologic: Sistem Duo Diagnost, aparat roentgen Siemens, aparat roentgen Siriscop, complex digital pentru prelucrarea peliculelor, 3 autoclave, 2 autoclave vert MLV 5075, un aparat pentru detecție rapidă a micobacteriei tuberculozei – Bactec MG 1T 960, 2 BSC class Esco Hepafilter și un BSC clas Clen AIR Hepafilter, 6 Boxe laminare, HYMOLYZER-2000, Incubator bacteriologic, aparat ultrasunet bactericid, analizator GM-Blot, incubator Stat Fax 2200, 2 incubatoare/termostat/, termostat HX-1, microcentrifugi, fibrobronhoscope, bronhoscop rigid, videobronhoscop, veloergometru, bodypletismograf, electrocardiografe, Spirometre, 2 defibrilatoare, monitoare plus – oxitet, monitoare reanimatologice, Pulsoximetre, PH-metru, două aparate pentru ventilare și anestezie “Breiz”, set videotoracospic cirurgical cu telescop 300, Amplificator PCR, Sistem de electroforeza orizontal, Sistem de vizualizare si fotodocumentare geluri vilberLourmat E BOX VX2 cu transiluminator, aparat pentru pyrosecvențiere.

Asigurarea personalului cu calculatoare este de 100,0%. Dispunem de rețea locală și conectare la rețea informațională, bibliotecă.

III. REZULTATELE CERCETĂRII

În perioada evaluată au fost obținute următoarele rezultate și elaborări științifice mai importante:

- Au fost elaborate și implementate regimuri de tratament a tuberculozei pulmonare multidrorezistente (TB MDR) care au contribuit la micșorarea duratei tratamentului cu majorarea de 1,4 ori a numărului de bolnavi tratați.

- Elaborarea și implementarea **metodei pentru prevenirea suprainfecției** probelor la testarea sensibilității *M. tuberculosis* și a algoritmului de diagnostic microbiologic a contribuit la îmbunătățirea calității diagnosticului de laborator al TB MDR și accelerarea testării sensibilității, care au avut un rol important în creșterea eficienței tratamentului TB MDR.

- S-au determinat cauzele care contribuie la formarea contingentelor de bolnavi cu forme cronice de tuberculoză și propuse acțiuni întru prevenirea dezvoltării formelor cronice de tuberculoză.

- Factorii dominanți, care prezintă dificultăți în depistarea tuberculozei pulmonare, sunt identitatea de gen și socială, comorbiditatea, informația insuficientă a populației despre tuberculoză. Depistarea tardivă a tuberculozei este condiționată de adresarea întârziată a pacientului pentru asistență medicală, cât și de deficiențele organizatorice. Adresarea tardivă a pacienților pentru asistență medicală crește probabilitatea depistării formelor clinice de tuberculoză avansată: fibro-cavitară și a pneumoniei cazeoase. Utilizarea incorectă a screening-ului pentru tuberculoză, cât și a metodelor monitoring-ului diagnosticului și tratamentului tuberculozei diminuează considerabil eficacitatea activităților antituberculoase.

- S-a elaborat **tehnologie curativă a pleureziilor exudative tuberculoase**, care include administrarea preparatelor corticoizi și chimioterapice endolimfatic regional, stimularea osmotică a drenului limfatic. Variantele tehnologice propuse accelerează stoparea exudației în cavitatea pleurală.

- S-au perfecționat criteriile medicale de bază care determină incapacitatea de muncă a bolnavilor cu astm bronșic cu aprecierea gradului de reducere a vitalității, care vor permite stabilirea indicațiilor pentru ajutor și protecție socială, ceea ce va contribui la ameliorarea calității vieții acestora.

- Au fost elaborate **metode de cercetare a reacțiilor adverse la bolnavii cu astm bronșic și tuberculoza pulmonară**: metoda de determinare a reacțiilor de adaptare a organismului după leucoformulă, care este simplă și permite obținerea informației în baza datelor formulei leucocitare despre starea reacțiilor imune de adaptare a organismului; și metodă de apreciere a indexului leucocitar al alergiei, care facilitează selectarea pacienților cu stare alergică preclinică pentru examinare detaliată.

- Tratamentul antituberculos complex al tuberculozei pulmonare multidrorezistente cu asocierea metodelor chirurgicale s-a soldat cu complicații postoperatorii minime și debacilarea pacienților în 100% cazuri. Persistența activității înalte a procesului inflamator tuberculos este o indicație directă pentru tratamentul chirurgical al leziunilor tuberculoase limitate.

- Pentru prima dată s-au determinat aspectele clinico-microbiologice ale tuberculozei pulmonare la cazurile cu abandon al tratamentului antituberculos. Abandonul tratamentului antituberculos este caracterizat de rată înaltă a eliminării micobacteriei (55,4% bacterioscopie și 59,4% cultură) și prezenței chimiorezistenței la 59,1% de cazuri, inclusiv MDR la 80,1% pacienți. Letalitatea prin tuberculoza post-abandon constituie 13,0% din mortalitatea prin tuberculoză și 54,2% din totalul cazurilor de abandon. Cunoașterea factorilor de risc de

abandon contribuie la prevenirea acestuia și ca rezultat va contribui la fortificarea capacităților de control al tuberculozei sensibile și multidrogrezistente, cât și la creșterea ratei de succes în tratamentul antituberculos.

- În premieră sunt descrise dereglări importante ale homeostaziei în tuberculoza pulmonară – dezechilibrul proteic - dismetabolismul în forma de deficit sau exces de acizi aminici din diferite grupe funcționale, hiperammonemia și alte dereglări endoecologice importante. Au fost obținute informații noi cu privire la dismetabolismul și disnucleotidoza proteică în tuberculoza pulmonară. Pentru medicația pacienților cu tuberculoză pulmonară, inclusiv TB-DR, în premieră, sunt propuse procedee curative noi bazate pe elucidarea dereglărilor componenței aminoacidice sanguine.

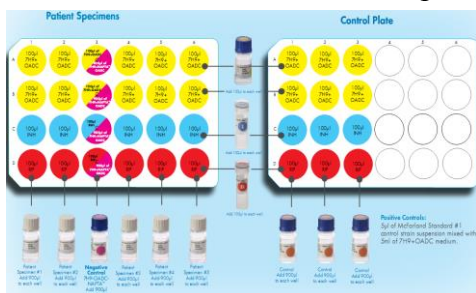
- A fost elaborat *Soft computerizat de monitorizare a rezistenței antituberculoase* și instalat în cabinetele de microscopie în 25 de teritorii din republică.

Au fost perfecționate metodele microbiologice clasice de izolare a *M. tuberculosis* pe medii nutritive lichide (MODS). Un test bazat pe detectarea *M. tuberculosis* într-un mediu lichid standardizat

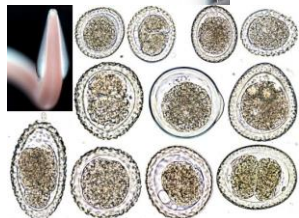
cu evaluarea concomitentă a sensibilității medicamentoase. Timpul mediu de detecție a MDR-TB este 7-12 zile, ceea ce permite confirmarea rapidă a diagnosticului. Implementarea

metodelor rapide de izolare pe medii lichide cu ajutorul metodei MODS, a contribuit la reducerea termenilor de obținere a rezultatelor în medie de 2-2,5 ori și a sporit semnificația procentului pozitivității culturilor de la 25-30% prin metoda clasică la 45-50% prin metoda MODS.

- În premieră s-a studiat reactivitatea imunologică și rezistența preimună în tuberculoza pulmonară asociată cu *Toxocara canis*. S-a determinat sensibilizare specifică la antigenele micobacteriene mai exprimată la pacienții cu tuberculoză pulmonară în asociere cu toxocaroză. Activitatea funcțională a limfocitelor T, cantitatea limfocitelor T și a subpopulațiilor lor a fost mai sever modificată la pacienții cu toxocaroză,

relativ mai puțin modificată la pacienții cu tuberculoză pulmonară în asociere cu toxocaroză și cea mai mică perturbare s-a determinat în tuberculoza pulmonară. Posttratament, indicatorii imunologici s-au reabilitat mai semnificativ în tuberculoza pulmonară asociată cu toxocaroză, tratați cu preparate antituberculoase în asociere cu preparate imunomodulatoare (BioR, Silimarin, Polioxidoniu).

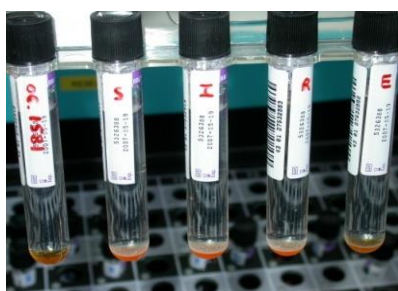
- Pentru prima dată în Republica Moldova s-au studiat raspândirea, particularitățile formării și manifestările clinice ale hipertensiunii pulmonare la pacienții cu BPOC, precum și corelația hipertensiunii pulmonare cu severitatea hipoxemiei, disfuncției endoteliale, disfuncțiilor ventilației pulmonare și capacitățile de difuzie a pulmonilor, stadiile BPOC. În premieră a fost elaborată clasificarea

semnelor endoscopice ale bronhiilor, care reflectă particularitățile evoluției clinice ale BPOC. S-au optimizat metodele de diagnostic și regimurile farmacoterapiei BPOC complicată cu hipertensiune pulmonară, destinate pentru aplicare în activitatea ftizio pneumologului, medicului de familie și medicului funcționist.

- În premieră, s-a studiat cazurile secundare de tuberculoză dezvoltate în focar, inclusiv particularitățile evoluției, formei clinice, duratei dezvoltării tuberculozei, cât și a spectrului de rezistență a *M. tuberculosis*. Perfecționarea Sistemului Informațional de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei va contribui la indentificarea și monitorizarea focarului de tuberculoză, astfel ameliorând situația epidemiologică a tuberculozei.

- Elaborări științifice:

Perfecționarea și standardizarea metodelor microbiologice de diagnostic al tuberculozei rezistente și multirezistente la etapa actuală în republică.

Pentru perfecționarea testării *M.tuberculosis* către preparatele specifice prin metoda BACTEC MGIT 960 a fost propus utilizarea unui amestec de antibiotice liofilizate cu o concentrație fixă care are scopul de a reduce cazurile de suprainfecție și a inhiba creșterea florei nespecifice fără a influența multiplicarea micobacteriilor. Acest amestec conține cinci antibiotici (Polymyxin B, Amphotericin B, Nalidixic acid, Trimethoprim și Azlocillin). Acest amestec se utilizează până în prezent numai pentru prevenirea

suprainfectării la izolarea *M.tuberculosis* pe medii lichide. Această combinație de

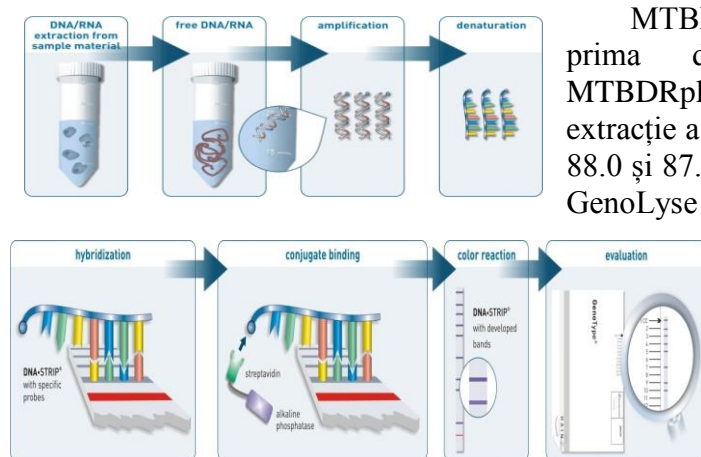

antibiotice se dizolvă cu o soluție pentru îmbunătățirea metabolismului micobacteriei, care conține acid oleic, albumină ca sursă de azot, dextroză ca sursă de energie și catalaza care îmbunătățește toleranța față de oxigen distrugând peroxizii toxici. Utilizarea amestecului de antibiotice „PANTA” pentru testarea sensibilității prin metoda BACTEC MGIT 960 a redus procentul de suprainfecție de 2 ori. Din 87 probe executate cu ambele metode, prin metoda clasică procentul de suprainfecție a constituit 10,3% și la adăugarea soluției de antibiotice numai 3,5% ($p < 0,05$).

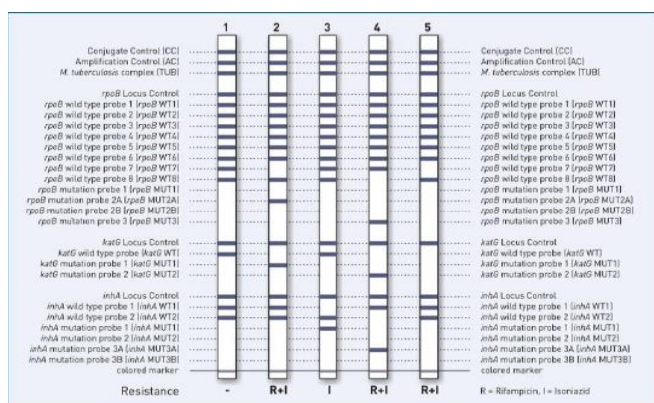
Utilizarea metodei în practica de rutina a laboratoarelor de profil îmbunătățește esențial rezultatele testării sensibilității, prin reducerea termenilor de obținere a rezultatelor, în cazul probelor suprainfectate cu 2-3 săptămâni. Implementat în Laboratoarele microbiologice în domeniul tuberculozei. Utilizarea metodei propuse este realizabilă în aceste laboratoare, deoarece nu necesită aparatul echipament sau alte suplimente costisitoare.

Utilizarea amestecului de antibiotice pentru prevenirea suprainfecției probelor la testarea sensibilității *M.tuberculosis* prin metoda BACTEC MGIT 960 reduce substanțial numărul de probe infectate și nu influențează la rezultatele testării rezistenței. Rezultatele obținute demonstrează, că utilizarea metodei în practica de rutina a laboratoarelor de profil va îmbunătăți esențial rezultatele testării sensibilității, prin reducerea termenilor de obținere a rezultatelor.

Versiunea nouă a metodei molecular genetice pentru detecția tuberculozei, precum și a rezistenței la rifampicină și izoniazidă (Line Probe Assay Genotype MTBDRPlus ver2.0)

combinînd datele de la ambele metode de extracție cu cultura ca standard de referință) pentru

MTBDRplus ver2.0 a fost evaluată pentru prima dată. Funcționalitatea noului test MTBDRplus ver2.0 independent de metoda de extracție a ADN-ului, a fost demonstrată (sensibilitate 88.0 și 87.3%, specificitate 98.4% și 100 cu metode GenoLyse și GenoExtract, respectiv). În scopul de a determina performanțele noului test, un accent deosebit a fost pus pe probele microscopice negative. Prin urmare, majoritatea probelor au fost microscopice negative (73,9%, 257 din 348). Noul test MTBDRplus ver2.0 a arătat o sensibilitate ridicată (76,0%, combinînd datele de la ambele metode de extracție cu cultura ca standard de referință) pentru detecția MTB din probele microscopice negative cu un singur test. Sensibilitatea acestui test poate fi comparată cu GeneXpert (72,5%). În cazul în care datele obținute prin metoda MTBDRplus ver2.0 au fost corelate cu datele clinice, sensibilitatea a crescut pînă la 79,8% pentru exemplarele microscopice negative.

Noul test molecular genetic MTBDRplus ver2.0 a fost elaborat împreună cu compania *Hain Lifescience*,

Nehren din Germania. Acest test a fost evaluat pentru depistarea *M.tuberculosis* și mutațiilor care conduc la rezistență la izoniazidă și rifampicină direct din specimene clinice microscopice pozitive și negative. Acum el este disponibil comercial, și este distribuit pe piața mondială (în peste 25 de țări) de către această companie.

Permite depistarea rapidă prin metode molecular genetice a M.tuberculosis din spute microscopice negative și tot odata determină rezistența către Rifampicină și Isoniazidă.

Criterii de determinare a dizabilităților la pacienți cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.

Elaborarea standardelor de evaluare a deficiențelor funcționale și capacității de muncă a bolnavilor cu afecțiuni bronhoobstructive cronice (ABOC) conform cerințelor actuale care permite determinarea gradului de dizabilități temporare și îndelungate, gradul de limitare a abilității vitale și stabilirea procentuală a capacității de muncă a pacienților cu ABOC care va contribui la optimizarea termenilor dizabilității temporare, prevenirea și reducerea dizabilității îndelungate.

Rezultatele stau la baza elaborării actelor normative pentru activitatea Comisiei Expertizei Medicale a Vitalității întru stabilirea procentuală a capacității de muncă a pacienților cu afecțiuni bronhoobstructive cronice. Contribuie la obiectivizarea determinării gradului de dizabilitate la pacienții cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.

Tratament complex a tuberculozei multidrogrezistente

A fost optimizat tratamentul antituberculos al tuberculozei pulmonare multidrogrezistente prin asocierea metodelor chirurgicale care s-a rezultat cu complicații postoperatorii minime (4,4%) și debacilare în 100% cazuri. Prin tratamentul chirurgical combinat cu regimurilor de tratament DOTS plus s-a obținut o rată înaltă de vindecare (65,2%) a pacienților cu TB MDR.

Se implementează în instituția specializată de tratament a tuberculozei. Optimizarea tratamentului tuberculozei multidrogrezistente prin aplicarea metodelor chirurgicale contribuie la ameliorarea ratei de vindecare a TB MDR.

Utilizarea fotopletismografiei computerizate pentru estimarea disfuncției endoteliale la pacienții cu bronhopneumopatii cronice obstructive.

Metoda fotopletismografică studiază modificările densității optice ale țesuturilor obiectului biologic la trecerea unui fascicol luminos prin ele. Este folosită lumina în diapazonul infraroșu. Densitatea optică a țesuturilor este relativ constantă. Variația cantității de eritrocite, care absorb lumina, modifică densitatea optică a țesuturilor sincron cu undele de puls. Funcția endotelială s-a estimat pe baza fotopletismografiei computerizate cu efectuarea probei de hiperemie reactivă. Analiza parametrilor hemodinamicii pulmonare la pacienții cu BPOC a relevat o corelare inversă semnificativă dintre disfuncție endotelială și gradul hipertensiunii pulmonare. Supravegherea în dinamică a indicilor de rigiditate și reflecție la pacienți cu bronhopneumopatii obstructive cronice ne permite să estimăm eficacitatea tratamentului efectuat, starea proceselor de remodelare vasculară și pronosticul maladiei de bază.

Fotopletismografia este propusă pentru studierea disfuncției endoteliale la bolnavii cu BPOC în dinamică. În rezultatul tratamentului cu Nebivolol la 30 pacienți cu BPOC în asocierea cu HTA indicii cumulativi ai disfuncției endoteliale (după proba cu hiperemie reactivă) considerabil au crescut de la 7-12 % inițial până la 17-35% ($p < 0,05$), iar la unii pacienți - aproape dublu. Indicele de rigiditate a undei de puls s-a micșorat de la $7,91 \pm 0,35$ inițial până la $7,45 \pm 0,33$ ($p < 0,05$), a rămas practic același indice de reflecție: $48,1 \pm 2,07$ vs $47,7 \pm 2,4$ m/s. Tendințele similare au fost constatate și după probă cu hiperemia reactivă, în comparație cu datele inițiale. Analiza parametrilor hemodinamicii pulmonare la pacienții cu BPOC a relevat o corelare inversă semnificativă dintre disfuncție endotelială și gradul hipertensiunii pulmonare, ce are o valoare predictivă pentru supraviețuirea pacienților în următorii 5 ani.

Metoda este originală, mărește obiectivitatea diagnosticării și micșorează timpul de analiza statistică în comparație cu metoda ultrasonografică și permite de a optimiza tratamentul complex a devierilor mixte cardio-pulmonare.

Metoda are un efect economic indirect, prin micșorarea cheltuielilor în rezultatul îmbunătățirii calității vieții pacienților cu BPOC.

Metodă de diagnostic diferențial a amigdalitei cronice compensate și decompensate.

La pacient se determină conținutul de anticorpi către streptococ (antistreptolizină-O) și sensibilitatea limfocitelor la antigenii streptococului (reacția de blast-transformare a limfocitelor). Indicii obținuți se compară cu indicii medii din categoria de vârstă, se calculează indicele de deviere, apoi se determină valoarea nivelului de diagnostic (ND). La copii:

- în categoria de vârstă 1-5 ani diagnosticul de amigdalită cronică compensată se determină la ND mai mult de 6,5, iar amigdalită cronică decompensată la ND mai mult de 48,5;
- în categoria de vârstă 6-10 ani, diagnosticul de amigdalită cronică compensată se determină la ND mai mult de 22,4, iar amigdalită cronică decompensată la ND mai mult de 46,2;
- în categoria de vârstă 11-14 ani, diagnosticul de amigdalită cronică compensată se determină la ND mai mult de 17,7, iar amigdalită cronică decompensată la ND mai mult de 35,9;
- în categoria de vârstă 15 ani și mai sus, diagnosticul amigdalită cronică compensată se determină la ND mai mult de 9, iar amigdalită cronică decompensată la ND mai mult de 17,2.

Metoda este originală, mărește obiectivitatea diagnosticării amigdalitei cronice la copii și permite de a optimiza tratamentul complex al devierilor imune. Metoda poate fi implementată în toate instituțiile medicale din Republica Moldova, în cazul prezenței echipamentului necesar. Are un efect economic indirect, prin micșorarea cheltuielilor în rezultatul îmbunătățirii calității vieții pacienților cu amigdalită cronică.

Metoda de diagnostic diferențial al formelor de amigdalită cronică de etiologie streptococică la copii

Conform invenției, metoda revendicată include examenul clinic și paraclinic, unde se stabilesc următorii pa-rametri: indicele individual al formării antistreptolizinei-O la antigenul streptococic al bolnavului (IIFA), indicele individual al sensibilității celulare a bolnavului la antigenul streptococic (IISB), indicele regional al normei fiziologice a antistreptolizinei-O după categoria de vârstă (INACV), indicele regional al normei fiziologice a sensibilității celulare după categoria de vârstă (INSCV), apoi se calculează nivelul de deviere (ND), conform formulei:

$$ND = \frac{IIFA}{INACV} + \frac{IISB}{INSCV} .$$

În cazul în care la copiii de 1-5 ani, ND este mai mare de 48,5 se diagnostichează amigdalita cronică decompensată, iar când este mai mic – amigdalita cronică compensată; la copii de 6-10 ani, când ND este mai mare de 46,2 - amigdalita cronică decompensată, iar când este mai mic – amigdalita cronică compensată; la copii de 11-14 ani, când ND este mai mare de 35,9 - amigdalita cronică decompensată, iar când este mai mic – amigdalita cronică compensată; la copii de 15-18 ani, când ND este mai mare de 17,2 - amigdalita cronică decompensată, iar când este mai mic – amigdalita cronică compensată.

Metoda este originală, mărește obiectivitatea diagnosticării amigdalitei cronice la copii și permite de a optimiza tratamentul complex al devierilor imune. Metoda are un efect economic indirect, prin micșorarea cheltuielilor în rezultatul îmbunătățirii calității vieții pacienților cu amigdalită cronică. Poate fi implementată în toate instituțiile medicale din Republica Moldova, în cazul prezenței echipamentului necesar.

Publicații de performanță

1. CRUDU, V.; STRATAN, E.; ROMANCENCO, E.; MORARU, N.; TURCAN, N.; ALLERHEILIGEN, V.; HILLEMANN, A.; First Evaluation of an Improved Assay for Molecular Genetic Detection of Tuberculosis as Well as Rifampin and Isoniazid Resistances. *Journal of Clinical Microbiology*. 2012, v. 50, nr. 4, 1264–1269. ISSN: 0095-1137. **IF: 4.153**.
2. LANGE C., ABUBAKAR I., ALFFENAAR J.-W.C., BOTHAMLEY G., CAMINERO J. A., CHANG K.-CH., CODECASA L., A CORREIA A., CRUDU V., DAVIES P., DEDICOAT M., DROBNIEWSKI F., DUARTE R., EHLERS C., et all. Management of patients with multidrugresistant/extensively drug-resistant tuberculosis in Europe: a TBNET consensus statement. *Eur Respir J*. 2014 Jul;44(1):23-63. ISSN: 0903-1936. **(IF:7.125)**.
3. JENKINS, H.E.; CRUDU, V.; SOLTAN, V.; CIOBANU, A.; DOMENTE, L.; COHEN, T. High risk and rapid appearance of multidrug resistance during tuberculosis treatment in Moldova. *Eur Respir J*, 2014, 1385-1390. ISSN: 0903-1936. **(IF: 7.125)**.
4. RODWELL, T.C.; VALAFAR, F.; DOUGLAS, J.; QIAN, L.; GARFEIN, R.S.; CHAWLA, A.; TORRES J.; ZADOROZHNY V.; SOO KIM M.; HOSHIDE M.; CATANZARO D.; JACKSON L.; LIN, G.; DESMOND, E.; RODRIGUES, C.;

- EISENACH, K.; VICTOR, T.C.; ISMAIL, N.; CRUDU, V.; GLE, M.T.; CATANZARO, A. Predicting Extensively Drug-resistant Tuberculosis (XDR-TB) Phenotypes with Genetic Mutations. *Journal of Clinical Microbiology*, 2014, 52(3):781-9. ISSN: 0095-1137, (IF: 4.232).
5. VARZARI, A.; BRUCH, K.; DEYNEKO, I.V.; CHAN, A.; EPPLEN, J.T.; HOFFJAN, S. Analysis of polymorphisms in RIG-I-like receptor genes in German multiple sclerosis patients. *J Neuroimmunol*, 277(1-2), 140–144. ISSN: 0165-5728. (IF: 3.062).
 6. JENKINS, H. E.; CIOBANU, A.; PLESCA, V.; CRUDU, V.; GALUȘCA, I.; SOLTAN, V.; COHEN, T. Risk factors and timing of default from treatment for non-multidrug-resistant tuberculosis in Moldova. *Int J. Tuberc Lung Dis*. 2013 Mar; 17(3):373-80. doi: 10.5588/ijtld.12.0464 (IF- 2.61).
 7. TROLLIP, A.P.; MOORE, D.; CORONEL, J.; CAVIEDES, L.; KLAGES, S.; VICTOR, T.; ROMANCENCO E.; CRUDU, V.; AJBANI, K.; VINEET, V.P.; RODRIGUES, C.; JACKSON, R.L.; EISENACH, K.; GARFEIN, R.S.; RODWELL, T.C.; DESMOND. E.; GROESSL, E.J.; GANIATS, T.G.; CATANZARO, A. Second-line drug susceptibility breakpoints for Mycobacterium tuberculosis using the MODS assay. *Int J Tuberc Lung Dis*, 2014, Feb,18(2):227-32. ISSN: 1027-3719. (IF:2.756).
 8. ГИНДА, С.; БОТНАРУ, В.; ПОПА, М.; КИРОШКА, В.; ДАРИЙ, В., РОТАРУ, Н. Характеристика Th-1- и Th-2-типа иммунного ответа у больных туберкулезом легких с побочными реакциями на противотуберкулезные препараты. *Туберкулез и болезни легких*, Москва, 2011, 4, 103-104. ISSN 2075-1230.
 9. MARTINIUC, C.; BRANISHTE, T. The use of beta-blocker Nebivolol in patients with chronic pulmonary disease in association with arterial hypertension. *Revistă medico-chirurgicală*. Iasi, Romania. 2012, 116(1), 218-221. ISSN 0048-7848.
 10. ЯВОРСКИЙ, К.М; БОЛОТНИКОВА, В.А; АЛЕКСАНДРУ, С.М; МИЧУРИНА, И.П; МОЛОДОЖАН, А.Г. Современные аспекты бактериовыделения при туберкулезе у детей. *Туберкулез и болезни легких*. 2013, (6), 102-103. ISSN 2075-1230.

IV. ANTRENARE ÎN ACTIVITĂȚI CONEXE CERCETĂRII

4.1. Forme de antrenare în activități conexe cercetării

În cadrul profilului de cercetare funcționează o societate științifică - Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova - președinte Prof. C. Iavorschi, scopul căreia este propagarea noilor metode de profilaxie, depistare, diagnostic și tratament al tuberculozei și bolilor pulmonare nespecifice.

La baza organizației sunt amplasate Catedra de Pneumoftiziologie și Disciplina Pneumologie și alergologie USMF „N. Testemițanu”.

Președinte al Seminarului științific de profil

1. Iavorschi C., dr. hab. în medicină, profesor cercetător. Profilul: 321. *Medicină generală*, Specialitatea: 321.07. *Ftiziopneumologie*; 321.25. *Alergologie*.
2. Ghinda S. Profilul: 321. *Medicină generală*; 312. *Fiziologie*. Specialitatea: 313.01. *Imunologie*; 313.02. *Microbiologie, virusologie medicală*.

Secretar al Seminarului științific de profil

1. Tudor E., dr. în medicină, conferențiar cercetător. Profilul: 321. *Medicină general*, Specialitatea: 321.07. *Ftiziopneumologie*; 321.25. *Alergologie*.
2. Procopișin L., dr. în medicină, conferențiar cercetător. Profilul: 321. *Medicină general*, Specialitatea: 321.07. *Ftiziopneumologie*; 321.25. *Alergologie*.

Membru al Seminarului științific de profil

1. Membru al Seminarului științific de profil la specialitatea 321.07 – *Ftiziopneumologie*, 321.25 – *Alergologie*. Pisarenco S., Moscovciuc A., Martîniuc C. Haidarlî I., Sain D. Crivenco G., Rîvneac L., Ghinda S, Djugostran V., Crudu V.
2. Membru al Seminarului științific de profil pe specialitatea - 311.02 – *Anatomie patologică*: Haidarlî I.
3. Membru al Seminarului științific de profil pe specialitatea - 311.09 – *Oftalmologie*: Velixar E.
4. Membru al Seminarului științific de profil pe specialitatea: 315.01. *Biochimie medicală*; 315.02. *Biologie moleculară și genetica medicală*. Ghinda S.
5. Membru al Seminarului științific de profil pe Profilul: 321. *Medicină generală*; 331. *Sănătate publică*, Specialitatea: 321.09. *Boli infecțioase, tropicale și parazitologie medicală*; 331.01. *Epidemiologie*. Ghinda S.
6. Membru al Seminarului științific de profil pe Profilul: 321. *Medicină generală*; 312. *Fiziologie*, Specialitatea: 313.01. *Imunologie*; 313.02. *Microbiologie, virusologie medicală* Procopișin L., Privalova E., Haidarlî I., Crudu V.

Membri ai altor organisme științifice din țară

1. Membru al Societății de Ftiziopneumologie din R. Moldova: Iavorschi C., Sain D., Haidarlî I., Tudor E., Crivenco G., Tudos T., Ciobanu S., Antipa V., Calenda O., djugostran V., Cula E., Răvneac L., Velixar E., Ghinda S., Privalova E., Chiroșca V., Procopișin L., Rotaru-Lungu C., Pisarenco S., Moscovciuc A., Martîniuc C., Simionică Iu., Condrățchi D., Caraiani O., Scaletchi V., Rusu D., Colun T., Marușceac I., Corloteanu A., Axenti E., Zincenco N.
2. Membru al Societății Interniștilor din R. Moldova: Rusu D.
3. Membru al Societății de Endoscopie din R. Moldova: Simionică Iu., Tudor E.
4. Membru al Societății de Cardiologie din R. Moldova: Martîniuc C.
5. Membru al Societății Oftalmologilor din R. Moldova. Velixar E.
6. Membru al Societății Morfopatologie din R. Moldova. Haidarlî I.
7. Membru al Societății Alergologilor din R. Moldova. Ghinda S., Privalova E., Chiroșca V., Procopișin L., Rotaru-Lungu C., Zincenco N.
8. Membru al Societății Imunologilor din R. Moldova. Ghinda S., Privalova E., Chiroșca V., Procopișin L., Rotaru-Lungu C.
9. Membru al Membru al Societății de Diagnostic de laborator. Ghinda S., Privalova E., Procopișin L., Rotaru-Lungu C.
10. Membru al Societății Otorinolarinogilor din R. Moldova. Tudor E.

Membru al Comisiei de acreditare a organizatiei

1. Iavorschi C. - președinte al Comisiei de acreditare a activității următoarelor IMSP: Centrul de Ftiziopneumologie de reabilitare pentru copii ”Cornești”, 2013; Centrul de Ftiziopneumologie de reabilitare pentru copii ”Tîrnova”, 2013; SR Căușeni, 2013; SR Taraclia 2014; CS Soroca 2014, CS Cimișlia 2014; CS Ciadîr-Lunga, 2014.

2. Tudor E. - secretar al Comisiei de acreditare a USMF „N. Testemițanu”, 2011.
3. Tudor E. - secretar al Comisiei de acreditare a Institutului Mamei și Copilului, 2011.
4. Tudor E. - secretar al Comisiei de acreditare a SCR, 2014.

Experți al CNAA

1. Comisia de experți în terapie - Djugostran V., Sain D.
2. Comisia de experți în medicina fundamentală; medicină interdisciplinară; științe ale sănătății - Ghinda S.

Membri ai colegiilor de redacție ale edițiilor științifice din țară

Iavorschi C.

1. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale. Chișinău, Moldova.
2. Curierul medical, Chișinău, Moldova.
3. Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină

Membri ai colegiilor de redacție ale edițiilor științifice de peste hotare

1. Djugostran V. Общеклиническая лимфология. Moscova.
2. Crudu V. Editor of the Clinical Microbiology: Open Access.
3. Crudu V. Editor of the Elsevier Editorial System (International Journal of Mycobacteriology).

Membri/experti/consultanți ai organismelor științifice de peste hotare

1. Membru al Societății Europene de microbiologie clinică și boli infecțioase. Crudu V.
2. Membru al Grupului de Coordonare pentru Supravegherea Tuberculozei în Europa, OMS/ECDC, Birou European, Copenhaga, Stockholm. Crudu V.
3. Expert-consultant în Diagnostic de laborator, OMS. Crudu V
4. Membru al rețelei Europene TB PANNET. Iavorschi C., Crudu V., Tudor E., Sain D.
5. Membru al Societății Europene de Respirologie: Pisarenco S., Moscovciuc A., Rusu D., Condrățchi D., Caraiani O., Crudu V.
6. Membru al Societății Romane de Pneumologie: Tudor E., Rusu D., Condratchi D., Caraiani O.
7. Membru al Societății Ruse de Respirologie: Moscovciuc A.
8. Membru al Societății Europene de Cardiologie: Martîniuc C.
9. Membru al Societății International Union Against Tuberculosis and Lung Disease Membership:CN-0644851. Sain D.
10. Membru și Președinte al Academiei Internaționale de endoecologie și limfologie interdisciplinară Djugostran V.

Expert/consultant al unei organizații științifice de peste hotare, selectat în perioada evaluată

Crudu V.

Misiuni OMS, Consultant în Diagnostic de laborator și Controlul Infecției în tuberculoză:

1. “Evaluarea activităților de control al infecției tuberculoase în Bulgaria”; 4-8 Oct.2010.
2. “Controlul infecției tuberculoase în Romania”; July 15-22.2011.
3. “Controlul infecției tuberculoase în Bulgaria”; 28.11-02.12.2011.
4. “Evaluarea Programului Național de Control al TB în Georgia”; 06-14 Nov. 2014.
5. “Evaluarea Programului Național de Control al TB în Turkmenistan”, June 23-30.14.

Președinte al Comitetului de program al unei manifestări științifice de peste hotare

1. Djugostran V. Președinte al Simpozionului de Limfologie interdisciplinară în cadrul Congresului Internațional „Человек и Лекарство”, aprilie, 2014.
2. Crudu V. ERS, Annual Congress. 2010,2011,2012,2013,2014.

4.2. Implicare în procesul de instruire

2010

1. Curs „*Repere practice în bronhoscopie*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (12 cursuri).
2. Curs „*Endoscopia pulmonară în afecțiuni inflamatorii*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (12 cursuri).
3. Cursul de instruire pentru medici ftiziopneumologi, cardiologi, funcționaliști “*Metode funcționale în diagnosticul patologiilor pulmonare*”. USMF “N. Testemițanu”. Scalețchi V., dr. în medicină (10 cursuri ținute).
4. Curs de explorare funcțională pulmonară pentru studenții an. III-IV, medici-rezidenții, ftiziopneumologi. USMF “N. Testemițanu”. Scalețchi V., dr. în medicină (10 cursuri ținute).
5. Curs în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Velixar E. (4 cursuri ținute).
6. Cursuri în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie: Tuberculoza Oculară*. Velixar E. (1 curs ținut).
7. Cursuri în cadrul *Cursului de Morfopatologie: Formularea diagnosticului în tuberculoză; Clasificarea morfopatologică a tuberculozei; Morfopatologia tuberculozei; Patologia pulmonară nespecifică*. Haidarli I. (14 cursuri ținute).
8. Curs de *Alergologie și imunologie clinică* în cadrul Catedrei de Pneumoftiziologie. Ghinda S., Procopișin L. (15 cursuri ținute).

2011

1. *Curs de educație continuă pentru ftiziopneumologi*, organizat de către MS RM. Pisarenco S., dr. hab. în medicină, conf. univ. (5 cursuri ținute).
2. *Curs de educație continuă pentru asistente medicale*, organizat de către MS RM. Pisarenco S., dr. hab. în medicină, conf. univ. (5 cursuri ținute).
3. Curs „*Fibrobronhoscopia în diagnosticul BPOC*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (12 cursuri ținute).
4. Curs „*Biopsia pulmonară transbronșică*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (12 cursuri ținute).
5. Cursul de instruire pentru ftiziopneumologi “*Spirometria și bodypletismografia*” în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Scalețchi V., dr. în medicină (10 cursuri ținute).
6. *Curs de explorare funcțională pulmonară* pentru studenții an. III-IV, medici-rezidenții, ftiziopneumologi. USMF “N. Testemițanu”. Scalețchi V., dr. în med. (10 cursuri ținute).
7. Surs susținut în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Velixar E. (5 cursuri ținute).
8. Cursuri în cadrul *Cursului de Morfopatologie: Formularea diagnosticului în tuberculoză; Clasificarea morfopatologică a tuberculozei; Morfopatologia tuberculozei; Patologia pulmonară nespecifică*. Haidarli I. (15 cursuri ținute).
9. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei Microbiologie. Virusologie. Iminologie. Noroc E. (30 cursuri ținute).
10. Cursuri de *Microbiologie* la Catedra Microbiologie. Virusologie. Imunologie. Romancenco E. (50 lectii practice si 30 cursuri ținute).

2012

1. Curs „*Arborele traheobronșic – semiologie endoscopică*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (14 cursuri ținute).
2. Curs „*Repere practice în bronhoscopie*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (14 cursuri ținute).

3. Cursul de instruire pentru funcționariști “*Testele funcțional-diagnostice în respirologie*”. USMF “N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (12 cursuri ținute).
4. Curs de *explorare funcțională pulmonară* pentru studenții an. III-IV, medici-rezidenții, ftiziopneumologi. USMF “N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (12 cursuri ținute).
5. Curs susținut în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Velixar E. (3 cursuri ținute).
6. Cursuri în cadrul Cursului de Morfopatologie: *Formularea diagnosticului în tuberculoză; Clasificarea morfopatologică a tuberculozei; Morfopatologia tuberculozei; Patologia pulmonară nespecifică*. Haidarli I. (15 cursuri ținute).
7. *Alergologie și imunologie clinică* în cadrul Catedrei de ftiziopneumologie USMF “N. Testemițanu”. Chișinău, RM. Ghinda S., Procopișin L. (14 cursuri ținute).
8. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei Microbiologie. Virusologie. Iminologie Noroc E. (30 cursuri ținute).
9. Cursuri de *Microbiologie* la Catedra Microbiologie. Virusologie. Imunologie. Romancenco E. (50 lectii practice si 30 cursuri ținute).
10. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei de Pneumoftiziologie. Noroc E. (30 cursuri ținute).

2013

1. Curs „*Studiul tuberculozei bronhiilor. Aspecte endoscopice*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ (10 cursuri ținute).
2. Curs „*Lavajul bronhoalveolar*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu, dr. în medicină, cercet. univ (10 cursuri ținute).
3. Curs “*Explorarea funcțională pulmonară*” pentru studenții al USMF „N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (12 cursuri ținute).
4. Cursul de instruire pentru ftiziopneumologi “*Spirometria și bodiplotismografia*”. USMF “N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (10 cursuri ținute).
5. Curs *lecții de explorare funcțională pulmonară* pentru studenții an. III-IV, medici-rezidenții, ftiziopneumologi. USMF “N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (10 cursuri ținute).
6. Curs în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Velixar E. (5 cursuri ținute).
7. Cursuri în cadrul Cursului de Morfopatologie: *Formularea diagnosticului în tuberculoză; Clasificarea morfopatologică a tuberculozei, Morfopatologia tuberculozei. Patologia pulmonară nespecifică*. Haidarli I. (15 cursuri ținute).
8. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei Microbiologie. Virusologie. Iminologie Noroc E. (30 cursuri ținute).
9. Cursuri de *Microbiologie* la Catedra Microbiologie. Virusologie. Imunologie. Romancenco E. (50 lectii practice si 30 cursuri ținute).
10. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei de Pneumoftiziologie. Noroc E. (30 cursuri ținute).

2014

1. Curs „*Investigații paraclinice în pneumologie – bronhosopia, toracosopia, mediastinosopia*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (14 cursuri ținute).

2. Curs „*Cancerul bronhopulmonar – aspecte endoscopice*”. Curs de endoscopie, USMF „N. Testemițanu”. Simionică Iu., dr. în medicină, cercet. univ. (14 cursuri ținute).
3. Curs de *explorare funcțională pulmonară pentru studenții an. III-IV*, medici-rezidenții, ftiziopneumologi. USMF “N. Testemițanu”. Scaletchi V., dr. în medicină (12 cursuri ținute).
4. Curs în cadrul *Cursului de Pneumoftiziologie*. Velixar E. (5 cursuri ținute).
5. Cursuri în cadrul Cursului de Morfopatologie: *Formularea diagnosticului în tuberculoză, Clasificarea morfopatologică a tuberculozei, Morfopatologia tuberculozei. Patologia pulmonară nespecifică*. Haidarli I. (15 cursuri ținute).
6. Cursuri de *Microbiologie* la Catedra Microbiologie. Virusologie. Imunologie. Romancenco E. (50 lectii practice si 30 cursuri ținute).
7. Cursuri de *Microbiologie* în cadrul Catedrei de Pneumoftiziologie. Noroc E. (30 cursuri ținute).

4.3. Antrenare în procesul de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare

În procesul de pregătire a cadrelor științifice de înaltă calificare sunt antrenați următorii cercetători științifici:

1. Ghinda Serghei, dr. hab. în medicină, profesor cercetător
 - specialitatea: 313.01 – *Imunologie*. Dispoziție nr. 1629, din 05.04.2012.
2. Iavorschi Constantin, dr. hab. în medicină, profesor cercetător
 - specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 1630, din 05.04.2012.
3. Sain Dmitri, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător
 - specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 1672 D, din 23.05.2012.
4. Djugostran Valeriu, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător
 - specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 1670 D, din 23.05.2012.
5. Haidarlî Ion, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător
 - specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 1671 D, din 23.05.2012.
6. Pisarenco Serghei, dr. hab. în medicină, conferențiar universitar
 - specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 996 D, din 05.11.2009.
7. Tudor Elena, dr. în medicină, conferențiar cercetător
specialitatea: 321.07 – *Ftiziopneumologie*. Dispoziție nr. 997 D, din 05.11.2009.
8. Procopișin Larisa, dr. în medicină, conferențiar cercetător
 - specialitatea: 321.07 – *Diagnostic de laborator; imunologie și alergologie*. Dispoziție nr. 1020, din 10.12.2009.
9. Crudu Valeriu, dr. în medicină, conferențiar cercetător
 - 313.02 – Microbiologie, virusologie medical, HOTĂRÎREA nr. AT 1/5-1 din 14 iunie 2013.

Ponderea cercetătorilor abilitați cu dreptul de conducător/consultant științific al tezelor de doctorat în numărul total de cercetători: este 21,4% (9 din 42 cercetători științifici)

În perioada de referință sunt pregătite pentru susținere 3 teze de doctor în medicină și o teză de doctor habilitat în medicină.

Noroc E. doctorand, realizează teza de doctor în științe medicale “*Evaluarea și prioritizarea factorilor de risc în transmiterea tuberculozei rezistente la pacienții spitalizați*” în Centrul de Cercetări, Borstel, Germania, Prof. Dr. Christoph Lange, în baza Memorandumului de colaborare între Centrul de Cercetări Științifice Borstel, Universitatea din Luebek, Germania, USMF ”N. Testemițanu” și Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”.

Președinte al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor

2014

Sain D., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 54-14.00.26-27.03.08. Teză de doctor “ Cauzele eșecului în tratament tuberculozei pulmonare”. Specialitatea 321.07 - Ftiziopneumologie. Competitor: *Lesnic E.*, Catedra Pneumoftoziologie, USMF „N. Testemițanu”. Conducător: Ustian A., dr. în med., conf. cunivrsitar. Consultant: S. Ghindă dr. hab. în med., prof. cercetător. 26 septembrie.

Secretar al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor

2014

Procopișin L., dr. în med., conf. cercetător.

1. DH 54-14.00.26-27.03.08. Teză de doctor “Cauzele eșecului în tratamentul tuberculozei pulmonare”. Specialitatea 327.07 – Ftiziopneumologie. Competitor: *Lesnic Evelina.*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”. Conducător: Ustian Aurelia., dr. în med., conferențiar universitar. 26 septembrie.

Conducător al tezei de licență/masterat susținute

2011

Romancenco E.

1. Teza de licența “Microbiologia tuberculozei”. Student, Chesov E., USMF ”N. Testemițanu”.

2012

Romancenco E.

1. Teza de licența “Diagnosticul tuberculozei prin metoda GeneXpert”. Student, Verejan S., USMF ”N. Testemițanu”.

2013

Ghinda S., dr. hab. med., profesor cercetător.

1. Teza de diplomă. „Analiza indicilor imunității celulare și fagocitozei în tuberculoză pulmonară”. Autor: Golubeva A., anul VI, grupa nr. 2602.
2. Teza de diploma, „Analiza dinamicii parametrilor imunității umorale la pacienții cu tuberculoză pulmonară” Autor: Cucerenco I., anul VI, grupa nr. 2602.

Tudor E., dr. în șt. med., conf. cercetător;

1. Teza de master ”Particularități imunogenetice ale polipozei rinosinuzale asociate cu astmul bronșic”. Autor: Perlug N., masterand USM. Consultant științific: Varzari A., dr. în biologie.

2014

Romancenco E.

1. Teza de licența “Diagnosticul de laborator al tuberculozei extrapulmonare” Student, Eftodii S., USMF ”N. Testemițanu”.
2. Teza de licența “Diagnosticul de laborator al micobacteriozelor” Student, Codreanu A., USMF ”N. Testemițanu”.

Consultant științific al tezei de doctor susținute

2010

Iavorschi C., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50-14.00.05-27.03.08. Teză de doctor “Managementul colaborativ al serviciilor de control al infecțiilor HIV/SIDA și tuberculoză”. Specialitatea 14.00.33 – Medicină socială și management. Doctorand: *Soltan V.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Ețco C. dr hab. în med., prof. universitar. Consultant: Iavorschi C. 21 aprilie.

2014

Ghinda S., dr. hab. med., profesor cercetător.

1. Teză de doctor “Rolul dereglărilor immune în radiculitele lombare discogene operate. Tratamentul imunomodulator cu BioR”. Specialitatea 312.02 – Neuroștiințe (inclusiv psihofiziologie). Competitor: *Istrati Nina*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”. Conducător: German Diomid, dr. hab. în med., profesor universitar, academician. 17 iunie.

Ghinda S., dr. hab. med., profesor cercetător.

1. DH 54-14.00.26-27.03.08. Teză de doctor “Cauzele eșecului în tratamentul tuberculozei pulmonare”. Specialitatea 327.07 – Ftiziopneumologie. Competitor: *Lesnic Evelina.*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”. Conducător: Ustian Aurelia., dr. în med., conferențiar universitar. 26 septembrie.

Membru al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/doctor

2010

Sain D., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50-14.00.05-27.03.08. Teză de doctor “Managementul colaborativ al serviciilor de control al infecțiilor HIV/SIDA și tuberculoză”. Specialitatea 14.00.33 – Medicină socială și management. Doctorand: *Soltan V.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Ețco C. dr hab. în med., prof. universitar. Consultant: Iavorschi C. 21 aprilie.

Haidarli I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.14.00.02-04. Teza de doctor “Argumentarea morfologică și biomecanică a utilizării materialului chirurgical de suturare arahnopiafilum” 14.00.02 – anatomia omului. Competitor *Țurcan Radu.* USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Cateriniuc I. dr hab. în med., conf. universitar. 16.06.2010.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50, 14.00.10. Teză de doctor habilitat “Hepatitele virale C, B și D acute și cronice. Particularitățile clinice, epidemiologice, imunologice, evolutive și de tratament”. Specialitatea 14.00.10 - Boli Infecțioase. Doctorand: *Pântea Victor*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Andriuța Constantin. dr hab. în med., prof. universitar. 9 iunie.

2011

Haidarlî I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.14.00.05-25. Teza de doctor “Particularitățile clinico-morfologice și imagistice ale pneumonitelor interstițiale idiopatică” 14.00.05 – boli interne (pulmonologie). Competitor: *Munteanu Oxana* USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Botnaru V.. dr hab. în med., prof. universitar. 01.06.2011.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 09.03.00.07-07. Teză de doctor “Activitatea antimicrobiană și antioxidante a preparatului autohton Enoxil”. Specialitatea 03.00.07 - Microbiologie. Doctorand: *Lupașcu Lucian*, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM. Conducător: Rudic Valeriu, dr. hab. în biol., prof. universitar, academician. 14 iulie.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50.14.00.08. Teză de doctor “Aspectele etiopatogenetice și curative ale ulcerului cornean”. Specialitatea 14.00.08 - Oftalmologie. Doctorand: *Ceban Cornelia*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Bendelic Eugen, dr. hab. în med., prof. universitar. 23 februarie.

2012

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50.14.00.11-01. Teză de doctor “Sifilisul latent recent și diagnosticul diferenciat cu reacțiile serologice fals pozitive”. Specialitatea 14.00.11 – Dermatologie și venerologie. Doctorand: *Tabuica Oleg*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Mușet Gheorghe, dr. hab. în med., prof. universitar. 12 decembrie

2013

Sain D., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50-14.00.05-27.03.08. Teză de doctor “Calitatea vieții pacienților la diverse etape de evoluție a bronhopneumopatiei cronice obstructive”. Specialitatea 14.00.05 - Boli Interne. Doctorand: *David A.*, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie.”Ch. Draganiuc”. Conducător: Matcovschi S., dr. hab. în med., prof. universitar. 27 iulie.

Sain D., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50.14.00.15-11. Teza de doctor “Participarea colagenazei la biodegradarea colagenului în normă și patologie (studiu experimental)” 14.00.15 – anatomie patologică. Competitor *Pretula Ruslan*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Rîvneac V., dr. hab. în med., prof. universitar. 06.11.2013.

Haidarli I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.14.00.15-11. Teza de doctor “Participarea colagenazei la biodegradarea colagenului în normă și patologie (studiu experimental)” 14.00.15 – anatomie patologică. Competitor *Pretula Ruslan* USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Rîvneac V. dr. hab. în med., prof. universitar. 06.11.2013.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 51.14.00.06-43. Teză de doctor “Particularitățile afectării cordului în spondiloartritele seronegative”. Specialitatea 14.00.06 – Cardiologie și reumatologie (Reumatologie). Doctorand: *Gonța Liudmila*, Institutul de Cardiologie. Conducător: Groppa Liliana, dr. hab. în med., prof. universitar. 18 decembrie.

2014

Moscovciuc A., dr. în med., conf. cercet.

1. DH 50 321.01-02. Teză de doctor „Aspecte de tratament al bronșitei cronice obstructive cu mucolitice și expectorante”. 321.01 – Boli interne (pulmonologie). Doctorand: *Tcaciuc A.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Matcovschi S., dr. hab. în medicină, prof. univ. USMF “N. Testemițanu”, 21.05.2014.

Moscovciuc A., dr. în med., conf. cercet.

1. D 50.321.01-01. Teză de doctor „Aspecte clinico-funcționale și imagistice în sarcoidoza endotoracică”. 321.01 – Boli interne (Pulmonologie). Doctorand: *Calaraș D.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Botnaru V., dr. hab. în medicină, prof. univ. USMF “N. Testemițanu”, 27.05.2014.

Haidarli I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.321.01-01. Teza de doctor “Aspecte clinico-funcționale și imagistice în sarcoidoza endotoracică” 321.01 – boli interne (pulmonologie). Competitor *Țurcan Radu* USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Botnaru V.. dr hab. în med., prof. universitar. 21.05.2014.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50 321.09-01 Teză de doctor “Evoluția clinică și paraclinică a bolnavilor cu infecție HIV/SIDA aflați în tratament antiretroviral”. Specialitatea 321.09 – Boli Infecțioase. Doctorand: *Bîstrițchi Ina*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Holban Tiberiu, dr hab. în med., conf. universitar. 14 mai.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 51.14.00.06-38. Teză de doctor “Terapia de fond combinată în artrita reumatoidă”. Specialitatea 14.00.06 – Cardiologie și reumatologie (Reumatologie). Doctorand: *Hellis Osama*, Institutul de Cardiologie. Conducător: Groppa Liliana, dr hab. în med., prof. universitar. 14 februarie.

Privalov E., dr. în biologie, conferențiar cercetător.

1. Teză de doctor “Rolul dereglărilor immune în radiculitele lombare discogene operate. Tratamentul imunomodulator cu BioR”. Specialitatea 312.02 – Neuroștiințe (inclusiv psihofiziologie). Competitor: *Istrati Nina.*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”. Conducător: German D., dr. hab. în med., profesor universitar, academician. 17 iunie.

Privalov E., dr. în biologie, conferențiar cercetător.

1. DH 54-14.00.26-27.03.08. Teză de doctor “Cauzele eșecului în tratamentul tuberculozei pulmonare”. Specialitatea 327.07 – Ftiziopneumologie. Competitor: *Lesnic Evelina.*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”. Conducător: Ustian Aurelia., dr. în med., conferențiar universitar. 26 septembrie

Referent la susținerea tezei de doctor habilitat

2011

Haidarli I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.14.00.15-05. Teza de doctor habilitat “Remodelarea stromei conjunctive și interrelațiile epitelio-stromale în neoplaziile colului uterin” 14.00.15 – anatomie patologică. Competitor *Șaptefrați Lilian*, USMF “N. Testemițanu”. Consultatți: Raica Marius, dr în med., prof. Universitar, România; Cernî A., dr. hab. În med., prof. univ.. 18.05.2011.

Referent la susținerea tezei de doctor

2010

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 51.14.00.06. Teză de doctor „Corelațiile clinice ale artritei psoriazice cu determinanțele imuno-monogenetice (clasele HLA)”. Specialitatea 14.00.06 – Cardiologie și reumatologie (Reumatologie). Doctorand: *Russu Eugeniu*, Institutul de Cardiologie. Conducător: Babiuc Constantin, dr. în medicină, prof. universitar, 21 aprilie.

Procopișin L., dr. în medicină, conf. cercetător.

1. DH 50-14.00.05-27.03.08. „Urticaria cronică recidivantă și starea funcțională a ficatului”. Specialitatea 14.00.05 - Boli interne. Doctorand: *Barba D.*, USMF “Nicolae Testemițanu”. Conducător: Dumbrava V-T., dr. hab. în medicină, prof. universitar, USMF “Nicolae Testemițanu”. Consultant: Luss L., dr. hab. în medicină, prof. universitar., USMF “Nicolae Testemițanu”. 27 aprilie.

2011

Pisarenco S., dr. hab. în medicină, conf. univ.

1. DH 50-14.00.05-27.03.08 „Particularitățile clinico-morfologice și imagistice ale pneumonitelor interstițiale idiopatice”. Specialitatea 14.00.05 – Boli Interne, (pulmonologie). Doctorand: *Munteanu O.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Botnaru V., dr. hab. în medicină, prof. universitar, USMF „N. Testemițanu”. USMF “N. Testemițanu”, 01.06.2011.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 09.03.00.07-08. Teză de doctor “Studierea și evaluarea activității antivirale, imunomodulatoare și interferonogene a Pacoverinei”. Specialitatea 03.00.07 - Microbiologie. Doctorand: *Spînu Igor*, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM. Conducător: Barinski Igor. Dr. hab. în medicina., prof. universitar, academician. 22 septembrie.

2012

Haidarli I. dr.hab. conf. cercet.

1. DH 50.14.00.15-06. Teza de doctor habilitat “Particularități clinico-morfologice ale hidatidozei hepatice la copil” 14.00.15 – anatomie patologică. Competitor *Petrovici Vergil*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător științific: Fuior Ion, dr hab. în med., prof. Universitar, 18.04.2012.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 51.14.00.06-37. Teză de doctor „Evoluția și tratamentul artritei reactive în dependență de germenii infecțioși etiologici”. Specialitatea 14.00.06 – Cardiologie și reumatologie (Reumatologie). Doctorand: *Becheanu Natalia.*, Institutul de Cardiologie. Conducător: Groppa Liliana, dr. hab. în medicină, prof. universitar, 25 mai.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 50.14.00.30-11. Teză de doctor „Evaluarea particularităților epidemiologice ale infecției HIV asociate cu hepatitele virale B și C”. Specialitatea 14.00.30 – Epidemiologie. Doctorand: *Guriev Vladimir*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Spînu Constantin, dr. hab. în medicină, prof. universitar, 20 iunie.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 51.14.00.06-41. Teză de doctor „Spectrul anemiilor în Lupus Eritematos Sistemic la femei”. Specialitatea 14.00.06 – Cardiologie și reumatologie (Reumatologie). Doctorand: *Samohvalov Elena*, Institutul de Cardiologie. Conducător: Mazur Minodora, dr. hab. în medicină, prof. universitar, 4 iunie.

2013

Pisarenco S., dr. hab. în medicină, conf. univ.

1. DH 50.14.00.05-28 „Calitatea vieții pacienților la diverse etape de evoluție a bronhopneumopatiei cronice obstructive”. Specialitatea 14.00.05 – Boli Interne, (pulmonologie). Doctorand: *David A.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Matcovschi S., dr. hab. în medicină, prof. universitar, USMF “N. Testemițanu”. USMF “N. Testemițanu”, 18 septembrie.

Ghinda S., dr. hab. în med., prof. cercetător.

1. DH 09.03.00.07-13. Teză de doctor “Perfecționarea diagnosticului microbiologic pentru detectarea unor markeri ai rezistenței enterobacteriilor la antibiotice”. Specialitatea 03.00.07 - Microbiologie. Doctorand: *Burduniuc Olga*, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM. Conducător: Roșcin *Iurie*, dr. hab. în medicina., prof. universitar, academician. 26 decembrie.

2014

Pisarenco S., dr. hab. în medicină, conf. univ.

1. DH 50.321.01-01 “Aspecte clinico-funcționale și imagistice în sarcoidoza endotoracică”. Specialitatea 321.01 – Boli interne (Pulmonologie). Doctorand: *Calaraș D.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Botnaru V., dr. hab. în medicină, prof. universitar, USMF “N. Testemițanu”. USMF “N. Testemițanu”, 27 mai.

Moscovciuc A., dr. în med., conf. cercetător

1. DH 50.321.01.0.3. „Aspecte clinico – evolutive și imagistice ale pneumoniilor grave la pacienții cu gripă 2009 AHN₁ ”. Specialitatea 14.00.05. – Boli interne Doctorand: *Chesov D.* USMF „Nicolae Testemițanu”. Conducător: Botnaru V. dr. hab. în med., prof. universitar 27 mai.

Sain D., dr. hab. în med., prof. cercetător.

2. DH 50-14.00.05-27.03.08. Teză de doctor “Afectarea sistemului respirator în Lupusul Eritematos sistemic”. Specialitatea 321.04 - Reumatologie. Doctorand: *Cebanu M.*, USMF “N. Testemițanu”. Conducător: Mazur Minodora.. dr hab. în med., prof. universitar. 5 octombrie.

4.4. Activități de consultanță

2010

Laboratorul Clinica și tratamentul bolilor nespecifice ale aparatului respirator / Laboratorul Diagnosticul Funcțional și Instrumental al bolilor mixte (pulmonare și cardiovasculare)

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 3 de către cercetătorii științifici: Pisarenco S., Moscovciuc A. și Rusu D. – 1150, Condrațchi D. – 225, Caraiani O. – 185 pacienți tratați.

Consultanță pacienților în s. Consultativă și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Martîniuc C., Caraiani O. În total au fost efectuate: 1557 consultații.

Au fost efectuate 92 consultații în alte instituții: IMSP Spitalul Clinic Republican – 40, IMSP Institutul Mamei și Copilului – 14, IMSP Institutul de Cardiologie – 16, IMPSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie – 5, IMSP Institutul Oncologic – 7, IMSP Spitalul de Boli Infecțioase „Toma Ciorba” – 5, IMSP Spitalul de Traumatologie – 3, IMSP Spitalul Municipal „Sfânta Treime” – 1, IMSP Spitalul Municipal de Ftiziopneumologie – 1.

Examinări de laborator: Martîniuc C. – descriere ECG – 1124, cicloergometrie – 45; Scalețchi V. – spirografie – 5221, ECG – 2789; Colun T. – descriere ECG – 1856, spirografie – 2005; Simionică Iu. – fibrobronhoscopie – 735, biopsia pulmonară – 62, broșaj – 31.

Secția Diagnosticul și tratamentul tuberculozei

Asistență medicală a fost acordată pacienților din staționar de către cercetătorii științifici: Crivenco G. – 130 pacienți tratați, Rîvneac L. – 84 pacienți tratați, Tudos T. – 78 pacienți tratați, Ciobanu S. – 79 pacienți tratați, Marusceac I. – 90, Velixar E. – 960 pacienți.

Haidarli I. - microscopia pieselor histologice în scop consultativ – 550 examene histologice și în scop de diagnostic morfohistologic – 2370 examene histologice.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Rîvneac L. – 99 pacienți, Tudos T. – 105 pacienți, Ciobanu S. – 96 pacienți, Velixar E. – 270 pacienți, Marusceac I. – 120 pacienți. Rîvneac L. - a efectuat 15 consultații în Spitalul Clinic Republican. Tudos T. - 27 consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican. Ciobanu S. - 17 consultații în Spitalul Clinic Republican. Marusceac I. - 30 consultații în Spitalul Clinic Republican. Sain Dmitri - 245 consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie, Spitalul Vorniceni. Sain Dmitrii – 2014 pacienți - discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Velixar Elvira - 51 consultații în alte instituții: SCR, SCR de copii “Coțaga”, Spitalul municipal “Sfânta treime”, IMSP Ftiziopneumologie municipal.

Laboratorul Chirurgie

Examinați și supuși tratamentului antituberculos 164 pacienții cu tuberculoză rezistentă cu/sau fără implicarea pleurei. Au fost consultați 204 de pacienți pentru selectare întru tratament chirurgical. S-au efectuat lunar câte 2 gărzi de noapte lunar. Consultații în SCR - 4 (V. Cunițchi, Gh. Groza); Spitalul de Traumatologie și ortopedie -1, M. Talmaciov. Consultații în s. Consultativă – Tudor E. – 2379 pacienți.

Secția Profilaxia și Depistarea tuberculozei

Au fost consultați 507 pacienți din IFP și 199 din alte instituții, inclusive: Iavorschi C. - 285 bolnavi (237 – în IFP și 48 – în alte instituțiile medicale); Bolotnicov – 189 și 46 respectiv și Emelianov O. – 33 și 105 din alte instituții. Au fost efectuate 7 deplasări în teritoriile republicii (Cornești, Tîrnova, Drochia, Căușani, Călărăș Taraclia). Efectuate câte 2 gărzi de noapte lunar și servicii Aviasan, Emelianov O.

Laboratorul Alergologie și Imunologie clinică / Laboratorul Imunologie și Imunochimie

Procopișin L. consultarea pacienților direcționați din secția Consultativă și staționarul instituției - 61 pacienți; efectuarea examenului spirografic - 48; a participat și coordonat vizita pacienților în secția de Alergologie al SCR. Rotaru-Lungu C. consultarea pacienților (copii) pentru stabilirea diagnosticului de TB pulmonar și BNAR - 52 copii.

Chiroșca V.: CIC-257 probe. Procopiși L.: probe cutanate – 487. Rotaru-Lungu C.: probe cutanate – 216. Privalov E.: formarea rozetelor – 129 probe, imunofenotiparea cu ACM – 84 probe, IgG, IgA, IgM – 120 probe, anticorpi naturali – 39. Brumaru A.: TTBL – 45 probe. Rotaru N.: IgE – 145 probe, ASLO – 9 probe, PCR – 9 probe, FR – 9 probe. Barbuța A.: NBT – 21 probe, NF - 21 probe, IF -21 probe.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei

Au fost efectuate 1300 de însămînțări, 500 de identificari și 400 teste de sensibilitate. și. – 50 spoligotipari.

Laboratorul Limfologie clinică

Asistență medicală a fost acordată pacienților din secția Ftiziopneumologie nr. 2, nr. 3, ATI, MDR de către cercetătorii științifici: Djugostran V. – 170 pacienți tratați, Antipa V. – 104.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici – 49. Au fost efectuate 32 consultații în SCR – 32 consultații.

2011

Laboratorul Clinica și tratamentul bolilor nespecifice ale aparatului respirator/ Laboratorul Diagnosticul Funcțional și Instrumental al bolilor mixte (pulmonare și cardiovasculare)

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 3 de către cercetătorii științifici: Pisarenco S., Moscovciuc A. și Rusu D. – 1150, Condrățchi D. – 250, Caraiani O. – 198 pacienți tratați.

Consultanță pacienților (ambulatori) și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către: Martîniuc C., Caraiani O. În total au fost efectuate: 1235 consultații.

Au fost efectuate 149 consultații în alte instituții: IMSP Spitalul Clinic Republican – 58, IMSP Institutul Mamei și Copilului – 48, IMSP Institutul de Cardiologie – 22, IMPSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie – 4, IMSP Institutul Oncologic – 6, IMSP Spitalul de Boli Infecțioase „Toma Ciorba” – 7, IMSP Spitalul de Traumatologie – 2, IMSP Spitalul Municipal „Sfânta Treime” – 1, IMSP Spitalul Municipal de Ftiziopneumologie – 1.

Examinări de laborator: Martîniuc C. – descriere ECG – 850, cicloergometrie – 50; Scaletchi V. – spirografie – 6387, BODY – 358, DLCO – 294, ECG – 2341; Colun T. – descriere ECG – 1568, spirografie – 1895; Simionică Iu. – fibrobronhoscopie – 292, biopsia pulmonară – 61, broșaj – 32.

Secția Diagnosticul și tratamentul tuberculozei

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 1, nr. 2 de către cercetătorii științifici: Crivenco G., – 140 pacienți tratați, Rîvneac L. –82 pacienți tratați, Tudos T. – 76 pacienți tratați, Ciobanu S. – 84 pacienți tratați, Velixar E. – 910 pacienți.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către: Crivenco G. – 260 pacienți, Rîvneac L.– 99 pacienți, Tudos T. – 158 pacienți, Ciobanu S. – 103 pacienți, Velixar E. – 222 pacienți. Rîvneac Lidia - a efectuat 17 consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican. Tudos T. - 32 consultații în Spitalul

Clinic Republican. Ciobanu S. - 39 consultații în Spitalul Clinic Republican. Sain D. - 270 consultații în Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie, Spitalul Vorniceni. Sain D. – 2060 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Velixar E. - 148 consultații în alte instituții: SCR, SCR de copii “Coțaga” Spitalul municipal “Sfânta Treime”, IMSP Ftiziopneumologie municipal. Haidarlı Ion - microscopia pieselor histologice în scop consultativ – 576 examene histologice și în scop de diagnostic morfohistologic – 2675 examene histologice.

Laboratorul Chirurgie

Au fost examinați și supuși tratamentului antituberculos 130 pacienții cu tuberculoză rezistentă cu/sau fără implicarea pleurei. Au fost consultați 287 de pacienți pentru selectare întru tratament chirurgical. S-au efectuat lunar câte 2 gărzi de noapte lunar. Consultații în SCR - 2 (Gh. Groza); Spitalul de Traumatologie și ortopedie -1, M. Tolmaciov. Consultații în s. Consultativă – Tudor E. – 2964 pacienți, M. Talmaciv – 359 pacienți.

Secția Profilaxia și Depistarea tuberculozei

Au fost consultați 421 pacienți din IFP și 177 din alte instituții, inclusive: Iavorschi C. - 231 bolnavi (189 – în IFP și 42 – în alte instituțiile medicale); Bolotnicov – 184 și 23 respectiv și Emelianov O.– 48 și 112 din alte instituții. Au fost efectuate 12 deplasări în teritoriile republicii. Emelianov O. a efectuat 10 gărzi de noapte și servicii Aviasan.

Laboratorul Alergologie și Imunologie clinică / Laboratorul Imunologie și Imunochimie

Procopișin L. a efectuat vizite în Spitalul clinic Republican - 15 pacienți; consultarea pacienților din secția Consultativă și sașionarul IMSP IFP „Chiril Draganuic” - 77; efectuarea examenului spiografic - 80. Rotaru-Lungu C. consultarea pacienților (copii) pentru stabilirea diagnosticului de TB pulmonar și BNAR – 44 copii.

Chiroșca V.: CIC - 237 probe. Procopișin L.: probe cutanate – 437. Rotaru –Lungu C.: probe cutanate – 66. Privalov E.: Formarea rozetelor – 120 probe, imunofenotiparea cu ACM – 85 probe, IgG, IgA, IgM – 135 probe, anticorpi naturali – 37. Brumaru A.: TTBL – 43 probe. Rotaru N.: IgE – 146 probe, ASLO – 7 probe, PCR – 7 probe, FR – 7 probe. Barbuța A.: NBT – 19 probe, NF - 19 probe, IF -19 probe, VSH – 14.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei

Cercetătorii au efectuat 3000 de însămînatri a M. tuberculosis, 1500 de identificari și 700 teste de sensibilitate. Teste molecular genetice prin metoda MTBDRplus au fost efectuate 2000 de investigații, MTBDRsl 500 de testări și Mycobacterium CM/AS 170 de teste și 50 spoligotipări.

Laboratorul Limfologie clinică

Gărzi în clinica IFP și serviciul “Aviasan”.

2012

Laboratorul Clinica și tratamentul bolilor nespecifice ale aparatului respirator/ Laboratorul Diagnosticul Funcțional și Instrumental al bolilor mixte (pulmonare și cardiovasculare)

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 3 de către cercetătorii științifici: Pisarenco S., Moscovciuc A. și Rusu D. – 1145, Condrățchi D. – 180, Caraiani O. – 175 pacienți tratați.

Consultanță pacienților (ambulatori) și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Martîniuc C., Caraiani O. În total au fost efectuate: 1250 consultații.

Au fost efectuate 87 consultații în alte instituții: IMSP Spitalul Clinic Republican – 30, IMSP Institutul Mamei și Copilului – 20, IMSP Institutul de Cardiologie – 22, IMSP Institutul

de Neurologie și Neurochirurgie – 3, IMSP Institutul Oncologic – 4, IMSP Spitalul de Boli Infecțioase „Toma Ciorba” – 3, IMSP Spitalul de Traumatologie – 1; IMSP Spitalul Municipal „Sfânta Treime” – 1; IMSP Spitalul Municipal de Ftiziopneumologie – 3.

Examinări de laborator: Martîniuc C. – descriere ECG – 350, cicloergometrie – 35; Scaletchi V. – spirografie – 4589, BODY – 485, DLCO – 380, ECG – 1342; Colun T. – descriere ECG – 1679, spirografie – 1975; Simionică Iu. – fibrobronhoscopie – 676, biopsia pulmonară – 68, instilația endotraheală – 89.

Secția Diagnosticul și tratamentul tuberculozei

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 1, nr. 2 de către cercetătorii științifici: Crivenco G. – 135 pacienți tratați, Rîvneac L. – 83 pacienți tratați, Tudos T. – 105 pacienți tratați, Ciobanu S. – 87 pacienți tratați, Velixar E. – 1100 pacienți tratați.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Crivenco G. – 135 pacienți, Rîvneac L. – 97 pacienți, Tudos T. – 105 pacienți, Ciobanu S. – 109 pacienți, Velixar E. – 463 pacienți.

Consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican - Rîvneac L. - a efectuat 14 consultații, Tudos T. - 28 consultații, Ciobanu S. - 22 consultații. Velixar Elvira - a efectuat 85 consultații în alte instituții: SCR, SCR de copii “Coțaga” Spitalul municipal “Sfânta Treime”, IMSP Ftiziopneumologie municipal. Sain D. - a efectuat 385 consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie, Spitalul Vorniceni și – 2765 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus, Cula E. – 96 pacienți. Haidarlî I. - microscopia pieselor histologice în scop consultativ – 610 examene histologice și în scop de diagnostic morfohistologic – 2467 examene histologice.

Laboratorul Chirurgie

Au fost examinați și supuși tratamentului antituberculos 189 pacienții cu tuberculoză și patologia pleurei. Au fost consultați 405 de pacienți pentru selectare întru tratament chirurgical. S-au efectuat lunar gărzi de noapte. Consultații în SCR - 3 (V. Cunițchi, Gh. Groza); Spitalul de Traumatologie și ortopedie - 2, M. Talmaciov. Consultații în s. Consultativă – 2686 pacienți (Tudor E.).

Secția Profilaxia și Depistarea tuberculozei

Au fost consultați 545 pacienți din IFP și 177 din alte instituții, inclusive: Iavorschi C. - 231 bolnavi (189 – în IFP și 42 – în alte instituțiile medicale); Bolotnicov – 184 și 23 respectiv și Emelianov O. – 48 și 112 din alte instituții. Au fost efectuate 12 deplasări în teritoriile republicii. Emelianov O. a efectuat 10 gărzi de noapte și servicii Aviasan.

Laboratorul Alergologie și Imunologie clinică / Laboratorul Imunologie și Imunochimie

Procopișin L. a efectuat vizite în Spitalul clinic Republican - 15 pacienți; consultarea pacienților direcționați din secția consultativă și staționarul IMSP IFP „Chiril Draganiuc” - 65; efectuarea examenului spirografic – 60. Rotaru-Lungu C. a efectuat vizite în Spitalul clinic Republican - 6 pacienți; efectuarea examenului spirografic pacienților tematici - 40; examinarea copiilor - 16 copii.

Chiroșca V.: CIC - 136 probe, NBT – 26 probe, NF - 26 probe, IF - 26 probe. Procopișin L.: probe cutanate – 180. Rotaru – Lungu C.: probe cutanate – 40. Privalov E.: Formarea rozetelor – 120 probe, imunofenotiparea cu ACM – 245 probe, IgG, IgA, IgM – 291 probe, anticorpi naturali – 61. Brumaru A.: TTBL – 138 probe. Rotaru N.: Anti-Toxocara – 76 probe, IgE – 300 probe, ASLO – 76 probe, PCR – 76 probe, FR – 85 probe; ASLO, PCR. Bologa V.: microbiocenoza – 945 probe.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei

Au fost confirmate 4000 de insaminatri a M. tuberculosis, 2000 de identificari si 1000 teste de sensibilitate. Teste molecular genetice prin metoda MTBDRplus au foat efectuate 2500 de investigatii, MTBDRsl 700 de testari si Mycobacterium CM/AS 230 de teste. Pyrosequencing 1000 de teste. GeneXpert 500 de investigatii și 60 spoligotipări

Laboratorul Limfologie clinică

Antipa V. aefectuat gărzi în clinica IFP și “AviaSan”. Consultat pacienți în secțiile ftiziopneumologie nr. 1, nr. 2, și nr. 3.

2013

Laboratorul Boli Nespecifice ale Aparatului Respirator

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 3 de către cercetătorii științifici: Pisarenco S., Moscovciuc A. și Rusu D. – 1150, Condrațchi D. – 172, Caraiani O. – 197 pacienți tratați.

Consultanță pacienților (ambulatori) și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Martîniuc C., Caraiani O. În total au fost efectuate: 955consultații.

Au fost ectuate 146 consultații în alte instituții: IMSP Spitalul Clinic Republican – 45, IMSP Institutul Mamei și Copilului – 36, IMSP Institutul de Cardiologie – 32, IMPSP Institutul de Neurologie si Neurochirurgie – 10, IMSP Institutul Oncologic – 2, IMSP Spitalul de Boli Infectioase „Toma Ciorba” – 3, IMSP Spitalul de Traumatologie – 2, IMSP Spitalul Municipal „Sfinta Treime” – 2, IMSP Spitalul Municipal de Ftiziopneumologie – 2, IMSP Institutul de Medicină Urgentă – 2.

Examinări de laborator: Martîniuc C. – descriere ECG – 575, cicloergometrie – 30; Scaletchi V. – spirografie – 6387, BODY – 358, DLCO – 294, ECG – 2341; Colun T. – descriere ECG – 1706, spirografie – 1865; Simionică Iu. – fibrobronhoscopie – 500, biopsia pulmonară – 75, brosj – 61.

Laboratorul Managementul și Monitoringul Tuberculozei

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 1, nr. 2 de către cercetătorii științifici: Crivenco G. – 140 pacienți tratați, Rîvneac L. – 81 pacienți tratați, Tudos T. – 69 pacienți tratați, Ciobanu S. –83 pacienți tratați, Velixar E. – 1007 pacienți tratați.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către cercetători științifici: Crivenco G. – 205 pacienți, Rîvneac L. – 100 pacienți, Tudos T. – 87 pacienți, Ciobanu S. – 108 pacienți, Velixar E. – 433 pacienți. Consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican: Rîvneac L. – 19, Tudos T. - 18 consultații, Ciobanu S. - 25 consultații. Sain D. a ectuat 375 consultații în alte instituții: Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie, Spitalul Vorniceni și 2802 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Cula E. – 231 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Velixar E. - a ectuat 110 consultații în alte instituții: SCR, SCR de copii “Coțaga”, Spitalul municipal “Sfânta treime”, IMSP Ftiziopneumologie municipal. Haidarlî I. - microscopia pieselor histologice în scop consultativ – 625 examene histologice și în scop de diagnostic morfohistologic – 2476 examene histologice.

Laboratorul Genetică Umană

Au fost efectuate deplasări în teritoriile din centrul și sudul republicii (Axentii E. Corloteanu A., Perlug N., Tudor E.). Examinati în s. Consultativă 2584 pacienți (Tudor E.).

Laboratorul Studierea evoluției tuberculozei

Au fost consultați au consultați 658 bolnavi (în IFP – 450, în alte instituțiile medicale - 208), inclusiv: Iavorschi C. - 253 și 57; Bolotnicov – 164 și 38 respectiv și Emelianov O.– 43 și 86 din alte instituții. Efectuate 11 gărzi în clinica instituției (O. Emelianov). Cercetătorii au efectuat deplasări în raioanele Ialoveni, Soroca, Ungheni, Cimișlia, Soroca, Basarabească, 1-Florești, Orhei, Nisporeni, AMT Botanica (C. Iavorschi, O. Emelianov, V. Boltnicov). Emelianov O. a efectuat servicii Aviasan.

Laboratorul Imunologie și Alergologie

Procopișin L. a consultat 61 pacienți, a efectuat examenul spirometric la 25 pacienți. Rotaru-Lungu C. a consultat 45 copii îndreptați la IMSP IFP „Chiril Draganic”, - 16 adulți.

Chiroșca V.: CIC - 1068 probe, NBT – 26 probe, NF - 26 probe, IF -26 probe. Privalov E.: Formarea rozetelor – 120 probe, imunofenotiparea cu ACM – 125 probe, IgG, IgA, IgM – 1683 probe, anticorpi naturali – 298. Brumaru A.: TTBL – 196 probe. Rotaru N.: Anti-Toxocara – 294 probe, IgE – 202 probe, , ASLO – 294 probe, PCR – 294 probe, FR – 294 probe.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei

Confirmate 5000 de însămânțări a M. tuberculosis, 2500 de identificari și 1200 teste de sensibilitate. Teste molecular genetice prin metoda MTBDRplus au fost efectuate 2500 de investigații, MTBDRsl 700 de testări și Mycobacterium CM/AS 230 de teste. GeneXpert au fost efectuate 800 de teste. 50 spoligotipări

Laboratorul Limfologie

Antipa V. a examinat și tratat pacienți din 2 saloane din secția FP nr. 2, a efectuat gărzi în clinica IFP și servicii “AviaSan”.

2014

Laboratorul Boli Nespecifice ale Aparatului Respirator

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie nr. 3 de către cercetătorii științifici: Pisarenco S., Moscoviciu A. și Rusu D. – 1145, Condrațchi D. – 170, Caraiani O. – 178 pacienți tratați.

Consultanță pacienților (ambulatori) și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către: Martîniuc C., Caraiani O. În total au fost efectuate: 1114 consultații.

Au fost efectuate 100 consultații în alte instituții: IMSP Spitalul Clinic Republican – 34, IMSP Institutul Mamei și Copilului – 19, IMSP Institutul de Cardiologie – 23, IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie – 3, IMSP Institutul Oncologic – 7, IMSP Spitalul de Boli Infecțioase „Toma Ciorba” – 6, IMSP Spitalul de Traumatologie – 1, IMSP Spitalul Municipal „Sfânta Treime” – 0, IMSP Spitalul Municipal de Ftiziopneumologie – 2, IMSP Institutul de Medicină Urgentă – 3.

Examinări de laborator: Martîniuc C. – descriere ECG – 624, cicloergometrie – 15; Scalețchi V. – spirometrie – 4797, BODY – 756, DLCO – 613, ECG – 978; Colun T. – descriere ECG –1432, spirometrie – 1236; Simionică Iu. – fibrobronhoscopie – 441, biopsia pulmonară – 78, broșaj – 92.

Laboratorul Managementul și Monitoringul Tuberculozei

Asistență medicală a fost acordată pacienților din s. Ftiziopneumologie N1, N2 de către cercetătorii științifici: Crivenco G. – 131 pacienți tratați, Rîvneac L. – 86 pacienți tratați, Tudos T. – 77 pacienți tratați, Ciobanu S. – 86 pacienți tratați, Velixar E. – 1230 pacienți tratați.

Consultanță pacienților ambulatori și tratați staționar în secțiile Institutului au fost acordată de către: Crivenco G. – 190 pacienți, Rîvneac L. – 103 pacienți, Tudos T. – 103 pacienți, Ciobanu S. – 190 pacienți, Velixar E. – 396 pacienți. în alte instituții: Spitalul Clinic Republican: Rîvneac Lidia - 24 consultații. Tudos T. - 36 consultații, Ciobanu S. - 26. Sain D. - a efectuat 398 consultații în: Spitalul Clinic Republican, Spitalul Clinic Municipal de Ftziopneumologie, Spitalul Vorniceni și – 3796 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Cula E. – 870 pacienți discutați la Comitetul de Recrutare DOTS Plus. Velixar E. - a efectuat 178 consultații în alte instituții: SCR, SCR de copii “Coțaga” Spitalul municipal “Sfânta treime”, IMSP Ftziopneumologie municipal. Haidarlî I. - microscopia pieselor histologice în scop consultativ – 675 examene histologice și în scop de diagnostic morfohistologic – 2867 examene histologice.

Laboratorul Genetică Umană

Cercetătorii științifici au efectuat deplasări în teritoriile din nordul republicii (Axentii E. Corloteanu A., Perlug N., Tudor E.). Examinări în s. Consultativă 2110 pacienți (Tudor E.).

Laboratorul Studiarea evoluției tuberculozei

Au fost consultați au consultați 348 bolnavi din IFP și 104 în alte instituții Iavorschi C. Bolotnicov – 123 și Emelianov O.– 69. Efectuate 8 gărzi în clinica instituției (O.Emelianov). Cercetătorii au efectuat deplasări în Cornești, Tîrnova, Drochia, Căușani, Călărași, Taraclia, Ialoveni, Soroca, Basarabească, Florești, Rezina, (Iavorschi C., Emelianov O., Bolotnicov V.). Emelianov O. și Bolotnicov V. au efectuat servicii Aviasan.

Laboratorul Imunologie și Alergologie

Procopișin L. a consultat pacienți din secția Consultativă și staționarul IMSP IFP „Chiril Draganiuc” - 57 pacienți; efectuarea examenului spirometric – 17. Rotaru-lungu C. a consultat - 42 copii.

Chiroșca V.: CIC - 1076 probe, NBT – 72 probe, NF - 72 probe, IF -72 probe. Privalov E.: imunofenotiparea cu ACM – 170 probe, IgG, IgA, IgM – 1371 probe, anticorpi naturali – 249. Brumaru A.: TTBL – 79 probe. Rotaru N.: Anti-Toxocara – 248 probe, IgE – 474 probe, ASLO – 290 probe, PCR – 260 probe, FR – 252 probe, HCV – 220 probe, HbsAg – 220 probe, AntiHBScor sumar – 220 probe.

Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei

Au fost confirmate 6000 de insaminatri a M. tuberculosis, 3000 de identificari și 1500 teste de sensibilitate. Teste molecular genetice prin metoda MTBDRplus au fost efectuate 2500 de investigații, MTBDRsl 700 de testări și Mycobacterium CM/AS 230 de teste. GeneXpert au fost efectuate 9000 de teste, 60 spoligotipări

Laboratorul Limfologie

Antipa V. a efectuat gărzi în clinica IFP și serviciul “Aviasan” și consultații în secțiile ftziopneumologie nr. 1, nr. 2, nr.3 și s. MDR.

4.5. Activități întreprinse în scopul diseminării rezultatelor cercetării, precum și promovării imaginii științei

Televiziunea

2010

1. Situația epidemiologică a tuberculozei în RM. Moldova 1. Iavorschi C.
2. Tratamentul tuberculozei. Jurnal TV. Sain D.
3. Pneumoniile. Tratament. TV-1. Botnaru V.

2011

1. Tuberculoza, pneumoniile, diagnosticul. TV-1 14.03.2011. Botnaru V., Nalivaico N.
2. Tuberculoza. Strategia DOTS și DOTS plus. TV-1 18.03.2011. Nalivaico N.

3. Combaterea tuberculozei. Jurnal TV 18.03.2011. Magdei M., Iavorschi C.
4. Situația epidemiologică și combaterea tuberculozei în RM. TV-1 Iavorschi C.
5. Tuberculoza. TV locală Basarabeasca 24.03.2011. Domente L.
6. Tuberculoza. Tratatament în staționar. TV-1 24.03.2011. Botnaru V.

2012

1. Situația epidemiologică și combaterea tuberculozei în RM. TV-1 16.03.12. Iavorschi C.
2. Tuberculoza. Tratatamentul. TV-1 19.03.2012, Iavorschi C.
3. Astmul bronșic. Diagnostic. Tratatament. TV-1. Procopișin L.

2013

1. Tratatamentul tuberculozei în RM. TV-1, Jurnal TV. Iavorschi C.
2. Tuberculoza rezistentă în RM. Jurnal TV. Iavorschi C.
3. Diagnosticul microbiologic al tuberculozei. TV-1. Crudu V.

2014

1. Situația epidemiologică a tuberculozei în RM, profilaxia. TV Prime, Iavorschi C.
2. Imunoprofilaxia tuberculozei. Jurnal TV. Iavorschi C.
3. Bronhopneumopatia cronică obstructivă. Publica TV. Rusu D.
4. Comunicare cu privire la afecțiunile pulmonare nespecifice. Jurnal TV. Rusu D.
5. Tratatamentul tuberculozei. Pro TV. Djugostran V.
6. Perspective de tratament a tuberculozei. TV-1. Crudu V.

Radio

2011

1. Profilaxia tuberculozei și HIV-SIDA. Epidemiologia. Radio Moldova-1. Crudu V.
2. Epidemiologia tuberculozei. Strategia DOTS și DOTS plus. Radio Moldova-1. Nalivaico N., Condrațchi D.
3. Diagnosticul de laborator a tuberculozei. Radio Moldova-1. Cîrchilan L.
4. Tuberculoza poate fi tratată. Bolnavii cu MDR pot fi tratați. Radio Moldova-1, Nalivaico N., Condrațchi D., Donica A., Groza Gh.
5. Întrebări și răspunsuri pe tema tuberculozei. Radio Moldova-1. Iavorschi C.
6. Totul despre tuberculoză. Radio Moldova-1. Botnaru V.
7. Infecții respiratorii acute. Radio Moldova-1. Rusu D.

2012

1. Epidemiologia tuberculozei. Radio Moldova-1. Iavorschi C.
2. Infecția tuberculoasă. Radio Moldova-1. Crudu V

2013

1. Combaterea tuberculozei în RM. Radio Moldova. Iavorschi C.
2. Tuberculoza poate fi tratată. Iavorschi C.
3. Alergozele respiratorii. Teleradio Moldova. Procopișin I.

2014

1. Prevenirea tuberculozei la copii. Teleradio Moldova. Iavorschi C.
2. Comunicare cu privire la profilaxia afecțiunilor pulmonare nespecifice. Teleradio Moldova. Rusu D.
3. Profilaxia astmului bronșic. Teleradio Moldova. Rusu D.
4. Tratatamentul tuberculozei. Pro TV. Djugostran V.

Anual au fost convocate seminare zonale (în total, în perioada evaluată - 19) dedicate sporirii eficacității măsurilor de combatere a tuberculozei la care au participat ftiziopneumologi și medici de familie. Organizate 47 ședințe a Societății de Ftiziopneumologie din R. Moldova și 58 Conferințe clinico-anatomice.

V. COOPERĂRI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

5.1. Cooperare în cadrul național

5.1.1. Forme de colaborare în cadrul național

1. Contract de colaborare științifică *“Perfecționarea algoritmului de diagnostic și optimizarea tratamentului antialergic în tuberculoza pulmonară și astmul bronșic”* între Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM, director, Rudic V., academician și Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” al MS al RM, vicedirector C. Iavorschi, întru optimizarea tratamentului antialergic în tuberculoza pulmonară și astmul bronșic prin administrarea preparatelor imunomodulatoare de generație nouă și studierea acțiunii lor asupra reactivității imunologice și rezistenței naturale. Conducători: Rudic V., academician, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM și Ghinda S., dr. hab. în med., șef, Laboratorul Imunologie și Imunochimie, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” al MS al RM. Executanți responsabili: L. Rudi, dr. în biologie și Privalov E., dr. în biologie. Durata: 01 septembrie 2008 - 31 decembrie 2012.
2. Întru realizarea obiectivelor proiectului instituțional *„Optimizarea diagnosticului și tratamentului în pleureziile exudative tuberculoase”* încheiat acord de colaborare între IMSP Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc” și Agenția Medicamentului, pentru determinarea concentrației chimiopreparatelor în lichidele biologice. Executori responsabili: V. Djugostran, dr. hab. în medicină, conf. cercetător, șef, Laboratorul Limfologie clinică, Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc” și Igor Casian, dr. în farmacie, cercetător științific superior, farmacist-expert, Secția Evaluare Farmaceutică cu grupele de coordonare GMP, Agenția Medicamentului. Durata acțiunii acordului: 01.05.2009 - 31.12.2010.
3. Acord de colaborare pentru determinarea aminoacizilor în lichidele biologice în diferite forme de tuberculoză pulmonară și studierea eficacității tratamentului limfologic. Încheiat acord de colaborare între IMSP Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc” (vicedirector prof. Iavorschi C.) dintr-o parte și din alta Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie (director, Dr. Conf. Ciochina V.). Executori responsabili: V. Djugostran, dr. hab. în medicină, conf. cercetător, șef, Laboratorul Limfologie clinică, Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc” și Goraeva S., dr. în medicină, conf. cercetător, cercetător științific coordonator, Laboratorul Sanodiagnosticare și sanoprognosticare, Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie. Durata acțiunii acordului: de la 01.05.2009 până la 31.12.2014.
4. Acord de colaborare cu Institutul de Chimie al AȘM privind efectuarea în comun lucrărilor medico-chimice în ftiziologie și pneumologie, implementarea în practica curativă preparatelor și formelor medicamentoase noi. Descrierea succintă: Crearea preparatelor noi cu acțiune antituberculoasă în baza combinării Chimiopreparat și Fitosorbent. Durata 2010-2013.
5. Acord de colaborare științifică cu Institutul de Zoologie al AȘ a RM (director, Academician al A.Ș.M, Toderaș I.). A fost realizat în colaborare proiectul pentru tineri cercetători 08.16.09.002A *„Rolul factorilor genetici în dezvoltarea hepatitei medicamentoase în tuberculoză”*. Conducător: Munteanu N., dr. în biologie. Durata acordului 14.10.2011-31.12.2015.

6. Acord de colaborare științifică cu Microbiologie și Biotehnologie al AȘM, director, Rudic V., academician întru studierea influenței imunomodulatorilor de generație nouă asupra activității imunologice și rezistenței naturale în tuberculoza pulmonară, în special studierea influenței coinvăziei tuberculoza pulmonară și *Toxocara canis* asupra evoluției reactivității imunologice și rezistenței preimune. S-a determinat, că posttratament, indicatorii imunologici s-au reabilitat mai semnificativ în tuberculoza pulmonară asociată cu toxocaroză, tratați cu preparate antituberculoase în asocieră cu preparate imunomodulatoare (BioR, Silimarin, Polioxidoniu). Conducători: Rudic V., academician, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM și Ghinda S., dr. hab. în. med., șef, Laboratorul Imunologie și Imunochimie, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” al MS al RM. Executanți responsabili: L. Rudi, dr. în biologie și Privalov E., dr. în biologie. Termenul acordului: 01.04.13-31.12.2015.
7. Acord de colaborare cu Institutul Oncologic întru studierea influenței imunomodulatorilor autohtone asupra reactivității imunologice și rezistenței naturale la bolnavii cu tumori. Durata acordului 02.01.2007-31.12.2012.
8. Convenție – cadru de parteneriat cu Universitatea Tehnică a Moldovei (rector, academician Bostan I.) în scopul ajustării procesului de formare profesională a cadrelor la standardele Comunității europene, acordării asistenței științifico-consultative privind promovarea activităților economice.
9. Colaborare cu IMSP Centrul Republican de Diagnosticare medicală (Secția diagnostic funcțional, șef secție – A. Crețu) întru optimizarea diagnosticului neinvaziv a disfuncției endoteliale la pacienții cu bronhopneumopatii cronice obstructive în testul acut cu hiperemie reactivă, și la fiecare etapă a tratamentului prin aplicarea fotopletismografie computerizată. Durata 2011-2013.
10. Colaborare cu IMSP Centrul Republican de Diagnosticare medicală (Secția diagnostic funcțional, șef secție – A. Crețu). Estimarea presiunii sistolice și medii în artera pulmonară, utilizând timpul de accelerare a fluxului pulmonar sistolic în tractul de ejecție a ventriculului drept la pacienții cu patologie cardiacă și mixtă cardio-pulmonară, aplicând Ecocardiografie cu Doppler. Durata 2013-2015.

5.1.2. Colaborare cu organele centrale de specialitate

2010

1. MOSCOVCIUC A. Grupul de lucru pentru pregătirea materialelor către *Colegiul MSDM pe pneumologie*.
2. MOSCOVCIUC A. Participarea în realizarea Campaniei de informare „Ai grijă de cei care au grijă de tine” desfășurată de către CNAM, *Ministerul Sănătății*, martie – mai 2010.
3. CONDRAȚCHI D. Grupul de lucru pentru pregătirea materialelor către *Colegiul Ministerul Sănătății al RM pe pneumologie*.
4. CONDRAȚCHI D. Participare în realizarea Campaniei de informare „Ai grijă de cei care au grijă de tine” desfășurată de către CNAM, *Ministerul Sănătății al RM* martie, aprilie, mai 2010.
5. CONDRAȚCHI D. Participare în calitate de expert la realizarea Campaniei de informare “Migrația și riscurile de sănătate”, desfășurată de către *Ministerul Sănătății al RM și Organizația Internațională a Migrației în cadrul proiectului OIM* “Gestionarea impactului migrației asupra sistemului de sănătate din Moldova”, octombrie 2010.
6. CONDRAȚCHI D. Participare la planificarea activității echipei tehnice de lucru „Co-infecția TB/HIV” din incinta *Ministerul Sănătății al RM în cadrul realizării Programului Național de combatere a TB pe anii 2011-2015*.

7. CARAIANI O. Participare în realizarea Campaniei de informare „Ai grijă de cei care au grijă de tine” desfășurată de către CNAM, *Ministerul Sănătății al RM* martie, aprilie, mai 2010.
8. ROTARU-LUNGU C. Seminare instructive zonale în or. Chișinău. Programul „Prevenirea bolilor cardio-vasculare și oncologice” CNAM. Raport: „Ai grijă de cei ce au grijă de tine”, 2010. nr. 22.
9. IAVORSCHI C., SAIN D. Participare în activitatea Grupului de lucru Diagnostic și tratament TB.
10. IAVORSCHI C., SAIN D., CRUDU V., AXENTI E. Participare în grupul tehnic de lucru privind elaborarea Programului național de control al tuberculozei pentru anii 2011-2015.
11. SAIN D. Participare în misiunea GLC pentru evaluarea PNCT. 04-08.11.

2011

1. IAVORSCHI C., SAIN D., TUDOR E., CRUDU V. Participare în grupul de lucru pentru pregătirea materialelor către *Colegiul Ministerul Sănătății al RM*.
2. IAVORSCHI C., SAIN, D.; CRUDU, V.; ROTARU-LUNGU, C. Participare în grupul de lucru pentru elaborarea protocolului clinic național “Tuberculoza la adult”.
3. CONDRAȚCHI D. Participare la planificarea activității echipei tehnice de lucru „Co-infecția TB/HIV” din incinta *Ministerul Sănătății al RM în cadrul realizării Programului Național de combatere a TB pe anii 2011-2015*.
4. PROCOPIȘIN L., RUSU, D. Participare în grupul de lucru pentru elaborarea protocolului clinic național Seminare zonale „Astmul bronic la adult”.
5. PROCOPIȘIN L. Seminare zonale „Astmul bronic la adult”.
6. ROTARU-LUNGU C. Seminare zonale PNCT „Tuberculoza la copil”, Chișinău.
7. CRUDU V. Seminare instructive zonale PNCT „Tuberculoza la adult”, aspecte microbiologice.
8. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Comunicare și prevenire TB.
9. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Asistență și Protecție Socială HIV&TB.
10. IAVORSCHI C., SAIN D. Participare în activitatea Grupului de lucru Diagnostic și tratament TB.

2012

1. IAVORSCHI C., PISARENCO S., SAIN D., dr. În medicină, conf. univ. Participarea la ședința comună a Grupurilor tehnice de lucru în domeniul TB cu obiectivul: „Aprobarea planului de lucru al Grupului Tehnic de lucru „Tratamentul TB clasice, MDR-TB și co-infecția TB/HIV” pentru anul 2012”. 25 ianuarie, 2012.
2. PISARENCO S., SAIN D., IAVORSCHI C., dr. În medicină, conf. univ. Participarea la ședința comună a Grupurilor tehnice de lucru în domeniul TB cu obiectivul: „Aprobarea schemelor standard de tratament a pacienților cu TB MDR, preparatele antituberculoase”. 19 martie, 2012.
3. IAVORSCHI C., PISARENCO S., SAIN D., CRUDU V. dr. în medicină, conf. univ. Participarea la ședința comună a Grupurilor tehnice de lucru în domeniul TB cu obiectivul: „Aprobarea bugetului și activităților (a listei de indicatori) preconizate de a fi realizate în faza 2 de implementare a granturilor TB (2013-2015). 12 aprilie, 2012.

4. RUSU D., CONDRĂȚCHI D., ROTARU-LUNGU C. Participare în grupul de lucru instituit de Ministerul Sănătății cu privire la organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale împotriva pneumoniei cu genericul „Lupta cu pneumonia – salvează un copil”, 12 noiembrie 2012.
5. CONDRĂȚCHI D., CIOBANU S., CRIVENCO G., RÎVNEC L., Participare în calitate de membru al grupului instituțional în organizarea Zilei Mondiale fără tutun. Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc”. 31 mai 2012.
6. RUSU D., CARAIANI O., CONDRĂȚCHI D. Participare în calitate de membru al grupului instituțional în organizarea Zilei Mondiale a BPCO. Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc”. 14 noiembrie 2012.
7. IAVORSCHI C., ROTARU-LUNGU C. Grupul de lucru pentru elaborarea *Protocolului clinic ”Tuberculoza la adult”* Ordin Ministerul Sănătății al RM nr. din 19.03.2012 „Cu privire la instituirea grupurilor de autori pentru elaborarea și aprobarea Protocoalelor clinice naționale și Protocoalelor clinice a locului de lucru”.
8. ROTARU-LUNGU C. Grupul de lucru pentru elaborarea *Protocolului clinic ”Tuberculoza la copil”* Ordin Ministerul Sănătății al RM nr. 248 din 19.03.2012 „Cu privire la instituirea grupurilor de autori pentru elaborarea și aprobarea Protocoalelor clinice naționale și Protocoalelor clinice a locului de lucru”.
9. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Comunicare și prevenire TB.
10. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Asistență și Protecție Socială HIV&TB.
11. IAVORSCHI C., SAIN D. Participare în activitatea Grupului de lucru Diagnostic și tratament TB.

2013

1. PISARENCO S., dr. hab. în medicină, conf. univ. Participarea la ședința comuna a Grupurilor tehnice de lucru în domeniul TB. Chișinău, mai 2013.
2. PISARENCO S., dr. hab. în medicină, conf. univ. Participarea la ședința comuna a Grupurilor tehnice de lucru în domeniul TB. Chișinău, septembrie 2013.
3. MOSCOVICIUC A., dr. în medicină, conf. cercet. Membru grupului de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic „PCN-18 Bronhopneumopatia obstructivă cronică”. Ordin MS RM nr 1236 din 31.10.2013 cu privire la aprobarea Protocolului clinic național „Bronhopneumopatia obstructivă cronică”.
4. PROCOPIȘIN, L.; RUSU, D. Membri grupului de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic „Astmul bronșic la adult”.
5. PROCOPIȘIN L., ROTARU-LUNGU C. Membri grupul de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic ”Alergia alimentară”. Ordin MS RM nr. 1082 din 04.10.2013 „Cu privire la instituirea grupurilor de autori pentru elaborarea și aprobarea Protocoalelor clinice naționale și Protocoalelor clinice a locului de lucru”.
6. ROTARU – LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: TB la copil. Bălți, septembrie 2013.
7. ROTARU – LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: TB la adult. Bălți, septembrie 2013.
8. CONDRĂȚCHI D., COLUN T., CULA E. Participare în grupul de lucru cu privire la organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale fără tutun. 31 mai 2013. Chișinău, 2013

9. CARAIANI O., CONDRĂȚCHI D., RUSU D., MOSCOVCIUC A. Participare în Grupul de lucru cu privire la organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale a BPOC cu genericul „Încă nu este târziu”. 20 noiembrie 2013. Chișinău, 2013.
10. PISARENCO S., MOSCOVCIUC A., SIMIONICĂ IU., CONDRĂȚCHI D., CARAIANI O., RUSU D. Reactualizarea Standardelor medicale de diagnostic și tratament bolilor nespecifice ale aparatului respirator. Ordin MS.RM nr. 123 din 2013.
11. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Comunicare și prevenire TB.
12. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Asistență și Protecție Socială HIV&TB.
13. IAVORSCHI C., SAIN D. Participare în activitatea Grupului de lucru Diagnostic și tratament TB.

2014

1. PISARENCO S., dr. hab. în medicină, conf. univ. –Membru Grupului Tehnic de Lucru Tratatamentul TB clasice, MDR-TB și co-infecția TB/HIV organizat de MS RM.
2. PISARENCO S., dr. hab. în medicină, conf. univ. Membru Grupului de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic „PCN-123 Protocol clinic național „Pneumonia comunitară la adult”. Ordin MS RM nr 544 din 20.06.2014 cu privire la actualizarea unor Protocoale clinice naționale.
3. PROCOPISINA L., ROTARU – LUNGU C. Membri Grupului de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic ”Alergie alimentară”.
4. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: Alergia alimentară. Bălți, martie, 2014.
5. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Chișinău. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: Alergia alimentară. Chișinău, martie 2014.
6. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Cahul. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: Alergia alimentară. Cahul, martie, 2014.
7. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Ciadâr-Lunga. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: Alergia alimentară. Ciadâr-Lunga, martie 2014.
8. RUSU D. dr. în medicină, conf. univ. – membru Grupului de lucru pentru elaborarea Protocolului clinic „PCN-18 Protocol clinic național „Pneumonia comunitară la adult”. Ordin MS RM nr 544 din 20.06.2014 cu privire la actualizarea unor Protocoale clinice naționale.
9. PISARENCO S., CONDRĂȚCHI D., CARAIANI O. Reactualizarea grupelor de risc crescut pentru tuberculoza. Conform dispoziției Ministerului Sănătății nr 360-d din 08.07.2014 „Cu privire la instituirea grupului de lucru”.
10. CONDRĂȚCHI D. Participare în activitatea Grupului de lucru cu privire la examinarea cazului clinic beneficiarei din Internatul Psihoneurologic din s.Brînzani, r-I Edinet. Conform dispoziției MS RM.
11. CONDRĂȚCHI D. Participare în activitatea Grupului de lucru cu privire la examinarea cazului clinic la o persoană din grupul periclitant (r-I Edinet). Conform dispoziției MS RM.
12. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Comunicare și prevenire TB.

13. TUDOR E. Participare în activitatea Grupului de lucru Asistență și Protecție Socială HIV&TB.
14. IAVORSCHI C., SAIN D., ROMANCENCO E., Participare în activitatea Grupului de lucru Diagnostic și tratament TB.
15. IAVORSCHI C., TUDOR E., SAIN D., CRUDU V., ROMANCENCO E. Participare în grupul tehnic de lucru privind elaborarea Programului național de control al tuberculozei pentru anii 2016-2020.

5.1.3. Lista conferințelor naționale și naționale cu participare internațională la care au participat cercetătorii pe profil

2010

1. Conferința științifico-practică consacrată Zilei Mondiale de combatere a tuberculozei, Chișinău, 24.03.
2. Conferința științifico-practică - Zilele USMF "Nicolae Testemițanu". 13-15.10.
3. Simpozionul științifico-practic „Lecturi AGEPI-2010”, editia a XII-a, cu genericul „Probleme actuale ale protecției și realizării drepturilor asupra obiectelor de proprietate intelectuală” consacrat Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale-2010 „Inovatia uneste lumea”. 21-22.04.
4. A VIII-a Conferință științifico-practică a Oftalmologilor din Republica Moldova cu participare internațională, 23-25.09.
5. Atelierul de lucru cu genericul "Evaluarea proiectelor Fondului Global și a Programelor Naționale TB și HIV/SIDA/ITS". 14-15.05.
6. Conferința națională științifico – practică în domeniul Otorinolaringologiei Pediatriche "Probleme actuale în Otorinolaringologia Pediatrică", Chișinău, 21.05.2010
7. Cel de-al III-lea Congres al Asociației Oncologilor din Republica Moldova, 21-23.10.2010
- 8.

2011

1. Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, 19-21.10.2011.
2. Conferința anuală a oftalmologilor din Republica Moldova, Chișinău, 23.09.2011.
3. Conferința științifică internațională „Biotehnologia microbiologică – domeniu științific intensiv al științei contemporane”. Chișinău, 6-8.07.2011.
4. Congresul chirurgilor al RM. Chișinău, 27-30.09.2011.
5. Conferința Științifică consacrată 80 de ani de la nașterea Medicului Emerit Chiril Draganiuc "Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și infecțiilor pulmonare nespecifice". Chișinău, 27.04.2011.
6. Conferința cu participare internațională INSPIR Iași-Chișinău. Chișinău, 14-16.10. 2011
7. Conferința Națională în Medicină Internă în Republica Moldova cu participare internațională. Chișinău, 18-20 mai, 2011
8. Conferința Internațională Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic a AȘM. Chișinău 27.10. 2011.
9. Conferința Științifico-practică „Principiile profilaxiei și tratamentului IVRA și gripei în aspectul medicinei biologice”. Chișinău, 23.10.2011
10. Conferința cu participare internațională "Prioritățile în managementul tuberculozei rezistente la etapa actuală". Chișinău, 12-14.12.2011.

11. Conferință națională „Conlucrarea structurilor implicate în controlul tuberculozei în RM”. Chișinău, 22.12. 2011.
12. Conferință științifico-practică Moldo – Ucraineană ”Alergia în Otorinolaringologie”. Chișinău, 25.03.2011.
13. Conferință științifico-practică ”Infecțiile respiratorii și otita medie la copii”, Chișinău, 25.11.2011.

2012

1. Conferință științifico-practică “Problemele actuale ale medicinei de laborator. Implimentarea metodelor noi de management al calității bazat pe standarde europene. Tehnologii moderne în medicina de laborator.” Expoziția internațională specializată MoldMEDIZIN & MoldDENT, Ediția a XVIII-a, Chișinău, 2012.
2. Al X Conferință internațională a tinerelor cercetători. Chișinău, 2012.
3. I-a Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova “Abordarea multidisciplinară a pacientului vârstnic”, Chișinău, 21 septembrie
4. Conferință regională ”Răspîndirea helmintozelor și tactica de tratament”, Drochia.
5. Conferință „Tendințe noi în tratamentul astmului bronșic” Chișinău.
6. Al III^{lea} Simpozion Moldo-German cu genericul ”Probleme actuale în tuberculoza multidrorezistentă”. Chișinău, 30.10.
7. Al III-lea Congres al medicilor imagiști din RM cu participarea internațională. Chișinău, 19-20.09.2012.
8. Congresul III al medicilor de familie din RM. 17-18.05.

2013

1. Conferință științifică cu genericul „Oprim tuberculoza în timpul generației noastre” Chișinău, 22.03.
2. Conferință „Actualități în ftiziopneumologie”, Chișinău, 13 septembrie.
3. Conferință științifică cu genericul ”Actualități în Bronhopneumopatia cronică obstructivă”. Chișinău, 20 noiembrie.

2014

1. Conferință științifico-practică cu genericul „24 martie - Ziua mondială de combatere a tuberculozei”, Chișinău 24 martie.
2. Conferință științifico-practică cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie ”, Chișinău, 10 septembrie.
3. Conferință științifico-practică cu participare internațională cu genericul ”Actualități în Bronhologie”, Chișinău, 24 octombrie.
4. Workshop cu participare internațională cu genericul ”Inițiere în Bronhologie”, Chișinău, 24 octombrie.
5. Primul Congres Național al Societății Endocrinologilor cu participare internațională dedicat jubileului de 50 ani de la fondarea Serviciului Endocrinologic din Republica Moldova, Chișinău, 9–11 octombrie.
6. Conferință științifico-practică ”Tuberculoza în Republică: noi abordări, realizări și provocări”, Chișinău, 19 decembrie

5.2. Cooperare internațională

5.2.1. Forme de colaborare internațională

În perioada evaluată s-a colaborat cu următoarele instituții științifice de peste hotare:

1. Acord de colaborare între Koch-Metschnikow-Forum, Berlin, Germania (prezident, prof., dr. H. Hahn), USMF „N. Testemițanu” (rector I. Ababii, academician) și IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” al MS al RM, (director Domete L.) care vizează controlul tuberculozei și altor boli infecțioase: epidemiologie, microbiologie medicală, imunologie, profilaxie și tratament, sănătate publică.
2. Acord de colaborare între Universitatea din California, San Diego (Antonino Catanzaro, M.D., Professor of Medicine) și Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei, Valeriu Crudu, dr. în medicină, în baza proiectului internațional 1 U01 AI077957-01. NIAID RFA-AI-08-001: “*Testele rapide pentru aprecierea rezistenței și depistarea tuberculozei cu rezistență extinsă*”. Durata: 1 octombrie, 2009 – 30 septembrie, 2014. S-au evaluat metodele de cercetare. Au fost imlementate metode rapide de determinare a XDR TB.
3. FP7-HEALTH-2007-B. Proiect de colaborare „*Studiu clinic al tuberculozei rezistente la medicamente în Europa*”. Coordonator: Daniela M. Cirillo, MD, Ph.D, Head, Emerging Bacterial Pathogens Unit Universită Vita-Salute San Raffaele, Milan, Italy; Organizația: Research Centre Borstel Medical Clinic Div. of Clinical Infectious Diseases. Durata: 01/01/2009-31/12/2013 (60 luni).
4. Protocol de colaborare, din 20 iunie 2007, încheiat între Spitalul Clinic de Pneumologie Iași, prof.dr. Traian Mihăescu, șeful Clinicii Pneumologice, Iași, și Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” din Chișinău, Republica Moldova, director prof.dr. Sofronie Silviu, care prevede cercetări comune, schimburi de experiență, perfecționări de cadre, participări și organizări de manifestări științifice, publicații comune, schimb de rezultate ale cercetării în domeniul tuberculozei, pneumologiei, somnologiei și a altor boli pulmonare. Durata: continuie.
7. Colaborare științifică între Centrul Științifico-Practic de luptă contra tuberculozei al Direcției Sănătății din Moscova, director Litvinov V., profesor pe de o parte și IMSP Institutul de Ftiziopneumologie al MS al RM din altă parte, care prevede studierea influenței imunomodulatorilor de generație nouă asupra reactivității imunologice și rezistenței naturale în tuberculoza pulmonară cu alergii medicamentoasă. Conducători: șef, Laboratorul Diagnostic, sectorul probleme al CȘPM al DSM – A. Мороз, profesor; Sergiu Ghinda, dr. hab., prof. cercetător, șef, Laboratorul Imunologie și Imunochimie, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie al MS al RM. Executanți responsabili: dr. în biologie Privalov E., cercetător științific superior, Laboratorul Imunologie și Alergologie; Culicovscaia N., cercetător științific superior, Laboratorul Diagnostic. Durata: de la 01 mai 2009 până la 01 mai 2012.
5. Acord de colaborare între Centrul Științific de Radiologie și tehnologii chirurgicale din Federația Rusă, Sankt Petersburg, (director, academician AȘMR A. Granov), Institutul Științific Central de Tuberculoză al AȘMR (director, membru-corespondent AȘMR Erohin V. și asociația «Biosurf», Sankt Petersburg, Federația Rusă (director, prof. O. A. Rosenberg) și Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” din Chișinău, vicedirector prof. Iavorschi C., care prevede efectuarea cercetărilor științifice întru estimarea clinică a eficacității tratamentului complex a formelor progresive chimiorezistente de tuberculoză infiltrativ-nodulară și fibro-cavitară. Durata: 01 mai 2009 - 31 decembrie 2010.

6. Memorandum de colaborare între Brigham and Women Hospital, din Boston, Massachusetts (vice președinte știință Barbara E. Bierer, MD) Departament of Medicine, Ted Cohen, MD, MPH, DrPH și Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc” (director L. Domete), Laboratorul Microbiologia și Morfologia tuberculozei, V. Crudu, MD, PhD, întru efectuarea cercetărilor științifice de studiere a particularităților molecular-genetice a *M. tuberculosis*. Încheiat: 22 ianuarie 2013.
7. Memorandum de colaborare între Centrul de Cercetări Științifice Borstel, Universitatea din Luebek, Germania, USMF ”N. Testemițanu” și Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc” între schimb de experiență, educație continuă în tuberculoză și alte boli pulmonare, epidemiologie, sănătate publică. Durata 12 iunie 2012 – 12 iunie 2017.

5.2.2. Centrele universitare și științifice, unde au fost invitați reprezentanții organizației pentru activitate științifică

2010

1. Germania, Berlin. Fourth Scientific Symposium on the occasion of World Tuberculosis Day, 23.03. Crudu V.
2. Germania, Borstel. „Tuberculoza rezistentă la preparatele antituberculoase”, organizat de Societatea Respiratorie Europeană și Adunarea anuală a rețelei europene de studii clinice și managmentul tuberculozei rezistente. 25-29.05. Crudu. V.
3. Germania, Lübeck. TB PAN-NET, First Annual Meeting. Media Docks. 25-26.05. Crudu. V.
4. Danemarca, Copenhaga. Adunarea anuală cu privire la Programul de Control și Prifilaxie al Tuberculozei, organizată de Organizația Mondială a Sănătății. 14-17.06. Crudu V., Moraru N.
5. Ucraina, Kiev. Cursul de instruire „Studierea aprofundată a tratamentului antiretroviral”. 21-25.06. Ciobanu S., Sain D.
6. Rusia, Moscova. Participare în cadrul seminarului Ftiziopneumologie. 01-02.11.2010. Tudor E.
7. Borsel, Germania. Micobacteriologie. 10-15.05. Stratan E.
8. Berlin, Germania. De la 41eme Conference de L’UNION “La formation sur l’interpretation du cliché thoracique en zone de forte incidence TB/VIH”. 12-15.11. Tudor E.

2011

1. Participare la conferința „Global Consortium for DrugResistans Diagnostics”. SUA, California, San Diego. 19.02- 06.03. Stratan E., Crudu V., Romancenco E.
2. SUA. Richmond. Pyrosequencing. 07-14.03. Stratan E.
3. SUA. San Diego. Good clinical Practice. 25.02-07.03. Stratan E., Romancenco E.
4. Peru. MODS, 07-14.03. Romancenco E.
5. Participare la forumul tinerilor specialiști în incinta Academiei de Tuberculoză „TB NETs”. Austria, St. Leonhard, 25.03-01.04. Stratan E.
6. Participare la trainingul de comunicare și mobilizare socială în tuberculoză. Italia, Sandalo. 06–14.06. Crudu V.
7. Participare la seminarul Centrului Științific de Tehnologii cu tematica „Stop TB and HIV/AIDS”. Ucraina, Kiev, 25-31.08. Tudor E.
8. Participare la Congresul anual European E.R.S. Cursuri de pregătire postuniversitară pe patologia respiratory. Olanda, Amsterdam, 22–29.09. Rusu D.
9. Participare la cea de-a 42-a Conferință Internațională „Sănătatea plămânilor”. Franța, Lille, 25-31.10. Iavorschi C., Tudor E.
10. Germania, Borstel. Micobacteriologie. 24 -29.10. Stratan E., Romancenco E.
11. Participare la conferința „Diagnosticul și metodele molecular-genetice în depistarea TB”. Germania, Borstel. 23-29.10. Stratan E., Romancenco E., Țurcanu N.

12. Participare la Conferința Jubiliară a Institutului Central de Tuberculoză al Academiei de Științe din Rusia, „Probleme actuale în lupta cu tuberculoza”. Rusia, Moscova, 09-11.11. Velixar E.
13. Participare la training-ul „ Stop TB and HIV/AIDS”. Cursul „Implementing the new Stop TB Strategy: skills for managers and consultants (TB, MDR-/XDR-TB, TB/HIV, PPM, infection control and more)”. Italia, Sandalo. 07–18.11. Rusu D.

2012

1. Franța, Annesy. la Consfătuirea Rețelei Supranaționale a Laboratoarelor de Referință a TB. 16.04 - 20.04. Romancenco E.
2. Federația Rusă, Moscova. Cursul cu tematica: “Metodologia videotorascopiei”. 21.05-20.06. Cunițchi V.
3. SUA, Atlanta. Ședința de lucru pentru elaborarea proiectului multinațional (SUA, Ucraina, Georgia, Republica Moldova) în diagnosticarea și tratamentul TB MDR. 21.05-25.05. Tudor E., Crudu V., Varzari A.
4. România, București. Cursul de perfecționare cu tematica: “Managementul clinic de control și eliminare a tuberculozei multidrorezistente”. 23.05-25.05. Rusu D.
5. România, București. Colectivul de cercetare cu genericul „Obținerea și caracterizarea fizico-chimică unor noi tioureide ale acidului 2-(2-fenil)-benzoic și a complexilor metalici corespunzători ca potențiale substanțe antimicrobiene.” 24.05-25.05. Noroc E.
6. Germania, Borstel. Studierea metodelor moleculare. 27.08-31.08. Noroc E., Romancenco E.
7. Germania, Borstel. Participare la training TB MDR. 24.09-26.09. Noroc E.
8. Consiliul regional de expertiză a țărilor CSI în domeniul fiziopneumologiei și bolilor respiratorii ”Cursuri noi de instruire și însușirea metodelor inovatoare” în cadrul proiectului ”Parteneriat strategic în sănătate” pentru experții Federației Ruse și Cooperarea Statelor Independente. Ialta, 10-12.09. Iavorschi C., Tudor E.
9. Germania, Munchen. Stagiare în cadrul proiectului „Rolul factorilor genetici în dezvoltarea hepatitei medicamentoase în tuberculoză”. 25.10-25.11. Varzari A.
10. Italia, Sandalo. Trainingul de instruire în domeniul tuberculozei „Implementarea noii strategii Stop TB”, organizat de OMS. 17.10-27.10. Romancenco E.

2013

1. Federația Rusă, Moscova. Discutarea Programelor de reabilitare endoecologică în patologiile pulmonare agravate de comorbidități pentru implementare în practica serviciului fiziopneumologic din R. Moldova. 05.03-08.03. Djugostran V.
2. Germania, Munchen. Elaborarea protocoalelor genotipării genelor NAT2, XO și AADAC în cadrul proiectului individual ”Rolul factorilor genetici în dezvoltarea hepatitei medicamentoase în tuberculoză”. 11.06-26.06. Varzari A.
3. Ucraina, Kiev. Cursul de instruire cu genericul „Managementul medicamentelor antituberculoase”. 24.06-28.06. Romancenco E., Gulpe T.
4. Germania, Bochum. Instruire DAAD (fond german de schimb academic) Catedra Genetică Umană a Universității Ruhr. 10.08-15.10. Varzari A.
5. Kazakhstan, Alma-Ata Cursul cu tematica „Managementul medicamentelor antituberculoase”, OMS. 21.09-28.09. Corloteanu A.
6. Regatul Danemarcei, Copenhaga. Reuniunea cu genericul: „Second meeting of the European Tuberculosis Laboratory Initiative”, și la Atelierul de lucru: „Workshop on anti-Tb drug resistance”. 06.10-11.10. Romancenco E.

7. Elveția, Geneva. FIND. Participare la cea de-a doua desfășurare a workshop-ului TBC, organizat de către Managementul de Proiecte. 22.10-26.10. Romancenco E.

2014

1. Republica Vietnam, Hanoi. Instruirea în domeniul Managementului de laborator în cadrul Atelierului de lucru cu genericul: „Strengthening TB Laboratoru Management Towards Accreditation Training of Trainers Workshop”. 15.02-02.03. Romancenco E.
2. Germania. Borstel. Biologia Moleculara. 17.02-01.05. Stratan E.
3. Kazakhstan, Alma-Ata. A II-a întrunire a EXPOND-TB, organizată pentru țările de est ale Europei și regiunie din Asia centrală. 30.03-03.04. Romancenco E.
4. Elveția, Geneva. A 6-a întrunire globală a grupului de lucru privind combaterea tuberculozei, organizată de Programul Global Antituberculoză a Organizației Mondiale a Sănătății. 28.04-02.05. Romancenco E.
5. Republica Federală Germania, Hanover. Scopul dezvoltării colaborării în domeniul științific și elaborarea proiectelor de cercetare. 15.05-22.05. Tudor E., Iavorschi C., Crudu V., Varzari A.
6. Republica Federală Germană, Berlin. Forumul „Koch-Metschnikow” în scopul dezvoltării colaborării în domeniul științific. 20.08-20.09. Rusu D.
7. Republica Federală Germană, Berlin. Forumul „Koch-Metschnikow” în scopul dezvoltării colaborării în domeniul științific. 20.08 -20.09. Caraiani O.

5.2.3. Date privind vizitele savanților și specialiștilor de peste hotare

2010

1. Dr. Knut Feldman, Profesor. Munhen, Germania, Laboratorul Supranațional de Referință în microbiologia tuberculozei. Proiectul de colaborare FIND (Foundation for Innovative New Diagnostics): EXPAND TB cu LNR IFP, Chișinău, Moldova. 09-13.03.
2. Dr. Fuad Mirzayev. Elveția, Geneva, OMS. Proiectul de colaborare FIND (Foundation for Innovative New Diagnostics): EXPAND TB cu LNR IFP, Chișinău, Moldova. 09-13.03.
3. Dr. Adriana Sorete-Arbore. Iasi, Romania, Clinica Pneumoftiziologică. Managementul tuberculozei rezistente si multirezistente. 11-19.04
4. Antje Benek. Germania, Hain Lifescience. Function of the β version of the GenoType® MTBResDir test. 07-11.06.
5. David Hain. Germania, Hain Lifescience. Function of the β version of the GenoType® MTBResDir test. 07-11.06.
6. Doriss Hillemann. Germania, Hain Lifescience. Function of the β version of the GenoType® MTBResDir test. 07-11.06.
7. Dr. Timo Ullrich. Berlin, Germania, Forumul Koch-Mechnikov. Studiarea impactului fenomenului migrației asupra situației epidemiologice a tuberculoză în Republica Moldova. 19-24.07
8. Dr. Giovanni B. Miglory, profesor. Tradate, Italy, Fondazione Salvatore Maugeri, Care & Research Institute. Director, WHO Training Course for TB and TB/HIV Consultants. 01-07.11.
9. Dr. Christoph Lange, profesor. Borstel, Germania, Centrul de cercetări. TB-PAN-NET: Studiu clinic al tuberculozei rezistente la medicamente în Europa. 01-07.11.

10. Dr. Antonino Catanzaro, profesor. San-Diego, Universitatea din California. Proiectul - Testele rapide pentru aprecierea rezistenței și depistarea tuberculozei cu rezistență extinsă. 15-18.11.

2011

1. Dr. Antonino Catanzaro. SUA Universitatea California, San Diego. Training în Reguli de buna practică in studiul clinic. Proiect “Teste rapide pentru detectarea rezistenței și XDR TB. 17.02-21.02.
2. George Belii. SUA Universitatea California, San Diego. Training în Reguli de buna practică in studiul clinic. Proiect “Teste rapide pentru detectarea rezistenței și XDR TB. 13.03-18.03.
3. Dr. Antonino Catanzaro, profesor. SUA Universitatea California, San Diego. Proiectul -Testele rapide pentru aprecierea rezistenței și depistarea tuberculozei cu rezistență extinsă. 23.10-26.10.
4. Mihaescu Traian, profesor. USM „Gr. Popa”, Iași, România. Participare la conferința internațională INSPIR Iași Chișinău. 14-16.10.
5. Radu Proțiu, academician. Universitatea Națională de Medicină. Kiev. Participare la conferința internațională INSPIR Iași Chișinău. 14-16.10.
6. Punga Victor, profesor. Institutul Central de tuberculoză, Moscova, Rusia. Participare la conferința internațională INSPIR Iași Chișinău. 14-16.10.
7. Dr. Timo Ulrish. Berlin, Germania, Forumul Koch-Mechnikov. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov. 08-16.12.
8. Dr. Christoph Lange, profesor. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. TB-PAN-NET: Studiu clinic al tuberculozei rezistente la medicamente în Europa. 12-14.12.

2012

1. Knut Fieldmann. Germania, OMS. Misiunea OMS. 26-30.03.
2. Maka Akhalaia. Germania, OMS. Misiunea OMS. 26-30.03.
3. Knut Fieldmann. Germania, OMS. Misiunea OMS. 02-04.05.
4. Kathy Eisenach. SUA, Otsuka. Training pe laborator. 23-28.07.
5. Juliano Timm. SUA, Otsuka. Training pe laborator. 23-28.07.
6. Patrick Moonam. SUA, CDC Atlanta. Studiu de laborator. 23-27.07
7. Dr. S. Doan. Institutul de epidemiologie și boli infecțioase „L. Gromașevschi”, AȘM. Colaborare științifică. 24-28.07.
8. Dr. Ekaterine Zangaladze. Georgia NTP. Colaborare științifică. 24-28.07.
9. Dr. Iryna Platonova. Institutul de cercetări științifice în tuberculoză din Lvov. Colaborare științifică. 24-28.07.
10. Dr. Barbara J. Seaworth, MD. Heartland National TB Center, San Antonio, Texas. Medical Director. Colaborare științifică. 24-28.07.
11. Ted Cohen. SUA, Harvard. Studiu de laborator. 06-10.08.
12. Davide Manissero. Italia, Otsuka. Training pe laborator. 25-28.09.
13. Marina Tadolini. Italia, Otsuka. Training pe laborator. 25-28.09.
14. Anna Morrissey. SUA, Otsuka. Training, GCLP.11-12.10.
15. Prof. Dr. Stefan Niemann, profesor. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10
16. Prof. Dr. Jürgen Westermann. Universitatea Lübeck. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10

17. Prof. Dr. Alexander Katalinic. Universitatea Lübeck. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10
18. Prof. Dr. Werner Solbach. Center for Infection & Inflammation Lübeck. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10
19. Dr. Gunar Günther. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German. 28-31.10
20. Prof. Dr. Christoph Lange, profesor. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German. 28-31.10
21. Prof. Dr. Karl-Friedrich Klotz. Universitatea Lübeck. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10
22. Dr. Jan Heyckendorf. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Participare la al III^{lea} Simpozion Moldo-German.28-31.10
23. Juliano Timm. SUA, Otsuka. Training pe laborator. 12-16.11.
24. Susan Kayes. SUA, Otsuka. Training pe laborator. 12-16.11.
25. Dr. Carolyn Petersen. Otsuka, SUA. Studiu clinic.20-21.11
26. Knut Fieldmann. Germania, OMS. Misiunea OMS. 03-07.12.
27. Dr. Timo Ulrish. Berlin, Germania, Forumul Koch-Mechnikov. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov. 08-16.12.

2013

1. Knut Fieldmann. FIND, Geneva. Misiunea OMS. 26-30.03.
2. Maka Georgiana. FIND, Geneva. Misiunea OMS. 26-30.03.
3. Juliano Timm. SUA, Otsuka. Training pe laborator. 23-26.04
4. Dr. Gunar Günther. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
5. Dr. Jan Heyckendorf. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
6. Prof. Dr. Karl-Friedrich Klotz. Universitatea Lübeck. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
7. Prof. Dr. Alexander Katalinic. Universitatea Lübeck. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 9-22.05.
8. Prof. Dr. Werner Solbach. Center for Infection & Inflammation Lübeck. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
9. Dr. Timo Ulrish. Berlin, Germania. Colaborare Forumul Koch-Mechnikov TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
10. Prof. Dr. Christoph Lange, profesor. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Colaborare Borstel TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.; 17-20.12.
11. Laura Anderson. UK, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
12. Graham Bothamley. UK, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
13. Josu Dominguez. Spain, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
14. Raquel Duarte Besa De Melo. Portugal, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
15. Claudia Giehl. Germany, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
16. Morten Ruhwald. Denmark, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
17. Dirk Wagner. Germany, TBNET ACADEMY 2013. 19-22.05.
18. Giovanni Battista Migliori, profesor. Director, Centrul de tuberculoză și boli ale plămânilor, OMS. Italia. Curs de instruire „Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă”. 25-26.05

19. Jean-Pierre Zellwegere. Centrul de Performanță TB, Elveția. 25-26.05.

2014

1. Jack Niamomgo. FIND, Geneva. Misiunea OMS. PNCT. 17-21.02.
2. Doris Hilemann. SNRL, Germania. Evaluarea LNR. PNCT. 22-25.04.
3. Maka Georgiana. FIND, Geneva. Misiunea OMS. PNCT. 26-30.05
4. Thomas Illig, Professor, Head of Hannover Unified Biobank, Head of Research of Institute of Human Genetics MHH. Germania, Medical School Hannover (MHH). Discutarea și întocmirea proiectului de colaborare "Genome-Wide Association Study of pulmonary tuberculosis in Moldova" în cadrul programului Fundației Germane pentru Cercetare. PNCT. 16-19.06.
5. Harald Grallert, PhD, Group leader. Germania, Helmholtz Zentrum München, German Research Centre for Environmental Health. Discutarea și întocmirea proiectului de colaborare "Genome-Wide Association Study of pulmonary tuberculosis in Moldova" în cadrul programului Fundației Germane pentru Cercetare. PNCT. 16-19.06.
6. Igor Deyneko, PhD, cercetător științific. Germania, Helmholtz Centre for Infection Research, Braunschweig. Discutarea și întocmirea proiectului de colaborare "Genome-Wide Association Study of pulmonary tuberculosis in Moldova" în cadrul programului Fundației Germane pentru Cercetare. PNCT. 16-19.06.
7. Eloise Valli. FIND, Geneva. Misiunea OMS. PNCT. 18-22.08
8. Carl Lin, PhD, head of the laboratory. USA, McLean Hospital, a Harvard Medical School affiliate. Discutarea cu privire la colaborare în domeniul epidemiologiei și geneticii alcoolismului în cadrul programelor de schimb academic Fulbright. PNCT. 03-17.11
9. Prof. Dr. Christoph Lange, profesor. Centrul de cercetări, Borstel, Germania. Cursuri tematice: "Respiratory and Critical Care Medicine" și "Infectious Diseases and Tuberculosis". Activitățile sunt organizate în cadrul Proiectului "REACH-4-Moldova". PNCT. 12-14.11.
10. Ahmad Almotawa. Liverpool, Anglia. Discuții pentru inițierea de proiect. PNCT. 01-04.12.
11. Luis Cuevas. Liverpool, Anglia. Discuții pentru inițierea de proiect. PNCT. 01-04.12.

5.2.4. Lista conferințelor internaționale la care au participat cercetătorii pe profil

2010

1. Conferința internațională cu genericul „Astm bronșic și rinită alergică”. Belgia, Bruxelles. 27-30.05.
2. Conferința și atelierul de lucru privind Programele Naționale de Control și Profilaxie a Tuberculozei. Olanda, Haga. 31.05-04.06.
3. Al XXI-lea congres al Societății Române de Pneumologie cu tema „Plămânul, parte a unui întreg”. România, București. 09-12.06.
4. Congresul Anual al Societății Europene de Respirologie privind bolilor organelor respiratorii. Spania, Barcelona. 18-22.09.
5. Congresul Național de Cardiologie. România, Sinaia. 06-09.10.
6. A VIII-a ediție a Conferinței internaționale de Pneumologie INSPiR. România, Iași. 14 – 16.10.

7. Conferința Internațională „Tuberculoza, HIV, boli pulmonare: soluții de cercetare și inovații”. Germania, Berlin. 11-15.11.
8. Congresul XX privind bolilor organelor respiratorii. Rusia, Moscova. 16-19.11.
9. Simpozionul internațional ”Noi germeni cu rezistență la medicamente în bolile respiratorii infecțioase”. 07.05.
10. Congresul al IX-lea național cu participare internațională al geneticienilor și amelioratorilor, Secția ”Genetică umană”. Chișinău, 21-22.10.
11. A 41a Conferință Unională a patologiei pulmonare. Berlin. Germania. 11-15.11.

2011

1. Научно-практическая конференция с международным участием „Проблемы и перспективы современной медицины”, Москва, 20.04.
2. XXI Национальный Конгресс по болезням органов дыхания. Уфа, 25-28. 10.
3. IX съезд фтизиатров России. 01-03.06
4. Юбилейная сессия, посвященная 90-летию ЦМИИТ РАМН Москва, 9-11.11.

2012

1. Conferința „Actualități privind reabilitarea pulmonară și ventilația mecanică la domiciliu.” România, Iași, 10.05-12.05.
2. A IX - a Conferință Internațională, cu tematica: „Problemele epidemiologiei, microbiologiei, igienii și tuberculozei”. Ucraina, Lvov, 17.05-18.05.
3. Al XXII-lea Congres al Societății Române de Pneumologie. România, Poiana Brașov. 30.05 - 02.06.
4. Congresul Academiei de Alergologie și Imunochimie Clinică. Elveția, Geneva. 15.06-21.06.
5. The 33rd Annual Congress of ESM. România, Brașov, 01.07-04.07.
6. European Respiratory Society Annual Congress. Austria, Vienna. 01.09-05.09.
7. Conferința internațională „Inspir-Iași 2012”. România, Iași. 19.09-22.09.
8. Second Conference of National TB Reference Laboratories from Central and East European Countries. România, Cluj, 23.09-27.09.
9. Societatea Română de Pneumologie. Conferința Secțiunii de Tuberculoză. România, Timișoara, 27.09-29.09.
10. A 37-a Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie, organizat de Institutul Național de Gerontologie și Geriatrie „Ana Aslan”. 18.10-20.10.
11. Al II-lea Congres Internațional de terapie transfuzională". Ukraine, Lvov. 24.10-27.10.
12. Atelier de formare continuă postconferință ”Cursul de medicina somnului, tratamente moderne aplicate în sindromul apneic în somn”, România, Iași, 12.05.
13. Conferința națională ”Actualități în Reabilitarea pulmonară și Ventilația mecanică la domiciliu”, România, Iași, 10-12.05.

2013

1. Congresul XII al Academiei de Alergologie și Imunochimie Clinică. Rusia, Moscova, 10.03-19.03.
2. Congresul Internațional ”Человек и Лекарство”. Rusia, Moscova. 16.04-20.04.
3. OMS/GLI Conferință. Franța, Paris, 04.06-05.06.
4. A 10-a Conferința Științifică Internațională «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу». Украина, Львів, 14.05-18.05.

5. Congresul VIII Kongres Polonii Medyczne, Siatowy Kongres Lekarzy Polskich. Polonia, Krakow. 21.05 - 29.05.
6. Congresul EAACI-WAO World Allergy & Asthma Congress. Milan, Italy, 19.06-29.06.
7. Congresul 34 al Societății Europene a micobacteriologilor. Italia, Florența, 31.06-04.07.
8. ERS Conferință. Spania, Barcelona, 07.09-08.09.
9. Congresul European de Cardiologie. Olanda, Amsterdam, 31.08-04.09.
10. Al 52-lea Congres Național de Cardiologie. România, Sinaia, 03.10-05.10.
11. UNION Conferință. Franța, Paris, 28.10-29.10.
12. Al V-lea Congres al ftiziatriilor și pulmonologilor din Ucraina și la cel de-al VII-lea Congres național de astm-bronșic. Institutului Național al ftiziatriilor și pulmonologilor „F. Iankovskii”. Ucraina, Kiev, 05.11-08.11.
13. Al VII-a Conferință Națională de Bronhologie. România, Cluj-Napoca. 15.11-16.11.
14. Al V-lea Conferința științifico-practică cu participarea internațională *“Actualități în organizarea asistenței antituberculoase bolnavilor HIV- infectați”*. Federația Rusă, Moscova (Levkovo), 21.11 - 22.11.
15. Al II-lea Congr. a Asociației Naționale a Ftiziatriilor din FR. Federația Rusă, Sanct-Petersburg, 27.11 - 30.11.

2014

1. Conferința Internațională cu genericul „Current status of TB control the prospects for the future”. Ucraina, Cernăuți. 19.03-20.03.
2. Al XVIII-lea Condres național științifico-practic cu genericul „Человек и лекарство” și simpozionului științific cu genericul „От общеклинической лимфологии к эндозкологической медицине новый уровень лечения и оздоровления”. Federația Rusă, Moscova, 07.04-12.04.
3. Conferința internațională a Institutului de Epidemiologie și Tuberculoză. Ucraina, Livov, 14.05-16.05.
4. ERS. Conferință anuală. Germania, Munich, 06.09-10.09.
5. Al 23-lea Congres al Societății Române de *Pneumologie*. România, Sibiu, 08.10-11.10.
6. Al 53-lea Congres Național de Cardiologie. România, Sinaia, 02.10-4.10.
7. Al XXIV-lea Congres al bolilor aparatului respirator. Federația Rusă, Moscova, 13.10-18.10.
8. A 45th Union World Conference on Lung Health. Spania, Barcelona, 28.10-01.11.
9. A 7-a Conferință Națională de microbiologie și epidemiologie. România, București, 12.11-15.11.

FIȘA STATISTICĂ

I. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Denumirea organizației

Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc

1.2. Statutul juridic

Instituție Medico-Sanitară Publică

1.3. Anul fondării

01.10.1959

1.4. Actul de înființare

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM nr. 430 din 12.09.1959

1.5. Numărul de înregistrare atribuit de Camera Înregistrării de Stat

10036001511724 MD 0060704

1.6. Profilul de cercetare

Pneumoftiziologie

1.7. Direcțiile științifice de bază

Epidemiologia, profilaxia, diagnosticul, tratamentul și recuperarea medico-socială a bolnavilor cu tuberculoză și boli pulmonare nespecifice.

1.8. Structura organizatorică

Organizație Publică

1.9. Director

Liliana Domente

1.10. Adresa

Str. C. Vârnav, 13, Chișinău, MD 2025

1.11. Telefon, fax, pagina web, e-mail

+373 22 572200; +373 22 572350; www.ifp.asm.md;

II. RESURSE UMANE

Indicatorul			Anul					Media anuală		
			2010	2011	2012	2013	2014			
1			2	3	4	5	6	7		
2.1.	Total posturi (conform statelor de personal)		74	74	74	74	74	74		
	2.1.1.	Posturi ocupate	71	73	73	71.5	65	70.7		
	2.1.2.	Posturi vacante	3	1	1	2.5	9	3.3		
2.2.	Structura personalului după activitate									
	2.2.1.	Cercetători științifici, total posturi	52	53	53	53	54	53		
		2.2.1.1.	Posturi ocupate	49	50	52	51.5	47	49.9	
		2.2.1.2.	Posturi vacante	3	3	1	1.5	7	3.1	
	2.2.2.	Alte categorii de personal din sfera științei și inovării, total posturi		22	21	21	21	20	21	
		2.2.2.1.	Posturi ocupate	22	20	20	20	18	20	
		2.2.2.2.	Posturi vacante		1	1	1	2	1	
	2.2.3.	Personal auxiliar, total posturi		5	3	3	3	3	3.4	
		2.2.3.1.	Posturi ocupate	5	3	3	3	3	3.4	
		2.2.3.2.	Posturi vacante							
	2.2.4.	Personal de conducere, total posturi		2	2	2	2	2	2	
		2.2.4.1.	Posturi ocupate	2	2	2	2	2	2	
2.2.4.2.		Posturi vacante								
2.3.	Angajarea personalului									
	2.3.1.	Personal din sfera științei și inovării, total persoane								
		2.3.1.1.	Cercetători științifici, total		51	54	53	52	45	51
			2.3.1.1.1.	titulari	49	50	50	51	44	48.8
				a. de bază	41	40	45	49	41	43.2
			b. cumul intern	8	10	6	2	3	5.8	
			2.3.1.1.2.	netitulari	2	4	2	1	1	2
				a. cumul extern	2	4	2	1	1	2
		b. acord de muncă					1	0.2		
		2.3.1.2.	Alte categorii de personal din sfera științei și inovării, total		22	18	18	18	21	19.4
			2.3.1.2.1.	titulari	22	16	18	18	20	18.6
	a. de bază			19	9	15	17	19	15.8	
	b. cumul intern		3	7	3	1		2.8		
	2.3.1.2.2.		netitulari		2			1	0.6	
			a. cumul extern		2				0.4	
	b. acord de muncă					1	0.2			
	2.3.2.	Personal științifico-didactic al instituțiilor de învățământ superior, persoane								
		2.3.2.1.	de bază							
2.3.2.2.		cumul intern								
2.3.2.3.		cumul extern								
2.4.	Persoane care dețin grade științifice, titluri științifice și științifico-didactice, titluri onorifice									
	2.4.1.	Cercetători științifici								
		2.4.1.1.	doctori/ doctori habilitați	20/10	21/9	21/8	21/6	19/6	20.4/7.8	
		2.4.1.2.	conferențieri universitari/cercetători	2/18	2/21	2/21	2/21	1/17	1.8/19.6	
		2.4.1.3.	profesori universitari/cercetători	0/2	0/3	0/3	0/3	0/3	0/2.8	
		2.4.1.4.	membri titulari/ membri corespondenți							
	2.4.2.	Alte categorii de personal din sfera științei și inovării								
		2.4.2.1.	doctori/ doctori habilitați							
		2.4.2.2.	conferențieri universitari/cercetători							
	2.4.3.	Personal științifico-didactic								
		2.4.3.1.	doctori/ doctori habilitați							
		2.4.3.2.	conferențieri universitari/cercetători							
2.4.3.3.		profesori universitari/cercetători								
2.4.3.4.	membri titulari/ membri									

			corespondenți						
2.5.	Perfecționarea personalului								
	2.5.1.	Doctoranzi, total (2.5.1.1.+2.5.1.2.)							
		inclusiv :							
		2.5.1.1.	care studiază în organizație (zi/ cu frecvență redusă)						
		2.5.1.2.	care studiază în exterior, total						
	2.5.1.3.	dintre care în străinătate							
	2.5.2.	Postdoctoranzi, total							
	2.5.3.	Competitori, total		4	4	4	4	4	4
	2.5.4.	Stagii în străinătate, număr de persoane/total luni		5/1	7/3,6	8/3,76	5/3,66	5/4,6	5/3,3
	2.5.5.	Număr de persoane care au efectuat stagii de peste o lună în străinătate				2	1	3	1,2
	2.5.6.	Persoane care au obținut grade științifice, total							
		2.5.6.1.	doctor habilitat						
		2.5.6.2.	doctor						
2.5.7.	Persoane care au obținut titluri științifice și științifico-didactice, total								
	2.5.7.1.	profesor cercetător/conferențiar cercetător	1/1					0,2/0,2	
	2.5.7.2.	profesor universitar/conferențiar universitar							
2.5.8.	Persoane abilitate cu dreptul de conducător		9	8	8	8	9	8.4	
2.6.	Repartizarea personalului uman după vîrstă								
	2.6.1.	Cercetători științifici							
		2.6.1.1.	Sub 35 de ani	13	12	8	5	6	8.8
		2.6.1.2.	35-44 de ani	8	9	14	18	14	12.6
		2.6.1.3.	45-54 de ani	6	8	7	6	6	6.6
		2.6.1.4.	55-64 de ani	12	11	12	12	10	11.4
		2.6.1.5.	Peste 65 de ani	10	10	10	10	8	9.6
	2.6.2.	Alte categorii de personal din sfera științei și inovării							
		2.6.2.1.	Sub 35 de ani	9	7	6	5	6	6.6
		2.6.2.2.	35-44 de ani	7	6	8	8	9	7.6
		2.6.2.3.	45-54 de ani	2	1	2	2	4	2.2
		2.6.2.4.	55-64 de ani	3	2	1	1	1	1.6
		2.6.2.5.	Peste 65 de ani	1	2	1	2		1.2
	2.6.3.	Personal științifico-didactic							
		2.6.2.1.	Sub 35 de ani						
		2.6.2.2.	35-44 de ani						
		2.6.2.3.	45-54 de ani						
2.6.2.4.		55-64 de ani							
2.6.2.5.		Peste 65 de ani							
2.7.	Conducători ai programelor de stat, proiectelor de cercetare, desemnați în perioada evaluată			4	1	4	1	2.0	

III. RESURSE FINANCIARE

Indicatorul		2010	2011	2012	2013	2014	Media anuală
1		2	3	4	5	6	7
3.1.	Cheltuieli totale ale organizației (cheltuieli de casă), mii lei	40353,6	49527,2	68178,3	73864,5	82782,9	62941,3
	Surse de finanțare destinate activităților științifice (plan precizat), total (mii lei) (3.2.1.+3.2.2.)	2965,0	3065,0	3487,0	2783,4	2675,4	2995,1
	Alocații bugetare (cheltuieli de bază), mii lei						
	3.2.1.1. proiecte instituționale	2965,0	3035,0	3035,0	2549,4	2549,4	2826,8
	a. cercetări științifice fundamentale						
	b. cercetări științifice aplicative	2965,0	3035,0	3035,0	2549,4	2549,4	2826,8
	3.2.1.2. proiecte din cadrul Programelor de Stat						

3.2.	3.2.1.	3.2.1.3.	proiecte pentru procurarea utilajului			330,0			66,0
		3.2.1.4.	proiecte de transfer tehnologic						
		3.2.1.5.	proiecte independente (pentru tineri cercetători etc.)			90,0	90,0		36,0
		3.2.1.6.	proiecte din cadrul programelor bilaterale internaționale						
		3.2.1.7.	alocații suplimentare din Fondul de rezervă						
		3.2.1.8.	pregătirea cadrelor științifice		30,0	32,0	74,2	95,1	46,2
		Mijloace speciale (3.2.2.1.+ 3.2.2.2.)							
		naționale, total							
		a.	cofinanțarea proiectelor de transfer tehnologic						
		b.	pregătirea cadrelor științifice prin contract				9,7	10,9	4,1
		c.	prestare a serviciilor contra plată (contracte cu agenți economici autohtoni)				60,1	20,0	16,0
		d.	surse obținute din arendă						
		e.	alte surse (donații, sponsorizări ș.a.)						
		3.2.2.2. internaționale, total							
		a.	granturi internaționale						
	b.	contracte cu agenți economici străini							
	c.	altele (sponsorizări, donații ș.a.)							
3.3.	Cheltuieli pentru sfera științei și inovării (cheltuieli de casă), total (mii lei)			2965,0	3065,0	3487,0	2783,4	2675,4	2995,1
	inclusiv:								
	3.3.1.	Cheltuieli de personal (salarizare, fond social și medical)		2490,6	2767,2	2784,5	2456,3	2457,3	2591,2
	3.3.2.	Procurare de echipament științific		316,3	99,0	382,7	6,2	6,0	162,1
	3.3.3.	Pregătire de cadre științifice			30,0	32,0	83,9	106,0	50,4
	3.3.4.	Deplasări și delegații științifice				9,0	9,0		3,6
	3.3.5.	Plată a serviciilor comunale și a altor servicii		158,1	168,8	278,8	228,0	106,1	187,9
	3.3.6.	Cheltuieli per unitate de cercetător științific		58,0	56,7	65,7	53,5	59,4	58,7
3.4.	Pondere cheltuielilor pentru sfera științei și inovării în volumul total al cheltuielilor organizației (%)			7,3	6,2	5,1	3,7	3,2	5,1
3.5.	Pondere cheltuielilor din bugetul pentru sfera științei și inovării (indiferent de sursa finanțării) pentru achiziționarea de echipament științific, acoperirea cheltuielilor de specializare, stagiere, cooperare tehnico-științifică, participare la manifestări științifice și de detașare a personalului pentru schimb de experiență (%)			21,3	21,6	22,0	22,1	22,4	21,9

IV. POTENȚIAL LOGISTIC

		1	2	3	4	5	6	7
4.1.	Spații adecvate procesului de cercetare științifică, total (m²) (4.1.1.+4.1.2.+4.1.3.)		13532,9	13532,9	13532,9	13532,9	13532,9	13532,9
	4.1.1.	Proprii	13532,9	13532,9	13532,9	13532,9	13532,9	13532,9
	4.1.2.	Primate în folosință						
	4.1.3.	Luate în arendă						
	4.1.4.	Per cercetător științific	265,3	250,6	255,3	260,2	300,7	266,4
4.2.	Echipament științific							
	4.2.1.	Total (mii lei)	27999,1	28589,5	29853,4	30525,6	31421,7	29677,8
	4.2.1.	Per unitate de cercetător științific	549,0	529,4	563,2	587,0	698,3	585,4
4.3.	Caracteristici ale echipamentului științific (după vîrstă, reieșind din cost) (%)							

4.3.1.	Sub 5 ani	52,4	51,7	52,8	52,0	51,4	52,0
4.3.2.	6 – 10 ani	43,6	43,0	41,7	42,2	42,6	42,6
4.3.3.	Peste 10 ani	4,0	5,3	5,5	5,8	6,0	5,4

V. REZULTATE ALE ACTIVITĂȚII DIRECTE DE CERCETARE ȘI INOVARE

1		2	3	4	5	6	7			
5.1.	Număr de lucrări științifice publicate (5.1.1.+5.2.+5.3.+5.8.3. +5.9.3.)		42	91	77	82	66	71,6		
	inclusiv:									
	5.1.1.	Publicații științifice electronice		4	1	1	3	1,8		
		5.1.1.1. în țară								
5.1.1.2. în străinătate			4	1	1	3	1,8			
5.1.2.	Număr de lucrări științifice publicate per unitate de cercetător științific									
5.1.3.	Cheltuieli totale (fără fonduri de procurare a utilajului, lucrări de reparații capitale) per lucrare publicată (mii lei)									
5.2.	Număr de articole științifice publicate, total (5.2.1.+5.2.2.+5.2.3.)		15	60	35	39	23	34,4		
	5.2.1.	În reviste științifice, total (5.2.1.1.+5.2.1.2.)		12	36	32	26	19	25	
		5.2.1.1.	în țară, total	12	32	29	13	10	19,2	
			a. categoria A							
			b. categoria B	3	29	29	3	7	14,2	
		c. categoria C	9	3		10	3	5		
	5.2.1.2.	în străinătate, total			4	3	6	9	5,2	
		a. ISI, cu factor de impact > 1			1	2	5	1,6		
		b. ISI, cu factor de impact 0,1- 1								
		c. ISI, cu factor de impact <0,1								
	5.2.2.	d. alte reviste științifice atestate			4	2	4	4	2,8	
		În culegeri, total		3	24	3	13	4	9,4	
		5.2.2.1. în țară			22	3			5,0	
	5.2.3.	5.2.2.2. în străinătate		3	2		13	4	4,4	
În enciclopedii, total										
5.2.3.1. în țară										
	5.2.3.2. în străinătate									
5.3.	Număr de lucrări editate, total (5.3.1.+5.3.2.+5.3.3)		1	2				0,6		
	5.3.1.	Monografii (5.3.1.1.+ 5.3.1.2)		1					0,2	
		5.3.1.1. în țară		1					0,2	
		5.3.1.2. în străinătate								
		5.3.1.3. în ediții internaționale incluse în Web of Science								
		5.3.1.4. capitole în monografii în țară								
	5.3.1.5. capitole în monografii peste hotare			1				0,2		
	5.3.2.	Dicționare, total								
		5.3.2.1. în țară								
		5.3.2.2. în străinătate								
	5.3.3.	Culegeri			1				0,2	
	5.3.	Activitatea inovațională								
		5.4.1.	Brevete obținute							
			5.4.1.1. în țară			1	1		1	0,6
			5.4.1.2. în străinătate							
		5.4.2.	Brevete implementate							
			5.4.2.1. în țară			1	1		1	0,6
			5.4.2.2. în străinătate							
		5.4.3.	Cereri de brevetare înaintate la AGEPI		2			1		0,6
5.4.4.		Certificate de soiuri obținute								
5.4.5.		Certificate de rase obținute								
5.4.6.		Certificat de preluare a sușelor în colecții								
5.4.7.		Cereri de certificare a soiurilor/raselor/sușelor								
5.4.8.		Contracte de licență (cesiune) în baza brevetelor, know-how și soiurilor de plante omologate, raselor, tipurilor, liniilor de animale și păsări								
5.4.9.		Rezultate menționate la expoziții și saloane în țară/peste hotare cu:								
	5.4.9.1. medalii de aur						0/3	0/0,6		
	5.4.9.2. medalii de argint	0/2	1/0					0,2/0,4		
	5.4.9.3. medalii de bronz									

	Elaborări științifice și tehnologice							
	5.5.1.	Produse, echipamente asimilate în fabricare în serie						
	5.5.2.	Tehnologii, secvențe tehnologice, produse noi și semințe de soiuri realizate și valorificate de agenți economici prin contract cu un volum de finanțare >100 mii lei per contract						
	5.5.3.	Tehnologii, secvențe tehnologice, produse noi și semințe de soiuri realizate și valorificate de agenți economici prin contract cu un volum de finanțare <100 mii lei per contract						
	5.5.4.	Produse noi valorificate de agenții economici prin colaborare sau contracte royalty						
	5.5.5.	Mostre de mașini, echipamente, dispozitive funcțional elaborate						
	5.5.6.	Atlase și hărți elaborate						
	5.5.7.	Materiale / substanțe noi documentate						
	5.5.8.	Tehnologii noi documentate						
5.5	5.5.9.	Metode noi documentate	1	3	1	2	1,4	
	5.5.10.	Procedee documentate						
	5.5.11.	Softuri elaborate/implementate	1				0,2	
	5.5.12.	Hibridi documentați						
	5.5.13.	Sușe documentate						
	5.5.14.	Rapoarte de cercetări arheologice elaborate						
	5.5.15.	Cataloage de colecție elaborate						
	5.5.16.	Protocoale clinice elaborate etc.	2	2	1	1	1,4	
	Utilizarea materialelor științifice în elaborarea de:							
5.6.	5.6.1.	Proiecte de legi, strategii, concepții						
	5.6.2.	Programe						
	5.6.3.	Acte normative, tehnice, tehnologice	1				0,2	
	Număr de manifestări științifice organizate, total							
5.7.	5.7.1.	Internaționale (peste 20% de participanți – din străinătate)	1		1		0,4	
	5.7.2.	Naționale cu participare internațională	1	1		2	0,8	
	5.7.3.	Naționale	1		3	2	1,2	
	Participări la manifestări științifice din țară							
	5.8.1.	Rapoarte la invitație (referate în plen) la manifestări științifice, total	11	8	14	8	8	9,8
		5.8.1.1. naționale	11	6	14	8	4	8,6
		5.8.1.2. naționale cu participare internațională		2			4	1,2
		5.8.1.3. internaționale						
	5.8.2.	Comunicări orale/postere la manifestări științifice, total	15	17	15	32	36	21,4
		5.8.2.1. naționale	15	17	12	28	28	18
		5.8.2.2. naționale cu participare internațională			3	4	8	3,4
		5.8.2.3. internaționale						
	5.8.3.	Rezumate publicate la manifestări științifice, total	1	3	13		4	6,2
		5.8.3.1. internaționale						
		5.8.3.2. naționale cu participare internațională						
		5.8.3.3. naționale	1	3	13		4	6,2
	Participări la manifestări științifice din străinătate							
5.9.	5.9.1.	Rapoarte la invitație (referate în plen)	5	3	6	8	8	6
	5.9.2.	Comunicări orale/ postere	3	19	6	13	10	10,2
	5.9.3.	Rezumate publicate	22	17	25	48	35	29,4
	Asistență, servicii științifice prestate, precum și activități de consultanță și popularizare a științei							
	5.10.1.	Prestări de servicii în laboratoare acreditate ISO	1	1	1	1	1	1
	5.10.2.	Prestări de servicii în alte subdiviziuni științifice						
5.10.	5.9.3.	Expertize ecologice, tehnice, medicale, terminologice, pedagogice, testări biologice, chimice etc. (a+b+c+..h)	20555	34211	41396	48005	64317	41697
	a.	Fibrobronhoscopie	735	292	676	500	441	529
	b.	Explorare funcțională cardiorespiratorie	13088	13813	10945	13598	9868	12262
	c.	Examene imunologice	1612	1115	2838	4946	4606	3023

	d.	Examene histologice	2920	3251	3077	3101	3542	3178
	e.	Examene microbiologice a sputei	2200	10400	14000	17400	21000	13000
	f.	Identificarea molecular-genetică a <i>M. tuberculosis</i>	50	340	3460	2060	18460	4864
	g.	Testarea <i>M.tuberculosis</i> prin metoda GenoType MTBDRsl		1000	1400	1400	1400	1040
	h.	Testarea <i>M.tuberculosis</i> prin metoda GenoType MTBDRPlus		4000	5000	5000	5000	3800
	5.10.4.	Asistență medicală (pacienți tratați)	3144	3020	3199	2899	3103	3073
	5.10.5.	Consultanță IFP/alte instituții	5592/ 676	9570/ 835	5164/ 642	2010/ 901	2195/ 688	2993/ 748,4
	5.10.6.	Recomandări științifico-practice documentate				1		0,2
	5.10.7.	Manifestări științifico-practice organizate pentru utilizatori	22	29	25	25	23	24,8
	5.10.8.	Cărți editate de popularizare a științei						
	5.10.9.	Articole de popularizare a științei		5			3	1,6
	5.10.10.	Participări la emisiuni radio și TV consacrate științei, inovării, educației, culturii etc.	1	13	3	3	9	5,8
5.11.	Distincții și premii							
	5.11.1.	Distincții de Stat obținute în perioada evaluată (ordine, medalii, titluri onorifice)			1			0,2
	5.11.2.	Premiul de Stat al Republicii Moldova obținut în perioada evaluată						
	5.11.3.	Premii acordate în rezultatul Concursului Național de Susținere a Științei obținute în perioada evaluată						
	5.11.4.	Premii ale Academiei de Științe a Moldovei obținute în perioada evaluată						
	5.11.5.	Premii obținute în străinătate pentru rezultatele cercetării					2	0,4

VI. ANTRENARE ÎN ACTIVITĂȚI CONEXE CERCETĂRII

		1	2	3	4	5	6	7	
6.1.	Activitate didactică/științifico-didactică universitară (a personalului științific)								
	6.1.1.	Număr de persoane / cursuri susținute	6/78	7/134	7/174	6/162	5/120	6,2/ 133,6	
	6.1.2.	Cursuri noi elaborate în perioada evaluată		11	9	11	11	8,4	
	6.1.3.	Alte forme de implicare în procesul educațional							
		6.1.3.1.	președinte al Comisiei examenelor de licență/masterat						
		6.1.3.2.	membu al Comisiei examenelor de licență/masterat,						
		6.1.3.3.	conducător al tezei de licență/ masterat susținute		1/0	1/0	2/1	2/0	0,8/0,2
		6.1.3.4.	conducător științific al tezei de doctor susținute						
		6.1.3.5.	consultant științific al tezei de doctor susținute	1				2	0,6
	6.1.3.6.	consultant științific al tezei de doctor habilitat susținute							
6.2.	Număr de materiale didactice publicate în țară pentru instituțiile de învățământ superior și preuniversitar (6.2.1.+6.2.2.)								
	6.2.1.	Manuale și capitole din manuale, total							
		6.2.1.1.	manuale pentru învățământul universitar						
		6.2.1.2.	manuale pentru învățământul preuniversitar						
		6.2.1.3.	capitole în manuale pentru învățământul universitar						
	6.2.1.4.	capitole în manuale pentru învățământul preuniversitar							
6.2.2.	Lucrări instructiv-metodice, total								
	6.2.2.1.	Lucrări metodice, compendiumuri		1	2	1		1,2	
	6.2.2.2.	Lucrări didactice digitale		1	2	1		1,2	
6.3.	Manuale pentru învățământul universitar publicate în străinătate								
6.4	Număr de avize, de expertize asupra proiectelor de acte legislative și de alte acte normative, asupra programelor și proiectelor din sfera științei și inovării								

VII. COOPERĂRI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

		1	2	3	4	5	6	7
7.1.	Cooperări bilaterale naționale							
	7.1.1.	Realizare de programe (proiecte, lucrări) în comun cu alte organizații (număr de proiecte și de lucrări comune)						
	7.1.2.	Număr de subdiviziuni comune în sfera științei și inovării						
	7.1.3.	Număr de filiale ale organizației în instituții de învățământ superior /ale instituțiilor de învățământ superior în organizație	2	2	2	2	2	2
7.2.	Colaborări cu organele centrale de specialitate							
	7.2.1.	Documente de politici elaborate/ aprobate	1				1	0,4
	7.2.2.	Recomandări metodologice elaborate/ implementate în activitatea autorităților publice centrale și/sau locale				1		0,2
	7.2.3.	Participări în activitatea comisiilor instituite de Președinție, Parlament, Guvern (numărul de comisii)						
	7.2.4.	Participări în activitatea grupurilor de lucru instituite de ministere, departamente (numărul grupurilor de lucru)	11	10	11	13	15	12
7.3.	Cooperări bilaterale internaționale							
	7.3.1.	Acorduri de cooperare cu parteneri din străinătate	4		2	1		1,4
	7.3.2.	Lucrări executate la comanda beneficiarilor din străinătate						
	7.3.3.	Membri ai consiliilor științifice specializate la susținerea în străinătate a tezelor de doctor și doctor habilitat						
	7.3.4.	Referenți la susținerea în străinătate a tezelor de doctor și doctor habilitat						
	7.3.5.	Cercetători invitați în străinătate pentru activitatea științifică					1	0,2
	7.3.6.	Cercetători invitați într-o instituție universitară din străinătate pentru activitatea didactică						
	7.3.7.	Cursuri de prelegeri și conferințe susținute în străinătate la invitație						
	7.3.9.	Savanți din străinătate care au vizitat organizația	10	8	27	19	11	15
7.4.	Cooperări în programe europene și internaționale							
	7.4.1.	Proiecte de cercetare finanțate de organizațiile din străinătate, cu un volum de finanțare mai mare de 100 mii euro per proiect	3			1		0,8
	7.4.2.	Proiecte de cercetare finanțate de organizațiile din străinătate, cu un volum de finanțare mai mic de 100 mii euro per proiect			1		1	0,4
	7.4.3.	Proiecte înaintate/obținute în cadrul Programului Cadru 7	1					0,2
	7.4.4.	Doctoranzi deținători ai bursei internaționale de studii pentru efectuarea cercetărilor în țară					1	0,2
7.5.	Asociere în activitatea organismelor/societăților științifice							
	7.5.1.	Membri/membri-corespondenți ai AȘM, aleși în perioada evaluată						
	7.5.2.	Membri de onoare ai academiilor de științe din străinătate, aleși în perioada evaluată						
	7.5.3.	Doctor Honoris Cauza, conferit în perioada evaluată						
	7.5.4.	Membri ai organizațiilor științifice din țară/străinătate, aleși în perioada evaluată	0/10	0/10	0/10	0/10	0/10	0/10
	7.5.5.	Experți, consultanți ai organizațiilor științifice din țară/străinătate, selectați în perioada evaluată					0/1	0/0,2
	7.5.6.	Membri ai colegiilor de redacție ale edițiilor științifice din țară/precum și de referenți științifici ai revistelor științifice din țară, aleși în perioada evaluată	1 (3)					0,2
	7.5.7.	Membri ai colegiilor de redacție ale edițiilor științifice de peste hotare				1	1(2)	0,4

	7.5.8.	Referenți științifici ai revistelor științifice de peste hotare/ referenți științifici ai revistelor cotate ISI, aleși în perioada evaluată							
	7.5.9.	Membri ai Comitetului de program al unei manifestări științifice de peste hotare	1	1	1	1	2	1,2	

MATERIALE SOLICITATE PENTRU EVALUARE ȘI ACREDITARE**1. Planul tematic de cercetări pentru perioada luată în studiu****- proiecte instituționale**

1. **07.420.010.A „Aspecte contemporane ale tuberculozei rezistente: perfecționarea diagnosticului microbiologic și managementul tratamentului,,**
Conducător: *Sain D.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Secția Diagnosticul și Tratamentul tuberculozei, Laboratorul Microbiologia și morfologia tuberculozei
Termenul executării: 2007-2010.
2. **06.420.010A „Specificul evoluției manifestării tuberculozei pulmonare cronice în condițiile contemporane, perfecționarea metodelor de tratament”**
Conducător: *Iavorschi C.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Secția Profilaxia și Depistarea tuberculozei.
Termenul executării: 2009-2010.
3. **09.817.09.005A „Optimizarea diagnosticului și tratamentului în pleureziile exudative tuberculoase”**
Conducător: *Djugostran V.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Limfologie clinică.
Termenul executării: 2009-2010.
4. **08.16.09.003 “Perfecționarea algoritmului de diagnostic și optimizarea tratamentului antialergic în tuberculoza pulmonară și astmul bronșic”.**
Conducător: *Ghinda S.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Imunologie și Imunochimie, Laboratorul Alergologie și Imunologie Clinică
Termenul executării: 2008-2012.
5. **08.16.09.001A „Elaborarea criteriilor de expertiză medico-socială a bolnavilor cu patologie bronhoobstructivă cronică”.**
Conducător: *Moscovciuc A.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Clinica și tratamentul bolilor nespecifice ale aparatului respirator, Laboratorul Diagnostic funcțional și instrumental bolilor mixte (pulmonare și cardiovasculare).
Termenul executării: 2008-2012.
6. **08.16.09.002A „Perfecționarea metodelor chirurgicale în tratamentul complex al tuberculozei chimiorezistente”.**
Conducător: *Tudor E.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Chirurgie
Termenul executării: 2008-2012.
7. **11.817.09.54A “Elucidarea cauzelor, consecințelor și aspectelor de management ale abandonului tratamentului antituberculos”**
Conducător: *Sain D.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Managementul și monitoringul tuberculozei.
Termenul executării: 2011-2014.
8. **11.817.09.56A „Depistarea tardivă a cazurilor noi de tuberculoza pulmonară și insuccesul tratamentului la etapă actuală”.**
Conducător: *Iavorschi C.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Studierea evoluției tuberculozei
Termenul executării: 2011-2014.
9. **11.817.09.55A „Studierea dereglărilor homeostazei proteice și optimizarea măsurilor curative de reabilitare endoecologică în tuberculoza pulmonară”**
Conducător: *Djugostran V.*, dr. hab. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Limfologie.
Termenul executării: 2011 - 2014.

10. **11.817.09.58A „Optimizarea metodelor microbiologice pentru diagnosticul rapid și monitorizarea tuberculozei rezistente”.**
Conducător: *Crudu V.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei
Termenul executării: 2011-2014.
11. **13.817.09.03A „Influența coinvasiei tuberculoza pulmonară și *Toxocara canis* asupra evoluției reactivității imunologice și rezistenței preimune”.**
Conducător: *Ghinda S.*, dr. hab. în medicină, profesor cercetător.
Laboratorul Imunologie și Alergologie
Termenul executării: 2013-2014.
12. **13.817.09.03A “Caracteristica clinico-patogenetică și optimizarea tratamentului hipertensiunii pulmonare la bolnavii cu bronhopneumopatie cronică obstructivă”.**
Conducător: *Pisarenco S.*, dr. hab. în medicină, conferențiar universitar.
Laboratorul Boli nespecifice ale aparatului respirator.
Termenul executării: 2013 – 2014.
13. **13.817.09.01A „Aspecte medico-sociale și imunogenetice ale dezvoltării tuberculozei”.**
Conducător: *Tudor E.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.
Laboratorul Genetică Umană
Termenul executării: 2013-2014.

Proiecte pentru tineri cercetători

1. **08.16.09.002A „Rolul factorilor genetici în dezvoltarea hepatitei medicamentoase în tuberculoză”.**
Conducător: *Munteanu N.*, dr. în biologie, conducător.
Termenul executării: 01.03.2012-31.12.2013

Proiecte pentru procurarea echipamentului

1. **12.220.19.04A ”Optimizarea terapiei combinate a co-infecției TB/HIV: abordări farmacocinetice și farmacogenetice în studierea interacțiunilor medicamentoase”.**
Conducător: *Tudor E.*, dr. în medicină, conferențiar cercetător.
Termenul executării: 2012.
Costul total al proiectului: 330 mii lei

Proiecte internaționale

1. **Programul - Capacități /Modul III – Cooperare bilaterală ROMANIA – MOLDOVA. „Obținerea și caracterizarea fizico-chimică unor noi tioureide ale acidului 2-(2-fenetil)-benzoic și a complexilor metalici corespunzători ca potențiale substanțe antimicrobiene”.** **Termenul executării: 01.06.2010 – 30.11.2012**
Costul total al proiectului: 37600 RON (15000 RON).
Romania - Director proiect Dr. *Morusciag Laurențiu*. R. Moldova - Director proiect Dr. *Cotelea T.*; R. Moldova: *Crudu V.*, dr. în medicina, executor principal.
2. **1 U01 AI077957-01. NIAID RFA-AI-08-001 “Testele rapide pentru aprecierea rezistenței și depistarea tuberculozei cu rezistență extinsă”.** NIAID Global Consortium for Drug-Resistant TB Diagnostics – GCDD. Universitatea California, San-Diego. Institutul Ftziopneumologie, Laboratorul Microbiologia și Morfologia Tuberculozei. **Termenul executării: 01/10/2009-31/06/2014.** **Costul total al proiectului: 3.000.000\$.** Coordonator program: *Cantazaro A.*, Profesor, Universitatea California, San-Diego. Responsbil R. Moldova *Crudu V.*, dr. în medicina, conf. cercetător.

- 3. FP7-HEALTH-2007-B. „Studiu clinic al tuberculozei rezistente la medicamente în Europa”.** Centrul de Colaborare OMS Tuberculoză și boli respiratorii, Fundația "Salvatore Maugeri ", Institutul de cercetari Tradate, Italia.
Termenul executării: 01/01/2009-31/12/2013.
Costul total al proiectului: 1.000.000\$
Directorul programului Dr. Christoph Lange MD PhD, Head of the Division of Clinical Infectious Diseases, Medical Clinic, Research Center, Borstel, Germany.
R. Moldova: V.Crudu, dr. în medicina, executor principal;
- 4. STCU/AȘM. Caracteristici clinico-microbiologice, aspecte farmacogenetice și particularitățile tratamentului tuberculozei HIV-asociate în Republica Moldova**
Termenul executării: 01.02.2012 - January 31.12.2013
Costul total al proiectului: 50 mii dolari
Conducător: Tudor E., dr. în medicină, conf. cercetător
Instituția: Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”.
Coordonatori: *David Bull*, Coordinator Biosecurity Engagement Program, U.S. Department of Health and Human Services / Biotechnology Engagement Program, Atlanta, GA, SUA; *Moonan, Patrick* (CDC/OID/NCHHSTP).
- 5. STCU/AȘM. Nano-încapsularea remediilor antituberculoase pentru transport la țintă.**
Termenul executării: 2013–2014
Costul total al proiectului: 100 mii dolari
Conducător: Dr. hab. Macaev Fliur, Dr. Crudu V.
Instituții executoare: Institutul de Chimie al AȘM; Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”.
- 6. DFG. Proiect bilateral moldo-german “Identification of genetic susceptibility factors for tuberculosis in European population” în cadrul programului "Initiation of International Collaboration"**
Termenul executării: 2014.
Costul total al proiectului: 9.400 EUR
Conducător: Varzari A., dr. în biologie
Instituție executoare: Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”.

Contracte / acorduri științifice

- naționale:

1. Institutul de Microbiologie al AȘ a RM.
2. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”.
3. Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie al AȘM.
4. Centrul Republican de Diagnosticare Medicală.
5. Institutul de Zoologie
6. Agenția Medicamentului.
7. Institutul de Chimie al AȘM
8. Institutul Oncologic
9. Universitatea Tehnică a Moldovei

- internaționale:

1. Spitalul clinic de Pneumologie „I. Chihac”, Iași (Prof. Traian Mihaescu).
2. Koch-Metschnikow-Forum, Berlin, Germania (Prezident, Prof., dr. H. Hahn).
3. Universitatea din California, San Diego (Prof. Catanzaro A., M.D.,).
4. Università Vita-Salute San Raffaele, Milan, Italy (Daniela M. Cirillo, MD, Ph.D)

5. Centrul Științifico-Practic de combatere a tuberculozei al Direcției Sănătății din Moscova, Federația Rusă (Prof. Litvinov V.)
6. Centrul Științific de Radiologie și tehnologii chirurgicale din Federația Rusă, Sankt Petersburg (Academician AȘMR A. Granov)
7. Institutul Științific Central de Tuberculoză al AȘMR, Federația Rusă, Moscova
8. Brigham and Women Hospital, din Boston, Massachusetts (vice președinte știință Barbara E. Bierer, MD)
9. Centrul de Cercetări Științifice Borstel (Prof. Stefan Ehlers)
10. Universitatea din Luebek, Germania (Prof. Dr. Peter Dominiak)

Lista elaborărilor realizate

- metode noi documentate

2010

1. Perfecționarea și standardizarea metodelor microbiologice de diagnostic al tuberculozei rezistente și multirezistente la etapa actuală în republică.

2012

1. Versiunea nouă a metodei molecular genetice pentru detecția tuberculozei, precum și a rezistenței la rifampicină și izoniazidă (Line Probe Assay Genotype MTBDRPlus ver2.0)
2. Criterii de determinare a dizabilităților la pacienți cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.
3. Tratament complex a tuberculozei multidrogrezistente

2013

1. Utilizarea fotopletismografiei computerizate pentru estimarea disfuncției endoteliale la pacienții cu bronhopneumopatii cronice obstructive.

2014

1. Metodă de diagnostic diferențial a amigdalitei cronice compensate și decompensate.
2. Metoda de diagnostic diferențial al formelor de amigdalită cronică de etiologie streptococică la copii

Certificat de drept de autor

2013

1. MARTÎNIUC, C.; PISARENCO, S.; CREȚU, A.; TESTEMIȚANU, A.; GHINDA, S. *Utilizarea fotopletismografiei computerizate pentru estimarea disfuncției endoteliale la pacienții cu bronhopneumopatie cronice obstructive*. Certificat de inovator nr. 53 din 28.03.13. Chișinău, IMSP Institutul de Ftizio pneumologie „Chiril Draganiuc”. 2013-03-30.

2014

1. ABABII, I., GHINDA S., DANILOV L., MANIUC M., TUDOR E., ROTARU N. Metoda de diagnostic diferențial a amigdalitei cronice compensate și decompensate. Certificat de inovator nr. 54. din 15.01.14. Chișinău, IMSP Institutul de Ftizio pneumologie „Chiril Draganiuc”.

-soft-uri

2010

1. În comun cu Centrul Național de Management în Sănătate, cu susținerea Fondului Global de Combatere a Tuberculozei, SIDA și Malariei și Băncii Mondiale, AIHA și UNAIDS a fost elaborat Sistemul Informațional de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei (SIME TB) – sistem computerizat de monitorizare și evaluare a Programului Național.

Lista lucrărilor apărute în edituri din țară

- monografii;

2010

1. BOTNARU, V.; RUSU, D.; ș.a. *Pneumoniile*. Ch.: Tipografia Centrală, 2010. 352 p. ISBN 978-9975-78-884-7.

- culegeri

2011

1. Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice. Culegere de articole consacrată 80 de ani de la nașterea Medicului Emerit Chiril Draganiuc. Tipografia AȘM. Chișinău, 27 aprilie 2011, 216 p..

- reviste categoria C

2011

1. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale. Revistă științifico-practică. Tipografia AȘM. Chișinău, 4(32) 2011, 236 p.

2012

1. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale. Revistă științifico-practică. Tipografia AȘM. Chișinău, 4(36) 2012, 315 p.

Lista capitolelor din monografii:

- în străinătate

2011

1. DJUGOSTRAN, V. *Pathology of lungs and bronchi*. (ch. 13), p. 128-139. In: LEVIN, Y. *New Limfology and Endoecology – New Medicine*, Moscow, Russian People's Friendship University, 2011, 230 p. (ISBN 978-5-209-03642-5).

Lista articolelor științifice apărute în reviste de specialitate din străinătate:

- reviste ISI;

- articole din reviste cu factor de impact mai mare 3

2012

1. CRUDU, V.; STRATAN, E.; ROMANCENCO, E.; MORARU, N.; TURCAN, N.; ALLERHEILIGEN, V.; HILLEMANN, A.; First Evaluation of an Improved Assay for Molecular Genetic Detection of Tuberculosis as Well as Rifampin and Isoniazid Resistances. *Journal of Clinical Microbiology*. 2012, v. 50, nr. 4, 1264–1269. ISSN: 0095-1137. **IF: 4.153.**

2013

1. VARZARI, A.; KHARKOV, V.; NIKITIN, A.G.; RAICU, F.; SIMONOVA, K.; STEPHAN, W.; WEISS, E.H.; STEPANOV, V. Paleo-Balkan and Slavic contributions to the genetic pool of Moldavians: Insights from the Y chromosome. *PLoS One*. 2013, 8(1), e53731. doi: 10.1371/journal.pone.0053731. Epub 2013 Jan 16 (IF: 4.411).

2014

1. LANGE C., ABUBAKAR I., ALFFENAAR J.-W.C., BOTHAMLEY G., CAMINERO J. A., CHANG K.-CH., CODECASA L., A CORREIA A., CRUDU V., DAVIES P., DEDICOAT M., DROBNIEWSKI F., DUARTE R., EHLERS C., et al. Management of patients with multidrug-resistant/extensively drug-resistant tuberculosis in Europe: a TBNET consensus statement. *Eur Respir J.* 2014 Jul;44(1):23-63. ISSN: 0903-1936. **(IF:7.125)**.
2. JENKINS, H.E.; CRUDU, V.; SOLTAN, V.; CIOBANU, A.; DOMENTE, L.; COHEN, T. High risk and rapid appearance of multidrug resistance during tuberculosis treatment in Moldova. *Eur Respir J.*, 2014, 1385-1390. ISSN: 0903-1936. **(IF: 7.125)**.
3. RODWELL, T.C.; VALAFAR, F.; DOUGLAS, J.; QIAN, L.; GARFEIN, R.S.; CHAWLA, A.; TORRES J.; ZADOROZHNY V.; SOO KIM M.; HOSHIDE M.; CATANZARO D.; JACKSON L.; LIN, G.; DESMOND, E.; RODRIGUES, C.; EISENACH, K.; VICTOR, T.C.; ISMAIL, N.; CRUDU, V.; GLE, M.T.; CATANZARO, A. Predicting Extensively Drug-resistant Tuberculosis (XDR-TB) Phenotypes with Genetic Mutations. *Journal of Clinical Microbiology*, 2014, 52(3):781-9. ISSN: 0095-1137, **(IF: 4.232)**.
4. VARZARI, A.; BRUCH, K.; DEYNEKO, I.V.; CHAN, A.; EPPLIN, J.T.; HOFFJAN, S. Analysis of polymorphisms in RIG-I-like receptor genes in German multiple sclerosis patients. *J Neuroimmunol*, 277(1-2), 140–144. ISSN: 0165-5728. **(IF: 3.062)**.

- articole din reviste cu factor de impact mai mare 1,0-2,9

2013

1. JENKINS, H. E.; CIOBANU, A.; PLESCA, V.; CRUDU, V.; GALUȘCA, I.; SOLTAN, V.; COHEN, T. Risk factors and timing of default from treatment for non-multidrug-resistant tuberculosis in Moldova. *Int J. Tuberc Lung Dis.* 2013 Mar; 17(3):373-80. doi: 10.5588/ijtld.12.0464 **(IF- 2.61)**.

2014

1. TROLLIP, A.P.; MOORE, D.; CORONEL, J.; CAVIEDES, L.; KLAGES, S.; VICTOR, T.; ROMANCENCO E.; CRUDU, V.; AJBANI, K.; VINEET, V.P.; RODRIGUES, C.; JACKSON, R.L.; EISENACH, K.; GARFEIN, R.S.; RODWELL, T.C.; DESMOND. E.; GROESSL, E.J.; GANIATS, T.G.; CATANZARO, A. Second-line drug susceptibility breakpoints for Mycobacterium tuberculosis using the MODS assay. *Int J Tuberc Lung Dis*, 2014, Feb,18(2):227-32. **ISSN: 1027-3719. (IF:2.756)**.

- alte reviste atestate

2011

1. BOTNARU, V.; BROCOVSCHI, V.; HAIDARLÎ, I.; MUNTEANU, O.; GAVRILIUC, A., RUSU, D.; CHESOV, D.; TOMA, C. Limfangita carcinomatoasă ca primă manifestare a carcinomului gastric nediferențiat cu celule în „inel cu pecete” – cazuri clinice. *Pneumologie*. București, 2011, vol. VIII, nr. 1, p. 65-73.
2. ГИНДА, С.; БОТНАРУ, В.; ПОПА, М.; КИРОШКА, В.; ДАРИЙ, В., РОТАРУ, Н. Характеристика Th-1- и Th-2-типа иммунного ответа у больных туберкулезом легких с побочными реакциями на противотуберкулезные препараты. *Туберкулез и болезни легких*, Москва, 2011, 4, 103-104. ISSN 2075-1230.

3. СИМИОНИКЭ, Ю.; МОСКОВЧУК, А. Эндоскопическая оценка состояния бронхиального дерева при обострении хронической обструктивной болезни легких среднетяжелого течения. *Туберкулёз и болезни лёгких*. 2011, 158-159. ISSN 2075-1230.
4. ЯВОРСКИЙ, К.; БОЛОТНИКОВА, В.; БРУМАРУ, А.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О. и др. Состав больных фиброзно-кавернозным туберкулезом легких и его мониторинг на территории муниципия Кишинэу. *Туберкулез и болезни легких*, 2011, 5, 248-249. ISSN 2075-1230.

2012

1. CHESOV, D.; RUSU, DOINA.; MUNTEANU, OXANA.; BROCOVSCHI, VICTORIA.; BOTNARU, V. Eficiența scorurilor prognostice în evaluarea pneumoniilor gripale severe. *Pneumologia*. București, România, 2012, 1(61), 37-43.
2. MARTINIUC, C.; BRANISHTE, T. The use of beta-blocker Nebivolol in patients with chronic pulmonary disease in association with arterial hypertension. *Revistă medico-chirurgicală*. Iasi, Romania. 2012, 116(1), 218-221. ISSN 0048-7848.

2013

1. БОЛОТНИКОВА, В.А; ЯВОРСКИЙ, К.М; ОЛЕЙНИК, В.К; АЛЕКСАНДРУ, С.М; ЯВОРСКАЯ, Э.М. Клинико-эпидемиологические особенности туберкулеза у детей первого года жизни. *Туберкулез и болезни легких*. 2013, (6), 18-19. ISSN 2075-1230.
2. ДАНИЛОВ, Л.; АБАБИЙ И.; ГИНДА, С. Характеристика иммунологической реактивности и преимущественной резистентности у больных хроническим компенсированным тонзиллитом разного возраста. *Журнал оториноларингологии и респираторной патологии*. 2013, 19(3), 56-63. ISBN 978-5-8469-0052-3
3. ГИНДА, С.С; ЯВОРСКИЙ, К.М; КУЛЬЧИЦКАЯ С.С. Характеристика типа иммунного ответа у детей с различными осложнениями после вакцинации и ревакцинации вакциной БЦЖ. *Туберкулез и болезни легких*. 2013, 24-25. ISSN 2075-1230.
4. ЯВОРСКИЙ, К.М; БОЛОТНИКОВА, В.А; АЛЕКСАНДРУ, С.М; МИЧУРИНА, И.П; МОЛОДОЖАН, А.Г. Современные аспекты бактериовыделения при туберкулезе у детей. *Туберкулез и болезни легких*. 2013, (6), 102-103. ISSN 2075-1230.

2014

1. BOTNARU, V.; RUSU, D.; HAIDARLÎ, I.; MUNTEANU, O.; CORLATEANU, A.; Criptococoză – infecție fungică frecventă a imunocompromisului. *Pneumologie*, București, 2014, vol. 63, nr. 3, p.156-163. ISSN 2067-2993.
2. DANILOV, L.; GHINDA, S.; ABABII, I.; MANIUC, M. Method of differential diagnosis of chronic compensated and decompensated tonsillitis in children by age category. *Euroinvent, Iași-Romania, Alexandru Ioan Cuza University. Publishing House*, 2014, p. 511-518.
3. DANILOV, L.; GHINDA, S.; ABABII, I.; MANIUC, M.; DIACOVA, S.; CHIROSCA, V. Comparative characteristics of preimmune resistance in surgical and conservative methods of treatment in chronic tonsillitis in children. *International scientific Journal of Otolaryngology. Eastern Europe*, 3 (16) 2014, p. 8-16.
4. DANILOV, L.; GHINDA, S.; ABABII, I. Diagnosis of chronic compensated and decompensated tonsillitis in children by age category. *International scientific Journal of Otolaryngology. Eastern Europe*, 3 (16) 2014, p. 131-137.

Lista articolelor științifice apărute în reviste de specialitate din țară:

- reviste categoria B

- categoria B

2010

1. GHINDA, S.; RUDIC, V.; OUATU, V.; MORARU, A.; GRIBINET, L.; LUCHIAN, A.; ROTARU, N. Acțiunea preparatului Bio-R în eficacitatea imunoreabilitării pacienților cu hepatită cronică virală B. *Curierul medical*. 2010, 3 (315), 178-180. ISSN 1875-0666.
2. MOSCOVCIUC, A.; SIMIONICĂ, I.; SCALEȚCHI, V.; MUNTEANU, N.; COLUN, T.; MARTÎNIUC, C. Evaluarea leziunilor inflamatorii ale mucoasei bronșice în bronhopneumopatia cronică de gravitate moderată în exacerbare. *Curierul medical*. 2010, 3(315),111-113. ISSN 1875-0666.
3. БОЛОТНИКОВА, В.А.; БРУМАРУ, А.Г.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; ДЕГТЯРЕВ, В.П.; КУНИЦКИЙ, Е.М.и др. Характеристика и эпидемиологическая модель формирования контингентов больных хроническими формами туберкулеза легких в Кишиневе. *Curierul medical*. 2010, 3(315), p. 168-170. ISSN 1875-0666.

2011

1. BOTNARU, V.; MUNTEANU, O.; HAIDARLÎ, I.; SIMIONICĂ, I.U.; SEMICEV, L.; DAVID, A. Proteinoza alveolară pulmonară. (caz clinic). *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2011, 3, 275-281. ISSN 1857-0011.
2. BOTNARU, V.; POPA S., BALICA I., MUNTEANU OXANA, HAIDARLI I., GANEA N.; RUSU, S.; SENCU, E.; ZLEPCA, L. Granulomatoza Wegener – evoluție rapidă de la noduli pulmonari la cavități. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei*, 2011; 4 (32): 94-98; ISSN 1857-0011.
3. BOTNARU, V., CHESOV, D., RUSU, D. Pneumoniile asociate gripei 2009 A H1N1 – provocări, experiență, rezultate. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2011, 4 (32), 103-108. ISSN 1857-0011.
4. BOTNARU, V.; RUSU, D.; BOTOȘANU, E. Dificultăți de diagnostic al tuberculomului cerebral (caz clinic). *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2011, 4 (32), 62-66 ISSN 1857-0011.
5. BOTNARU, V.; RUSU, D.; BROCOVSCHII, V.; TOMA, C. Pneumoniile comunitare- aspecte de management între ghiduri și realitate. *Anale științifice. Probleme actuale în Medicina internă*. 2011, ed. XII, 3. 297-302. ISSN 1857-1719.
6. BOTNARU, V.; RUSU, D.; ZLEPCA, L.; HAIDARLÎ, I.; BOLOGA, V.; MUNTEANU, O. Particularități evolutive ale pneumoniei la persoanele imunocompromise (caz clinic). *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2011; 4 (32): 99-102, ISSN 1857-0011.
7. BOTNARU, V.; TOMA, C.; RUSU, D. Aspecte etiologice și de rezistență microbiană în pneumoniile nosocomiale. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2011, 3, 273-275. ISSN 1857-0011.
8. CARAIANI, O.; ZLEPCA, E. Valoarea diagnostică a adenoindezaminazei în serul sanguin la bolnavii cu procese infiltrative pulmonare. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2011, 4(32), 73-74. ISSN 1857-0011.
9. COTELEA, T.; MORUȘCIAG, G; NIȚULESCU, I.; CHIRIȚA, V.; CRUDU, N.; MORARU, E.; STRATAN, N.; ȚURCAN, EL.; ROMANCENCO. Studiarea activității

- antituberculoase a unor compusi noi sintetizati a tioureidelor acidului 2-(2-Feniletil)-Benzoic. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe Medicale*. 2011, 4(32) 127. ISSN 1857-0011.
10. CRUDU, V.; MORARU, N.; CARCHILAN, L.; LEŞAN, V.; STRATAN, E.; GOLISCEVA, O. Perfecţionarea metodelor rapide de diagnosticare şi testare a sensibilităţii *M.tuberculosis* *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe Medicale*. 2011, 4(32), 111. ISSN 1857-0011.
 11. DJUGOSTRAN, V.; ANTIPA, V.; NIGULEANU, A.; CALENDĂ, O. Eficienţa asocierii metodelor limfologice la schemele DOTS de tratament a bolnavilor de tuberculoză pulmonară. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011, 4(32), 160-164. ISSN 1857-0011.
 12. DOMENTE, L.; DAVID, A. Particularităţile Gripei AH1N1 complicată cu pneumonie. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011; 4 (32), 119. ISSN 1857-0011.
 13. GHINDA, S.; BOLOGA, V.; IAVORSCHI, C.; PRIVALOVA, E.; CHIROŞCA, V.; DAMAŞCAN, GH.; MOGUŞ, A. Caracteristica imunităţii umorale şi microbiocemoza intestinală la bolnavi cu tuberculoză pulmonară. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011, 4(32), 71-73. ISSN 1857-0011.
 14. GHINDA, S.; IAVORSCHI, C.; KULCIŢKAIA, S.; DAMAŞCAN, G.; BRUMARU, A.; IASCHINA, V.; ROTARU, N. Caracteristica răspunsului imun celular la copiii cu complicaţii ale imunizării BCG. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei (ştiinţe biologice, chimice şi agricole)*. 2011, 4 (32), 69-71. ISSN 1857-0011.
 15. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A. Pericolul epidemiologic a bolnavilor cu forme cronice de tuberculoza pulmonară. *Sănătate publică, economie şi management în medicină*, 2011, 2 (2), 87. ISSN 1729-8687.
 16. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A.; DAMAŞCAN, Gh. Rolul formelor cronice de tuberculoza pulmonară în epidemiologia contemporană. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011, 4(32), 22-27. ISSN 1857-0011.
 17. IAVORSCHI, C.; KULCIŢKAIA, S.; VILC, V.; ALEXANDRU, S.; PISARENCO, N.; CEBOTARI, V.; LĂSAC, O. Particularităţile tuberculozei pulmonare cu procese extinse la adolescenţi. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011, 4(32), 52-57. ISSN 1857-0011.
 18. MOSCOVCIUC, A.; MARTÎNIUC, C.; SIMIONICĂ, I.; MUNTEANU, N.; COLUN, T. Capacitatea de muncă fizică la pacienţii cu astm bronşic persistent moderat. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei, Ştiinţe medicale*. 2011, 4 (32), 108-111. ISSN 1857-0011.
 19. NALIVAICO, N.; SCALEŢCHI, V.; PRISCU, O. Evaluarea radiologică şi funcţională a emfizemului pulmonar la pacienţii cu bronhopneumopatia cronică obstructivă. *Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe medicale*. 2011, 4(32), 87. ISSN 1857-0011.
 20. PISARENCO, S.; CONDRAŢCHI, D. Particularităţile calitative a dispneei la bolnavii cu bronhopneumopatie cronică obstructivă şi astm bronşic. *Buletinul Academiei de Ştiinţe Medicale*. 2011, 4(32), 111-115. ISSN 1857-0011.
 21. POPA, V.; USTIAN, A.; HAIDARLÎ, I.; ALEXANDRU, S.; CAZACU, O. Letalitatea prin tuberculoză în IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie mun. Chişinău.

- Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale.* 2011, 4 (32), 44-48. ISSN 1857-0011.
22. ROTARU-LUNGU, C.; GINDA, S., PROCOPIȘIN, L. Toxocaroză – problema actuală de sănătate. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei (științe biologice, chimice și agricole)*, 2011, 4 (32), 227-232. ISSN 1857-0011.
 23. SAIN, D.; CRUDU, V.; RÂVNEAC, L.; HAIDARLÎ, I.; CRIVENCO, G.; JURJA, L.; TUDOS, T.; MORARU, N.; ȚÂMBALARI, V.; CIOBANU, S.; MARUȘCEAC, I.; NEPOLIUC, L.; MAXIMENCO, A. Aspecte de management al diagnosticului microbiologic și tratamentului tuberculozei multidrorezistente. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale.* 2011, 4 (32): 27-31. ISSN 1857-0011.
 24. SCALEȚCHI, V.; PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D. Funcția ventilației pulmonare la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă evoluție ușoară. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale.* 2011, 4 (32) 93-94. ISSN 1857-0011.
 25. SOLTAN, V.; SAIN, D.; NALIVAICO, N.; IAVORSCHI, C.; SERBULENCO, A.; CRUDU, V.; BURINSCHI, V.; PETRICA, V. Situația epidemiologică și realizarea Programului Național de Control și Profilaxie a Tuberculozei pentru anii 2006-2010 în Republica Moldova. *Buletinul Academiei de științe a Moldovei. Științe medicale.* 2011, 4 (32), 10-15, ISSN 1857-0011.
 26. TUDOR, E.; HAIDARLÎ, I.; GROZA, Gh.; CIOBANU, S.; CUNIȚCHI, V.; TOLMACIOV, M.; CIBOTARU, P.; LUCHIAN, Z. Tuberculoza și aspergilomul pulmonar – caz clinic. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale.* 2011; 4 (32), 143-148, ISSN 1857-0011.
 27. TUDOR, E.; HAIDARLI, I.; GROZA, Gh.; CIOBANU, S.; TOLMACIOV, M.; CUNIȚCHI, V.; DAVID, A. Particularități morfologice ale tuberculozei pulmonare. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* 2011; 4 (32) 77. ISSN 1857-0011.
 28. VELIXAR, E.,; IASCHINA, V. Leucogramapacienților cu tuberculoză oculară tratați tradițional per os și limfotrop. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* 2011, nr. 4(32), 169-170. ISSN1857-0011
 29. VELIXAR, E. O metodă de tratament al tuberculozei oculare. *Intellectus.* 2011, nr. 3, 69-73. ISSN1810-7079.

2012

1. BOTNARU, V.; CHESOV, D.; MUNTEANU, O.; RUSU, D., POPA, S.; Scorurile prognostice în contextul pneumoniilor gripale severe 2009 A H1N1. *Curier medical.* Chișinău, 2012, 2(326), 14-19. ISSN 0130-1535.
2. BROCOVSCHII, V.; BOTNARU, V.; RUSU, D.; TOMA, C.; GAVRILIUC, A. Pnemoniile comunitare în practica medicului de familie. *Curier medical.* Chișinău, 2012, 3(327), 69-71. ISSN 0130-1535.
3. CARAIANI, O. Particularitățile clinico-paraclinice a pneumoniei cazeoase. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, 2012, 4(36), 67-70. ISSN 1857-0011.
4. CARAIANI O. Evoluția clinico-paraclinică a tuberculozei pulmonare infiltrative, cu evoluția severă. *Anale științifice:* Ed. a XII-a / Univ. de Medicină și Farmacie “N. Testemițanu”. Probleme actuale în Medicina internă. Chișinău, 2012, vol 3, 202-5. ISBN 978-9975-113-47-2.

5. CONDRĂȚCHI, D.; PISARENCO, S. Particularitățile bronhopneumopatiei cronice obstructive la pacienți de diferite vârste. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4 (36), 113-116. ISSN 1857-0011
6. CRUDU, V.; STRATAN, E.; ROMANCENCO, E.; MORARU, N.; TURCAN, N.; ALLERHEILIGEN, V.; HILLEMANN, A. Versiunea nouă a metodei molecular genetice pentru detecția tuberculozei, precum și a rezistenței la rifampicină și izoniazidă (Line Probe Assay Genotype MTBDRPLUS ver2.0). *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 40-44. ISSN 1857-0011.
7. DAVID, A. Particularitățile modificărilor indicilor clinico-funcționali și ai calității vieții în bronhopneumopatia cronică obstructivă. *Anale științifice*: Ed. a XIII-a / Univ. de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu". Ediția XIII, vol. 3, Probleme actuale în medicina internă. Chișinău, 2012, 195-202. ISBN 978-9975-113-47-2.
8. DAVID, A. Aspecte de tratament ale pacienților cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36)115-119. ISSN 1857-0011.
9. DAVID, A.; CORLĂTEANU, A. Rata exacerbărilor ale BPCO și calitatea vieții. *Curier medical*. Chișinău, 2012; 2(326); 25-28. ISSN 0130-1535.
10. DJUGOSTRAN, V.; ANTIPA, V.; CALENDĂ, O.; ZLEPCA, L.; LEVCENCO, I.; CONOVALI, C.; GARAEV, S.; REDCOZUBOV, G.; POSTOLATII, G.; CASIAN, I.; CASIAN, A. Pleuresia exsudativă tuberculoasă: informații diagnostice moderne și eficacitatea tratamentului limfologic nou. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4 (36), 75-79. ISSN 1857-0011.
11. HAIDARLI, I.; TUDOR, E.; GROZA, Gh.; CIOBANU, S.; TOLMACIOV, M.; CUNIȚCHI, V.; CAZAC, O.; DAVID, A.; VARZARI, A. Particularități morfologice ale leziunilor pulmonare în tuberculoza multidrogrezistentă. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 58-62. ISSN 1857-0011.
12. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BOLOTNICOV, V.; BRUMARU, A.; CHIPRIC N. Depistarea tardivă a tuberculozei pulmonare la etapă actuală. *Curier medical*, 2012, 3 (327), 221-222. ISSN 0130-1535.
13. MARTÎNIUC, C.; MOSCOVCIUC, A.; NALIVAICO, N.; TESTEMIȚANU, A.; CREȚU, A.; CHICU, A.; MÂNDRA, L. Caracteristica clinico-funcțională și ecografică a parametrilor hemodinamici centrale și celei pulmonare la pacienții cu astm bronșic. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. Chișinău, 2012, 4(43), 58-60. ISSN 1729-8687.
14. MARTÎNIUC, C.; MOSCOVCIUC, A.; PISARENCO, S.; SIMIONICĂ, I.; SCALEȚCHI, V.; COLUN, T.; CHICU, A.; Parametrii hemodinamicii centrale și cei pulmonari la pacienții cu bronhopneumopatie obstructivă cronică. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 109-113. ISSN 1857-0011.
15. MOSCOVCIUC, A.; MARTÎNIUC, C.; MUNTEAN, N.; SIMIONICĂ, I.; CONDRĂȚCHI, D. Evaluarea capacității de muncă fizică și stării funcționale a cordului la pacienții cu astm bronșic evoluție moderată. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. Chișinău, 2012, 4(43), 60-61. ISSN 1729-8687.
16. NALIVAICO, N.; MOSCOVCIUC, A. Managementul depistării bolilor nespecifice ale aparatului respirator și probleme actuale acordate asistenței medicale în Republica Moldova. *Sanatate publica, economie și management în medicina*. Chișinău, 2012, 4(43). 3-44. ISSN 1729-8687.

17. PISARENCO, S.; CONDRĂȚCHI, D. Calitatea vieții la pacienții cu BPOC în funcție de vîrstă și severitatea bolii. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4 (36), 116-118. ISSN 1857-0011.
18. PISARENCO, N.; PISARENCO, S. Abordările actuale ale diagnosticului de aspergiloza bronhopulmonară alergică. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. Chișinău, 2012, 4(43) 2012, 52-57. ISSN 1729-8687.
19. PISARENCO, S.; PISARENCO, N. Aspecte clinice și abordări în diagnosticul aspergilozei bronhopulmonare alergice. *Anale științifice*: Ed. a XIII-a / Univ. de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”. Vol. 3: Probleme actuale în medicină internă. Chișinău, 2012, 205-211. ISBN 978-9975-113-47-2.
20. ROTARU-LUNGU, C.; PROCOPIȘIN, L. Toxocaroză pulmonară – prezentare de caz. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 293-295. ISSN 1857-0011.
21. RUSU, D.; BOTNARU, V.; HAIDARLI, I. Afectarea pulmonară la persoanele HIV-infectate. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 54-58. ISSN 1857-0011.
22. SAIN, D.; IAVORSCHI, C.; HAIDARLI, I.; TUDOR, E.; RĂVNEAC, L.; NALIVAICO, N.; ALEXANDRU, S.; ȚÂMBALARI, T.; IONAȘCU, G. Unele aspecte ale co-infecției TB/HIV în Republica Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*, Chișinău, 2012, 4(36), 52-54. ISSN 1857-0011.
23. SAIN, D.; HAIDARLI, I.; RĂVNEAC, L.; JURJA, L.; CRIVENCO, G.; TUDOS, T.; ȚÂMBALARI, T., ȚÂMBALARI, V.; CIOBANU, S.; CULA, E.; Aspecte de management al abandonului tratamentului antituberculos în Republica Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 48-51. ISSN 1857-0011.
24. SAIN, D.; HAIDARLI, I.; PALIHOVICI, C.; CRIVENCO, G.; RĂVNEAC, L.; MORARU, N.; ȚÂMBALARI, T.; NEPOLIUC, L. Probleme de management al controlului tuberculozei în Republica Moldova. *Curier medical*. Chișinău, 2012, 3(327), 295-8. ISSN 0130-1535.
25. SCALEȚCHI, V.; MOSCOVCIUC, A.; MARTÎNIUC, C.; CIOCANU, R.; ROTARU-LUNGU, C.; PROCOPIȘIN, L.; CHIVRAȘ E. Studiarea deficiențelor funcționale respiratorii în cadrul aprecierii dizabilității la pacienții cu astm bronșic. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 106-109. ISSN 1857-0011.
26. SOCHIRCĂ, L.; LUCHIAN, M.; MOSCOVCIUC, A. Prin evaluarea complexă bazată pe CIF - spre incluziune socială. *Anale științifice*: Ed. a XIII-a / Univ. de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”. Vol. 2: Probleme actuale de sanătate publică, economie și management în medicină. Chișinău, 2012, 382-386. ISBN 978-9975-113-47-2.
27. STRATAN, E.; ROMANCENCO, E.; MORARU, N.; TURCAN, N.; DOMENTE, L.; ALEXANDRU, S.; NIEMANN, S.; RUSH-GERDES, S.; SOLTAN, V.; MOȘNEAGA, A.; CRUDU, V. Re-infecția exogenă ca factor de risc major asociat cu răspândirea tuberculozei rezistente în spitalele de profil din țară. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 70-75. ISSN 1857-0011.
28. ȘTIRBA, O.; ANDRONACHE, L.; TAGADIUC, O.; PROCAPÎȘIN, L.; CARAIANI O. Influența unor remedii autohtone asupra sistemului glutatonic eritrocitar și astmul bronșic asociat. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2012, 4(36), 102-106. ISSN 1857-0011.

29. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М. Туберкулез у детей первого года жизни: вопросы патогенеза, диагностики и особенносей течения. *Buletin de Perinatologie*. 2012, 1(53), 33-36. ISSN 1810-5289.

2013

1. BOLOTNICOVA,V.; IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BRUMARU, A.; AXENTII, E. Posibilitățile moderne și particularitățile de organizare a depistării și diagnosticării tuberculozei organelor respiratorii în R. Moldova și peste hotare. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. Chișinău, 2013, 2 (47), 10-16. ISSN 1729-8687.
2. GHINDA, S.; RUDIC, V.; CHIRIAC, T.; CHIROSCA,V.; BRUMARU, A. In vitro action of the BioR and BioR zn preparations on the clinical and functional activiti of the lymfocytes in patients with adverse reactions to anti-tuberculosis preparations. *Curierul medical*. Chișinău, 2013, (56), 127-130. ISSN 1857- 0666.
3. TUDOR, E.; PERLUG, N.; VARZARI, A.; GHINDA, S.; PROCOPIȘIN, L.; ROTARU-LUNGU, C.; ROTARU, N. Rolul unor interleukine implicate în patogeneza polipozei rinosinuzale asociată cu astm bronșic. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei..* Chișinău, 2013, 2 (38), 201-206. ISSN 1857-0011.

2014

1. LESNIC, E.; GHINDA, S.; USTIAN, A. Factorii clinici și imunologici predictivi eșecului în tratamentul tuberculozei pulmonare. *Sănătate publică, economie și management în medicină*, Chișinău, 2014, vol. 55, nr 4, p. 36-41. ISSN 1729-8687.
2. LESNIC, E.; CIOBANU, S.; SAJIN, M.; GHINDA, S. Analysis of risk factors for default and failure among patients with pulmonary tubreculosis under DOTS strategy. *Curierul Medical*, Chișinău, 2014, vol. 57, nr. 5, p. 36– 42. ISSN 1857-0666.
3. LESNIC, E.; GHINDA, S.; ZLEPCA, V. Clinical and immunological correlation in patients with anti-tuberculosis treatment failure. *Curierul Medical*, Chișinău, 2014, vol. 57, nr. 3, p. 21– 29. ISSN 1857-0666.
4. LESNIC, E.; CIOBANU, S.; UZDRIS, V. Predictors of treatment default among patients with pulmonary tuberculosis. *Curierul medical*, Chișinău, august 2014, Vol. 57, Nr 4, p. 24-31
5. MARTÎNIUC, C.; PISARENCO, S.; CREȚU, A.; SCALEȚCHI, V.; MOSCOVCIUC, A.; SIMIONICĂ, I.U.; CARAIANI, O.; CONDRAȚCHI, D. The efficacy of angiotensin-I receptor blocker Valsartan in patients with chronic obstructive lung disease. *Curierul Medical*, Chișinău, 2014, vol.57, nr.4, p. 48-54. ISSN 1857-0666
6. MOSCOVCIUC, A.; LUCHIAN, M.; MARTÎNIUC, C.; SIMIONOCĂ, I.U.; SCALEȚCHI, V.; CARAIANI, O.; COLUN, T.; NEPOLIUC, L. Dizabilitatea îndelungată la pacienții cu astm bronșic cu evoluție severă. *Sănătatea publică, economie și management în medicină*, Chișinău, 2014, nr.4(55), p. 32-34, ISSN 1729-8687.
7. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; НАЛИВАЙКО, Н.Н., ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БРУМАРУ, А.Г.; АЛЕКСАНДРУ, С.М. Туберкулез легких: аспекты эпидемиологии и значимость ассоциированных с ней факторов. *Sănătate publică, economie si management in medicină*, 2014,№ 4(55), с. 15-18. ISSN: 1729-8687.

- categoria C

2010

1. CORLĂTEANU, A. Impactul anemiei la statutul funcțional al pacienților cu bronhopneumopatia cronică obstructivă. *Anale științifice ale USMF «Nicolae Testemițanu». Ediția a XI-a. Volumul III. Probleme actuale în medicina internă= Present-day problems of internal medicine.* 2010, 256-260. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
2. COLIBA, M., CORLĂTEANU, A. Predictorii stării de sănătate la pacienții cu BPCO determinate de gen. *Anale științifice ale USMF «Nicolae Testemițanu». Ediția a XI-a. Volumul III. Probleme actuale în medicina internă.* 2010, 260-264. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
3. GHINDA, S.; PLĂCINTA, Gh.; SMEȘNOI, V. Reactivitatea imună la pacienții cu afecțiuni pulmonare asociate cu toxocaroză. *Anale științifice: Zilele Univer., Ed. a XI-a, Ch.: USMF, 2010 (CEP „Medicina”), vol. III.* 196-200. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
4. GHINDA, S.; RUDIC, V.; OUATU, V.; MORARU, A.; GRIBINET, L.; RORARU, N. Imunoreabilitarea hepatitelor virale cronice. *Anale științifice: Zilele Univer., 13-15 oct. 2010, Ed. a XI-a. Ch.: USMF, 2010 (CEP „Medicina”), vol. III,* 191-195. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
5. GHINDA, S.; RUDIC, V.; SOFRONI, D.; CLIPCA, I.; CHIRIAC, t.; ROTARU, N. Acțiunea preparatului BioR asupra reactivității imunologice la pacientele cu cancer mamar. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, 2010, vol. III, 2010. 152-155.
6. IAVORSCHI, C.M.; VILC, V.; EMELIANOV, O.S.; DEGTEARIOV, V.; BOLOTNICOV, V.; BRUMARU, A. Statusul social și tabloul clinico-radiologic la bolnavii cu tuberculoza fibro-cavitară la etapă actuală. *Anale științifice. Probleme actuale în medicina internă. Ediția a XI-a. vol. III.* 2010, 281-285. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
7. MOSCOVICIUC, A.; MARTINIUC, C.; SIMIONICĂ, I.; SCALEȚCHI, V.; MUNTEANU, N.; COLUN, T.; *Capacitatea de muncă a bolnavilor cu astm bronșic persistent moderat. Anale Științifice = Scientific Annals: Zilele Univ., 13-15 oct. 2010, Ed. a XI-a, vol. III: Probleme actuale în medicina internă = Present-day problems of internal medicine.* 2010, 270-276. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
8. PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D. Cu ocazia centenarul testului cutanat cu tuberculina. *Anale Științifice = Scientific Annals: Zilele Univ., 13-15 oct. 2010, Ed. A XI-a. Vol. III: Probleme actuale în medicina internă = Present-day problems of internal medicine.* 2010, 316-323. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.
9. SMEȘNOI, V. Caracterul manifestărilor subsetului Th2 al limfocitelor la pacienții cu toxocaroză asociată cu maladii pulmonare. *Anale științifice. Probleme actuale în medicina internă= Present-day problems of internal medicine. Ed. a XI-a.* 2010, vol. III. 200-204. ISSN 1857-1719.- ISBN 978-9975-918-81-7.

2011

1. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A.; VILC, V. Factorii de risc în depistarea tardivă a tuberculozei pulmonare. *Analele Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*. 2011, 3, 325-329. ISSN 1857-1719.
2. БОЛОТНИКОВА, В.; ЯВОРСКИЙ, К. Туберкулез у детей первого года жизни: вопросы патогенеза, диагностики и особенности течения. *Buletin de perinatologie*, 2011, 4 (52), 68-72. ISSN 1810-5289.
3. PISARENCO S.; CONDRAȚCHI D. Aspectele incapacității latente de muncă la bolnavii de bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Anale științifice*: Ed. a XIII-a / Univ. de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”. Vol. 3: Probleme actuale în medicină internă. Chișinău, 2012, 211-215. ISBN 978-9975-113-47-2.

2013

1. CUCERENCO, I.; GOLUBEVA, A.; GHINDA, S.; COTICI, A. Caracteristica reactivității imune și rezistenței preimune la bolnavii de tuberculoză pulmonară. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (2), 63-68. ISBN 978-9975-918-81-7.
2. DJUGOSTRAN, V.; ANTIPA, V.; LEVCENCO, I.; GARAEVA, S.; REDCOZUBOVA, G.; POSTOLATII, G. Caracteristica componentei acizilor aminici în lichide biologice la pacienții cu pleurezie exudativă tuberculoasă. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (2), 399-403. ISBN 978-9975-918-81-7.
3. GHICAVÎL, V.; POGONEA, I.; BACINSCHI, N.; GHINDA, S. Acțiunea entomopreparatelor asupra imunității umorale și celulare. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (1), 236-239. ISBN 978-9975-918-81-7.
4. GHINDA, S.; PLĂCINTĂ, GH.; SMEȘNOI, V.; PRIVALOV, E. ; BRUMARU, A.; ROTARU, N. Caracteristica tipului Th-1-și Th-2 al răspunsului imun la bolnavii cu tuberculoză asociată cu toxocaroză. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 395-398. ISBN 978-9975-118-05-7.
5. GHINDA, S.; PLĂCINTĂ, GH.; SMEȘNOI, V.; PRIVALOV, E.; ROTARU, N. Particularitățile reactivității preimune la bolnavii cu patologie aparatului respirator asociată cu toxocaroză. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 759-763. ISBN 978-9975-118-05-7.
6. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BRUMARU, A.; BOLOTNICOVA, V.; CIUBOTARU, V.; BILEVICI, T.; CHIPRIC, N. Depistarea tuberculozei pulmonare în grupele de risc fizic sporit printre populația urbană. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 367-370. ISBN 978-9975-118-05-7.
7. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A.; MOLODOJAN, A.; CIUBOTARU, V. Problemele actuale în fiziologie: tuberculoza pulmonară tardiv depistată (cazuri noi) cu evoluție nefovarabilă. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 362-366. ISBN 978-9975-118-05-7.

8. ISTRATI, N.; GHINDA, S.; GHERMAN, D.; BODIU, A.; BOTNARIUC, A.; DIMITRAȘ, S.; POTORAC, A.; JBADINSCHI, M.; JBADINSCHI, O.; DOROȘENCO, S.; POPESCU, A. Eficacitatea tratamentului cu BioR la bolnavii cu radiculopatii lombare discogene operate precoce (pînă 1 an după discectomie) și tardiv (după 1 an după discectomie). *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 572-577. ISBN 978-9975-118-05-7.
9. MOSCOVCIUC, A.F; MARTÎNIUC, C.I; SIMIONICĂ, I.D; SCALEȚCHI, V; LUCHIAN, M; COLUN, T.I. Dizabilitatea îndelungată la pacienți cu astm bronșic evoluție ușoară. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 407-412. ISBN 978-9975-918-81-7.
10. SAIN, D.; HAIDARLI, I.; CIOBANU, S.; DINESIUC I.; RÂVNEAC, L.; CRIVENCO, G. Caracteristicile psihologice ale pacienților cu abandon al tratamentului antituberculos. *Anale Științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, Chișinău, 2013, (3), 374-377. ISBN 978-9975-118-05-7.

2014

1. IAVORSCHI, C.; BOLOTNICOVA, V.; MOSCOVCIUC, A.; TUDOR, E. Diabetul zaharat și bolile tiroidiene – problema de rezonanță a medicinei respiratorii (Revista literaturii). *Arta Medica, ediție specială*, Chișinău, 2014, nr. 2(53), p. 114-117. ISSN: 1810-1852.
2. DANILOV, L.; GHINDA, S.; ABABII, I.; REVENCO, N.; CHIROȘCA, V. Caracteristica reactivității imune la bolnavii cu diverse forme de amigdalită cronică asociată cu patologie reumatică. *Arta Medica*, Chișinău, 2014, Nr. 2(53), p. 19-23. ISSN: 1810-1852.
3. DANILOV, L.; GHINDA, S.; ABABII, I.; REVENCO, N.; PRIVALOVA, E. Caracteristica rezistenței preimune la bolnavii cu amigdalită cronică asociată cu patologie reumatică. *Arta Medica*, Chișinău, 2014, Nr. 2(53), p. 24-28. ISSN: 1810-1852.

- alte reviste de specialitate.

2014

1. ABABII, I.; GHINDA, S.; DANILOV, L.; MANIUC, M.; TUDOR, E.; ROTARU, N. *Metodă de diagnostic diferențial al formelor de amigdalită cronică de etiologie streptococică la copii*. Hotărâre AGEPI nr. 7831 din 2014.06.04.

Lista articolelor științifice publicate în culegeri:

- în străinătate;

2010

1. БРУМАРУ, А.; ГИНДА, С.; РУДИК, В.; ЯВОРСКИЙ, К.; ПРИВАЛОВА, Е.; КИРОШКА, В. Иммуномодулирующая активность препарата BioR в комплексном лечении больных туберкулезом. *Научные труды к конференции, посвященной 85-летию со дня рождения заслуженного деятеля науки, профессора М.М.Авербаха (под ред. академика РАМН В.И.Литвинова)*. М.: МНПЦБТ, 2010. 303-307. Н34.
2. ГИНДА, С.; РУДИК, В.; ПОПА, М.; БРУМАРЬ, А.; КИРИЯК, Т.; КИРОШКА, В. Сравнительное исследование влияния препаратов BioR и BioR^{Zn} на функциональную активность Т-лимфоцитов. *Научные труды к конференции, посвященной 85-летию со дня рождения заслуженного деятеля науки, профессора М.М.Авербаха (под ред. академика РАМН В.И.Литвинова)*. М.: МНПЦБТ, 2010. 73-77. Н34.

3. ЯВОРСКИЙ, К.; БОЛОТНИКОВА, В. Возможности улучшения вакцинопрофилактики туберкулеза с учетом международного опыта. . *Научные труды к 85-летию со дня рождения заслуженного деятеля науки, профессора М.М.Авербаха*. Москва, 2010, с.209-211. НЗ4.

2011

1. БОЛОТНИКОВА, В.; ЯВОРСКИЙ, К.; МАРКОЧ, Л.; ВИЗИТИУ, Б.; КАЗАЧЕНКО, М.; ЯВОРСКАЯ, Э. Актуальные вопросы борьбы с туберкулезом. *Материалы юбилейной сессии, посвященной 90- летию ЦНИИТ РАМН 8-11 ноября*. Москва.2011, 41-43.
2. ЯВОРСКИЙ, К.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.; БОЛОТНИКОВА, В.; БРУМАРУ, А. Хронические туберкулеза легких и их влияние на эпидемиологическую ситуацию в Республике Молдова. *Актуальные вопросы борьбы с туберкулезом. Материалы, юбилейной сессии, посвященной 90- летию ЦНИИТ РАМН 8-11 ноября*. Москва.2011, 231-233.

2013

1. БОЛОТНИКОВА, В.А; ЯВОРСКИЙ, К.М; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БРУМАРУ А.Г.; МИЧУРИНА, И.П; МОЛОДОЖАН, А.Г. Впервые выявленный туберкулез легких с неблагоприятным исходом в течение первого года наблюдения. *Сборник трудов Конгресса. XXIII Национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г.Чучалина*. М:Дизайн Пресс, 2013, 304-305. ISBN 978-966-2598-16-2.
2. ГИНДА, С.; САИН, Д.; КУЛА, Е. Влияние препарата Меллозан на динамику показателей иммунитета у больных с резистентными формами легочного туберкулеза. *Наукові праці щорічної 10-ої науково-практичної конференції з міжнародною участю приуроченої до Дня науки “Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу” Випуск 10*, Тірографія ТзОВ «Графік Стар», Львів, 2013, 319-322. ISBN 978-966-2598-16-2.
3. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О.; ЗЛЕПКА, Л. Аминокислотный обмен при туберкулезном плеврите. *Наукові праці щорічної 10-ої науково-практичної конференції з міжнародною участю приуроченої до Дня науки “Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу” Випуск 10*, Тірографія ТзОВ «Графік Стар», Львів, 2013, 322-324. ISBN 978-966-2598-16-2.
4. КУЛА, Е. Динамика показателей фагоцитоза у больных с резистентными формами легочного туберкулеза под влиянием препарата Меллозан. In. *Наукові праці щорічної 10-ої науково-практичної конференції з міжнародною участю приуроченої до Дня науки “Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу” Випуск 10*, Тірографія ТзОВ «Графік Стар», Львів, 2013, 315-317. ISBN 978-966-2598-16-2.
5. МОСКОВЧУК, А.; ПРОКОПИШИНА, Л.; НАЛИВАЙКО, Н.; СИМИОНИКЭ, Ю.; ЛЕВЧЕНКО, И. К вопросу об эпидемиологии неспецифических заболеваний легких. In. *Наукові праці щорічної 10-ої науково-практичної конференції з міжнародною участю приуроченої до Дня науки “Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу” Випуск 10*, Тірографія ТзОВ «Графік Стар», Львів, 2013, 256-258. ISBN 978-966-2598-16-2.

6. МАРТЫНЮК, К.И.; ПИСАРЕНКО, С.В.; КРЕЦУ, А.А.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу о легочной гипертензии у больных с ХОБЛ. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (484), 390-391. ISBN 978-5-901450-10-9.
7. МОСКОВЧУК, А.Ф.; КРУДУ, А.А.; СИРУК, В.А.; ТОМША, А.Н.; КУРИЕВ, С.В.; ЛЕВЧЕНКО, И.Д.; ПРОКОПИШИНА, Л.В.. Динамика распространенности и смертности взрослого населения от хронической обструктивной болезни легких. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (484), 398-399. ISBN 978-5-901450-10-9.
8. МОСКОВЧУК, А.Ф.; КРУДУ, П.А.; СИРУК, В.А.; ТОМША, А.Н.; КУРИЕВ, С.В. Распространенность и смертность от нагноительных болезней легких в Республике Молдова. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, 435-436. ISBN 978-5-901450-10-9.
9. МОСКОВЧУК, А.Ф.; ПРОКОПИШИНА, Л.В.; НАЛИВАЙКО, Н.Н.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; ЛЕВЧЕНКО, И.Д. До питання про епідеміологію неспецифічних захворювань легень. *Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу*, Львів, 2013, 255-258. ISBN 978-966-2598-16-2.
10. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; МАРТЫНЮК, К.И.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; БОЛОГА, В.Ф. Опыт изучения темпа возрастных изменений в организме у больных с ХОБЛ. *До питання про епідеміологію неспецифічних захворювань легень. Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу*. Львів, 2013, 255-258. ISBN 978-966-2598-16-2.
11. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; РУСУ, Д.А. К вопросу комплексной оценки качества жизни больных с ХОБЛ. *До питання про епідеміологію неспецифічних захворювань легень. Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу*, Львів, 2013, 365-367. ISBN 978-966-2598-16-2.
12. ПИСАРЕНКО, С.В.; ПИСАРЕНКО, Н.К.; КОНДРАЦКИ, Д.П. Тенденции длительной динамики смертности от ХОБЛ в Республике Молдова. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (485), 391-392. ISBN 978-5-901450-10-9.
13. САИН, Д.О.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; ЧОБАНУ, С.И.; ДИНИСЮК, И.В.; РЫВНЕАК, Л.П.; КРИВЕНКО, Г.Т.; ТУДОС, Т.П.; ЖУРЖА, Л. А.; ЦЫМБАЛАРЬ, В. Г.; ЦЫМБАЛАРЬ, Т.В.; Психологическая характеристика больных туберкулезом, уклоняющихся от лечения. *Наукові праці щорочної 10-ої науково-практичної конференції з міжнародною участю приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу»*. Львів, 2013, (10), 296-299. ISBN 978-2598-16-2.

2014

1. CONDRATCHI, D.; PISARENCO, S. Pulmonary manifestation of alpha-1 antitrypsin deficiency (clinical case). В сб. *Сучасні проблеми, епідеміології, мікробіології та гігієни*. Випуск 11, травень-Львів, 2014, с. 246-247. ISBN 978-966-2598-16-2.

2. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О.; ГУЦУ, М. Особенности спектра свободных аминокислот крови при туберкулезе легких и возможность его коррекции. În: *Проблемы современной терапии туберкулеза. Сб. тезисов докладов XI международной конференции*, Новосибирский НИИ туберкулеза СО РАМН РФ 8-10.10, 2014, стр. 99-102.
3. МАРТЫНЮК, К.И.; ПИСАРЕНКО, С.В.; КРЕЦУ, А.А.; МОСКОВЧУК, А.Ф.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; СИМИОНИКЭ, Ю.Д. Влияние небиволола на эндотелиальную дисфункцию и артериальную ригидность у больных хронической обструктивной болезнью лёгких. În: *Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу. Сборник матеріалів конференцій*. Львів, 2014. Выпуск 11. с. 241-244, ISBN 978-966-2598-16-2.
4. СИМИОНИКЭ, Ю.Д.; ПИСАРЕНКО, С.В.; МОСКОВЧУК, А.Ф.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; МАРТЫНЮК, К.И.; СИМИОНИКЭ, В.Ю. Эндоскопическая оценка состояния бронхов при хронической обструктивной болезни легких тяжелого течения. *Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, та гігієни туберкульозу. Сборник матеріалів конференцій*. Львів, 2014. Выпуск 11. с. 201-203. ISBN 978-966-2598-16-2.

**- în țară
2011**

1. BOLOTNICOVA, V.; IAVORSCHI, C.; OLEINIC, V.; ROTARU, GH.; TCACENCO, L.; AXENTII, E. ș.a. Formele de tuberculoză extrarrespiratorie la copii: probleme actuale. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratament tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 40-47. ISBN 978-9975-62-289-9.
2. BOLOTNICOVA, V.; IAVORSCHI, C.; CRIVENCO, G.; JURJA, L.; OLEINIC, V.; BURDUH, E. Tuberculoza la adolescenți tineri de vîrstă prererucrutată și recrutată și șa adulți tineri în condițiile contemporane. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 30-39. ISBN 978-9975-62-289-9.
3. BOTNARU, V.; RUSU, D.; BROCOVSCHII, V.; CHESOV, D.; TOMA, C;. Pneumoniile la pacienții cu gripa 2009 A H1N1. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 79-85. ISBN 978-9975-62-289-9.
4. BOTNARU, V.; TOMA, C.; MUNTEANU, O.; RUSU, D. ș.a. Carcinoidul bronhopulmonar: dificultățile de diagnostic. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 92-98. ISBN 978-9975-62-289-9.
5. DAVID, A. Aprecierea calității vieții la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, . 127-132. ISBN 978-9975-62-289-9.
6. GHINDA, S.; ROTARU, N.; CHIRIAC, T.; CHIROȘCA, V.; RÂVNEAC, L.; IASCHINA, V.; BRUMARU, A. Studiul acțiunii preparatului BioRz asupra ritmurilor circadiene ale activității funcționale a limfocitelor. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 199-203; ISBN 978-9975-62-289-9.

7. GHINDA, S.; RUDIC, V.; OUATU, V.; CHIRIAC, T.; GRIBINET, L.; COBÎLEANSCAIA, L.; LUCHIAN, A.; ROTARU, N. Dinamica activității funcționale a limfocitelor T și concentrația citokinelor la pacienții cu hepatită cronică virală C pînă și după imunoreabilitarea cu preparatul BioR. *Materialele conferinței internaționale „Biotehnologia microbiologică – domeniu scientointensiv al științei contemporane”*. 2011, 57-58. ISBN 978-9975-106-78-8.
8. GHINDA, S.; RUDIC, V.; OUATU, V.; CHIRIAC, T.; LAVRIC, T.; IOVU, A.; LUCHIAN, A.; PRIVALOVA, E.; RUDI, L. Acțiunea preparatului BioR asupra conținutului imunoglobulinelor G, A, M, E la pacienții cu anemie ferodificitară. *Materialele conferinței internaționale „Biotehnologia microbiologică – domeniu scientointensiv al științei contemporane”*. 2011, 51-52. ISBN 978-9975-106-78-8.
9. GHINDA, S.; RUDIC, V.; OUATU, V.; CHIRIAC, T.; LAVRIC, T.; IOVU, A.; LUCHIAN, A.; PRIVALOVA, E.; CEPOI, L. Acțiunea preparatului BioR asupra conținutului de Fe și limfocite la pacienții cu anemie ferodificitară. *Materialele conferinței internaționale „Biotehnologia microbiologică – domeniu scientointensiv al științei contemporane”*. 2011, 53-54. ISBN 978-9975-106-78-8.
10. GHINDA, S.; RUDIC, V.; POPA, M.; CHIRIAC, T.; CHIROȘCA, V.; BRUMARU, A.; ROTARU, N.; CEPOI, L. Producerea „in vitro” a IL-4 la bolnavii cu reacții adverse la preparatele antituberculoase sub acțiunea preparatului autohton BioR. *Materialele conferinței internaționale „Biotehnologia microbiologică – domeniu scientointensiv al științei contemporane”*. 2011, 55-56. ISBN 978-9975-106-78-8.
11. GHINDA, S.; RUDIC, V.; POPA, M.; CHIROȘCA, V.; RÎVNIAC, L.; PRIVALOVA, E.; BRUMARU, A. Studiul comparativ al acțiunii „in vitro” a preparatelor BioR și BioR^{Zn} asupra conținutului de limfocite T și subpopulațiile lor. *Actualități în etiologie, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 194-198. ISBN 978-9975-62-289-9.
12. HAIDARLÎ, I.; BOTNARU, V.; CIUDIN, V.; CAZAC, O.; TÂMBALARI, V.; SOCHIRCA, V.; TUDOR, E.; MARCENCO, I.U. Granulomatoza Wegener cu afectare preponderent pulmonară. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, . 86-91. ISBN 978-9975-62-289-9.
13. HAIDARLÎ, I.; BOTNARU, V.; PISARENCO, S. Mortalitatea prin bolile nespecifice ale aparatului respirator în anul 2009 în Republica Moldova. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 10-14. ISBN 978-9975-62-289-9.
14. HAIDARLÎ, I.; BOTNARU, V.; SAIN, D.; TÂMBALARI, V.; TUDOR, E.; POPA, V. Caracteristica deceselor prin tuberculoza multidrogrezistentă în RM Moldova. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 15-23. ISBN 978-9975-62-289-9.
15. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; DEGTERIOV, V.; CUNIȚCHI, V.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A. Rezultatele supravegherii bolnavilor cu forme cronice de tuberculoză pulmonară în Republica Moldova. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*. 2011, 160-164. ISBN 978-9975-62-289-9.

16. IAVORSCHI, C.; EMELIANOV, O.; DEGTERIOV, V.; CUNIȚCHI, V.; BOLOTNICOVA, V.; BRUMARU, A. Factorii de dezvoltare a formelor cronice de tuberculoză și sursele de formare a contingentelor acestor bolnavi în Republica Moldova. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 165-169. ISBN 978-9975-62-289-9.
17. MARTÎNIUC, C. Sildenafil în tratamentul hipertensiunii pulmonare (caz clinic). „*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*”. 2011, 187-192. ISBN 978-9975-62-289-9.
18. MOSCOVCIUC, A.; MARTÎNIUC, C.; SCALEȚCHI, V.; SIMIONICĂ, I.U.; MUNTEANU, N.; LUCHIAN, M. Unele aspecte ale expertizei medicale a vitalității la pacienții cu astm bronșic, evoluție gravă. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 119-132. ISBN 978-9975-62-289-9.
19. PROCOPIȘIN, L.; ROTARU-LUNGU, C.; SOFRONIE, L. Tabagismul panorama și perspective. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 61-64, ISBN 978-9975-62-289-9.
20. RUSU, D.; PISARENCO, S.; BROCOVSCHI, V.; TOMA, C.; CHESOV, D., BOTNARU, V. Analiza cauzelor de deces prin pneumonie în Republica Moldova. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 79-86. ISBN 978-9975-62-289-9.
21. SCALEȚCHI, V.; MARTÎNIUC, C.; CHESOV, D. Toleranța la efort fizic la bolnavii cu astm bronșic. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 114-118, ISBN 978-9975-62-289-9.
22. SIMIONICĂ, I.U. „Biopsia pulmonară transbronșică”. *Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespacificice*. 2011, 110-113. ISBN 978 -9975 -62-289 -9.

2012

1. BIVOL G., SOLTAN V., CRUDU V., BALTEANU L., VILC V., IGNAT R., MUNTEANU M., NEPOLIUC L. Aspecte ale instruirii lucrătorilor de asistență medicală primară în controlul tuberculozei în Moldova. *Congresul III al Medicilor de Familie din Republica Moldova cu participare internațională*. Chișinău, 2012
2. NICA, Iu.; POGORELISCHII, L.; MAXIMOV, E.; CEBOTARI, V.; IAVORSCHII, C.; BOLOGA, V.; NAHABA, V.; ȚÎMBALARI, E. Tratamentul cavităților infectate cu iradiere fonică. *Proceedings of The 4th International Conference on Telecommunications, Electronics and Informatics*, May 12 – 20, Chișinău, 2012, Vol. II, Pag. 325 – 330. ISBN 978-9975-45-201-4.
3. RUDIC, V.; GHINDA, S.; CHIRIAC, T.; OUATU, V.; CEPOI, L.; RUDI, L.; SANDU, G. Eficacitatea imunoreabilitării cu preparatul BioR a pacienților cu parodontite generalizate. *Materialele congresului VII al fiziologilor din Republica Moldova*, 27-28 septembrie 2012, Chișinău, 2012, 138-146. ISBN 978-9975-62-323-0

Lista publicațiilor electronice:

- în străinătate.

2011

1. МОСКОВЧУК, А. Физическая работоспособность больных бронхиальной астмой среднетяжелого течения. *Материалы XXI Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. 25-28 октября, 2011.
http://www.pulmonology.ru/congress/xxi_congress.
2. МОСКОВЧУК, А.; ЛУКЪЯН, М. Анализ первичной инвалидности вследствие болезней органов дыхания в Республики Молдова. IX съезд фтизиатров России. 1-3 июня *Туберкулез и болезни органов дыхания*. 2011.
http://www.pulmonology.ru/congress/xxi_congress.
3. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ДАМАШКАН, Г.П.; ЯВОРСКАЯ, Э.Ф. Туберкулез у подростков. XXI Национальный Конгресс по болезням органов дыхания. Сборник трудов конгресса. Уфа.
http://www.pulmonology.ru/congress/xxi_congress
4. МОСКОВЧУК, А.; МУНТЯНУ, Н., ДОМОШКАН, Г. К вопросу о временной нетрудоспособности при бронхиальной астме. IX съезд фтизиатров России. 1-3 июня *Туберкулез и болезни органов дыхания*, 2011.
http://www.pulmonology.ru/congress/xxi_congress

2012

1. ДЖУГОСТРАН, В. Комплексные полифункциональные сорбитолсодержащие инфузионные препараты в лечении плевритов туберкулезной этиологии. II Международный конгресс "Современные достижения инфузионной терапии" Львов, 2012, (II international Congress on Transfuziology. Ukraine. Livov, 2012), <http://www.infusiontherapy.org>.

2013

1. ДЖУГОСТРАН, В. Я.; АНТИПА, В.А.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О. Аминокислоты при туберкулезе легких и плевры. II Конгресс Национальной Ассоциации фтизиатров. Санкт Петербург 28-30 ноябрь 2013.

2014

1. BOTNARU, V.; RUSU, D.; MUNTEANU, O. Pneumopatia interstitiala la pacientul cardiac: cazuri clinice problema. *Volumul de rezumate al Congresului 23-lea al Societății Române de Pneumologie*, Sibiu, 2014.
2. BOTNARU, V.; RUSU, D.; MUNTEANU, O. Hemoptizia – cause rare. *Volumul de rezumate al Congresului 23-lea al Societății Române de Pneumologie*, Sibiu, 2014.
3. MUNTEANU, O.; BOTNARU, V.; RUSU, D. Pneumonia trenantă – umbrela mai multor afecțiuni pulmonare. *Volumul de rezumate al Congresului 23-lea al Societății Române de Pneumologie*, Sibiu, 2014.

**Lista comunicărilor științifice prezentate la manifestări din străinătate, publicate
ca rezumat (1-3 pagini).**

2010

1. МОСКОВЧУК, А.; КРУДУ, П.; СИРУК, В. О соотношении показателей распространенности пневмоний и гнойно-деструктивных заболеваний легких взрослого населения республики Молдова. *Сборник трудов конгресса. XX национальный конгресс по болезням органов дыхания; Под ред. акад. А.Г.Чучалина.* Москва. 2010, 496. ISBN 978-5-901 450-07-9.
2. МОСКОВЧУК, А.; КРУДУ, П.; СИРУК, В. Особенности динамики показателей заболеваемости и первичной инвалидности вследствие болезней органов дыхания взрослого населения республики Молдова. *Сборник трудов конгресса. XX национальный конгресс по болезням органов дыхания; Под ред. акад. А.Г.Чучалина* Москва. 2010, 497. ISBN 978-5-901 450-07-9.
3. СИМИОНИКЭ, Ю.; МОСКОВЧУК, А.; МАРТЫНЮК. Особенности эндоскопических изменений слизистой оболочки бронхов при обострении хронической обструктивной болезни легких среднетяжелого течения. *Сборник трудов конгресса. XX национальный конгресс по болезням органов дыхания; Под ред. акад. А.Г.Чучалина.* Москва. 2010, 486. ISBN 978-5-901 450-07-9.
4. КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу о медико-социальном значении хронической обструктивной болезни легких. *Новые технологии в эпидемиологии, диагностике и лечении туберкулеза взрослых и детей. Научно-практическая конференция молодых ученых, посвященная всемирному дню борьбы с туберкулезом.* Москва, 2010. 74-75.
5. SAIN, D.; CULA E.; NEPOLIUC L.; GHINDA S.; DONICA A.; MAXIMENCO A.Ș SEREBRENICOV S. The Complex Treatment with Mellozan Immunomodulator of Patients with Multidrug-Resistant Tuberculosis. III World Asthma and Cord Forum and World Forum of Pediatris Dubai (UAE). *Advances in Allergy, Asthma & Immunology: from Basic Science to Clinical Management*, 2010, c. 223.
6. HAIDARLI, I.; BOTNARU, V.; SAIN, D.; TÎMBALARI, V.; TUDOR, E.; POPA, V. Mortalitatea prin tuberculoză multidrogrezistentă în R. Moldova în anii 2006–2008. *Al XXI Congres al Societății Române de Pneumologie.* București, 2010, c. 53.
7. TUDOR, ELENA; GROZA, GH.; HAIDARLI, I.; TOLMACIOV, M.; CIOBANU, S.; CIBOTARU, P., CUNIȚCHI, V. Asocierea tratamentului chirurgical la tratamentul complex al tuberculozei multidrogrezistente. *Al XXI Congres al Societății Române de Pneumologie.* București, 2010, p. 54.
8. CRUDU V., BLAGODETELEVA G., GOLISCEVA O., CARCHILAN L., MORARU N., LEȘAN V., SOLTAN V. High prevalence of drug-resistant tuberculosis in Republic of Moldova, 1995-2009. *ERS*, vol. 36, supliment 54, September 2010, p. 919.
9. CRUDU V., SABINE RUCH-GERDES, STEFAN NIEMANN, BLAGODETELEVA G., ECATERINA STRATAN, CARCHILAN L., MORARU N., LEȘAN V. Poor infection control increase risk of reinfection with MDR or XDR-TB strains. *ERS*, vol. 36, supliment 54, September 2010, p. 32.
10. ДЖУГОСТРАН В.Я., ФИЛИПОВ М.П., МАКАЕВ Ф.З., КАЛЕНДА О.В., АНТИПА В.А., БИЛАН Я.М. Энтеросорбент «Фиброфит» - компонент эндоэкологической реабилитации при туберкулезе легких. «Химия и медицина». *Тезисы докладов 8-й Всероссийской конференции с международным участием 6–8 апреля 2010 г.* Уфа, Россия. с.329-331.
11. СКАРЛАТ В.П., РОТАРУ М.В., ДЖУГОСТРАН В.Я., ФИЛИПОВ М. П., ГАРАЕВА С.Н., РЕДКОЗУБОВА Г.Н., ПОСТОЛАТИЙ Г.Н., МАКАЕВ Ф.З. Энтеросорбент “Фиброфит” в программе эндоэкологической реабилитации беременных женщин при гестационном пиелонефрите. «Химия и медицина». *Тезисы докладов 8-й Всероссийской конференции с международным участием 6–8 апреля 2010 г.* Уфа, Россия. с. 305-307.

12. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ЛЕВЧЕНКО И., КОНОВАЛЬ Ч., ЗАКОН Ф. Интоксикация у больных туберкулезом легких при лечении по схемам ДОТС и эндолимфатическом введении изониазида. XX Национальный Конгресс по болезням органов дыхания. *Сб. трудов*, М., 16-19,11, 2010, с. 314.
13. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ЛЕВЧЕНКО И., КОНОВАЛЬ Ч., ЗАКОН Ф. Эффективность лимфологического лечения больных неспецифическими заболеваниями легких. XX Национальный Конгресс по болезням органов дыхания *Сб. трудов Конгресса*, М., 16-19,11, 2010, с. 500.
14. CHINDA, S., PROCOPISIN, L., PLACINTA, Gh., SMESNOI, V. The specific feature of T-Lymfocytities at patients with toxocarosis and lung diseases. *WIRN – IV „ Innate and Adaptive Immune Responce and Role of Tissues in Immune Regulation”* Congress Centr Davos, Switzerland. 2010. с. 476.
15. ГИНДА, С.; РУДИК, В.; РОТАРУ, Н.; КИРИЯК, Т.; ЯСКИНА, В.; БРУМАРУ, А. Влияние «in vitro» Zn содержащего иммуномодулятора на циркадианные ритмы функциональной активности лимфоцитов Т. *Сборник трудов XX Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва. 2010. с. 360. ISBN 978-5-901450-07-09/
16. ГИНДА, С.; РУДИК, В.; КИРИЯК, Т.; ПОПА, М.; РОТАРУ, Н. Влияние «in vitro» Zn содержащего препарата на содержание Zn в лимфоцитах Т у больных туберкулезом легких. *Сборник трудов XX Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва. 2010. с. 364. ISBN 978-5-901450-07-09.
17. SAIN, D., CUIA, E., NEPOLIUC, L., GHINDA, S., DONICA, A., MAXIMENCO, A., SEREBRENICOV, S. The Complex Treatment with Mellozan Immunomodulator of Patients with Multidrug-Reyzstant Tuberculosis. *III World Asthma & COPD Forum World Forum of Pediatrics*, Dubai (UAE), 2010. с. 223.
18. TUDOR E., HAIDARLÎ I. TBC & SIDA & Sarcoma Kaposi. *A II Conferință de ORL Pediatrie*. Timișoara, 2010, p. 49-51.
19. СМЕШНОЙ, В. Динамика показателей иммунитета у больных токсокарозом в сочетании с легочной патологией. *Сборник трудов XX Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва. 2010. 22-23. ISBN 978-5-901450-07-09.
20. ПОПА, М. Влияние «in vitro» Zn содержащего препарата на активность нейтрофилов у больных туберкулезом легких. *Сборник трудов XX Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва. 2010. 358-359. ISBN 978-5-901450-07-09.
21. РОТАРУ, Н. Влияние иммуномодулятора на основе биомассы *Spirulina platensis* на циркадианные ритмы лимфоцитов Т. *Сборник трудов XX Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва. 2010. 357. ISBN 978-5-901450-07-09.
22. PROCOPISIN, L., ROTARU-LUNGU, C., CARAIANI, O., CECAN, R. Prevalence of cigarette smoking. *Annual Congress European Respiratory Society*, Barselona, 2010. p. 333.

2011

1. БОЛОТНИКОВА, В.А.; БРУМАРУ, А.Г.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ДАМАШКАН, Г.П. Фиброзно-кавернозный туберкулез легких как отражение проблем выявления и диагностики туберкулеза. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, с. 123.
2. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЯВОРСКАЯ, Э.Ф.; ДАМАШКАН, Г.П. Факторы риска и клинико-рентгенологическая характеристика туберкулеза у детей первого года жизни. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, с. 120.
3. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ДАМАШКАН, Г.П.; ЯВОРСКАЯ, Э.Ф. Туберкулез у подростков. XXI Национальный Конгресс по болезням органов дыхания. *Сборник трудов конгресса*. Уфа, с. 311.

4. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ПИСАРЕНКО, С.С.; ДЖУГОСТРАН, Ю. токсичность крови и экссудатов при плевритах. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, 126. ISSN 1991-0665.
5. МОСКОВЧУК, А.; МАРТЫНЮК, К.; НАЛИВАЙКО, Н. Некоторые аспекты медико социальной экспертизы бронхиальной астмы тяжелого течения. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011. 72-73. ISSN 1991-0665.
6. МОСКОВЧУК, А.; МАРТЫНЮК, К.; СИМИОНИКЭ, Ю. Оценка физической работоспособности больных бронхиальной астмы средне тяжелого течения. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, 74-75. ISSN 1991-0665.
7. МОСКОВЧУК, А.; МУНТЯНУ, Н., ДОМОШКАН, Г. К вопросу о временной нетрудоспособности при бронхиальной астме. IX съезд фтизиатров России. 1-3 июня *Туберкулез и болезни органов дыхания*, 2011, 421.
8. МОСКОВЧУК, А.; НАЛИВАЙКО, Н. Эпидемиология неспецифических заболеваний органов дыхания и актуальные вопросы организации пульмонологической помощи взрослому населению Республики Молдова. *Актуальные вопросы борьбы с туберкулёзом*. Материалы юбилейной сессии, посвященной 90-летию ЦМИИТ РАМН 9-11 ноября, Москва, 2011, 12.
9. ПИСАРЕНКО, С.; КОНДРАЦКИ, Д. Качественные особенности одышки у больных ХОБЛ и бронхиальной астмой. IX съезд фтизиатров России. 1-3 июня. *Туберкулез и болезни органов дыхания*. 2011, 5.
10. ПИСАРЕНКО, С.; КОНДРАЦКИ, Д.; ДЖУГОСТРАН, Ю. К оценке одышки при хронической неспецифической бронхообструктивной патологии. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, 81-82. ISSN 1991-0665.
11. САИН, Д.; ХАЙДАРЛЫ, И.; РЫВНЯК, Л.; КРИВЕНКО, Г.; ТУДОС, Т.; ЖУРЖА, Л.; ЧЕБАНУ, С.; КУЛА, Е.; КРУДУ, В.; МАРУЩАК, И.; МОРАРУ, Н.; Туберкулез с множественной лекарственной устойчивостью в Республике Молдова. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, 119-120. ISSN 1991-0665.
12. САИН, Д.; ЯВОРСКИЙ, К.; НАЛИВАЙКО, Н.; ДАМАШКАН, Г.; Реализация глобального плана “Остановить туберкулез” в Республике Молдова. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011. 117-118. ISSN 1991-0665.
13. СКАЛЕЦКАЯ, В.; ПИСАРЕНКО, С.; КОНДРАЦКИ, Д. Вентиляционная функция лёгких у больных с первой стадией ХОБЛ. IX съезд фтизиатров России. 1-3 июня *Туберкулез и болезни органов дыхания*. 2011, 79. ISSN 1991-0665.
14. ТУДОР, Е.; ГРОЗА, Г.; ХАЙДАРЛЫ, И.; ТОЛМАЧЕВ, М.; ЧОБАНУ, С.; КУНИЦКИЙ, В.; ДАВИД, А. Аспекты хирургического лечения больных с множественной лекарственно-устойчивым туберкулёзом лёгких. *Респираторная медицина*. Бишкек, 2011, 104. ISSN 1991-0665.
15. БОЛОТНИКОВА, В.; ЯВОРСКИЙ, К. Лимфаденопатии у детей: современные аспекты клиники и диагностики. *Туберкулез и болезни легких*. 2011, 4, 58. ISSN 2075-1230.
16. БОТНАРУ, В.; ПИСАРЕНКО, С.; ДОМЕНТЕ, Л. Основные итоги и перспективы борьбы с туберкулезом в Республике Молдова. *Туберкулёз и болезни лёгких*. 2011, 5, 89. ISSN 2075-1230.

17. РЫВНЯК, Л.; САИН, Д., ХАЙДАРЛЫ, И.; КРИВЕНКО, Г., ТУДОС, Т.; ЖУРЖА Л.; ЧЕБАНУ, С.; КУЛА, Е.; КРУДУ, В.; МОРАРУ, Н. Некоторые аспекты туберкулеза с множественной лекарственной устойчивостью в Республике Молдова. *Туберкулез и болезни легких*. 2011, 5, 141. ISSN 2075-1230.

2012

1. CARAIANI, O.; LESNIC, E.; ZLEPCA, V. Features and treatment outcome in caseous pneumonia. *European Respiratory Society*. Vienna 2012, 478.
2. CORLATEANU, A.; SLUTU, V.; BOTNARU, V.; RUSU, D. Evaluation of the quality of life with COPD Assessment Test. *European Respiratory Journal*. Vienna, Austria, 2012, 423.
3. CONDRAȚCHI, D.; PISARENCO, S.; Optimizarea evaluării calității vieții la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Al 22-lea Congres al Societății Române de Pneumologie*, Poiana Brașov, 2012. 56.
4. CONDRAȚCHI, D.; PISARENCO, S.; HAIDARLÎ, I.; RUSU, D. Particularitățile clinice ale bronhopneumopatiei cronice obstructive la pacienții din diferite grupuri de vîrstă. *Materialele a 37-a Conferință Națională de Geriatrie si Gerontologie, cu participare internațională*, București, 2012, 32.
5. CRUDU, V.; STRATAN, E.; ROMANCENCO, E.; MORARU, N.; TURCAN, N.; GOLISCEVA, O. New tools for rapid diagnosis of MDR TB. *Societatea Română de Pneumologie. Conferința Secțiunii de Tuberculoză*, ed.1. Timișoara. 27-29.09.2012, 29.
6. DAVID, A.; CORLATEANU, A.; Influence of COPD exacerbations on health related quality of life. *European Respiratory Journal*. Volume 40. Supplement 56. Vienna, Austria, 2012, 885.
7. DJUGOSTRAN, V. Unele rezultate asocierii reglării drenului limfatic la schemele DOTS de tratament al tuberculozei pulmonare. *Conferința științifico-practică Internațională INSPIR*. Iași, România 20-22 septembrie, 2012, 12.
8. PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D.; RUSU, D.; HAIDARLÎ, I. Bronhopneumopatia cronică obstructivă în contextul îmbătrînirii populației. *Materialele a 37-a Conferință Națională de Geriatrie si Gerontologie, cu participare internațională*. București, 2012, 54.
9. SMEȘNOI, V.; GHINDA, S.; PLĂCINTĂ, GH. Characteristic Modification of Cytokines and Features of Allergic Reaction Mediators in Patients with Varius Forms of Toxocarasis. The scientific days of the National Institute of infectious diseases „Prof. Dr. Matei Bals”, 8TH edition. *Jurnal of gastrointestinal and liver diseases*. Bucharest, october 17-19, 2012, v 21, supplement 4, 38. ISSN 1842-1121. IF 1,81.
10. SMESNOI, V.; GHINDA, S.; PLACINTA, G.; ROTARU-LUNGU, C.; Imunitatea celulară si umorala la pacientii cu toxocaroză asociată cu patologii respiratorii. *Conferința științifico-practică Internațională INSPIR*. Iași, România, 20-22 septembrie, 2012, 25.
11. VELIXAR, E.N. Method of eye tuberculosis treatment. *Материали науково-практичної щорічної 9-ої конференції, приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, гігієни та туберкульозу»*. Збірник матеріалів конференції, випуск 9 17.18 травня 2012 р. Львів. 2012, 162-4.
12. БОЛОТНИКОВА, В.А.; БРУМАРУ, А.Г.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЧУБОТАРУ, В.А. Медико-социальная характеристика больных туберкулезом легких в случаях позднего его выявления и диагностики. *Сб. Трудов XII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 23-26 октября. 2012, 292-293.

13. ДАВИД, А. Влияние хронической обструктивной болезни легких на качество жизни. *Матеріали науково-практичної щорічної 9-ої конференції приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології мкробіології гігієни та туберкульозу»* Випуск 9, Львів. 2012, 147-149.
14. ДЖУГОСТРАН, В.Я.; АНТИПА, В.А.; ГАРАЕВА, С.Н.; РЕДКОЗУБОВА, Г.В.; ПОСТОЛАТИЙ, Г.В.; КАСЬЯН, И.Г.; КАСЬЯН, А.К.; КАЛЕНДА, О.В.; КОЗЛОВСКИЙ, В.И.; ДЖУГОСТРАН, Ю.В. Оптимизация лечения туберкулезного плеврита. *Сбірник матеріалів науково-практичної щорічної 9-ої конференції приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу»*. Лівив. 17-18 мая, 2012, 50-52.
15. КОНДРАЦКИ, Д.П.; ПИСАРЕНКО, С.В.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н. Клинические особенности течения хронической обструктивной болезни лёгких у больных разных возрастных групп. *Сборник трудов XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва. 2012, 346. ISBN 978-5-901450-08-06.
16. МОСКОВЧУК, А.;МАРТЫНЮК, К.; СИМИОНИКЭ, Ю. К вопросу о медико-социальной экспертизе бронхиальной астмы тяжелого течения. *Материалы XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва 2012, 404. ISBN 978-5-901450-09-3
17. МОСКОВЧУК, А.; КРУДУ, П.; СИРУК, В. Динамика распространенности пневмоний в республике Молдова. *Материалы XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 2012, 404. ISBN 978-5-901450-09-3
18. МОСКОВЧУК, А.; КРУДУ, П.; СИРУК, В.; ТОМАША, А. Анализ смертности взрослого населения республики Молдова от пневмонии. *Материалы XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 2012, 405. ISBN 978-5-901450-09-3
19. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу об оптимизации оценки качества жизни у больных хронической обструктивной болезнью лёгких. *Сборник трудов XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва. 2012, 346. ISBN 978-5-901450-08-06.
20. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П. О латентной нетрудоспособности при хронической обструктивной болезни лёгких. *Сборник трудов XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва. 2012, 393. ISBN 978-5-901450-08-06.
21. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н. Хроническая обструктивная болезнь лёгких в контексте старения населения. *Сборник трудов XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва. 2012, 402. ISBN 978-5-901450-08-06
22. ПРОКОПИШИНА, Л.; МОСКОВЧУК, А.; РОТАРУ-ЛУНГУ, К.; КАРАЯНИ, О.; БЕРБЕУ, С. Фармако-эпидемиология противоастматических препаратов при лечении бронхиальной астмы. *Материалы XXII Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 2012, 61-62. ISBN 978-5-901450-09-3
23. САІН, Д.О.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; НАЛИВАЙКО, Н.Н.; ПАЛИХОВИЧ, К.М.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; ДОНИКА, А.Ф.; НЕПОЛЮК, Л.Ф.; РЫВНЯК, Л.П.; КРИВЕНКО, Г.Т.; ЦЫМБАЛАРЬ, Т.В. Контроль за туберкулезом и проблемы этики больного в Республике Молдова. *Материалы науково-практичної щорічної 9-ої конференції приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, гігієни та туберкульозу»*. Збірник матеріалів конференції, випуск 9, Львів, 2012, 22-6.

24. САЇН, Д.О.; КРУДУ, В.Н.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; ДОНИКА, А.Ф.; НЕПОЛЮК, Л.Ф.; ДОНИКА, А.Ф.; НЕПОЛЮК, Л.Ф.; РЫВНЯК, Л.П.; КРИВЕНКО, Г.Т.; ЦЫМБАЛАРЬ, Т.В.; МАКСИМЕНКО, А.В. Некоторые аспекты туберкулеза с множественной лекарственной устойчивостью в Республике Молдова. *Материал научно-практической щоричной 9-ой конференції.приуроченой до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, гігієни та туберкульозу»*. Збірник матеріалів конференції, випуск 9, Львів, 2012, 52-6.
25. СКАЛЕЦКАЯ, В.; ЧЕКАН, Р.; КОНДРАЦКАЯ, Д.; РОТАРУ-ЛУНГУ, К.; КИРВАС, Е.; ПРОКОПИШИНА, Л. Мониторинг бронхиальной проводимости как критерий контроля бронхиальной астмы. *Сбірник матеріалів науково-практичної щоричної 9-ої конференції приуроченої до Дня науки «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу*. Лівив. 17-18 мая, 2012, 138-141.

2013

1. CARAIANI, O. Progressivo течение инфильтративного туберкулеза легких. In: Сборник трудов конгресса. *XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, 39. ISBN 978-5-901450-10-9.
2. CARAIANI, O. Evolution of infiltrative pulmonary tuberculosis. Abstracts of VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Bishkek, 2013 (în tipar).
3. CATANZARO, A.; GARFEIN, R.; RODRIGUES, C.; VICTOR, T.; AJBANI, K.; ROMANCENCO, E.; HAYES, C.; TROLLIP, A.; JACKSON, R.; RODWELL, T.; CRUDU, V. Rapid testing for drug susceptibility. *ERS, Annual Congress*. Barcelona, 2013. Abstract Number: 7257.
4. CATANZARO, A.; RODWELL, T.; RODRIGUES, C.; CRUDU, V.; VICTOR, T.; AJBANI, K.; ROMANCENCO, E., TROLLIP, A.; HAYES, C.; LYNN JACKSON R.; GANIATS, T.; GROESSL, GARFEIN, R. Rapid testing for drug susceptibility. The 34th annual meeting of the European Society of Mycobacteriology. Florence, 2013. (op 212), p. 49.
5. CONDRATSKY, D.P.; PISARENCO, N.C.; PISARENCO, S.V. Tendencies in respiratory disease epidemiology in the Republic of Moldova. Abstracts of VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Bishkek, 2013, 145-146.
6. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCAN, N. Multidrug-resistant and extensively drug resistance tuberculosis has a strong public health and economic impact in the Republic of Moldova. *ERS, Annual Congress*, Barcelona, 2013. P1616; Abstract Number: 4240
7. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCAN, N. The MTBDRplus 2.0 for rapid diagnosis of multidrug-resistant tuberculosis among patients with high risk of TB Resistance. *ERS, Annual Congress*, Barcelona, 2013. P2779; Abstract Number: 3067
8. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCANU, N.; DOMENTE, L.; ALEXANDRU, S. Emergence of XDR in high burden MDRTB country: a threat to public health and TB control program. *The 34th annual meeting of the European Society of Mycobacteriology*. Florence, 2013. 52, (op 244).
9. CRUDU, V., DOMENTE, L., ALEXANDRU, S., ROMANCENCO, E., VILC, V.; NOROC, E.; TURCAN, N.; SOLTAN, V.; MOSNEAGA, A. The burden of TB drug-resistance in Eastern Europe: the Moldavian experience. 44 IUATLD Conference, Paris, 2013. S4, 44.

10. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCANU, N., DOMENTE, L.; ALEXANDRU, S.; CHESOV, D., NIEMANN, S.; MERKER, M.; RÜSCH-GERDES S.; CATANZARO A. MDR TB with mixed strains: a challenge in diagnostic and treatment of patients. *INSPIR*, Iasi, 2013.
11. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC E., TURCANU, N. Noi posibilitati in diagnosticul rapid al tuberculozei multirezistente. SRP, Conferința "Patologia respiratorie în practica medicală curentă". Romania, Târgu-Jiu. 04.2013, 25-27. P. 12.
12. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCANU, N. Rapid diagnosis of multi- and extensively drug resistant tuberculosis among patients with high risk of TB resistance. *The 34th annual meeting of the European Society of Mycobacteriology*. Florence, 2013, 91, 180.
13. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; TURCANU, N.; DOMENTE, L.; ALEXANDRU, S.; CHESOV, D.; NIEMANN, S.; MERKER, M.; RÜSCH-GERDES S.; CATANZARO, A. MDR TB with mixed strains: a challenge in diagnostic and treatment of patients. *The 34th annual meeting of the European Society of Mycobacteriology*. Florence, 2013. 95, 256.
14. JENKINS, H.E.; CRUDU, V.; SOLTAN, V.; CIOBANU, A.; DOMENTE, L.; COHEN, T. Prevalence, timing of and risk factors for the appearance of multidrug-resistance during tuberculosis treatment. 44 IUATLD Conference, Paris, 2013,504. S500.
15. MARTINIUC, C.I.; PISARENCO, S.V. Refractory to therapy with sildenafil incase of primary severe pulmonary hypertension. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 Nov., 2013, 106.
16. MARTINIUC, C.I.; PISARENCO, S.V.; CRETSU, A.A.; SCALETSCAIA, V.V.; CONDRATSKY, D.P. Pulmonary hypertension in patients of working age with COPD. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November, 2013, 107.
17. MOSNEAGA, A.; CRUDU, V.; ROMANCENCO, E.; SOLTAN, V. Uptake of new TB diagnostics and diagnostic algorithms in the Republic of Moldova. 44 IUATLD Conference, Paris, 2013, 10. S6.
18. PISARENCO, S.V.; CONDRATSKY, D.P.; MARTINIUC, C.I.; SCALETSCAIA, V.V.; BOLOGA, V.F. Rate of age-related changes for adaptation abilities in condition of chronic obstructive pulmonary disease. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November, 2013, 100-101.
19. PISARENCO, S.V.; CONDRATSKY, D.P.; SCALETSCAIA, V.V.; MARTINIUC, C.I. Temporary loss of ability to perform work duties in condition of chronic obstructive pulmonary disease. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November, 2013, 102.
20. PISARENCO, S.V.; MOSCOVCIUC, A.F.; MARTINIUC, C.I.; CONDRATSKY, D.P.; SCALETSCAIA, V.V.; RUSU, D.A.; SIMIONICA, I.D.; CARAIANI, O.N.; COLUN T.I. Clinical structure of COPD in patients seeking highly specialized pneumological treatment. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November, 2013, 101.
21. PISARENCO, S.V.; PISARENCO, N.C.; CONDRATSKY, D.P. Long term mortality tendency from chronic obstructive pulmonary disease in the Republic of Moldova *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, 2013, 101-102.

22. PISARENCO, S.V.; PISARENCO, N.C.; CONDRATSKY, D.P. Primary disability due to respiratory disease in the Republic of Moldova. In: Abstracts of VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Bishkek, 2013. 146.
23. PROCOPISIN, L.; ROTARU-LUNGU, C. Functional exploration for children with bronchial asthma. *VIII Kongres Polonii Medycznej. Swiatowy Kongres Lekarzy Polskich*, Krakov, 23-26 maja, 2013, 84.
24. RODWELL, TC.; VALAFAR, F.; GARFEIN, RS.; DOUGLAS, J.; RODRIGUES, C.; VICTOR, TC.; CRUDU, V.; CATANZARO, T. Sensitivity and Specificity of Mutations for Predicting Global XDR-TB Phenotypes. *44 IUATLD Conference*. Paris, 2013, 21. S17.
25. ROTARU-LUNGU, C.; PROCOPISIN, L.; SCALETCHI, V. Badanie czynnosciowe dzieci z dychawica oskrzelowa. *VIII Kongres Polonii Medycznej. Swiatowy Kongres Lekarzy Polskich*, Krakow, 23-26 maja 2013, , 35.
26. VALAFAR, F.; RODWELL, TC.; GARFEIN, RS.; DOUGLAS, J.; RODRIGUES, C.; VICTOR, TC.; CRUDU, V.; CATANZARO, T. Clinical molecular diversity of TB on a genome-wide scale: lessons learnt for molecular diagnostics. *44 IUATLD Conference*. Paris, 2013, 21. S17.
27. VELIXAR E. Method of ocular tuber+culosis management. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, 2013, 108.
28. БОЛОТНИКОВА, В.В; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С; БРУМАРУ, А.Г; МОЛОДОЖАН, А.Г. Причинные Факторы позднего выявления туберкулеза легких. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, 108.
29. БОЛОТНИКОВА, В.А; ЯВОРСКИЙ, К.М; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БРУМАРУ А.Г.; МОЛОДОЖАН, А.Г. Причинные факторы позднего выявления туберкулеза легких. Сборник трудов Конгресса. *XXIII Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. М: Дизайн Пресс. 2013, 305. ISBN 978-5-901450-10-9.
30. ГИНДА, С.; ПЛЭЧИНТЭ, Г.; СМЕШНОЙ, В. Th-1 и Th-2 тип иммунного ответа у больных туберкулезом легких в сочетании с токсокарозом. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November, 2013, (4), 111. ISSN 1991-0665.
31. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О. Тезисы Нарушения содержания аминокислот при туберкулезе. *Український пульмонологічний журнал*. Киев, 2013, (3), 109.
32. ДЖУГОСТРАН, В.Я.; КАЛЕНДА, О.В; НИГУЛЯНУ, А.В.; ЗЛЕПКА, В.Д. Тезисы. Осмотический лимфодренаж и плазмаферез при обострении бронхиальной астмы *Український пульмонологічний журнал*. 2013, Киев, (3), 109-110.
33. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О.; ЗЛЕПКА, Л. Аминокислотный обмен при туберкулезе. *Фундаментальные проблемы лимфологии и клеточной биологии*. Сб. тезисов XI международной конференции. Новосибирский НИИ Лимфологии СО РАМН РФ. 2013, 8-10.
34. КОНДРАЦКИ, Д.П.; ПИСАРЕНКО, Н.К.; ПИСАРЕНКО, С.В. К вопросу об эпидемиологии болезней органов дыхания в Республике Молдова. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, 421. ISBN 978-5-901450-10-9.

35. МАРТЫНЮК, К.И.; ПИСАРЕНКО, С.В. Рефрактерность к монотерапии силденафилом тяжелой первичной легочной гипертензии. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (205), 172-173. ISBN 978-5-901450-10-9.
36. МОСКОВЧУК, А.Ф.; БОЛОТНИКОВА, В.Ф.; ДАВИД, А.В.; БУРДУХ, Е.В.; НАЛИВАЙКО, Н.Н.; ЛЕВЧЕНКО, И.Д. *Туберкулез легких и пневмонии – важнейшие аспекты диагностики на уровне специализированного консультативного приема*. Научно-практическая конференция с международным участием «Итоги реорганизации противотуберкулезных учреждений в г. Москва. Туберкулез и социально-значимые заболевания». Москва, 2013, 68.
37. МОСКОВЧУК, А.Ф.; ЛУКЪЯН, М. Показатели первичной инвалидности вследствие болезней органов дыхания в Республике Молдова. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 2013, (4). 87.
38. МОСКОВЧУК, А.Ф.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; МАРТЫНЮК, К.И. Современные подходы к медико-социальной экспертизе при бронхиальной астме среднетяжелого течения. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (55), 54. ISBN 978-5-901450-10-9.
39. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; МАРТЫНЮК, К.И.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; БОЛОГА, В.Ф. О темпах старения больных с хронической обструктивной болезнью лёгких. *Сборник научных трудов V Съезда фтизиатров и пульмонологов Украины*. Киев, 6–8 ноября, 2013, 67.
40. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; РУСУ, Д.А. Об интегральной оценке течения ХОБЛ и динамики состояния больных. *Сборник научных трудов V Съезда фтизиатров и пульмонологов Украины*. Киев, 6–8 ноября, 2013, 65.
41. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; МАРТЫНЮК, К.И. К вопросу о трудовой занятости и сроках временной нетрудоспособности больных с ХОБЛ. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (521), 421. ISBN 978-5-901450-10-9.
42. ПИСАРЕНКО, С.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; МАРТЫНЮК, К.И.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; БОЛОГА, В.Ф. Влияние ХОБЛ на темп возрастных изменений адаптационных возможностей организма. *Сборник трудов конгресса. XXIII национальный конгресс по болезням органов дыхания под редакцией академика А.Г. Чучалина*. М., ДизайнПресс, 2013, (483), 390. ISBN 978-5-901450-10-9.
43. САЇН, Д.О.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; ЧОБАНУ, С.И.; ДИНЕСЮК, И.В.; РЫВНЯК, Л.П.; КРИВЕНКО, Г.Т.; ТУДОС, Т.П.; ЖУРЖА, Л. А.; ЦЫМБАЛАРЬ, В.Г.; ГУЛПЕ Т. Психологические причины отказа от лечения больных туберкулезом легких. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, 108. 110-111.
44. СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; МОСКОВЧУК, А.Ф. Трахеобронхиальная дискинезия у больных тяжелой степенью ХОБЛ. Научно-практическая конференция с международным участием «Итоги реорганизации противотуберкулезных учреждений в г. Москва. Туберкулез и социально-значимые заболевания». Москва, 2013, 32.

45. СМЕШНОЙ, В.; ГИНДА, С.; ПЛЭЧИНТЭ, Г. Характеристика изменения содержания цитокинов у больных с сочетанием бронхиальной астмы и токсокарозной инфекции. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, (4), 91-92. ISSN 1991-0665.
46. ТУДОР, Е.М.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; ГРОЗА, Г. Н.; ЧЬОБАНУ, С. И.; КУНИЦКИ, В. Е.; ТОЛМАЧЬОВ, М. Оптимизация лечения множественно-лекарственно-устойчивого туберкулеза применением хирургических методов. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 7-11 November 2013, 108-109. ISSN 1991-0665.
47. ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БОЛОТНИКОВА, В.В.; БРУМАРУ, А.Г. Смертность больных с поздно и своевременно выявленным туберкулезом. *VIII Congress of Euro-Asiatic Respiratory Society. Abstracts / Respiratory Medicine*. Bishkek, Kyrgyzstan, 2013, 110. ISSN 1991-0665.

2014

1. CIOBANU S., GINCU Z. Risk factors for antituberculosis treatment non-adherence. *Congresul Societății Române de Pneumologie*, Sibiu, 2014, p.59
2. CRUDU, V.; DOMENTE, L.; ALEXANDRU, S.; CIOBANU, A.; ROMANCENCO, E.; NOROC, E.; SOLTAN, V.; MOSNEAGA, A.; CHESOV, D.; IAVORSCHI, C. Trend in TB control in Republic of Moldova: High MDRTB burden country. *ERS, Annual Congress, Munich*, 2014. Abstract Number: 1431, p.12.
3. CRUDU, V.; SOLTAN, V.; MECINEANU, A.; CIOBANU, A. A mobile phone intervention for improved TB control. ERS. Presentation. ERS/WHO Joint Hot Topic "Tuberculosis (TB), tobacco and mobile phones" session. *Annual Congress, Munich*, 2014
4. NOROC, E.; CARCHILAN, L.; CIOBANU, N.; VEREJAN, S.; MECICARI, N.; EFTODII S.; CRUDU V. Genotipurile de M. tuberculosis predominate la pacienții cu tuberculoză rezistentă. *A VII-a Conferință Națională de Microbiologie și Epidemiologie*, București, România, 13-15.11.2014,.
5. ROMANCENCO, E.; CARCHILAN, L.; CIOBANU, N.; VEREJAN, S.; MECICARI, N.; CRUDU, V. Metoda molecular genetică pentru detecția tuberculozei, precum și a rezistenței față de Rifampicină și Isoniazidă (Genotype MDRTBplus) *A VII-a Conferință Națională de Microbiologie și Epidemiologie*, 13-15.11.2014, București, Romania.
6. VARZARI, A.; BRUCH, K.; CHAN, A.; EPPLIN, J.T.; HOFFJAN, S. *Polymorphisms in the RIG-I-like receptors (RLRs) genes and susceptibility to multiple sclerosis in the German population*. European Conference of Human Genetics 2014, May 31 – June 3, Milan, Italy.
7. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; АЛЕКСАНДРУ, С.М.; МАРКОЧ, Л.М.; ГРИГОРАШ, Т.С.; ВОРНИЧЕСКУ, Л.М.; БАЛАН, Е.И. Туберкулез внеторакальных локализаций у детей и подростков в Республике Молдова. *Туберкулез и болезни легких*, 2014, № 8, с.23-24. ISSN: 2075-1230.
8. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БРУМАРУ, А.Г.; НАЛИВАЙКО, Н.Н.; БУРДУХ, Е.В. Современный взгляд на проблему позднего выявления туберкулеза легких и возможные пути её решения. *Туберкулез и социально значимые заболевания*, 2014, № 1-2, с. 78-79.

9. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; ОЛЕЙНИК, В.К.; БОЯН, П.Ф.; КАЗАЧЕНКО, М.А. Коморбидность у детей с впервые выявленным туберкулезом органов дыхания. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, Москва, 14-17 октября 2014 года, с. 293. ISBN: 978-5-901450-10-9.
10. БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЯВОРСКИЙ, К.М.; БРУМАРУ, А.Г.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БУРДУХ, Е.В. Современные гендерные тенденции и особенности в заболеваемости туберкулезом легких и его исходах. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. Москва, 14-17 октября 2014, с. 293-294. ISBN: 978-5-901450-10-9.
11. ГИНДА, С.; ГУИЛА, А.; БРУМАРУ, А.; КИРОШКА, В.; РОТАРУ, Н. Функциональное состояние и сенсibilизация лимфоцитов Е у больных туберкулезом в сочетании с токсокарозом. *Сборник трудов XXIV Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва, 2014, с. 17-18.
12. ГИНДА, С.; ГУИЛА, А.; ПРИВАЛОВА, Е.; БРУМАРУ, А.; РОТАРУ, Н. Характеристика лимфоцитов Т у больных туберкулезом легких в сочетании с токсокарозом. *Сборник трудов XXIV Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 2014, с. 18.
13. ГИНДА, С.; ГУИЛА, А.; БРУМАРУ, А.; КИРОШКА, В.; РОТАРУ, Н. Функциональное состояние и сенсibilизация лимфоцитов Е у больных туберкулезом в сочетании с токсокарозом. *Сборник трудов XXIV Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва, 2014, с. 17-18.
14. ГИНДА, С.; ГУИЛА, А.; ПРИВАЛОВА, Е.; БРУМАРУ, А.; РОТАРУ, Н. Характеристика лимфоцитов Т у больных туберкулезом легких в сочетании с токсокарозом. *Сборник трудов XXIV Национального Конгресса по болезням органов дыхания*, Москва, 2014, с. 18.
15. ДЖУГОСТРАН, В.; АНТИПА, В.; ГАРАЕВА, С.; РЕДКОЗУБОВА, Г.; ПОСТОЛАТИ, Г.; КАЛЕНДА, О.; Гуцу, М. Коррекция белкового метаболизма при туберкулезе препаратом Аминол. În: *Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни, Збірник наукових праць, Львов, ДУ «Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України*, Випуск 11, 2014, стр. 244-245. ISBN 978-966-2598-28-5
16. КОРЛЭТЯНУ, А.А.; БОТНАРУ, В.И.; КОРНЕЙ, Е.В.; ЧЕМЫРТАН, С.И.; РУСУ, Д.А. Оценка восприятия астмы семейными врачами Республики Молдова. *Сборник трудов 24 Национального Конгресса по болезням органов дыхания*. Москва, 2014, №206. с. 173. ISBN 978-5-901-450-10-9.
17. МАРТЫНЮК, К.И.; ПИСАРЕНКО, С.В.; КРЕЦУ, А.А.; КИКУ, А.В.; МЫНДРА, Л.В. Блокатор рецепторов ангиотензина II Валсартан улучшает эндотелиальную функцию у больных ХОБЛ. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014, №464, с. 378. ISBN 978-5-901450-10-9.
18. МАРТЫНЮК, К.И.; ПИСАРЕНКО, С.В.; КРЕЦУ, А.А.; КИКУ, А.В.; МЫНДРА, Л.В. Патологическая вазоконстрикция плечевой артерии и её роль у пациентов с ХОБЛ. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014. №463, с. 377-378. ISBN 978-5-901450-10-9.
19. МОСКОВЧУК, А. Ф.; ЯВОРСКИЙ, К. М.; БОЛОТНИКОВА, В.А.; КРУДУ, П.А.; СИРУК, В.А.; ТОМША, А.Н.; КУРЬЕВ, С.В. Современные болезни органов дыхания у детей и подростков в Республике Молдова: эпидемиология и насущные проблемы. *Туберкулез и болезни легки*, 2014, №8, с. 74-75. ISSN: 2075-1230.

20. МОСКОВЧУК, А.Ф.; КРУДУ, П.А.; СИРУК, В.А.; КУРЬЕВ, С.В.; ТОМША, А.Н.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; МАРТЫНЮК К.И.; СКАЛЕЦКАЯ В.В. Динамика распространенности и смертности взрослого населения от бронхиальной астмы в республике Молдова. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014. №532. с. 432-433. ISBN 978-5-901450-10-9.
21. МОСКОВЧУК, А.Ф.; КРУДУ, П.А.; СИРУК, В.А.; КУРЬЕВ, С.В.; ТОМША, А.Н.; РОМАНЮК, С.Г.; ПРОКОПИШИНА, Л.В.; КАРАЯНЕ, О.Н. Особенности динамики показателей распространенности и смертности взрослого населения от пневмонии в республике Молдова. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. г. Москва, 14–17 октября 2014. №533. с. 433-434. ISBN 978-5-901450-10-9.
22. ОСАДЧИЙ, Д.Г.; СЕМИЧЕВА, Л.К., ХАЙДАРЛЫ, И.Н. Гипотетически, все злокачественные опухоли могут метастазировать в плевру. *Новости клинической цитологии России*, 2014. Т 18, № 1.2, с. 54.
23. ПИСАРЕНКО, С.В.; МАРТЫНЮК, К.И.; МЫНДРА, Л.В.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; КАРАЯНИ, О.Н.; КОЛУН, Т.И. Антагонист рецепторов ангиотензина II Валсартан в контроле легочной гипертензии у больных ХОБЛ. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014. №222, с. 187. ISBN 978-5-901450-10-9.
24. ПИСАРЕНКО, С.В.; МАРТЫНЮК, К.И.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; БОЛОГА, В.Ф.; КОНДРАЦКИ, Д.П.; КОЛУН, Т. К вопросу об эндотелиальной дисфункции больных ХОБЛ. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014. №462, с. 376-377. ISBN 978-5-901450-10-9.
25. ПИСАРЕНКО, С.В.; ПИСАРЕНКО, Н.К.; КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу об оказании помощи в условиях стационара при болезнях органов дыхания. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 октября 2014. №214. с. 180.
26. РОТАРУ-ЛУНГУ, К.; ПРОКОПИШИН, Л. Клинические и лабораторные характеристики у детей с токсокарозом. *XXIV Национальный Конгресс по болезням органов дыхания*, Москва, 14-17 октября 2014, с. 123.
27. СИМИОНИКА, Ю.Д.; ПИСАРЕНКО, С.В.; СИМИОНИКА, В.Ю.; МАРТЫНЮК, К.И.; МОСКОВЧУК, А.Ф.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В. Оценка состояния трахеи и бронхов при ХОБЛ по результатам эндоскопии. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*, г. Москва, 14–17 окт. 2014. №517. с. 421. ISBN 978-5-901450-10-9.
28. СИМИОНИКА, Ю.Д.; ПИСАРЕНКО, С.В.; СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; МАРТЫНЮК, К.И.; СИМИОНИКА, В.Ю.; КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу о дискинезии трахеи и бронхов при тяжелых формах ХОБЛ. *În: Сборник трудов конгресса. XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. Москва, 2014, № 465. с. 379. ISBN 978-5-901450-10-9.
29. СКАЛЕЦКАЯ, В.; МАРТЫНЮК, К.; СИМИОНИКЭ, Ю.; МОСКОВЧУК, А.; КАРАЯНИ, О.; СИМИОНИКЭ, В.; НАЛИВАЙКО, Н. Вентиляционная функция легких у больных хронической обструктивной болезнью легких с умеренной степенью легочной гипе. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. г. Москва, 14–17 октября 2014. № 421. с. 345-346. ISBN 978-5-901450-10-9.
30. САИН, Д.О.; ХАЙДАРЛЫ, И.Н.; РЫВНЯК, Л.П.; ТУДОС, Т.П., КУЛА, Е.Н.; КРИВЕНКО, Г.Т.; ЧОБАНУ, С.И. Проблемы лекарственноустойчивого туберкулеза в Республике Молдова. *Материалы II-го Конгресса Национальной Ассоциации Фтизиатров*. Санкт-Петербург 27-29 ноября 2014, с. 156.

31. СКАЛЕЦКАЯ, В.; МАРТЫНЮК, К.; СИМИОНИКЭ, Ю.; МОСКОВЧУК, А.; КАРАЯНИ, О.; СИМИОНИКЭ, В.; НАЛИВАЙКО, Н. Сравнительная характеристика вентиляционной функции лёгких у больных хронической обструктивной болезнью лёгких с легкой и умеренной степенью легочной гипертензии. *Туберкулез и болезни лёгких*, 2014, с. 70-71. ISSN:2075-1230.
32. СКАЛЕЦКАЯ, В.В.; СИМИОНИКА, Ю.Д.; ПИСАРЕНКО, С.В.; МАРТЫНЮК, К.И.; СИМИОНИКА, В.Ю.; КОНДРАЦКИ, Д.П. К вопросу о дискинезии трахеи и бронхов при тяжёлых формах ХОБЛ. *XXIV Национальный конгресс по болезням органов дыхания*. г. Москва, 14–17 октября 2014. №465, с. 379. ISBN 978-5-901450-10-9.
33. ЯВОРСКИЙ, К.М.; БОЛОТНИКОВА, В.А.; ЕМЕЛЬЯНОВ, О.С.; БРУМАРУ, А.Г.; АЛЕКСАНДРУ, С.М. О значении медико-социального статуса и комплаентности пациентов в позднем выявлении туберкулеза легких, его течения и исходах. *Актуальные проблемы туберкулеза. Материалы III Международной научно-практической и учебно-методической конференции с международным участием*, Тверь, 2014, с.146-147.
34. ЯВОРСКИЙ, К.М.; БОЛОТНИКОВА, В.А.; БОЯН, П.Ф.; КАЗАЧЕНКО, М.А.; ИОНИЦА, Н.И. Профилактика туберкулеза у детей: состояние и задачи по её оптимизации. *Туберкулез и болезни легких*, 2014, № 8, стр.121-122. ISSN: 2075-1230.
35. ЯВОРСКИЙ, К.М.; БОЛОТНИКОВА, В.А.; АЛЕКСАНДРУ, С.М.; НАЛИВАЙКО, Н.Н. Динамика заболеваемости туберкулезом органов дыхания у детей в Республике Молдова. *Туберкулез и социально значимые заболевания*, 2014, № 1-2, с. 135-136.

Lista comunicărilor științifice prezentate la manifestări din țară ca rezumat (1-3 pagini).

2010

1. PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D.; MUNTEANU, N. Limitări ale vitalității pe motive de sănătate și evaluarea medico-socială. *Culegere de articole și teze ale Congresului III Național de Oncologie*. Chișinău. 2010. 406-408.

2011

1. BOTNARU, V.; BROCOVSCHII, V.; RUSU, D.; și a. Particularitățile clinice și de laborator ale pacienților cu pneumonii asociate gripei 2009 A(H1N1), comparative cu pneumoniile comunitare din perioada interepidemică. *Revista științifico-practică Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2011, 2, 81-82. ISSN 1729-8687.
2. BOTNARU, V.; CHESOV, D.; RUSU, D.; și a. Pneumoniile severe la pacienții cu gripa 2009 A(H1N1): perspectivă clinico-radiologică. *Revista științifico-practică Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2011, 2, 83. 1729-8687.
3. BOTNARU, V.; TOMA, C.; RUSU, D.; și a. Profilul microbiologic și antibioretistența în pneumoniile nosocomiale la nivelul instituției medicale republican. *Revista științifico-practică Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2011, 2, 83-84.

2012

1. CARAIANI O. Evoluția tuberculozei pulmonare infiltrative în pneumonia cazeoasă. *Al X Conferința internațională a tinerelor cercetători*. Chisinau, 2012, 45.
2. CONDRAȚCHI, D.; PISARENCO, S.; SCALEȚCHI, V.; RUSU, D.; MARTÎNIUC, C.; MUNTEANU, N. Bronhopneumopatia cronică obstructivă la bolnavii vîrstnici și senili în practica internistului. *Arta medica*. I-a Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova. 2012, 2 (49), 26. ISSN: 1810-1852.

3. CONDRAȚCHI, D.; PISARENCO, S.; HAIDARLÎ, I. Bronhopneumopatia cronică obstructivă la pacienții din diferite grupe de vîrstă. *Arta medica*. I-a Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova. 2012, 2 (49), 25. ISSN: 1810-1852.
4. DAVID, A. Particularitățile examinărilor de laborator în dependență de severitatea bronhopneumopatiei cronice obstructive. *Arta medica*, 2012; 2(49), 34. ISSN:1810-1852.
5. DAVID, A.; MATCOVSCHI, S. Evaluarea calității vieții bolnavilor cu bronhopneumopatie cronică obstructivă în baza chestionarului SF-36. *Arta Medica*, 2012; 2(49), 33. ISSN:1810-1852.
6. DAVID, A.; MATCOVSCHI, S. Evaluarea impactului comorbidităților asupra calității vieții pacienților cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Arta medica*, 2012; 2(49), 33-34. ISSN:1810-1852.
7. DAVID, A. Particularitățile examinărilor de laborator în dependență de severitatea bronhopneumopatiei cronice obstructive. *Arta medica*, 2012; 2 (49), 34. ISSN:1810-1852.
8. MOSCOVCIUC, A.; LUCHIAN, M.; PROCOPIȘIN, L. Analiza invalidității primare cauzată de bolile aparatului respirator în Republica Moldova. *Curier medical*. Materialele Congresului III al medicilor de familie. Chișinău, 2012. 3(327), 257. ISSN 1875-0666
9. MOSCOVCIUC, A.; MARTÎNIUC, C.; MUNTEAN, N.; SIMIONICĂ, Iu.; CONDRAȚCHI, D. Evaluarea capacității de muncă fizică și stării funcționale a cordului la pacienții cu astm bronșic evoluție moderată. Materiale Congresului al III- lea al medicilor-imagiști din RM cu participarea internațională „Actualități în imagistică medicală”. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. Chișinău. 2012, 4(43), 60-61. ISSN 1729 - 8687.
10. NALIVAICO, N.; MOSCOVCIUC, A.; Managementul bolilor nespecifice ale aparatului respirator în cadrul centrelor medicilor de familie. *Curier medical*. Materialele Congresului III al medicilor de familie. Chișinău, 2012. 3(327), 259-260. ISSN1875-0666
11. PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D. К вопросу о латентной нетрудоспособности больных с хронической обструктивной болезнью лёгких. *Curier medical*. Materialele Congresului III al medicilor de familie. 2012, 3 (327), 269-270. ISSN 1875-0666
12. PISARENCO, S.; CONDRAȚCHI, D.; HAIDARLÎ, I. Aspecte epidemiologice și medico-sociale ale bronhopneumopatiei cronice obstructive în contextul îmbătrînirii populației. *Arta medica*. I-a Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova. 2012, 2 (49), 42. ISSN 1810-1852.
13. STRATAN, E.; TURCAN, N.; CRUDU, V.; COTELEA, T.; MORUȘCIAG, L.; NIȚULESCU, G. The studying of antituberculosis activity of new synthesized compounds of Tioureide Acid 2-(2 – Pheniletel)- Benzoic „MedeEspera”. Chisinau, 4; 2012, 97.

2014

1. CONDRAȚCHI, D.; NAZARIA, M.; RUSU, D. Alfa-1-antitripsin deficiency. *5th International Congress for Students and Young Doctors MedEspera*. May 14-17, 2014. Chisinau, Republic of Moldova. p. 126. CZU 61:378.661(478-25)(082).
2. GHINDA, S.; GUILA, A.; PLĂCINTĂ, G.H.; SMEȘNOI, V.; CHIROȘCA, V.; ROTARU-LUNGU, C.; CHIRIAC, T.; RUDIC, V. Influence of immunomodulatory therapy on endogenous intoxication in patients with pulmonary tuberculosis in conjunction toxocariasis. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau, Moldova, p. 51-52.

3. GHINDA, S.; CULA, E.; LESNIC, E.; CHIRIAC, T.; CHIROȘCA, V.; GUILA, A. Dynamic of circulamics immune complexes in patients with drugresistant tuberculosis under the influence of immunomodulatory drugs. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau, Moldova, p. 53-57.
4. LESNIC, E.; GHINDA, S.; CHIRIAC, T.; RUDIC, V. Predictable value evolution of the immune risk factors for anti-tuberculosis treatment failure under the action of BioR medicine. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau, Moldova, p. 60-62.

Rapoarte la invitație (referate în plen) la manifestări naționale

2010

1. SAIN D. Caracteristica cursului și evaluarea așteptărilor în managementului cazului de TB. Curs de instruire a ftiziopneumologilor. 19-23.04; 03-07.05; 17-21; 07-11.06.
2. CRUDU V. Fenomenul TB rezistente. *Atelier de instruire a ftiziopneumologilor*. 19-23.04;
3. MORARU N. Diagnosticul de laborator al MDR TB. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 19-23.04;
4. CRUDU V. Algoritm de identificare a pacienților cu TB rezistentă. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 19-23.04;
5. MORARU N. Cauzele apariției rezistenței MBT către preparatele antituberculoase. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 19-23.04;
6. CULA E. Tratamentul MDR TB. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 19-23.04;
7. SAIN D. Managementul cazurilor cu TB rezistentă. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 03-07.05;
8. AXENTI E. Managementul cazurilor cu eșec al tratamentului și reacții adverse. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 03-07.05;
9. SAIN D. Monitorizarea tratamentului cazurilor MDR/XDR TB. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 07-11.06.
10. CRUDU V. Infecția tuberculoasă și transmisia TB și TB MDR. *Curs de instruire a ftiziopneumologilor*. 07-11.06.
11. TUDOR E. Tuberculoza căilor respiratorii superioare. *Raport la Societatea Otorinolaringologilor din Republica Moldova*

2011

1. DAVID, A. Evaluarea impactului comorbidităților asupra calității vieții pacienților cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. I-a *Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova*. 21 septembrie 2012, Chișinău.
2. CONDRAȚCHI, D. Bronhopneumopatia cronică obstructivă la pacienții din diferite grupe de vârstă. I-a *Conferință Internațională de Geriatrie și Gerontologie din Republica Moldova*. 21 septembrie 2012, Chișinău.
3. PROCOPÎȘIN L. Rinita alergică. *Societatea Alergologilor din Republica Moldova*, Chișinău.
4. PROCOPÎȘIN L. Tratamentul astmului bronșic-tendințe și perspective. *Societatea Alergologilor din Republica Moldova*, Chișinău.
5. PROCOPÎȘIN L. Implementarea protocolului național Rinita alergică, *Societatea Alergologilor din Republica Moldova*, Chișinău.
6. ROTARU-LUNGU C. Toxocaroză. *Societatea Alergologilor din Republica Moldova*, Chișinău.

2012

1. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC” *Raport la CMF Rezina cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 10 octombrie 2012.
2. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”, *Raport la CMF Căușeni cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 11 octombrie 2012.
3. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”, *Raport la CMF Tiraspol cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 12 octombrie 2012.
4. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”. *Raport CMF nr. 6 mun. Chișinău cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 17 octombrie 2012.
5. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”, *Raport la CMF Călărași cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 19 octombrie 2012.
6. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”. *Raport la CMF Strășeni cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 22 octombrie 2012.
7. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”. *Raport la CMF Orhei cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 14 noiembrie 2012.
8. MOSCOVCIUC A. „Probleme actuale în BPOC”, *Raport CMF 3 mun. Chișinău cu prilejul Zilei Mondiale a BPOC*. 6 noiembrie 2012.
9. SCALEȚCHI V. “Bodipletismografia și Capacitatea de difuziunea”. *Societatea Ftiziopneumologilor din Republica Moldova*. 30 aprilie, Chișinău.
10. PROCOPÎȘIN L. Răspîndirea helmintozelor și tactica de tratament. *Conferință regională, Drochia*.
11. PROCOPÎȘIN L. Conduita pacientului cu astm bronșic. *Conferință „Tendințe noi în tratamentul Astmului bronșic ” Chișinău*
12. RUDIC V., GHINDA S., CHIRIAC T., OUATU V., CEPOI L., RUDI L., SANDU G. Eficacitatea imunoreabilității cu preparatul BioR a pacienților cu parodontite generalizate. *Materialele congresului VII al fiziologilor din Republica Moldova, 27-28 septembrie 2012, Chișinău*
13. GHINDA S. Probleme actuale ale diagnosticului imunologic. Tehnologii noi de diagnostic. Conferința științifico-practică “Problemele actuale ale medicinei de laborator. Implimentarea metodelor noi de management al calității bazat pe standarde europene. Tehnologii moderne în medicina de laborator.” Chișinău, 2012.
14. ROMANCENCO E. Metode rapide de diagnostic în tuberculoză. *Al III Congres Național al medicilor de Familie din RM*. Chișinău. 17-18 mai 2012.

2013

1. ROTARU – LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: TB la copil. Bălți, septembrie 2013.
2. ROTARU – LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: TB la adult. Bălți, septembrie 2013.
3. CONDRATCHI D. „Aderarea pacientului la tratament. Instruirea pacientului. Antrenarea familiei, informare și educare. *Curs de instruire „Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă în condiții de ambulator”*. Chișinău, Vadul lui Vodă, 5-7 noiembrie, 2013.
4. CONDRATCHI D. Prezentarea caz clinic „Maladie pulmonară orfană”. *Curs de instruire „Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă în condiții de ambulator”*. Chișinău, Vadul lui Vodă, 5-7 noiembrie, 2013.

5. CONDRATCHI D. „Aspectele etice privind consilierea bolnavilor de tuberculoză”. *Curs de instruire “Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă în condiții de ambulator”*. Chișinău, Vadul lui Vodă, 5-7 noiembrie, 2013.
6. CARAIANI O. Prezentarea caz clinic. *Curs de instruire „Managementul cazurilor de tuberculoză rezistentă în condiții de ambulator”*. Chișinău, Vadul lui Vodă, 5-7 noiembrie, 2013.
7. ROTARU-LUNGU C. Tuberculoza - problemă actuală de sănătate. *Colegiul de microelectronică și tehnică de calcul*, noiembrie, 2013.
8. VELIXAR E. Posibilitățile diagnosticării tuberculozei oculare în R. Moldova. *Conferința cu genericul „Noutăți în oftalmologie”*, Chișinău. 13 decembrie

2014

1. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Bălți. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: *Alergia alimentară*. Bălți, martie, 2014.
2. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Chișinău. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: *Alergia alimentară*. Chișinău, martie 2014.
3. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Cahul. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: *Alergia alimentară*. Cahul, martie, 2014.
4. ROTARU-LUNGU C. Seminar instructiv zonal în or. Ciadâr-Lunga. Raport: Protocolul clinic național elaborat pentru medicul de familie: *Alergia alimentară*. Ciadâr-Lunga, martie 2014.

Rapoarte la invitație (referate în plen) la manifestări naționale cu participare internațională

2011

1. GHINDA S., RUDIC V., POPA M., CHIRIAC T., CHIROȘCA V., BRUVARU A., ROTARU N., CEPOI L. Producerea „in vitro” a IL-4 la bolnavii cu reacții adverse la preparatele antituberculoase sub acțiunea preparatului autohton BioR. Materialele conferinței internaționale „*Biotehnologia microbiologică – domeniu scientintensiv al științei contemporane*”. Chișinău, 2011.
2. MOSCOVICIUC A. „Capacitatea de muncă fizică la pacienții cu astm bronșic persistent moderat”. Conferința internațională de pneumologie „*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*”. Simpozion Satelit INSPIR Iași. Chișinău, 15 octombrie 2011.

2014

1. GHINDA S., GUILA A., PLĂCINTA GH., SMEȘNOI V., CHIROȘCA V., ROTARU-LUNGU C. CHIRIAC T., RUDIC V. Influence of immunomodulatory therapy on endogenous intoxication in patients with pulmonary tuberculosis in conjunction toxocariasis. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau.
2. GHINDA S., CULA E., LESNIC E., CHIRIAC T., CHIROȘCA V., GUILA A. Dynamic of circulamics immune complexes in patients with drugresistant tuberculosis under the influence of immunomodulatory drugs. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau, Moldova.

3. LESNIC E., GHINDA S., CHIRIAC T., RUDIC V. Predictable value evolution of the immune risk factors for anti-tuberculosis treatment failure under the action of BioR medicine. *2nd International Conference on Microbial Biotechnology*, October 9-10, 2014, Chisinau, Moldova.
4. CHINDA S. „Particularitățile de dezvoltare a imunității la copii”. Raport la *Simpozionul „Imunodeficiențele primare la copii: particularități de diagnostic și tratament”*, în cadrul proiectului european „J Project”. Coordonator proiectului profesor László Maródi, departamentul Imunologie și Boli infecțioase la copii, Universitatea din Debrecen, Ungaria. Chișinău, 12 decembrie 2014

Rapoarte la invitație (referate în plen) la manifestări internaționale

2010

1. CRUDU V. Fourth Scientific Symposium on the occasion of World Tuberculosis Day. „On the move against tuberculosis: Exchange of expertise in fighting multidrug resistance and HIV-TB coinfection“. Report: "Public Health measures in TB control in Moldova". March, 22-23, 2010. Berlin, Germany
2. CRUDU V. Al XXI-lea Congres al Societății Române de Pneumologie. Report: MDR and XDR TB in Republic of Moldova. Rin Grand Hotel, București 9 - 12 Iunie 2010 .
3. CRUDU V. Satellite symposium to the 41st Union Conference "Unarming the time bomb – what progress has been made?". Report: Multidrug resistant tuberculosis in Eastern Europe. Berlin, November 13, 2010.
4. HAIDARLI, I.; BOTNARU, V.; SAIN, D.; TÎMBALARI, V.; TUDOR, E.; POPA, V. *Mortalitatea prin tuberculoză multidrogrezistentă în R. Moldova în anii 2006–2008. Al XXI Congres al Societății Române de Pneumologie*. București, 2010.
5. TUDOR, E.; GROZA, GH.; HAIDARLI, I.; TOLMACIOV, M.; CIOBANU, S.; CIBOTARU, P., CUNIȚCHI, V. *Asocierea tratamentului chirurgical la tratamentul complex al tuberculozei multidrogrezistente. Al XXI Congres al Societății Române de Pneumologie*. București, 2010.

2011

1. CRUDU V. European Supranational Reference Laboratory for Quality Assurance of Tuberculosis. Further Developments in Quality Assurance in Laboratory Diagnosis of Tuberculosis. Report: The emergence of resistance tuberculosis in Moldova. April 28 – 30, 2011, Cluj/Romania.
2. CRUDU V. TBPANNET /TBNET Workpackage 6 midterm meeting. Report. Tuberculosis resistance in Republic of Moldova. Research Center Borstel. 5th/6th of September 2011
3. CRUDU V. World Health Summit. Outline, Tuberculosis Symposium. Report. Tuberculosis resistance in the Republic of Moldova. Berlin, Germany, October, 25, 2011.

2012

1. CRUDU V. The 33rd Annual Congress of ESM. Report: Collaboration between clinic and laboratory in TB diagnostics. Brasov (Romania) 1-4 July 2012
2. CRUDU V. European Supranational Reference Laboratory for Quality Assurance of Tuberculosis. Further Developments in Quality Assurance in Laboratory Diagnosis of Tuberculosis. Report. TB Laboratory Network in Republic of Moldova. Cluj / Romania September 24-26, 2012.

3. CRUDU V. 1st Edition of TB Section of Romanian Society of Pneumology: TB disease in context of Imunosupresion. Report: TB laboratory diagnostic in Republic of Moldova. Timisoara. 27-29 September 2012,
4. CRUDU V. 22nd Congress of the Romanian Society of Pneumology. Report: Rolul si locul metodelor rapide in diagnosticul tuberculozei: provocări și oportunități. Brasov, Romania, Mai 30-June 02, 2012.
5. CRUDU V. Hain Lifescience Symposium on Molecular TB Diagnostics “Opportunities and Challenges in Modern TB Diagnostics”. Report: First Evaluation of an Improved Assay for Molecular Genetic Detection of Tuberculosis as Well as Rifampin and Isoniazid Resistances. Stuttgart, Germany. June26-27, 2012
6. CRUDU V. Sixth Scientific Symposium on the occasion of World Tuberculosis Day., „The Berlin Declaration on Tuberculosis – what has been achieved, where are deficits?“. Report: The role of rapid methods in diagnostic of MDR-TB in Moldova. March, 22-23, 2010. Berlin, Germany.

2013

1. CRUDU V. TBPANNET/TBNET M/XDR - TB database 3rd investigator meeting and symposium on: „M/XDR-TB in the Republic of Moldova“.18th and 19th of November in Borstel, Germany
2. CRUDU V. The 34nd Annual Congress of ESM, Report: Emergence of XDR in high burden MDRTB country: a threat to public health and TB control Program. Florence (Italia) June 30- July 3, 2013.
3. CRUDU V. European Supranational Reference Laboratory for Quality Assurance of Tuberculosis. Further Developments in Quality Assurance in Laboratory Diagnosis of Tuberculosis. Report: TB laboratory service network in Republic of Moldova. September 16-19, 2013, Belgrade/Serbia
4. CRUDU V. Conferință națională interdisciplinară, cu participare internațională. Ediția a IV-a. Raport: Noi posibilitati in diagnosticul rapid al tuberculozei multirezistente. 25-27 aprilie 2013, Târgu-Jiu, Romania
5. CRUDU V. Satellite symposium to the 44st Union World Conference on Lung Health, Health systems in transition: TB control in the countries of the former Soviet Union (FSU). Paris, France. 31 October 2013, Report: The burden of drug-resistant TB in Eastern Europe: the Moldavian experience. Paris, France, 30 October-01 November 2013.
6. TUDOR, E. Pattern-ul corpilor străini endobronșici la adulți. *Conferința națională de Bronhologie*. Cluj – Napoca, 5-16.11.
7. CRUDU V. Seventh Scientific Symposium on the occasion of World Tuberculosis Day, „Public private partnerships in tuberculosis research and development“. Report: Accelerating progress for sustainable results in TB: suitable acceleration solutions. March, 18-22. Berlin, Germany.
8. DJUGOSTRAN, V. Information day on the NATO Science for peace and Security Programme. 7 rapoarte. AȘ RM, Chișinău, 5-7 Iunie, 2013.

2014

1. CRUDU V. Scoala de Boli Tropicale, Raport: „Trend in TB control in Republic of Moldova: High MDRTB burden country“. Liverpool, Anglia. Februarie, 2014.

2. CRUDU V. Conferinta Societății Europene Respiratorii, Raport: „A mobile phone intervention for improved TB control”. Septembrie 2014, Munich, Germania.
3. CRUDU V. TB Section of Romanian Society of Pneumology: 2st Edition Raport: Impactul tuberculozei rezistente asupra indicatorilor de sănătate publică în republica moldova, țară cu povara înaltă a MDRTB. 29-31 Mai 2014, Arad, Romania.
4. CRUDU V. Eighth Scientific Symposium on the occasion of World Tuberculosis Day, „HIV-TB comorbidity – current challenges and strategies“. Report: Multidrug-resistant tuberculosis with mixed strains: a challenge in diagnostic and treatment of TB patients. March, 20-21, 2010. Berlin, Germany
5. ДЖУГОСТРАН В. “Комплекс методов клинической лимфологии и эндозкологической реабилитации в сочетании со схемами DOTS лечения туберкулеза легких”. *International Conference "Current status of TB control, the prospects for the future"* ("Сучасний стан проблеми контролю за туберкульозом, проблеми на майбутнє") (г. Черновцы, Буковинский гос.мед.институт 19.03. 2014)
6. ДЖУГОСТРАН В. "Оптимизация диагностики и лечения туберкулезных экссудативных плевритов". *International Conference "Current status of TB control, the prospects for the future"* ("Сучасний стан проблеми контролю за туберкульозом, проблеми на майбутнє") (г. Черновцы, Буковинский гос.мед.институт 19.03. 2014).
7. IAVORSCHI C. Situatia epidemiologică a infecțiilor respiratorii în Republica Moldova. *Al 23-lea Congres al Societății Române de Pneumologie, 8-11 octombrie 2014*. Sibiu.
8. ROMANCENCO E. “Diagnosticul tulpinilor mixte de micobacterium tuberculosis prin utilizarea metodei MTBDRplus”. *A VII Conferinta internationala de Microbiologie si Epidemiologie*. Romania, 13-15.11.2014.

Comunicări orale, postere la manifestări naționale

2010

1. CONDRAȚCHI D. Trecutul, prezentul și viitorul IDR Mantoax. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 29.01.2010
2. ANTIPA V. Reglarea drenului limfatic în medicația tuberculozei- tehnologii moderne. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova..* 26.02.2010
3. CALENDĂ O. Reacțiile de adaptare nespecifice generale și corecția lor – posibilități accesibile în ftiziopneumologie. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.03.2010
4. SIMIONICA I. Locul instalațiilor endotrahiale în tratamentul bolnavilor cu maladii cornice ale aparatului respirator. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.03.2010
5. ANTIPA V. Adenomdesaminaza – markerul tuberculozei în pleurizia exudativă. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.04.2010
6. CRIVENCO G. Tuberculoza MDR. Probleme actuale. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.04.2010
7. PROCOPÎȘIN L. Răspîndirea maladiilor alergice. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 28.05.2010
8. CULA E. Aspecte contemporane a tuberculozei rezistente. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.06.2010

9. TALMACIOV M. Tuberculoza osteo-articulară – actualitatea. Tactica Tratatamentului chirurgical a tuberculozei radio – carpiene în cadrul strategiei DOTS. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.06.2010
10. ROTARU C. Caracteristica clinico-imunologică a toxocarozii asociată cu maladia a aparatului respirator la copii. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 24.09.2010
11. AXENTII E. Evaluarea Programului Național de Profilaxie și Control a Tuberculozei. 29.10.2010
12. CARAIANI O. Particularități clinico- diagnostic și tratamentul pneumoniilor cu evoluție severă. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.11.2010
13. MARTÎNIUC C. Tratatamentul contemporan a hipertenziilor pulmonare. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.11.2010
14. MORARU N. Metodele molecular – genetice în diagnosticul tuberculozei. 17.12.2010
15. MOSCOVCIUC A. Posibilitățile contemporane a farmacoterapiei în tratamentul BPOC. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 17.12.2010

2011

1. MOSCOVCIUC A., MARTÎNIUC C., SCALEȚCHI V., SIMIONICĂ IU., MUNTEANU N., LUCHIAN M. Unele aspecte ale expertizei medicale a vitalității la pacienții cu astm bronșic, evoluție gravă”. *Conferința științifică consacrată 80 de ani de la nașterea Medicului Emerit Chiril Draganiuc*. Chișinău, 27 aprilie 2011, Chișinău.
2. NOROC E. “Diagnosticul de laborator al tuberculozei” *Actualitati in etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul si tratamentul tuberculozei si afectiunilor pulmonare nespecifice*. Chișinău, 06.10.2011.
3. ROMANCENCO E. “Diagnosticul de laborator al tuberculozei”. *Actualitati in etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul si tratamentul tuberculozei si afectiunilor pulmonare nespecifice*. Chișinău, 06.10.2011.
4. BOTNARU V., CHESOV V., RUSU D. Pneumoniile asociate gripei 2009 AH1N1 – provocări, experiență, rezultate. Conferința științifică ”*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*”. Chișinău, 27.04.2011
5. BOTNARU V., RUSU D., ZLEPCA L., HAIDARLÎ I., BOLOGA V., MUNTEANU O. Particularități evolutive ale pneumoniei la persoanele imunocompromise (caz clinic). Conferința științifică ”*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*”. Chișinău, 27.04.2011
6. BOTNARU V., POPA S., BALICA I., MUNTEANU O., GANEA N., RUSU S., SENCU E., ZLEPCA L. Granulomatoza Wegener – evoluție rapidă de la noduli pulmonari la cavități. Conferința științifică ”*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*”. Chișinău, 27.04.2011
7. BOTNARU V., TOMA C., MUNTEANU O., RUSU D., GAVRILIUC A., BROCOVSCHI V. Carcinomul bronhopulmonar: dificultăți de diagnostic. Conferința științifică ”*Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice*”. Chișinău, 27.04.2011
8. MOSCOVCIUC A., MARTÎNIUC C., SCALEȚCHI V., SIMIONICĂ IU., MUNTEANU N., LUCHIAN M. Unele aspecte ale expertizei medicale a vitalității la pacienții cu astm bronșic, evoluție gravă. Conferința științifică ”*Actualități în etiologia, patogenia,*

profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice". Chișinău, 27.04.2011

9. DAVID A. Aprecierea calității vieții la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. Conferința științifică "Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice". Chișinău, 27.04.2011.
10. ANTIPA V. Diagnosticul și tratamentul pleuriziilor tuberculoase. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.02.2011
11. SAIN D. Unele aspecte a tratamentului bolnavilor de tuberculoză cu chimiorezistență în condiții de ambulator. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.03.2011
12. EMILIANOV O. Aspecte actuale a formelor cronice a tuberculozei pulmonare. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 29.04.2011
13. PROCOPȘIN L. Răspîndirea maladiilor alergice în Republica Moldova. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 27.05.2011
14. RUSU D. Pneumoniile la imunocompromiși. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.09.2011
15. CRIVENCO G. Aspectele tuberculozei pulmonare infiltrative, date din staționar. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.09.2011
16. DJUGOSTRAN V. Homeostaza proteică în tuberculoza pulmonară. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 28.10.2011
17. MOSCOVCIUC A. Osteoporoza în practica ftiziopneumologului. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 16.12.2011

2012

1. PISARENCO S., CONDRATCHI D. "Abordări actualizate în studiul particularităților clinico-funcționale ale BPCO". *Raport la Societatea Ftiziopneumologilor din Republica Moldova*. 26 octombrie 2012, Chișinău.
2. PISARENCO S. "Bronhopneumopatia cronică obstructivă". *Raport la Societatea Ftiziopneumologilor din Republica Moldova*. 30 noiembrie 2012, Chișinău.
3. MOSCOVCIUC A. „Osteoporoza la pacienții cu patologie pulmonară nespecifică”. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26 aprilie 2012.
4. RUSU D. Controlul infecției. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*.. 27.01.2012
5. CRUDU V. Studii în controlul infecției nosocomiale în R. Moldova. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 27.01.2012
6. CRUDU V. Determinarea rapidă a sensibilității MBT. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 24.02.2012
7. DJUGOSTRAN V. Homeostaza proteică în tuberculoza pulmonară. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 27.04.2012
8. CARAIANI O. Particularități clinico-paraclinice în tuberculoza pulmonară infiltrativă cu evoluție severă în condițiile strategiei DOTS. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.05.2012
9. SAIN D. Cauzele principale ale abandonului în tratamentul tuberculozei. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.10.2012
10. RUSU D. Aspecte contemporane de diagnostic în pneumonii. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 26.10.2012

11. MOSCOVCIUC A. Expertiza medico-socială la bolnavii cu boală obstructivă cronică. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.11.2012
12. ROTARU-LUNGU C. Toxocaroză la copii – probleme actuale de sănătate. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.11.2012

2013

1. MARTÎNIUC C. Impactul BPOC asupra calitatii vietii pacienților. *Conferința științifico-practică „Actualități în Ftiziopneumologie”*. 13 septembrie 2013, Chișinău.
2. MARTÎNIUC C. Particularitățile farmacoterapiei dereglărilor hemodinamice la bolnavii de BPOC. *Conferința științifico-practică „Actualități în Bronhopneumopatie obstructive cronică”*. 20 noiembrie 2013, Chișinău.
3. CONDRATCHI D. „Incapacitate temporară de munca în BPOC în contextul relațiilor neformale de munca”. *Expoziția internațională specializată*. Chișinău, 10-13 septembrie, 2013.
4. CONDRATCHI D. „Particularitățile clinice, de diagnostic și tratament la pacienți geriatrici cu BPOC”. *Expoziția internațională specializată*. Chișinău, 10-13 septembrie.
5. CONDRATCHI D. „BPOC-ul vîrstnicului – un alt BPOC? *Conferința științifico-practică c participare internațională „Actualități în bronhopneumopatia obstructivă cronică”*. Chișinău, 20 noiembrie, 2013
6. CARAIANI O. „Factorii de risc în tuberculoza pulmonară infiltrativă”. *„Expoziția internațională specializată Chișinău, 10-13 septembrie, 2013.*
7. ROTARU-LUNGU C. Toxocaroză la copii. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie”* septembrie 2013.
8. NOROC E. “Diagnosticul micobacteriilor nontuberculoase” Conferința științifico-practică ”Oprim tuberculoza în timpul generației noastre”. Chișinău, 19.03.2013.
9. ROMANCENCO E., NOROC E., “Diagnosticul de laborator al tuberculozei” *Actualitati in Ftiziopneumologie*. Chișinău, 16.07.2013
10. ROMANCENCO E. Depistarea cazurilor de tuberculoză multidrorezistentă și cu rezistență extinsă prin metode rapide de testare a sensibilității medicamentoase. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
11. CRUDU V. Tuberculoza multidrorezistentă cu tulpini heteroresistente: diagnostic și tratament. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
12. IAVORSCHI C., EMELIANOV O., BRUMARU A., BOLOTNICOV V., CIBOTARU V., BILEVICI T., CHIPRIC N. Depistarea tuberculozei pulmonare în grupele de risc fizic sporit printre populația urbană. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
13. CIOBANU S. Caracteristica psihologică a bolnavilor cu abandon a tratamentului antituberculos. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
14. PRIVALOV E., GHINDA S., PLĂCINTĂ GH., SMEȘNOI V., BRUMARU A., ROTARU N. Particularitățile tipului Th-1- și Th-2 aL răspunsului imun la bolnavii cu tuberculoză pulmonară asociată cu toxocaroză. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.

15. CULA E., GHINDA S., RUDIC V., CHIRIAC T., CHIROȘCA V. Fagocitoza la bolnavii cu tuberculoză rezistentă sub acțiunea preparatelor Mellozan și BioR. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
16. PISARENCO S., CONDRAȚCHI D. Incapacitate temporară de muncă în BPOC în contextul relațiilor neformale de muncă. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
17. DAVID A. Impactul BPOC asupra calitatii vieții pacienților. *Conferința cu genericul „Actualități în ftiziopneumologie” ModMedizi&MoldDent*, 13 septembrie 2013.
18. SCALEȚCHI V., SIMIONICA IU. Diagnostica dereglărilor permeabilității bronșiilor la pacienții cu BPOC evoluție severă. *„Actualități în bronhopneumopatia obstructivă cronică”*. Chișinău, 20 noiembrie, 2013
19. EMELIANOV O. Depistarea tardivă a cazurilor noi de tuberculoză pulmonară și insuccesul tratamentului la etapa actuală. Conferința științifico-practică *”Oprim tuberculoza în timpul generației noastre”*. Chișinău, 22.03.2013.
20. CRUDU V. Noi perspective în tratamentul tuberculozei. Conferința științifico-practică *”Oprim tuberculoza în timpul generației noastre”*. Chișinău, 22.03.2013.
21. DJUGOSTRAN V. Optimizarea diagnosticului și tratamentului în pleureziile exudative tuberculoase. Conferința științifico-practică *”Oprim tuberculoza în timpul generației noastre”*. Chișinău, 22.03.2013.
22. MARTÎNIUC C. Utilizarea dihidropiridihilor (normodipină) și ARA (norvivan) la pacienții cu BPOC și HTA. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.01.2013
23. PROCOPIȘIN L. Noutăți în astmul bronșic. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 22.02.2013
24. MOSCOVICIUC A. Farmacoeconomica în astmul bronșic. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 22.02.2013
25. ROTARU- LUNGU C. Toxocaroză la copii- probleme actuale de sănătate. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 28.06.2013
26. PRIVALOV E. Coinvazia tuberculozei pulmonare și Toxocara canis- problemele reactivității imunologice și rezistenței preimune. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 28.06.2013
27. CARAIANI O. Particularitățile sepsisului. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.10.2013
28. HAIDARLÎ I. Mortalitatea prin tuberculoză din rîndurile abandoanelor. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 21.12.2013

2014

1. PISARENCO S., CONDRAȚCHI D. “Noi abordări în evaluarea problemelor cu privire la invaliditate”. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
2. SCALEȚCHI V. “Hiperinflația pulmonară la pacienții cu BPOC”. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.

3. PROCOPIȘIN L. „Actualități în tratamentul astmului bronșic”. *Societatea Ftiziopneumologilor din Republica Moldova*, aprilie, Chișinău, 2014.
4. PROCOPIȘIN L. Prezentare raportului „Astmul bronșic: conduită și tratament” la *Catedra de perfecționare a medicilor*, aprilie, Chișinău, 2014.
5. PROCOPIȘIN L. Prezentare raportului „Actualități în tratamentul astmului bronșic” la *Catedra de perfecționare a medicilor*, septembrie, Chișinău, 2014.
6. ROTARU-LUNGU C. „Aspecte clinice și de laborator ale afecțiunilor respiratorii asociate cu toxocaroză la copii”. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie”*, Centrul National de Expozitiile ”Moldexpo” 10 septembrie 2014.
7. VELIXAR E. Protocolul național cu standarde în diagnosticul TBO. “*Actualități în oftalmologie*” *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău*, 21 mai.
8. NOROC E. “Diagnosticul de laborator prin metoda GeneXpert al tuberculozei”. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
9. ROMANCENCO E. “Diagnosticul de laborator prin metoda GeneXpert al tuberculozei”. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
10. ROMANCENCO E., CRUDU V., NOROC E., ȚURCAN N. Metoda MODS în diagnosticul rapid al tuberculozei MDR. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
11. SAIN D. Rezistența la preparatele antituberculoase de linia II: probleme și soluții. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
12. CIOBANU S., HAIDARLÎ I., SAIN D. Aspecte clinico-microbiologice ale abandonului tratamentului antituberculos. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
13. GHINDA S., GUILA A., CHIROȘCA V., PRIVALOVA E. Rezistența preimună la pacienții cu coinvasia tuberculoză pulmonară și toxocaroză. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
14. DJUGOSTRAN V., ANTIPA V., GARAEVA S., REDCOZUBOVA G., POSTOLATII G. CALENDĂ O., GUTSU M. Dereglările metabolismului proteic în tuberculoza pulmonară și corecția lor în administrarea preparatului Aminol. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.
15. IAVORSCHI C. Situația epidemiologică a maladiilor aparatului respirator în Republica Moldova. *Conferința științifico-practică cu genericul “Actualități în ftiziopneumologie” în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „MoldMedizin & MoldDent” (ediția a XX-a)*. Chișinău, 10 septembrie 2014.

16. HAIDÎRLÎ I. Decesul prin tuberculoză din rîndul abandonului. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 31.01.2014
17. PROCOPIȘIN L. Terapia afecțiunilor bronhopulmonare prin inhalatii. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 31.01.2014
18. CARAIANI O. Factorii de risc de îmbolnăvire cu TBC pulmonară infiltrativă severă. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 28.02.2014
19. RUSU D. Diagnosticul diferențiat al pneumoniilor. (și tuberculozei). *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.04.2014
20. CONDRAȚCHI D. Optimizarea criteriilor de expertiză a vitalității în BPOC. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 25.04.2014
21. PROCOPIȘIN L. Actualități în tratamentul astmului bronșic. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.05.2014
22. SCALEȚCAIA V. Exploatarea funcțională a aparatului respirator. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 30.05.2014
23. CIOBANU S. Statutul psihologic al pacienților cu abandon a tratamentului antituberculos. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 27.06.2014
24. IVANOCLO A. Efectele adverse în tratamentul tuberculozei. 27.06.2014
25. CRUDU V. Tuberculoza cu tulpini mixte. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 31.10.2014
26. EMILIANOV O. Cauzele depistării tardive a tuberculozei în Republica Moldova. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 31.10.2014
27. DJUGOSTRAN V. Metode endoecologice în corecția metabolismului profilic la bolnavii de tuberculoză. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 19.12.2014
28. CULA E. Tratamentul complex a TB MDR cu preparate imunomodulatoare. *Societatea de Ftiziopneumologie din Republica Moldova*. 19.12.2014

Comunicări orale, postere la manifestări naționale cu participare internațională

2012

1. MARTÎNIUC C, și coautorii. Parametrii hemodinamicii centrale și cei pulmonare la pacienții cu bronhopneumopatie obstructivă cronică. *Al III-lea Conferința medicilor imagiști din Republica Moldova cu participarea internațională*. Chișinău, 19-20.09.2012.
2. CONDRAȚCHI D. „Aspectele BPOC la vîrstnici”. *Prima Conferință Internațională de Geriatrie si Gerontologie din Republica Moldova “Abordarea multidisciplinară a pacientului vîrstnici”*. Chișinău, 21 septembrie, 2012.
3. NOROC E. Poster, locul III, *Congresul international MedEspera*, Chisinau, Moldova, 17-19.05.2012

2013

1. MARTÎNIUC C. „Optimizarea tratamentului în insuficiența cardiacă”. *Conferința științifico-practica cu participarea internațională* (prof. V. Florea, New Jersey, USA). Chișinău, 24.05.2013.
2. MARTÎNIUC C. „Convențional sau contemporan: Tratamentul hipertensiunii arteriale”. *Teleconferința științifico-practica Moldo-Română*, Chișinău-București, 5.06.2013.
3. MARTÎNIUC C. „Patologiile ventriculului drept, hipertensiunea pulmonară, urgențele coronariene”. *The Second International Symposium of Cardiovascular Medicine*. Chișinău, 31.05-02.06.2013.

4. SCALEȚCHI V., SIMIONICA IU. "Diagnosticul dereglărilor permeabilității bronșiilor la pacienții cu BPOC, evoluție severă". *Conferința științifico-practică cu participare internațională "Actualități în bronhopneumopatia obstructivă cronică"*. Chișinău, Republica Moldova, 20 noiembrie 2013.

2014

1. SIMIONICĂ IU. "Complicațiile în cadrul fibrobronhoscopiei". *Workscop cu participare internațională "Inițiere în bronhologie"*. 23.10.2014. Chișinău.
2. SIMIONICĂ IU. "Aspecte endobronșice în studierea bronhiilor mici". *Prima Conferința de Bronhologie cu participare internațională "Actualități în bronhologie"*. Chișinău, 24.10.2014.
3. LEVCENCO P., COZLOVSCHI V., VORNICESCU A., SIMIONICĂ IU., TUDOR E. Tuberculoza bronșică. *Prima Conferința de Bronhologie cu participare internațională "Actualități în bronhologie"*. Chișinău, 24.10.2014.
4. SIMIONICĂ IU., VALENTINA S. Dischinezia traheobronșică la pacienții cu bronhopneumopatie obstructivă cronică. *Prima Conferința de Bronhologie cu participare internațională "Actualități în bronhologie"*. Chișinău, 2014.
5. GHEREG A., TUDOR E., SIMIONICĂ IU., LEVCENCO P., COZLOVSCHI V. Serviciul de bronhoscopie în R. Moldova: trecut, prezent și viitor. *Prima Conferința de Bronhologie cu participare internațională "Actualități în bronhologie"*. Chișinău, 2014.
6. BOTNARU V., MUNTEANU O., SIMIONICĂ IU., RUSU D., HAIDARLÎ I. Bronhoscopia în diagnosticul pneumopatiilor interstițiale difuze. *Prima Conferința de Bronhologie cu participare internațională "Actualități în bronhologie"*. Chișinău, 2014.
7. VELIXAR E. Managementul diagnostic contemporan al tuberculozei oculare. PCR din mostre oculare. *I Congres al oftalmologilor din R. Moldova cu participare internațională*, 18-20 septembrie 2014. Chișinău, 2014.
8. SCALEȚCHI V. "Oare cunoști totul despre spirometrie și bodiplotismografie?". *V-a ediție a Congresului Internațional pentru Studenți și Tineri Medici MedEspera-2014*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Chișinău, Republica Moldova, 14-17 mai 2014.

Comunicări orale, postere la manifestări internaționale

2010

1. ГИНДА С., РУДИК В., ПОПА М., БРУМАРЬ А., КИРЯК Т., КИРОШКА В. Сравнительное исследование влияния препаратов BioR и BioR^{Zn} на функциональную активность Т-лимфоцитов. *Научные труды к конференции, посвященной 85-летию со дня рождения заслуженного деятеля науки, профессора М.М.Авербаха*. Москва, 2010.
2. CRUDU V. Conferinta Societății Europene Respiratorii, Report: „Poor infection control increase risk of reinfection with MDR or XDR-TB strains”. Septembrie 2010, Barcelona, Spania
3. CRUDU V. 41st Union World Conference on Lung Health, Poster: Trends of primary drug resistance in Republic of Moldova. Berlin, Germany, 11-15 November 2010.

2011

1. MARTÎNIUC C. Conferința internațională de pneumologie „Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice”. *Simpozion Satelit INSPIR Iași*. Chișinău, 15 octombrie 2011.
2. MOSCOVCIUC A. Capacitatea de muncă fizică la pacienții cu astm bronșic persistent moderat”. Conferința internațională de pneumologie „Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice”. *Simpozion Satelit INSPIR Iași*. Chișinău, 14-16 octombrie 2011.
3. VALENTINA S., PISARENCO S., CONDRAȚCHI D. “Funcția ventilației pulmonare la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă evoluție ușoară”. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
4. GHINDA S., BOLOGA V., IAVORSCHI C., PRIVALOVA E., CHIROȘCA V., DAMAȘCAN G., MOGUȘ A. Caracteristica imunității umorale și microbiocenoza intestinală la bolnavii cu tuberculoză pulmonară. *Conferința internațională INSPIR Iași-Chișinău*, 14-16 octombrie, 2011, Chișinău
5. ROTARU-LUNGU C. Toxocaroză-problemă actuală de sănătate. Conferința internațională de pneumologie *Conferința internațională INSPIR Iași-Chișinău*, 14-16 octombrie, 2011, Chișinău
6. NOROC E. “Update in microbiology”. *TB NET Academy*, Innsbruck, Austria, 14-17.02.2011.
7. NALIVAICO N. Radiological semiology of pulmonary tuberculosis. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
8. SAIN D. Highlights of MDR TB treatment in ambulatory conditions. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
9. ROMANCENCO E. New approaches in the diagnosis of tuberculosis. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
10. STRATAN E. Possibilities in the fast diagnosis of MDR TB and XDR. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
11. IAVORSCHI C. Situația epidemiologică și realizarea Programului Național de Control al Tuberculozei în Republica Moldova. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
12. IAVORSCHI C., EMELIANOV O., BOLOTNICOV V., BRUMARU A., DAMAȘCAN GH. Rolul formelor cronice de tuberculoză pulmonară în epidemiologie contemporană. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
13. CRUDU V. Cauzele dezvoltării tuberculozei rezistente în Republica Moldova. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
14. NALIVAICO N. Managementul activității staționarelor de fiziopneumologie în cadrul realizării Programului național de control și profilaxie al tuberculozei pentru anii 2006-2010 în Republica Moldova. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
15. CARAIANI O., ZLEPCA V. Valoarea diagnostică a adenoindezaminazei în serul sanguin la bolnavii cu procese infiltrative pulmonare. *Conferința Internațională “INSPIR”*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.

16. DJUGOSTRAN V., ANTIPA V., NIGULEANUA., CALENDĂ O. Optimizarea tratamentului antituberculos tradițional cu metode limfologice a pacienților cu pleurezie tuberculoasă. *Conferința Internațională "INSPIR"*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
17. SCALEȚCHI V., PISARENCO S., CONDRAȚCHI D. Funcția ventilației pulmonare la pacienții cu BPCO evoluție ușoară. *Conferința Internațională "INSPIR"*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
18. DAVID A. Evaluarea calității vieții la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă. *Conferința Internațională "INSPIR"*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.
19. TUDOR E., HAIDARLÎ I., GROZA GH., CIOBANU S., CUNIȚCHI V., TOLMACIOV M., CIBOTARU P., LUCHIAN Z. Tuberculoza și aspergilomul pulmonar – caz clinic. *Conferința Internațională "INSPIR"*. Iași-Chișinău, 14-16 octombrie, 2011.

2012

1. CONDRAȚCHI D. „Optimizarea evaluării calității vieții la pacienții cu bronhopneumopatie cronică obstructivă”. *Al 22-lea Congres al Societății Române de Pneumologie*. Poiana Brașov, 31 mai 2012.
2. CONDRAȚCHI D. „Particularitățile clinice ale bronhopneumopatiei cronice obstructive la pacienții din diferite grupuri de vârstă”. *A 37-a Conferință Națională de Geriatrie și Gerontologie, cu participare internațională*. București, 20 octombrie 2012.
3. MARTÎNIUC C. „Eficacitatea ARA II Valsartan pentru corecția funcției endoteliale la pacienții cu BPOC.” *Al 51 Congres Național de Cardiologie*. Sinaia, România. 04-06.09.2012.
4. MARTÎNIUC C. *Congresul European de Cardiologie*. Munchen, Germania. 25-29.08.2012.
5. SMESNOI V., GHINDA S., PLACINTA G., ROTARU-LUNGU C. Imunitatea celulară și umorală la pacienții cu toxocaroză asociată cu patologie respiratorie Conferința internațională INSPIR Iași-Chișinău, 20-22 septembrie, 2012, Iași.
6. CRUDU V. Conferința Societății Europene Respiratorii, „The role of rapid methods in diagnostic of MDR-TB in Moldova”. Septembrie 2012, Viena, Austria

2013

1. MARTÎNIUC C. „Eficacitatea IEC Perindopril la pacienții cu BPOC în tratamentul hipertensiunii pulmonare în dependența de I/D polimorfism a genei ACE”. *Al 52-lea Congres Național de Cardiologie*. Sinaia, România, 03-05.10.2013.
2. MARTÎNIUC C. MTBDR_{plus} ver2 în diagnosticul rapid al XDRTB. *Congresul European de Cardiologie*. Amsterdam, Olanda. 31.08-04.09.2013.
3. CRUDU V. Conferința Societății Europene Respiratorii, Septembrie 2013, Barcelona, Spania „Multidrug-resistant and extensively drug resistance tuberculosis has a strong public health and economical impact in the republic of Moldova”.
4. CRUDU V. The 34th Annual Congress of ESM, Poster: Rapid diagnosis of multi- and extensively drug resistant tuberculosis among patients with high risk of TB resistance. Florence (Italia) June 30- July 3, 2013.
5. CRUDU V. 44th Union World Conference on Lung Health, Poster: Uptake of new tuberculosis diagnostic algorithm in the Republic of Moldova. Paris, France, 30 October-01 November 2013.
6. CRUDU V. 44th Union World Conference on Lung Health, Poster: Sensitivity and specificity of mutations for predicting global XDRTB phenotypes. Paris, France, 30 October-01 November 2013.

7. CRUDU V. 44st Union World Conference on Lung Health, Poster: Clinical molecular diversity of tuberculosis in on genome wide scale: lesson learn for molecular diagnostics. Paris, France, 30 October-01 November 2013.
8. CRUDU V. 44st Union World Conference on Lung Health, Poster: Prevalence, timing of and risk factors for the appearance of multidrug resistance during tuberculosis treatment. Paris, France, 30 October-01 November 2013.
9. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ГАРАЕВА С., РЕДКОЗУБОВА Г., ПОСТОЛАТИ Г., КАЛЕНДА О., ЗЛЕПКА Л. Доклад «Аминокислотный обмен при туберкулезном плеврите». 10-я научно-практическая конференция с международным участием «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології, гігієни та туберкульозу». Львів, ДУ «Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України». 2013, май.
10. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ГАРАЕВА С., РЕДКОЗУБОВА Г., ПОСТОЛАТИ Г., КАЛЕНДА О. «Нарушения содержания аминокислот при туберкулезе» Киев, 5-й Съезд фтизиатров Украины. 2013, сентябрь. .
11. ДЖУГОСТРАН В.Я., КАЛЕНДА О.В., НИГУЛЯНУ А.В., ЗЛЕПКА В.Д. «Осмотический лимфодренаж и плазмаферез при обострении бронхиальной астмы». Киев, 7-й Международный Конгресс по бронхиальной астме, 2013, сентябрь. Доклад
12. ДЖУГОСТРАН В., В.А. АНТИПА, С. ГАРАЕВА, Г. РЕДКОЗУБОВА, Г. ПОСТОЛАТИ, О. КАЛЕНДА, «Аминокислоты при туберкулезе легких и плевры». Санкт Петербург 28-30 noiembrie 2013, II Конгресс Национальной Ассоциации фтизиатров.
13. NOROC E. “Diagnosticul tulpinilor mixte de micobacterium tuberculosis”. *Congresul European de Micobacteriologie*, Florenta, Italia, 30.06/02.07.2013

2014

1. MARTÎNIUC C. Utilizarea sartanelor în tratamentul hipertensiunii pulmonare la pacienți cu ВРОС. *Al 53-lea Congres Național de Cardiologie*. Sinaia, România. 02-04.10.2014.
2. SCALEȚCHI V. Oare cunoști totul despre spirometrie și bodipletismografie?. *V-a ediție a Congresului Internațional pentru Studenți și Tineri Medici MedEspera-2014*, USMF “N. Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova, 14-17 mai 2014.
3. CRUDU V. Conferința Societății Europene Respiratorii, Poster: „Trend in TB control in Republic of Moldova: High MDRTB burden country”. Sept. 2014, Munich, Germania.
4. CRUDU V. 44st Union World Conference on Lung Health, Poster: Beijing and H4(Ural) genotypes of M.tuberculosis are predominating among MDRTB patients in Moldova. Barcelona, Spain, 28 October-01 November 2013.
5. ROMANCENCO E. Metoda moleculara genetica pentru detecția tuberculozei, precum și a rezistenței la Rifampicină și Isoniazidă (Genotype MTBDRplus ver2.0). Conferința Națională de Microbiologie și Epidemiologie din România. Sept. 2014, Bucuresti, România.
6. NOROC E. Conferința Națională de Microbiologie și Epidemiologie din România. Report: Genotipurile M.tuberculosis predominante la pacienții cu tuberculoza rezistent. Septembrie 2014, Bucuresti, România.
7. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ГАРАЕВА С., РЕДКОЗУБОВА Г., ПОСТОЛАТИ Г., КАЛЕНДА О., Гуцу М., «Коррекция белкового метаболизма при туберкулезе препаратом Аминол» Львов, ДУ «Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ України». 11-я научно-практическая конференция с международным участием. 2014.

8. ДЖУГОСТРАН В., АНТИПА В., ГАРАЕВА С., РЕДКОЗУБОВА Г., ПОСТОЛАТИ Г., КАЛЕНДА О., ГУЦУ М. „Особенности спектра свободных аминокислот крови при туберкулезе легких и возможность его коррекции» «Проблемы современной терапии туберкулеза.». Новосибирский НИИ туберкулеза СО РАМН РФ. XI международная конференция 8-10.10. 2014.
9. ГИНДА С., А.ГУИЛА, В.Е.ЯСКИНА.«Характеристика лимфоцитов Т у больных туберкулезом легких в сочетании с токсокарозом». III Конгресс Национальной Ассоциации Фтизиатров, 2014.
10. ГИНДА С., А. ГУИЛА, Н.Г. РОТАРУ.«Содержание цитокинов у больных туберкулезом легких в сочетании с токсокарозом». III Конгресс Национальной Ассоциации Фтизиатров, 2014.

Lista manifestărilor științifice organizate

- naționale;

2011

1. Conferință științifico-practică națională cu participare internațională cu genericul „Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice” consacrată 80 de ani de la nașterea Medicului Emerit Chiril Draganiuc. Chișinău, 27 aprilie, 2011. (187 participanți, inclusiv 23 de peste hotare).

2013

1. Conferință științifică cu genericul „Oprim tuberculoza în timpul generației noastre”. Chișinău, 22 martie 2013. (180 participanți).
2. Conferință științifică cu genericul „Actualități în fiziopneumologie”. Chișinău, 13 septembrie 2013. (210 participanți).
3. Conferință științifică cu genericul ”Actualități în Bronhopneumopatia obstructivă cronică”. Chișinău, 20 noiembrie 2013. (172 participanți).

2014

1. Conferință științifică cu genericul „24 martie - Ziua mondială de combatere a tuberculozei”. Chișinău, 24 martie 2014. (200 participanți).
2. Conferință științifică cu genericul „Actualități în fiziopneumologie”. Chișinău, 10 septembrie 2014. (240 participanți).

- naționale cu participare internațională

2011

1. Conferință cu participare internațională “Prioritati în managementul tuberculozei rezistente la etapa actuală”. Chișinău, 12-14 decembrie, 2011. (260 participanți din republică, participanți din Germania, România).

2012

1. Al III^{lea} Simpozion Moldo-German cu genericul ”Probleme actuale în tuberculoza multidrorezistentă”. Chișinău 30 Octombrie 2012. (180 participanți din republică, participanți din Germania).

2014

1. Atelier de lucru cu participare internațională cu genericul ”*Initiere în Bronhologie*”. 23 octombrie 2014. (35 participanți din republică, participanți din România).
2. Conferință științifico-practică cu participare internațională cu genericul ”*Actualități în Bronhologie*”. 24 octombrie 2014. (110 participanți, inclusiv 23 de peste hotare).

- internaționale

2011

1. Conferința internațională INSPIR Iași Chișinău. Chișinău, 14-16 ctombrie, 2011. (300 participanți din republică, participanți din România).

2013

1. TBNET ACADEMY2013 (curs de instruire). Chișinău, 19-23 mai 2013. (30 participanți din republică, participanți din 12 țări).

Lista lucrărilor instructiv-metodice:

- compendiumuri etc.

2011

1. GHICAVÎL, V.; POGONEA, A.; BACINSCHI, N.; PÂNTEA, V.; DUMBRAVA, V-T.; GHINDA, S.; ANDRIEȘ, L.; MUȘET, G. Optimizarea tratamentului complex al unor imunodeficiente. USMF „N. Testemișanu”. Ch.: CEP Medicina, 2011. 24 p.

2012

1. CRUDU, V.; NEPOLIUC, L.; MORARU, N. *Controlul infecției în instituțiile medicale implicate în managementul tuberculozei rezistente*. Chișinău, 2012, 98 p. ISBN 978-9975-66-292-5.
2. GUDUMAC, V.; ROTARU, L.; NIGULEANU, V.; VARTICAN, A.; BOLOGA, V.; CARADGIA, S.; NIGULEANU, R. *Culegeri de teste. Diagnostic de laborator clinic*. Ch.: CEP Medicina, 2012, 24 p. ISBN 978-9975-913-95-9.

2013

1. CEREMPEI, L.; STRATULAT, P.; GHINDA, S. Imunodeficiențele primare la copii. *Indicații metodice pentru medici pediatri, medici de familie, medici rezidenți*. Chișinău, 2013, 86 p.

Cursuri noi elaborate

2011

1. Morfopatologia tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemișanu”. Haidarli I.
2. Formularea diagnosticului morfopatologic al tuberculozei. Curs de educație continuă pentru morfopatologi. . USMF „N.Testemișanu”. Haidarli I.
3. Profilaxia tuberculozei și controlul infecției. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemișanu”. Iavorschi C.
4. Istoricul tuberculozei și agentul patogeni. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemișanu”. Iavorschi C.
5. Organizarea controlului asupra tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemișanu”. Iavorschi C.
6. Actualități în fiziologie. Curs de educație continuă pentru ftiziopneumologi. USMF „N. Testemișanu”. Pisarenco S.
7. Diagnosticul endoscopic și instrumental ale bolilor aparatului respirator. Ciclul I –licența. USMF „N. Testemișanu”. Simionica I.
8. Pneumoniile. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemișanu”. Rusu D.
9. Pleureziile. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemișanu”. Rusu D.
10. Microbiologia Tuberculozei. Ciclul I- licență. Lecții practice ftiziopneumologilor, microbiologi, rezidenți. USMF „N.Testemișanu”. Stratan E.
11. Oftalmoftiziatria. USMF „N. Testemișanu”. Velixar E.

2012

1. Morfopatologia tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
2. Formularea diagnosticului morfopatologic al tuberculozei. Curs de educație continuă pentru morfopatologi. . USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
3. Pneumoniile. Studenți anul IV, Facultatea Medicină Generală USMF „N. Testemițanu”. Rusu D.
4. Pleureziile. Manifestările pulmonare în bolile de sistem. Studenți anul IV, Facultatea Medicină Generală USMF „N. Testemițanu”. Rusu D.
5. Diagnosticul endoscopic și instrumental al bolilor aparatului respirator. Ciclul I –licența. USMF „N. Testemițanu”. Simionica I.
6. Microbiologie.Virusologie.Imunologie. Studentii anul II. USMF „N. Testemițanu”. Romancenco E.
7. Profilaxia tuberculozei și controlul infecției. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
8. Istoricul tuberculozei și agentul patogeni. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
9. Organizarea controlului asupra tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.

2013

1. Morfopatologia tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
2. Formularea diagnosticului morfopatologic al tuberculozei. Curs de educație continuă pentru morfopatologi. . USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
3. Patologia pulmonară nespecifică. Curs de educație continuă pentru morfopatologi. . USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
4. Pneumoniile. Manifestările pulmonare în bolile de sistem. Studenți anul IV, Facultatea Medicină Generală USMF „N. Testemițanu”. Rusu D.
5. Endoscopie interventională. Secundariat clinic. USMF „N. Testemițanu”. Simionica I.
6. Microbiologie.Virusologie.Imunologie. Studentii anul II. USMF „N. Testemițanu”. Romancenco E.
7. Profilaxia tuberculozei și controlul infecției. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
8. Istoricul tuberculozei și agentul patogeni. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
9. Organizarea controlului asupra tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
10. Imunologie și alergologie. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Ghinda S.
11. Explorarea funcțională pulmonară. Anul III-IV. USMF „N. Testemițanu”. Scaletchi V.

2014

1. Morfopatologia tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
2. Formularea diagnosticului morfopatologic al tuberculozei. Curs de educație continuă pentru morfopatologi. . USMF „N.Testemițanu”. Haidarli I.
3. Endoscopie interventională. Secundariat clinic. USMF „N. Testemițanu”. Simionica I.
4. Aspecte endobronșice în patologiile pulmonare nespecifice. Curs de educație medicală continuă. USMF „N. Testemițanu”. Simionica I.
5. Inițiere în bronhologie. Ciclul II. USMF „N. Testemițanu”. Simionica I.
6. Pneumoniile. Studenți anul I, Facultatea Medicină Generală USMF „N. Testemițanu”. Rusu D.
7. Microbiologie.Virusologie.Imunologie. Studentii anul II. USMF „N. Testemițanu”. Romancenco E.

8. Microbiologie.Virusologie.Imunologie. Studentii anul II. USMF „N. Testemițanu”. Noroc E.
9. Profilaxia tuberculozei și controlul infecției. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
10. Istoricul tuberculozei și agentul patogeni. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.
11. Organizarea controlului asupra tuberculozei. Ciclul I- licență. USMF „N. Testemițanu”. Iavorschi C.

Lista articolelor de popularizare a științei.

2011

1. Emelianov O. Туберкулез и борьба с ним. Centrul de Sănătate Publică. Chisinau
2. Condrațchi D. Tuberculoza și SIDA. Centrul de Sănătate Publică. Chisinau
3. Condrațchi D. Туберкулез и СПИД. Centrul de Sănătate Publică. Chisinau
4. Ciobanu S. Profilaxia tuberculozei. Centrul de Sănătate Publică. Chisinau
5. Degteariov V. Что вы должны знать о туберкулезе. Centrul de Sănătate Publică. Chisinau

2014

1. Moscovciuc A. Какой бывает кашель. Семейный доктор, 2014, nr. 5.
2. Moscovciuc A. Какой бывает кашель. Семейный доктор, 2014, nr. 6.
3. Tudor E., Tuberculoza – prognoză și realitate. Cronica sănătății publice. Chișinău, 2015, 1(31), p. 31-33.

Lista brevetelor și a certificatelor de soi, de rase:

a. obținute:

- în țară;

2011

1. VELIXAR, E.; ELAȘCU, N. *Metodă de tratament al tuberculozei oculare*. Brevet de invenție, nr. 371. 2011.05.31

2012

1. NICA Iu., MD, POGORELISCHI L., MD, MAXIMOV E., MD; DEȘANU P., MD; IAVORSCHI C., MD; BOLOGA V., MD; NAHABA V., MD; ȚÎMBALARI E., MD. Dispozitiv de tratare a cavităților organelor interne infectate ale corpului prin metoda iradierii fotonice. 540 (13) Y, A61N 5/10, BOPI nr, 8, 30 august 2012.

2014

1. ABABII, I., GHINDA S., DANILOV L., MANIUC M., TUDOR E., ROTARU N. Metodă de diagnostic diferențial al formelor de amigdalită cronică de etiologie streptococică la copii. Hotărârea nr. 7831 din 2014.06.04.

b. implementate:

- în țară;

2011

1. VELIXAR, E.; ELAȘCU, N. *Metodă de tratament al tuberculozei oculare*. Brevet de invenție, nr. 371. 2011.05.31

2012

1. NICA Iu., MD, POGORELISCHI L., MD, MAXIMOV E., MD; DEȘANU P., MD; IAVORSCHI C., MD; BOLOGA V., MD; NAHABA V., MD; ȚÎMBALARI E., MD. Dispozitiv de tratare a cavităților organelor interne infectate ale corpului prin metoda iradierii fotonice. 540 (13) Y, A61N 5/10, BOPI nr. 8, 30 august 2012.

2014

1. ABABII, I., GHINDA S., DANILOV L., MANIUC M., TUDOR E., ROTARU N. Metodă de diagnostic diferențial al formelor de amigdalită cronică de etiologie streptococică la copii. Hotărârea nr. 7831 din 2014.06.04.

Lista cererilor de brevetare și certificare.

2010

1. ELAȘCU, N.; VELIXAR, E. Metodă de tratament al tuberculozei oculare. Cerere de brevet înaintat la AGEPI, nr. S2010 0195, 2010.11.22
2. NICA, Iu.; POGORELSCHI, L.; MAXIMOV, E.; DEȘANU, P.; IAVORSCHI, C.; BOLOGA, V.; NAHABA, V.; ȚÎMBALARĂ, E. *Procedeu și dispozitiv de tratare a cavităților interioare infectate ale corpului prin metoda iradierii fotonice*. Cerere de brevet înaintat la AGEPI, nr. 446, 2010.10.04.

2013

1. ABABII, I., GHINDA S., DANILOV L., MANIUC M., TUDOR E., ROTARU N. Metoda de diagnostic diferențial a amigdalitei cronice compensate și decompensate. nr. f20130198, din 2013.11.22.

Lista premiilor obținute

• Premii din străinătate pentru rezultatele cercetării

2014

1. Premiul Știință-2014 pentru articolul publicat în *European Respiratory Journal*, acordat de către Consorțiul de Finanțatori pentru Știință din Germania.
 - Lange C., Abubakar I., Alffenaar J.-W.C., Bothamley G., Caminero J. A., Chang K.-Ch., Codecasa L., a Correia A., Crudu V., Davies P., Dedicoat M., Drobniewski F., Duarte R., Ehlers C., et all. Management of patients with multidrug-resistant/extensively drug-resistant tuberculosis in Europe: a TBNET consensus statement. *Eur Respir J.* 2014 Jul;44(1):23-63. ISSN: 0903-1936. (IF:7.125).
2. Premiu special de recunoștință și apreciere a creativității originalității invenției “*Metodă de diagnostic diferențial a amigdalitei cronice compensate și decompensate*” a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, Romania, 2-4 iulie, a XVIII-a expoziție internațională de invenții, cercetare și transfer tehnologic.

Lista distincțiilor (ordine, medalii, titluri onorifice, diplome) obținute

- în străinătate;

Medalie de argint

2010

1. OUATU V. RUDIC V., CUDUMAC V., GHINDA S., et all. „New polyfunctional remedies for treatment and rehabilitation of the military veterans” Expoziția internațională EURECA. «The Belgian International Trade Fair Technological Innovation», Brussels. 20th november 2010.

2. RUDIC V., BULIMAGA V., ZOSIM L., EFREMOVA., DJUR S., CHIRIAC T., ELENCIUC D., DENCICOV L., GULEA A., GUDUMAC V., **GHINDA S.**, PARI A., BOGDAN V., CRUDU D., FALA V., OUATU V. Preparate polifuncționale de nouă generație obținute din cianobacteria *S. platensis*. Salonul internațional de invenții și tehnologii noi INVENTICA, 3-7 octombrie 2010, București, România.

2014

1. "Diplomă Medalia de Aur" - Expoziția internațională EUROINVENT. 24 mai, 2014, Iași-Romania.
2. "Diplomă Medalia de Aur" - Expoziția internațională INVENTICA 2014. 2-4 iulie, Iași-Romania.
3. "Diplomă Medalia de Aur" - Salonul Național al Cercetării și Inovații, 25-27 septembrie, 2014, Bacău, Romania.

- în țară.

Medalie de argint

2011

1. VELIXAR, E.; ELAȘCU, N. Metodă de tratament al tuberculozei oculare. Expoziția Internațională Specializată INFOINVENT, 22-25 noiembrie, Chișinău, Republica Moldova.

Alte distincții de apreciere a rezultatelor cercetărilor științifice

- în țară

2012

1. IAVORCHI C. a fost distins cu Medalia „N. Testemițanu” pentru contribuție la dezvoltarea științei medicale, la implementarea realizărilor științei în practica ocrotirii sănătății, la pregătirea cadrelor de cercetători științifici și a specialiștilor de înaltă calificare în domeniul medicinei, activitate organizatorică și metodică-didactică prodigioasă.
2. NOROC E. Locul III, *Congresul internațional MedEspera*, Chisinau, Moldova, 17-19.05.2012.

- peste hotare

2014

1. ROMANCENCO E. Certificat de Onoare din partea Global Consortium for Drug resistant TB Diagnostics, SUA, 14.03.2014.
2. NOROC E. Certificat de Onoare din partea Global Consortium for Drug resistant TB Diagnostics, SUA, 14.03.2014.

Lista documentelor de politici elaborate și aprobate.

1. Programul Național de Control al tuberculozei pentru anii 2011-2015.
2. Programul Național de Control al tuberculozei pentru anii 2016-2020.

Recomandări științifico-practice documentate

2013

1. CRUDU, V.; ROMANCENCO, E. Diagnosticul microbiologic al tuberculozei. Chișinău, 2013, 248 p. ISBN 978-9975-66-297-0.

Lista recomandărilor metodologice elaborate și implementate în activitatea autorităților publice centrale și/sau locale.

2013

1. ROMANCENCO, E.; CRUDU, V.; MORARU, N.; LEȘANU, V.; CARCHILAN, L.; STRATAN, E.; ȚURCAN, N. Proceduri de recoltare și prelucrare al produselor patologice pentru diagnosticul de laborator al tuberculozei. Chișinău, 2013, 100 p.

Protocoale clinice

2011

1. BOTNARU, V.; PROCOPIȘIN, L.; RUSU, D.; MUNTEANU, O. „Astmul bronic la adult”. Protocol clinic național, Chișinău, 2011. 60 p.
2. IAVORSCHI, C.; SAIN, D.; NALIVAICO, N.; CRUDU, V.; ROTARU-LUNGU, C. “Tuberculoza la adult”. Protocol clinic național, Chișinău, septembrie, 2011. 83 p.

2012

1. DOMENTE L., ALEXANDRU S., IAVORSCHI C., CIOBANU A., SAIN D., NALIVAICO N., CRUDU V., UȘTIAN A., VILC V., ROTARU-LUNGU C. Tuberculoza la adult. Protocol Clinic Național. Chișinău, 2012, 69 p.
2. IAVORSCHI C., ROTARU-LUNGU C., MAXIMENCO E. Tuberculoza la copil. Protocol clinic național. Chișinău, 2012, 69 p.

2013

1. SOFRONIE S., MOSCOVICIUC A., BARDAN L. Bronhopneumopatia cronică obstructivă. Protocol Clinic Național. Chișinău, 2013, 67 p.
2. BOTNARU, V.; PROCOPIȘIN, L.; RUSU, D.; MUNTEANU, O. „Astmul bronic la adult”. Protocol clinic național, Chișinău, 2013. 55 p.

2014

1. PROCOPIȘINA L., ROTARU - LUNGU C., CULEȘIN T., GORELCO T., CIOCAN R. Alergie alimentară. Protocol Clinic Național. Chișinău, 2014

Utilizarea materialelor științifice în elaborarea de:

- acte normative

1. Criteriile de determinare a dizabilităților la pacienți cu afecțiuni bronhoobstructive cronice stau la baza elaborării actelor normative pentru activitatea Comisiei Expertizei Medicale a Vitalității întru stabilirea procentuală a capacității de muncă a pacienților cu afecțiuni bronhoobstructive cronice.

Avize, de expertize asupra proiectelor de acte legislative și de alte acte normative, asupra programelor și proiectelor din sfera științei și inovării

2014

1. Prof. SAIN D. Propuneri de proiect Factorii de risc clinici și imunologici la populația migrantă în RM și Ucraina de vest în contextul epidemiologiei acuale. Lesnic E.

Lista manifestărilor organizate pentru utilizatori.

2010

1. Seminar zonal. *Realizarea Programului Național de Control al tuberculozei* - 3
2. Societatea de Ftiziopneumologie din R. Moldova - 9
3. Conferință clinico-anatomică - 10

2011

1. Seminar zonal. *Realizarea Programului Național de Control al tuberculozei* - 4
2. Societatea de Ftiziopneumologie din R. Moldova - 9
3. Conferință clinico-anatomică - 16

2012

1. Seminar zonal. *Realizarea Programului Național de Control al tuberculozei* - 4
2. Societatea de Ftiziopneumologie din R. Moldova - 10
3. Conferință clinico-anatomică - 11

2013

1. Seminar zonal. *Realizarea Programului Național de Control al tuberculozei* - 4
2. Societatea de Ftiziopneumologie din R. Moldova - 10
3. Conferință clinico-anatomică - 11

2014

1. Seminar zonal. *Realizarea Programului Național de Control al tuberculozei* - 4
2. Societatea de Ftiziopneumologie din R. Moldova - 9
3. Conferință clinico-anatomică - 10

Lista tîrgurilor și a expozițiilor naționale și internaționale la care a participat organizația (cu specificarea rezultatelor aprecierii exponatelor prezentate – medalii, diplome, cupe etc.).

2010

1. Expoziția Internațională Specializată "MoldMedizin & MoldDent" (ediția a XVI-a) în cadrul căreia s-a festsășurat Zilele Sănătății. Participare cu stand întru familiarizarea specialiștilor cu realizările din domeniul ftiziopneumologiei în perioada 07-10 septembrie 2010. *Diplomă* pentru participare activă la Expoziție.

2011

1. Expoziția Internațională Specializată "MoldMedizin & MoldDent" (ediția a XVII-a) în cadrul căreia s-a festsășurat Zilele Sănătății. Participare cu stand întru familiarizarea specialiștilor cu realizările din domeniul ftiziopneumologiei în perioada 13-16 septembrie 2011. *Diplomă* pentru participare activă la Expoziție.

2012

1. Expoziția Internațională Specializată "MoldMedizin & MoldDent" (ediția a XVIII-a) în cadrul căreia s-a festsășurat Zilele Sănătății. Participare cu stand întru familiarizarea specialiștilor cu realizările din domeniul ftiziopneumologiei în perioada 11-14 septembrie 2012. *Diplomă* pentru participare activă la Expoziție.

2013

1. Expoziția Internațională Specializată "MoldMedizin & MoldDent" (ediția a XIX-a) în cadrul căreia s-a festsășurat Zilele Sănătății. Participare cu stand întru familiarizarea specialiștilor cu realizările din domeniul ftiziopneumologiei în perioada 10-13 septembrie 2013. *Diplomă* pentru participare activă la Expoziție.

2014

1. Expoziția Internațională Specializată "MoldMedizin & MoldDent" (ediția a XX-a) în cadrul căreia s-a festsășurat Zilele Sănătății. Participare cu stand întru familiarizarea specialiștilor

cu realizările din domeniul ftiziopneumologiei în perioada 09-12 septembrie 2014. *Diplomă* pentru participare activă la Expoziție.

Lista filialelor:

- organizației în instituții de învățământ superior;

Catedra de Pneumoftiziologie și Disciplina Pneumologie și alergologie, Departamentul Medicină Internă Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”.

Lista organismelor științifice, în activitatea cărora este antrenată organizația.

1. Organizația Mondială a Sănătății
2. Fondul Global de Lupta Impotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei
3. Societatea Europeană de microbiologie clinică și boli infecțioase.
4. Grupul de Coordonare pentru Supravegherea Tuberculozei în Europa. OMS/ECDC, Birou European, Copenhaga, Stockholm.
5. Societatea Europeană de Respirologie.
6. Rețeaua Europeană TB PANNET.

Lista revistelor de prestigiu pe profil

1. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale, Chișinău
2. Curier medical, Chișinău
3. Arta medica, Chișinău
4. Sănătate publică, economie și management în medicină, Chișinău
5. Pneumologia, București
6. Bacteriologia, virusologia, parazitologia, epidemiologia, București
7. Проблемы туберкулеза, Москва
8. Пульмонология, Москва
9. Аллергология и иммунология, Москва
10. Журнал микробиологии, эпидемиологии и иммунобиологии, Россия
11. Український пульмонологічний журнал, Киев
12. Врачебное дело, Киев
13. Респираторная медицина. Бишкек
14. Tubercle and Lung Diseases, OMS
15. International Journal Tuberculosis and Lung Diseases. Paris
16. Journal of Investigational Allergology and Clinical Immunology. Barcelona.
17. Respiratory medicine. London
18. American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine
19. Journal of Clinical Microbiology
20. Journal of Neuroimmunology
21. European Respiratory Journal

Institutul acceptă utilizarea acestor materiale pentru plasarea pe pagina WEB al C.N.A.A. în baza de date despre organizațiile din sfera științei și inovării.

Director